

KEHA-keskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten
sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja
hallintokeskuksen (KEHA-keskus)

Tilinpäätös vuodelta 2021

**ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSTEN SEKÄ TYÖ- JA
ELINKEINOTOIMISTOJEN KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSEN
(KEHA-KESKUS) TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2021**

KEHA-keskus

ISBN 978-952-398-044-0 (PDF)

URN:ISBN:978-952-398-044-0

www.doria.fi/ely-keskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus)

Tilinpäätös vuodelta 2021

Kirjanpitoyksikköön 380 kuuluvat virastot:

Uudenmaan ELY-keskus

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Satakunnan ELY-keskus

Hämeen ELY-keskus

Pirkanmaan ELY-keskus

Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Etelä-Savon ELY-keskus

Pohjois-Savon ELY-keskus

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Keski-Suomen ELY-keskus

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Kainuun ELY-keskus

Lapin ELY-keskus

TE-toimistot

KEHA-keskus

Sisältö

1 Toimintakertomus	2
1.1 Johdon katsaus	2
1.2 Tuloksellisuus	4
1.3 Toiminnan vaikuttavuus	14
1.3.1 Uudenmaan ELY-keskus.....	14
1.3.2 Varsinais-Suomen ELY-keskus	15
1.3.3 Satakunnan ELY-keskus.....	17
1.3.4 Hämeen ELY-keskus	19
1.3.5 Pirkanmaan ELY-keskus.....	22
1.3.6 Kaakkois-Suomen ELY-keskus.....	24
1.3.7 Etelä-Savon ELY-keskus.....	26
1.3.8 Pohjois-Savon ELY-keskus.....	27
1.3.9 Pohjois-Karjalan ELY-keskus	28
1.3.10 Keski-Suomen ELY-keskus.....	30
1.3.11 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.....	32
1.3.12 Pohjanmaan ELY-keskus	34
1.3.13 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	36
1.3.14 Kainuun ELY-keskus	37
1.3.15 Lapin ELY-keskus.....	39
1.3.16 ELY-keskusten erikoistuminen	41
1.3.17 ELY-keskusten yhteisten yksiköiden toiminta.....	45
1.4 Toiminnallinen tehokkuus	51
1.4.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus.....	51
1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	74
1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	79
1.5.2 Palvelukyky ja suoritteiden laatu	91
1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	94
1.6.1 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen henkilöstö.....	96
1.6.2 TE-toimistojen henkilöstö	110
1.7 Tilinpäätösanalyysi	122
1.7.1 Rahoituksen rakenne.....	122
1.7.2 Talousarvion toteutuminen.....	123
1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma	132
1.7.4 Tase.....	134
1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	135
1.9 Arvioinnit	136
1.10 Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä	136
1.10.1. Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat tiedot.....	136
1.10.2. Takaisinperintätiedot ja EU-rahoitukseen liittyvät sääntöjenvastaisuudet	136

2 Talousarvion toteutumalaskelma.....	138
3 Tuotto- ja kululaskelma	145
4 Tase.....	146
5 Liitetiedot.....	148
6 Allekirjoitus	170
7 Tilintarkastajan merkintä	171

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Koronaepidemia vaikutti edelleen ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen tehtäviin ja toimintaan monin tavoin. Henkilöstö oli pääosin etätöissä, ELY-keskusten valvontatehtäviä toteutettiin uusien keinoin, sidosryhmätapaamisia ja koulutustilaisuuksia järjestettiin verkossa samoin kuin valtaosa asiakastapaamisista. Etätyöskentelyn myötä on virastoissa otettu harppaus digitalisaation edistämiseksi ja toimintatapojen uudistamisessa. Vuoden 2021 aikana virastojen toiminta oli tuloksekasta, työllisyystavoitteita lukuun ottamatta valtaosa tulostavoitteista saavutettiin, asiakkaiden ja sidosryhmien antama palaute oli erinomaista ja henkilöstön työtyytyväisyys oli hyvällä tasolla.

Lisäämme elinvoimaa -painopisteessä yritysten kehittämiseen liittyvät tavoitteet toteutuivat hyvin, mutta työllisyystavoitteista jäätin useimmilla alueilla. Edellisvuonna koronan johdosta äkillisesti noussut työttömyys laski ripeästi lomautusten purkautuessa. Työllisyyden kuntakokeilut alkoivat 1.3.2021. Kokeilut käynnistyivät hitaasti eikä palveluihin ohjaaminen toiminut odotetusti, mutta loppuvuotta kohti kuntakokeilujen toiminnassa oli merkkejä asiakasohjauksen tehostumisesta. Pitkäaikaistyöttömyyden kasvun johdosta työttömyysjaksojen kestot pitenevät, eikä ELY-keskusalueilla päästy tähän tavoitteeseen. Varsinkin yli 55-vuotiaiden osuus pitkäaikaistyöttömyydestä on kasvanut. Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen jäi useimmilla alueilla tavoitteesta, kun pitkäaikaistyöttömyys kasvoi ja lyhyet lomautusjaksot päättyivät.

Työvoiman kysyntä oli vilkasta, mutta samaan aikaan työvoiman saatavuusongelmat pahenivat. Osaavan työvoiman saatavuutta on pyritty parantamaan panostamalla koulutukseen, kehittämällä ohjausta sekä edistämällä kansainvälistä rekrytointia. Osaamistason nostoon ja elinikäisen ohjauksen kehittämiseksi on alueilla tehty tiivistä yhteistyötä ja tulostavoitteisiin päästiin valtaosassa ELY-keskusalueita, vaikka koronaepidemia osaltaan on vaikeuttanut toimintaa mm. kansainvälisten osaajien rekrytoinnissa.

Pk-yritysten uudistumisen ja kasvun edistämisen toimenpiteissä painottui yritysten tukeminen koronakriisistä toipumisessa. Koronatukea saaneet yritykset kontaktoitiin, mikä osaltaan vaikutti yritysrahoituksen ja kehittämisspalvelujen kysynnän merkittävään kasvuun. Vaikka pitkittynyt koronaepidemia häiritsi ja hidasti yritysten kansainvälistymistä ja sen edistämiseksi suunniteltua toimintaa, päästiin yritysten kansainvälistymisen ja TKI-toiminnan edistämisen tavoitteisiin valtaosassa ELY-keskuksia. Myös luovien alojen kehittäminen eteni lähes täysin tavoitellusti. Maataloudessa tapahtui vahvaa kehittämistä ja yritystuella oli kysyntää.

Liikenteeseen liittyvissä tavoitteissa henkilövahinkoon johtaneiden liikenneonnettomuuksien määrä jatkoi vähenemistä ja tavoitteeseen päästiin lähes kaikissa ELY-keskuksissa. Myönteistä on, että kansalaisten ja raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon koheni edellisvuodesta hieman.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta -painopiste on noussut yhä keskeisemmäksi ELY-keskuksen kaikkia toimintoja yhdistäväksi ja läpileikkaavaksi teemaksi. Ilmastotyön edistämiseksi suuri yhteinen ponnistus oli ELY-keskusten ilmastotiekartan laatiminen, jonka tulosten käytäntöön vienti on käynnistynyt. Luonnon monimuotoisuutta edistettiin METSO- ja HELMI-ohjelmien avulla ja tavoitteet niin luonnonsuojelualueiden toteutuksen kuin luontotyyppien ja lajisuojelun edistämisen suhteen saavutettiin varsin onnistuneesti. Metsien suojelun tavoitteet ylitettiin monilla alueilla. Vesien tilan parantamiseen ja vesistökuunnostukseen liittyvät toimenpiteet toteutuivat lähestulkoon tavoitteiden mukaisesti. Ympäristölupavalvonnoissa koettiin resurssihaasteita, mistä syystä kaikki ELY-keskukset eivät aivan päässeet tavoitteisiin.

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat -painopiste. Koronaepidemiolla on ollut suuri vaikutus digitalisaation edistämiseen ja toimintatapojen yhtenäistämiseen. Virastoissa koko vuosi on mennyt lähes täysin etätöissä ja uudet digitaaliset työkalut olivat aktiivisessa käytössä. Työn tekeminen verkossa on edesauttanut myös toimintatapojen uudistamista asiakas kohtaamisten, kokousten ja tilaisuuksien järjestämisen osalta. Tässä on parantuneiden asiakaspalautteiden ja henkilöstön työtyytyväisyyskyselyn mukaan onnistuttu hyvin.

Koronapandemian pitkittymisestä ja jatkuneesta etätyöstä huolimatta ELY-keskuksissa ja TE-toimistoissa henkilöstön työtyytyväisyys on pysynyt pitkälti ennallaan. ELY-keskuksissa henkilöstön työtyytyväisyyden kokonaisindeksi oli 3,81, eli käytännössä sama kuin vuonna 2020. ELY-keskusten työtyytyväisyys ylittää selvästi valtion keskimääräiset

tulokset kaikilla keskeisillä osa-alueilla. TE-toimistoissa (ml. työllisyyden kuntakokeiluissa olevan TE-toimiston henkilöstön) työtyytyväisyysindeksi oli 3,55 (vuonna 2020 3,58).

ELY-keskusten ja TE-toimistojen asiakkaiden ja sidosryhmien palautteita seurataan säännöllisesti. Asiakkaiden ja sidosryhmien antama palaute ELY-keskusten palveluista on pysynyt erinomaisella tasolla. Asiakkaiden antamien palautteiden kokonaisarvio oli 4,30. Vuotta aiemmin vastaava kokonaisarvio kaikista palveluista oli 4,35. Sidosryhmien ELY-keskuksille antama kokonaistyytyväisyys oli 4,00, mikä on myös samalla tasolla kuin kaksi vuotta sitten toteutetussa kyselyssä. TE-toimistojen asiakkaiden antama palaute oli edelleen hyvää, vaikkakin kokonaisarvio notkahti hieman viimevuotisesta. Keväällä käynnistyneiden kuntakokeilujen osalta palautteet jäivät heikommiksi kuin TE-toimistojen hoitamisessa palveluissa. Työnhakija-asiakkaiden arvio oli 4,08 ja työnantaja-asiakkaiden 4,07 (vuonna 2020 4,20 ja 4,28). Sidosryhmien antama palaute TE-toimistojen toiminnasta kokonaisuutena oli 3,87 (vuonna 2019 3,82).

Vuonna 2021 ELY-keskukset ja KEHA-keskus käyttivät ELY-keskusten toimintamenojärärahö n. 184,7 M€, mikä oli n. 4,3 M€ enemmän kuin edellisenä vuonna. TE-toimistot käyttivät vuonna 2021 toimintamenojärärahö n. 225 M€, mikä oli n. 14 M€ enemmän kuin vuonna 2020. Vuonna 2022 ELY-keskusten toimintamomentille on budjetoitu n. 191,9 M€ ja TE-toimistojen toimintamomentille n. 267,9 M€.

Sekä ELY-keskuksiin että TE-toimistoihin palkattiin lisäresursseja lisääntyneiden tehtävien hoitamiseksi. Vuonna 2021 ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen tehtäviä hoidettiin 3 154 henkilötyövuoden voimin, mikä oli n. 137 henkilötyövuotta enemmän kuin vuonna 2020. TE-toimistoissa henkilötyövuosia tehtiin 3 917, mikä oli n. 477 henkilötyövuotta enemmän kuin vuotta aikaisemmin. TE-toimistoissa henkilötyövuosien voimakas kasvu johtuu pääosin koronapandemian aiheuttamasta lisääntyneestä palvelutarpeesta, johon myönnettiin lisäresursseja, sekä valmistautumisesta uuden asiakaspalvelumallin (pohjoismainen työvoimapalvelumalli) käyttöönottoon.

Henkilöstön jaksaminen, osaamisen kehittäminen ja ylläpitäminen sekä yhteisöllisyydestä huolehtiminen monipaikkaisessa ja yhä vahvemmin etätööhön pohjautuvassa virastokokonaisuudessa ovat edelleen virastojen keskeisiä kehittämiskohteita. Johtaminen ja esimiestyön kehittäminen monipaikkaisessa työympäristössä ovat myös tärkeitä kehittämiskohteita. Valmentava työote ja johtaminen muuttavat virastojen johtamis- ja toimintatapaa entistä vuorovaikutteisemmaksi. Tietoturva ja tietosuojasta huolehtiminen on jatkossakin tärkeää. Asiakasosaamisen vahvistamista, asiakastiedon hallintaa sekä sidosryhmytöitä jatketaan asiakkuusstrategian mukaisesti. Uusi viestintästrategia painottaa vaikuttavuusviestintää, viestintäkulttuuria, sisäisen viestinnän kehittämistä ja asiakaskeskeisyyttä. Yhteistyö työllisyyden kuntakokeilujen kanssa sekä uuden asiakaspalvelumallin käyttöönotto ovat keskeisessä asemassa TE-palvelujen kehittämisessä. Työvoimapalvelujen siirto kuntiin vuonna 2024 on merkittävä näköpiirissä oleva hallintouudistus.

1.2 Tuloksellisuus

ELY-keskusten toiminnan tuloksellisuutta arvioidaan toiminnan vaikuttavuuden ja tuottavuuden kautta. Kokonaisuutena voidaan arvioida, että tuloksellisuuden paraneminen on jatkunut myös vuoden 2021 aikana. Vaikuttavuutta kuvaavat tulostavoitteet saavutettiin työllisyystavoitetta lukuun ottamatta lähes kokonaan ja ELY-keskusten toiminta on tavoitteiden mukaista.

ELY-keskusten ja TE-toimistojen kokonaistuottavuus on noussut edellisvuodesta. Taustalla ovat monelta osin kasvaneet suoritelmäärät.

Seuraavassa tarkastellaan tarkemmin ELY-keskusten tulostavoitteita ja arvioita tavoitteiden toteutumisesta.

ELY-keskusten tulostavoitteet on luokiteltu aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten yhteisessä strategia-asiakirjassa määriteltyihin strategiaan painopisteisiin. Tulostavoitteiden toteutumista seurataan tulostavoitemittareiden avulla, joista osa on numeerisia indikaattoreita ja osa puolestaan sanallisia mittareita, joissa ELY-keskukset itse arvioivat tavoitteiden toteutumista.

Numeeristen indikaattorien toteumatiedot vuosilta 2019 – 2021 ja tavoitearvot vuodelle 2021 on koottu taulukoihin kunkin tulostavoiteryhmän yhteyteen. Myös sanallisista mittareista on laadittu tiiviit analyysit.

ELY-keskusten yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvaavat tulostavoitteet on luokiteltu seuraaviin strategiaan painopisteisiin:

- Lisäämme elinvoimaa
- Tavoitlemme hiilineutraaliutta
- Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

ELY-keskusten analyysit yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisesta ovat luvussa 1.3.

ELY-keskusten toimintatavoille on yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden lisäksi asetettu hallitusohjelmasta ja strategia-asiakirjasta johdettuja tavoitteita ja mittareita, joilla kuvataan toiminnallisen tehokkuuden sekä tuotoksien ja palvelujen laadun kehittymistä.

Tuotoksia ja laadunhallintaa kuvaavien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan myös luvussa 1.5 sekä henkisten voimavarojen hallintaa kuvaavien tulostavoitteiden toteutumista raportoidaan luvussa 1.6.

ELY-keskukset esitetään ELY-asetuksessa luetellussa järjestyksessä. ELY-keskuksista käytetään seuraavia lyhenteitä:

Uudenmaan ELY-keskus	UUD
Varsinais-Suomen ELY-keskus	VAR
Satakunnan ELY-keskus	SAT
Hämeen ELY-keskus	HÄM
Pirkanmaan ELY-keskus	PIR
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	KAS
Etelä-Savon ELY-keskus	ESA
Pohjois-Savon ELY-keskus	POS
Pohjois-Karjalan ELY-keskus	POK
Keski-Suomen ELY-keskus	KES
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	EPO
Pohjanmaan ELY-keskus	POH
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	POP
Kainuun ELY-keskus	KAI
Lapin ELY-keskus	LAP

1. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Lisäämme elinvoimaa: Työllisyysasteen nostaminen

Alla olevassa taulukossa on kerrottu työllisyysasteen nostaminen -tulostavoitteen ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2019 – 2021 ja tavoitetasot vuodelle 2021.

Tulostavoite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto, vk (TAE)	2019	57	49	41	55	41	44	43	56	49	48	30	44	47	39	39	49
	2020	45	37	37	44	34	38	40	50	45	44	26	36	41	34	35	41
	tot 2021	64	51	49	62	47	48	51	66	60	59	38	50	55	41	48	57
	tav 2021	54	48	38	50	40	42	40	47	47	46	31	42	46	39	37	
Virta yli 3kk työttömyyteen % (TAE)	2019	47	41	42	43	46	44	41	42	42	41	36	38	41	39	40	43,0
	tot 2020	40,9	35,0	36,5	36,9	40,8	35,9	34,2	35,7	38,6	36,1	30,8	33,3	36,3	35,5	39,3	37,9
	tot 2021	45,7	39,7	39,4	43,6	40,3	40,3	40,6	36,8	42,1	40,6	32,8	31,6	40,7	39,4	39,3	41,3
	tav 2021	44	38	38	40	38	39	39	38	37	39	36	39	38	40	39	
Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)	2019
	tot 2020	8	5	3	5	4	3	5	3	2	6	2	2	4	3	2	5
	tot 2021	7	5	5	9	5	4	6	2	3	6	4	4	6	4	3	7
	tav 2021	1	3	3	4	3	2	4	3	2	8	4	2	4	1	4	

Taulukon merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Työllisyysasteen nostamistavoitteeseen on tulossopimuksissa määritelty kaksi tavoitetta: ”Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto” sekä ”Virta yli 3 kk työttömyyteen”. Pitkäaikaistyöttömyys kasvoi kaikilla alueilla vuonna 2021 kuluessa, mikä näkyi työttömyysjaksojen keston kasvussa eikä tavoitteeseen päästy missään ELY-keskuksessa. Varsinkin yli kaksi vuotta työttömänä olleiden määrän kasvu nähdään huolestuttavana. Työllisyyden kuntakokeilut käynnistyivät hitaasti ja monilla alueilla asiakasohjaus palveluihin ei muutostilanteessa toiminut odotetusti. Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen -tavoitteeseen pääsi viisi ELY-keskusta.

Rahoitetuissa hankkeissa (yrityksen kehittämisavustus sekä maaseuturahaston investointituki ja perustamistuki) keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä eli työpaikkakerroin kertoo hankkeissa hakemusvaiheessa arvioiduista uusista työpaikoista. ELY-keskukset ovat tässä päässeet varsin hyvin tavoitteeseen. Ainoastaan kolme ELY-keskusta jäi tavoitteesta.

Lisäämme elinvoimaa: Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Alla olevissa taulukoissa on kuvattu Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta -tulostavoitteen toteumatietoja sekä tavoitetasot vuodelle 2021.

Eri palveluilla kasvuun ja kehittämiseen aktivoitujen yritysten määrä (kpl)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2019
2020	19	3	14	1829	7	8	862	24	82	2204	9	14	620	7	26	5728
tot 2021	7	6	12	900	1	4	377	3	34	1056	13	16	241	11	1	2682
tav 2021	100	10	60	900	80	10	585	30	80	850	40	60	220	20	70	3115

Taulukon merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Eri palveluilla kasvuun ja kehittymiseen aktivoitujen yritysten määrä (kpl)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2019
2020	19	3	14	1829	7	8	862	24	82	2204	9	14	620	7	26	5728
tot 2021	7	6	12	900	1	4	377	3	34	1056	13	16	241	11	1	2682
tav 2021	100	10	60	900	80	10	585	30	80	850	40	60	220	20	70	3115

Taulukon merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2019
2020	28	13	13	18	12	7	8	8	7	21	6	13	6	6	2	12
tot 2021	14	15	11	38	11	12	7	4	8	19	20	12	7	9	11	16
tav 2021	10	13	10	13	14	21	10	4	1,5	20	5	7	7	5	3	

Taulukon merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2019
2020	13	5	15	3	8
tot 2021	-	-	-	24	-	-	4	-	-	10	-	-	4	-	-	10
tav 2021	-	-	-	10	-	-	5	-	-	15	-	-	3	-	-	

Taulukon merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2019
2020	466	169	680	136	1451
tot 2021	-	-	-	1371	-	-	277	-	-	1057	-	-	327	-	-	3032
tav 2021	-	-	-	60	-	-	205	-	-	255	-	-	170	-	-	690

Taulukon merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Tulostavoite tot 2021	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP
ELY-keskusten toimenpiteet tki-tavoitteen edistämiseksi	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Taulukon merkinnät: ● = Tavoite toteutui, ◐ = Tavoite toteutui osittain, ● = Tavoite ei toteutunut

Eri palveluilla aktivoitujen yritysten määrä jäi koko maan tasolla asetetusta tavoitetasosta noin 430 yrityksellä. Keskitetyksi tuotetut tiedot yritysten määristä ovat joidenkin ELY-keskusten näkemyksen mukaan liian alhaiset, jonkin verran on myös tulkintaeroja tavoitteen sisällöistä.

ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet TKI- ja Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi -tavoitteissa lähes kaikki ELY-keskukset arvioivat tavoitteen toteutuneen hyvin. Team Finland alueverkostot ovat kokoontuneet säännöllisesti ja yhteistyö on ollut aktiivista. Alueilla toteutettiin ELY-keskusten ja Business Finlandin myöntämien koronatukia saaneiden yritysten kontaktointit ns. ”koronakamppaus”, jonka yhteydessä kartoitettiin yritysten palvelutarpeita. KasvuCRM -järjestelmän käyttö on tehostunut selvästi TF toimijoiden parissa. TKI-toimintaa on edistetty suunnitellusti ja koronakamppauksen myötä yrityksiä on aktivoitu erilaisten kehittämistoimien pariin. Useilla alueilla ELY-keskus on mukana kaupunkien ekosysteemisopimusten valmistelussa ja toimenpiteiden käynnistämisessä. ELY-keskusten yritysten kehittämisavustusten kysynnän kasvun ohella myös maaseuturahaston yritystukia on haettu aktiivisesti. Pirkanmaan ELY-keskus ei onnistunut aktivoimaan tavoitteen mukaista määrää yrityksiä kansainväliseen kasvuun tarkoitettuihin yhteishankkeisiin.

Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet -tavoitekokonaisuudessa 11 ELY-keskusta arvioi tavoitteen toteutuneen ja neljä arvioi tavoitteen toteutuneen osittain. Koronaan liittyvät rajoitustoimet vaikeuttivat edelleen kulttuuri- ja matkailualan toimintaa. Alueilla on kuitenkin tuettu useita kulttuurialan toimintaedellytyksiä ja kulttuurimatkailua kehittäviä hankkeita. Erityisesti Leader-ryhmien rahoitus on ollut tärkeää. Toimijoita on informoitu alan kehittämiseen kohdennetuista rahoitusmahdollisuuksista. Joillakin alueilla tiedottamisesta ja toimijoiden aktivoinnista huolimatta ei saatu CreMa-rahoituksesta myönteisiä tukipäätöksiä tai hakemuksia ei jätetty.

Lisäämme elinvoimaa: Elinkeinojen vastuullisuuden lisääminen

Alla olevassa taulukossa on kerrottu elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus tulostavoitteen ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2019 – 2021 ja tavoitetasot vuodelle 2021.

Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus %)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2019	91	90	87	86	93	90	92	91	93	89	92	93	89	93	78	91
2020	95	96	92	93	98	96	93	96	97	95	98	98	94	96	89	96
tot 2021
tav 2021	90	100	100	95	90	95	93	95	90	90	90	90	93	90	90	

Taulukon merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Elintarvikealan turvallisuutta ja vastuullisuutta arvioidaan sen perusteella, kuinka moni toimija elintarvikealalla täyttää säädökset. Tulostietoja ei ollut tietojärjestelmäongelmien takia käytettävissä toimintakertomuksen valmistamiseen mennessä.

Lisäämme elinvoimaa: Saavutettavuuden edistäminen

Alla olevissa taulukoissa on kuvattu saavutettavuuden edistäminen -tulostavoitteen ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2019 – 2021 sekä tavoitetasot vuodelle 2021.

Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2019	622	333	-	-	180	127	-	242	-	135	201	-	177	-	88	2105
2020	577	312	-	-	179	117	-	209	-	138	190	-	172	-	83	1977
tot 2021	503	283			129	83		188		87	173		180		60	1686
tav 2021	578	306	-	-	163	123	-	222	-	125	187	-	163	-	84	1951

Taulukon merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutason

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2019	3,2	3,0	-	-	3,2	3,2	-	2,9	-	3,2	3,0	-	3,0	-	3,2	
2020	3,2	3,1	-	-	3,0	3,4	-	2,9	-	2,9	2,8		2,9	-	3,0	3,0
tot 2021	3,3	3,1			3,2	3,4		3,1		3,2	3,1		3,1		3,0	3,2
tav 2021	3,0	3,0	-	-	3,0	3,0	-	3,0	-	3,0	3,0		3,0	-	3,0	3,0

Taulukon merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutason

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2019	2,5	2,5	-	-	2,5	2,6	-	2,5	-	2,7	2,4		2,7	-	2,7	2,6
2020	2,6	2,8	-	-	2,6	2,9	-	2,7	-	2,5	2,5		2,5	-	2,6	2,6
tot 2021	2,7	2,8			2,8	3,0		2,8		2,9	2,6		2,8		2,6	2,8
tav 2021	2,7	2,7	-	-	2,7	2,7	-	2,7	-	2,7	2,7		2,7	-	2,7	2,7

Taulukon merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

ELY-keskuksille asetettua tavoitetta saavutettavuuden edistämisestä seurataan kolmen mittarin avulla. Henkilövähinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrässä alitettiin edellisvuoden lukumäärä muilla alueilla paitsi Pohjois-Pohjanmaalla, jossa ainoana ELY-keskuksena jäätin asetetusta tavoitteesta.

Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutason on noussut hivenen ja kaikki ELY-keskukset pääsivät tavoitteeseen. Raskaan liikenteen tyytyväisyydessä vain kahden ELY-keskuksen alueella jäätin hivenen tavoitteesta.

Lisäämme elinvoimaa: Koulutus- ja osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Alla olevassa taulukossa on kuvattu koulutus- ja osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee -tulostavoitteiden ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuodelle 2021.

Tulostavoite	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	
Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaajatarjonta vastaavat elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin.																
Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen.																
Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä.																

Taulukon merkinnät: Tavoite toteutui, = Tavoite toteutui osittain, = Tavoite ei toteutunut

Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella - tavoitteen arvioitiin toteutuneen täysin 13 ELY-keskuksessa ja osittain tavoite toteutui kahdessa ELY-keskuksessa. Koronaepidemia on aiheuttanut yrityksissä varovaisuutta koulutuksen suhteen, mutta varsinkin loppuvuotta kohti yhteishankintakoulutusten määrä lähti kasvuun. Osassa ELY-keskuksia yhteishankintakoulutusten määrä nousi selvästi aiempaa suuremmaksi. Rekrytointiongelmien ratkaisemiseksi on käynnissä

tetty erilaisia koulutuksia ja valmennuspalveluja. Myös innovatiivisia hankintamenettelyjä käynnistettiin. Osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakointi sekä tiivis vuoropuhelu koulutuksen järjestäjien sekä työnantajien kanssa nähdään alueilla olennaisena osana osaamisen kehittämistä ja työvoiman saatavuuden turvaamista.

Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen -tavoitteessa on myös edetty pääosin suunnitelmien mukaan. Alueellisia elinikäisen ohjauksen strategioita on päivitetty valtakunnallisen strategian mukaiseksi. Ohjaustoimijoiden välistä yhteistyötä sekä ohjausosaamista on vahvistettu ja toimintoja yhteensovitettu. Tavoitteen saavuttamista on joillakin alueilla hidastanut ELY-keskuksessa tehtävään käytössä olevat niukat resurssit. Alueellisella ennakoituvuudella on myös vahva kytkentä ohjauspalvelujen tuottamiseen ja kehittämiseen.

Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä - tavoitteessa on yhdeksässä ELY-keskuksessa saavutettu tavoite ja kuudessa ELY-keskuksessa tavoitteen arvioitiin toteutuneen vain osittain. Kansallista Talent Boost -toimenpideohjelmaa on edistetty ja toteutettu alueellisia Talent Hub -toimintoja. ELY-keskukset ovat myös osallistuneet Kokka kohti Suomea hankekonnaisuuteen, jonka tavoitteena on turvata yritysten kasvua kasvukeskuksissa edistämällä kansainvälisten työntekijöiden rekrytoitumista Suomen työmarkkinoille. Joissakin ELY-keskuksissa ei täysin päästy tavoiteltuihin tuloksiin. Koronapandemia on edelleen vaikeuttanut kv-rekrytointeja ja joitakin rekrytointitilaisuuksia on jäänyt toteuttamatta.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta: Hiilineutraaliuden edistäminen ja kiertotalouden ratkaisut

Alla olevassa taulukossa on kuvattu hiilineutraaliuden edistäminen ja kiertotalouden ratkaisut- tulostavoitteen ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuodelta 2021.

Tulostavoite	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	
Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	◐
Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen	●	●	-	●	●	●	●	●	●	●	●	-	●	●	●	●

Taulukon merkinnät: ● = Tavoite toteutui, ◐ = Tavoite toteutui osittain, ○ = Tavoite ei toteutunut, - = tietoa ei tuoteta

Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi - tavoite on toteutunut valtaosassa ELY-keskuksia, vain Lapin ELY-keskuksessa ei täysin saavutettu asetettua tavoitetta. ELY-keskukset ovat aktiivisesti tuottaneet tietoa sekä valmistelleet alueellisia ilmastostrategioita, -tiekarttoja tms. suunnitelmia. ELY-keskusten yhteisen ilmastotiekarttahankkeen tulokset julkaistiin verkkojulkaisuna ja tulosten käytäntöön vieminen on aloitettu. Ilmastotyön poikkihallinnollisuutta edistettiin perustamalla ELY-keskuksiin kaikkien vastualueiden yhteisiä ilmastotiimejä sekä ELY-keskusten strategiapäälliköiden ja ohjaavien tahojen ilmastoryhmä. ELY-keskuksiin on myös palkattu ilmastokoordinaattoreita tai -asiantuntijoita edistämään ilmastotyötä alueella. Vähähiilisyystavoitetta on konkreettisesti edistetty parantamalla joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä, edistämällä tuulivoimakaavoitusta ja tukemalla maatilojen uusiutuvan energian investointeja ja kestävien tuotantotapojen käyttöönottoa. Pirkanmaan ELY-keskukseen keskitettyä öljylämmityksen luopumisen tukea on myönnetty runsaasti.

Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen -tavoite on toteutunut kaikissa ELY-keskuksissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. ELY-keskukset ovat valmistautuneet uudistetun jätelain vaatiman alueellisten yhteistyöryhmien perustamiseen ja tiedottaneet toimijoita kansallisen jätelain uudistuksista. Ympäristölupahakemuksista annetuissa lausunnoissa ja muussa valvonnassa on tuotu esille kierrätyksen ensisijaisuutta ja materiaalitehokkuutta. Materiaalitehokkuus on joillakin ELY-keskuksilla ollut eritysteemana laitosten valvonnoissa.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta: Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Alla olevissa taulukoissa on kerrottu luonnon monimuotoisuus ja vesien tila- tulostavoitteen toteumatiedot vuosilta 2019 – 2021 sekä ELY-keskuskohtaiset tavoitetasot vuodelle 2021.

Luonnonsuojelualueiden toteutus (ha)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2019	528	659	-	565	358	453	403	545	557	646	862	-	1930	210	75	7791
2020	1000	1125	-	458	589	744	943	1130	1110	908	1190	-	4229	76	112	13614
tot 2021	892	1263	-	606	540	755	604	1247	1066	680	1738	-	5577	800	1490	17258
tav 2021	700	1050	-	600	750	700	750	1250	700	700	1400	-	800	200	1500	11100

Taulukon merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Tulostavoite	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	
Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen			-										-			
Itämeren ja vesien hyvä tila			-									-				
Vesistökuunnostusten edistäminen			-									-				

Taulukon merkinnät: Tavoite toteutui, = Tavoite toteutui osittain, = Tavoite ei toteutunut, - = tietoa ei tuoteta

Luonnonsuojelualueiden toteutuksessa ylitettiin koko maan tasolla tavoite yli 6 100 hehtaarilla. Yhdeksän ELY-keskuksen alueella tavoitetaso ylitettiin ja kahdella alueella päästiin hyvin lähelle tavoitetta. Tavoitetaso ylitettiin erityisen paljon Pohjois-Pohjanmaalla, jossa päästiin yli 5 500 hehtaarin. Metso-ohjelmassa suojeltiin metsiä yli 8 100 hehtaaria, mikä on yli 2 300 hehtaaria edellisvuotta enemmän.

Luontotyyppien ja lajisuojelun edistämisessä on edetty pääosin hyvin ja tavoitteisiin on päästy kahdeksassa ELY-keskuksessa. Tavoitteen edistämisen kannalta tärkeä Helmi-elin ympäristöohjelma on edennyt hyvin ja sen puitteissa on käynnistetty ennallistamis- ja kunnostamishankkeita sekä inventoitu perinnebiotooppeja. Haasteita on ollut maanomistajalupien saamisessa, myös urakoitsijoiden löytäminen kunnostuksien toteuttamiseen on välillä ollut vaikeaa.

Itämeren ja vesien hyvä tila -tavoitteessa on edetty pitkälti suunnitelmien mukaisesti. Vesienhoidon suunnitelmien ja toimenpideohjelmien päivitykset valmistuivat suunnitellusti. Sidosryhmätilaisuuksia järjestettiin lähestulkoon tavoitteen mukaisesti, hyödyntäen etäyhteyksiä. Pohjois-Savossa ei maakunnan yhteinen biotalouden edistämissuunnitelma toteutunut ja Varsinais-Suomessa KIPSI-hankkeessa jäätin osittain tavoitteesta.

Vesistökuunnostusten edistämisessä päästiin vuonna kaikissa ELY-keskuksissa hyvin tavoitteisiin. Vesistökuunnostushankkeita joko käynnistettiin tai saatettiin valmiiksi useissa ELY-keskuksissa enemmän kuin mitä oli kirjattu tavoitteiksi. Koronapandemia on jonkin verran hidastanut verkostoitumishankkeiden etenemistä suhteessa suunniteltuun aikatauluun.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta: Kestävä kaupunkikehitys

Alla olevassa taulukossa on kuvattu kestävä kaupunkikehitys -tulostavoitetta kuvaavien indikaattorien ELY-keskuskohdattaiset toteumatiedot vuosilta 2019 – 2021 sekä tavoitetasot vuodelle 2021.

Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2019	80,0	53,7	-	50,8	67,6	44,1	50,2	63,1	51,8	61,0	47,9	-	53,5	51,7	39,0	
2020	80,1	53,9	-	51,4	68,0	43,6	50,2	62,5	50,8	61,0	48,2	-	53,2	53,4	38,1	
tot 2021	-	-	
tav 2021	80	55	-	51	68,4	45	52	63,5	51	61	49	-	52,8	52,4	39,5	

Taulukon merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Tulostavoite	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP
Alueiden kehittämisen edistämisen painopisteet	●	●	●	●	●	●	●	◐	●	●	●	●	●	●	●
Alueidenkäytön edistämisen painopisteet	●	●	-	◐	●	●	●	●	●	●	●	-	●	●	●

Taulukon merkinnät: ● = Tavoite toteutui, ◐ = Tavoite toteutui osittain, ◑ = Tavoite ei toteutunut, - = tietoa ei tuoteta

Kestävän kaupunkikehityksen edistämistä mittaavaan indikaattoriin ”Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne”, saadaan vuoden 2021 tulokset kuluvaan vuoden syksyllä. Tulokset julkaistaan Suomen ympäristökeskuksen www-sivustolla (www.ymparisto.fi/yhdyskuntarakenneindikaattorit). Tavoitetta on edistetty mm. neuvotteluin ja lausunnoin vireillä olevissa yleiskaavoissa.

Alueiden kehittämisen edistämisen painopisteet - tavoite on edistynyt pitkälti tavoitteiden mukaisesti. ELY-keskuskohtaisissa tavoitteissa painotukset vaihtelevat alueittain, mutta ELY-keskus on vahvasti mukana alueen keskeisissä aluekehittämiseen kytkeytyvissä hankkeissa ja prosesseissa kuten maakuntaohjelmien valmistelussa ja ALKE-keskustelujen valmisteluissa sekä koronakriisin elpymissuunnitelmien toimeenpanossa.

Alueidenkäytön edistämisen painopisteet - tavoitteessa ovat ELY-keskukset hyvin pitkälti saavuttaneet asetetut tavoitteet. Jonkin verran resurssipula on rajoittanut osallistumista sidosryhmätyöhön. Kuntien kehittämiskeskustelut vietiin läpi, teemoina mm. maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen, ilmasto- ja energia-asiat, kiertotalous, kestävä liikkuminen ja yhdyskuntakehitys. Kulttuuriympäristön huomioimisen eteen on tehty töitä. Yhteistyötä tuulivoiman edistämisessä on tehty eri puolilla.

2.Toiminnallinen tuloksellisuus: Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Alla olevissa taulukoissa on kuvattu asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat- painopistettä kuvaavien tulostavoitteiden ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2019 – 2021 sekä tavoitetasot vuodelle 2021.

Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteutuminen (%)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
2019	80	100	-	85	100	100	100	99	100	84	80	-	92	97	85	92,5
2020	76	91	-	85	100	95	65	100	95	68	80	-	94	100	45	84,5
tot 2021	70	94	-	90	100	95	91	100	100	75	80	-	90	100	78	89,5
tav 2021	100	100	-	100	100	100	100	100	100	100	100	-	100	100	100	100

Taulukon merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

Tulostavoite	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP
Innovatiiviset julkiset hankinnat	●	●	●	●	●	●	●	●	◐	●	●	●	●	◐	●
Tietoturvan taso	●	●	◐	●	●	●	●	●	●	●	●	●	◐	◐	◐

Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti

Asiakaspalvelutyytyväisyys: Raportoidaan toimintakertomuksen kohdassa 1.5

ELY-keskusten sidosryhmien tyytyväisyys: Tulokset raportoidaan toimintakertomuksen kohdassa 1.5

Taulukon merkinnät: ● = Tavoite toteutui, ◐ = Tavoite toteutui osittain, ◑ = Tavoite ei toteutunut, - = tietoa ei tuoteta

Ympäristövalvonnan valvontaohjelman toteutuminen - tavoite toteutui neljässä ELY-keskuksessa ja yhdeksässä jäätettiin alle asetetun tavoitetaso. Perinteisiä tarkastuskäyntejä on osin korvattu etätarkastuksilla. Tavoitteista jääminen perustuu ennen muuta niukkoihin resursseihin ja ennakoimattomiin poissaoloihin. Jonkun verran tarkastuksia on siirretty vuodelle 2022.

Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttamisessa COVID-19 tilanteen vuoksi viljelijätukien valvontamäärää vähennettiin myös vuonna 2021 suunnitellusta. COVID-19 muutosasetusten mukaiset valvonnat saatiin tehtyä täysimääräisesti ja aikataulun mukaisesti.

ELY-keskusten toteuttamat innovatiiviset julkiset hankinnat -tavoitteessa 13 ELY-keskusta saavutti asetetun tavoitteen kokonaan ja kaksi ELY-keskusta ilmoitti saavuttaneensa tavoitteen osittain. Tavoitteessa on edistytty selvästi edellisvuoteen verrattuna. ELY-keskukset ovat toteuttaneet innovatiivisia hankintoja mm. työvoimapalvelujen hankinnoissa, joissa on toteutettu markkinavuoropuhelua, edistetty tulosperusteisuutta ja kokeiltu dynaamista hankintamallia. Hankintojen vaikuttavuuden todentamista dataan ja myös laatuun pohjautuen on kehitetty. Myös mm. liikenteen ja ympäristöpuolen hankinnoissa on hyödynnetty esim. markkinavuoropuhelua. Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa ei vielä ehditty kuntakokeilun kanssa innovatiivisten hankintojen toteutukseen ja Kainuun ELY-keskuksen tavoitteena ollut hankintakriteerien kehittäminen sosiaalisten, ilmasto- ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaiseksi jäi vielä toteutumatta.

Tietoturvan taso: ELY-keskukset ovat ylläpitäneet perustason tietoturvaa ja maksajavirastotehtävien osalta ISO/IEC27001-standardien mukaisia tietoturva vaatimuksia on noudatettu. Henkilöstön tietoturvaosaamista on parannettu huolehtimalla tiedottamisesta ja henkilöstöä on ohjattu suorittamaan eOppiva-tietoturvakoulutuksia. Tiedonhallintalain vaatimusten mukaista toiminnan kehittämistä on tehty, mutta työ on osittain viivästynyt valtakunnallisten yhtenäisten linjausten ja ohjeiden päivitystyön ollessa arvioitua työläämpää.

3. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Alla olevassa taulukossa on kuvattu ELY-keskusten henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksin ELY-keskuskohtaiset toteumatiedot vuosilta 2019 – 2021 sekä tavoitetasot vuodelle 2021.

Henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi (TAE)

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Kokoma
2019	3,82	3,67	3,88	3,65	3,72	3,63	3,58	3,70	3,48	3,61	3,63	3,68	3,74	3,72	3,63	3,68
2020	3,94	3,74	4,03	3,81	3,80	3,77	3,67	3,80	3,87	3,68	3,76	3,97	3,86	3,83	3,77	3,80
tot 2021	3,90	3,75	4,03	3,81	3,83	3,86	3,58	3,79	3,85	3,70	3,81	4,05	3,84	3,85	3,88	3,81
tav 2021	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6

Taulukon merkinnät: - = tietoa ei tuoteta, .. = tieto ei ollut saatavilla julkaisuajankohtana

4. KEHA-keskuksen tulostavoitteiden toteumatiedot

KEHA-keskus tekee vuosittain tulossopimuksen työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Tulossopimuksessa sovitaan seuraavan vuoden tavoitteista. Alla olevassa taulukossa on esitetty KEHA-keskuksen tulostavoitteiden toteumatiedot vuosilta 2019 – 2021 sekä tavoitetasot vuodelle 2021.

Asiakkuudet ja digitalisaatio

Tavoite	Vuosi	Toteutunut
1.1.1 Digikehitysohjelma	tot 2021	
1.1.2 Yhteinen asiakaskokemuksen ja -tyytyväisyyden järjestelmä	tot 2021	
1.1.3 Tiedolla johtamisen edistäminen ja Mylly jatkekehitys	tot 2021	
1.1.4 KEHA-keskuksen maksatuskokonaisuuden kehittäminen	tot 2021	
1.1.5 Taloushallinnon prosessien sähköistäminen ja automatisointi	tot 2021	

Taulukon merkinnät: Tavoite toteutui, = Tavoite toteutui osittain, = Tavoite ei toteutunut,

Työvoima- ja yrityspalvelujen kehittäminen ja uudistaminen

Tavoite	Vuosi	Toteutunut
1.2.1 TE-Digi -hankkeen ja muun TE-palvelujen uudistamisen edellyttämän digikehitystyön kokonaisuus	tot 2021	
1.2.2. Työllisyyden kuntakokeilujen tuki ja seuranta	tot 2021	
1.2.3 Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin käyttöönottoprojekti	tot 2021	
1.2.4 Monialaisten palvelujen tukirakenteen perustaminen	tot 2021	
1.2.5 Yrityspalvelujen toiminnallinen tuki ja yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä	tot 2021	
1.2.6 Jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden kehittäminen	tot 2021	

Taulukon merkinnät: Tavoite toteutui, = Tavoite toteutui osittain, = Tavoite ei toteutunut,

Yhteiset toimintatavat ja kumppanuudet

Tavoite	Vuosi	Toteutunut
1.3.1 Riskienhallinnan ja henkilöstön turvallisuuden edistäminen	tot 2021	
1.3.2 Toimitilahankkeiden toteutus	tot 2021	
1.3.3 Tiedonhallintalain toimeenpano	tot 2021	
1.3.4 KEHA-keskuksen arvioinnista johtuvat jatkotoimet	tot 2021	

Taulukon merkinnät: Tavoite toteutui, = Tavoite toteutui osittain, = Tavoite ei toteutunut,

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tavoite	Vuosi	Toteutunut
3.1.1 Työkykyjohtaminen	tot 2021	
3.1.2 Valmentava johtaminen ja Osaava-järjestelmän käyttöönotto	tot 2021	
3.1.3 Osaamisen kehittämisohjelma	tot 2021	
3.1.4 Digiosaamisen kehittäminen ja toimintakulttuurin muutos	tot 2021	
3.1.5 Muutoshankkeiden toteutus ja virastojen johdon tukeminen HR-asioissa	tot 2021	
3.1.6 KEHA-keskuksen henkilöstön työtyytyväisyys	2019	3,63
	2020	3,72
	tot 2021	3,64
	tav 2021	3,6

Taulukon merkinnät: Tavoite toteutui, = Tavoite toteutui osittain, = Tavoite ei toteutunut,

Tuotokset ja laadunhallinta

Tavoite	Vuosi	Toteutunut
2 Asiakastytyväisyys KEHA-keskuksen maksatuksen palveluihin	2019	4,22
	2020	4,26
	tot 2021	4,36
	tav 2021	4
2 Maksatuspäätösten ka. käsittelyaika (pv) (*toteumatiedot sisältävät osan maksatuksista, mm. TE-palvelut ei mukana toteumatiedoissa)	2019	22*
	2020	56*
	tot 2021	24*
	tav 2021	<30

1.3 Toiminnan vaikuttavuus

1.3.1 Uudenmaan ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Uudenmaan ELY-keskus saavutti suurimman osan tämän tulosalueen tavoitteista. Jotkut tavoitteet täyttyivät osittain. Edelleen jatkunut koronaepidemia vaikutti joiltain osin tämän tulosalueen toimintaan. Toteumatta jäivät keskimääräiseen työttömyyden keston ja virta yli 3 kk työttömyyteen liittyvät tavoitteet. Paitsi pandemia, myös kuntakokeilut vaikuttivat näihin tavoitteisiin. Asiakasohjaus ei muutostilanteessa ole toiminut aina ideaalisella tavalla.

Varsinaisten yksittäisten tulostavoitteiden ohella merkillepantavia asioita ELY-keskuksen toiminnassa ovat esimerkiksi pandemian vaikutukset edelleen mm. joukkoliikennetehtäviin, vesihuoltotehtäviin sekä ympäristönsuojelulain valvontaan. Pandemian vaikutukset TE-toimiston toimintaan ja toiminnan järjestämiseen ovat olleet merkittäviä. Toimipaikkoja on jouduttu ajoittain sulkemaan myös vuonna 2021.

Alueiden elinvoimaa edistettiin liikenteen saavutettavuutta parantamalla. Päälystettyjen teiden kuntoa parannettiin huonokuntoisten teiden määrää vähentämällä sekä painorajoitettuja ja huonokuntoisia siltoja korjaamalla.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Uudenmaan ELY-keskus saavutti tämän tulosalueen tavoitteet. Muun muassa maataloustehtävien toimeenpanossa, maaseutuohjelman tavoitteissa sekä luonnon- ja ympäristönsuojeluun liittyvissä tavoitteissa onnistuttiin tavoitteiden mukaisesti.

Uudellamaalla maaseuturahoituksen hankevalinnoissa on edelleen huomioitu hiilineutraalius, materiaalitehokkuus ja suljettuihin kiertoihin perustuvat tuotantoprosessit. Uudenmaan ELY-keskuksen ilmastotiimi on ollut mukana jalokauttamassa ELY-keskuksen strategiaa ilmastokärjen osalta sekä koonnut Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksiä valtakunnalliseen ilmastotyöhön. Lisäksi ilmastoyhteistyötä ja tiedonvaihtoa on tehty valtakunnallisessa ELY-keskusten ilmastoverkostossa ja Uudenmaan ilmastoyhteistyöryhmässä. Ilmastovaikutusten arviointia ja huomioon ottamista on vahvistettu useissa Y-vastuualueen tehtävissä. Hiilivarastojen ja -nielujen määrää on ylläpidetty luonnonsojelualueita perustamalla, ja samalla on parannettu ympäristön edellytyksiä sopeutua muuttuvaan ilmastoon. Vesienhoidon toimenpiteet on suunniteltu ilmastokestäviksi. Tulvariskien hallinnan osalta on laadittu rakentamiskorkeussuosituksia ja jatkettu tulvariskien hallintasuunnitelmien toimeenpanoa yhteistyössä kuntien kanssa. Vesistö säännöstelyjen kehittämistä on edistetty joustavammiksi ottaen huomioon ilmastomuutoksen tuomat haasteet.

Alueidenkäytön edistämiseen on panostettu ennakkolisella yhteistyöllä. Ilmastomuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen, yhdyskuntarakenteen tiivistäminen, MAL -sopimusten toimeenpano Helsingin seudulla ja liikenteen osalta myös Lahden seudulla sekä hyvän elinympäristön ja luonnonsojelun näkökohdat olivat johdonmukaisesti esillä ELY-keskuksen työssä. MAL-sopimusten toimenpiteet edistävät erityisesti kestävien liikkumismuotojen valintaa. HELMI-elinympäristöjen hoito- ja kunnostusohjelmassa on saavutettu erinomaisia tuloksia. Uudenmaan energiamurros on näkynyt aiempaa vahvemmin ympäristövalvonnassa, YVA-tehtävissä ja kaavatehtävissä.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

Suurin osa tulostavoitteista toteutui kokonaan, jotkut toiminnalliset tavoitteet osittain. Kansalaisten ja raskaan liikenteen (elinkeinoelämän kuljetusten) tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon täyttyi tavoitteiden mukaisesti. Koronaepidemia vaikutti joiltain osin myös tämän tulosalueen toimintaan.

Esimerkiksi kohteissa tapahtuvia valvontoja on joiltain osin jouduttu siirtämään tai organisoimaan uudelleen, osin niin että tehtiin etävalvontoja. Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelma toteutettiin täysimääräisesti.

Uudenmaan ELY-keskus on kehittänyt hankintojaan, tavoitteena parempi vaikuttavuus. Esimerkiksi kaikki ostopalveluina tuotetut valmennuspalvelut on toteutettu tulosperusteisina vuodesta 2020 eteenpäin. Koronaepidemian myötä palveluita on toteutettu etänä, mikä on luonut mahdollisuuksia uusien toimintatapojen käyttöönottamiseen. Työttömien ja lomautettujen määrän kasvu on haastanut miettimään palveluita laajemmalle asiakaskunnalle (esim. lomautetut), ja tarve sopeuttaa palveluita erilaisille, toisistaan poikkeaville kohderyhmille on edelleen korostunut. Erityisesti nuorille työnhakijoille suunnattujen hankintamäärärahojen voimakas kasvu on myös lisännyt työvoimakoulutusten kilpailutusta.

Työllisyyden hoitoon ja työnvälitykseen liittyen kuntakokeilulla on ollut haasteita asiakkuuksien haltuunotossa. Tämä on liittynyt yhtäältä henkilöstön siirtymiseen uuteen organisaatioon, ja toisaalta myös asiakashallinnan tietojärjestelmiin. Järjestelmissä on haasteita, ja toisaalta kokeilu on tuonut vanhojen järjestelmien rinnalle uusia (osittaisia päällekkäisyyksiä). Kaiken kaikkiaan kokeilua on vaikeuttanut myös koronapandemia, ja työn tekeminen monilta osin etänä.

1.3.2 Varsinais-Suomen ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräisessä kestossa ja virrassa yli 3 kk työttömyyteen jäätin niukasti tavoitteista. TE-toimisto pystyi pitämään työllisyysuunnitelmien haastatteluvelan alhaisella tasolla. Maaliskuussa alkaneet työllisyyden kuntakokeilut ottivat osassa kunnista (mm. Turku ja Salo) pitkäaikaistyöttömät hoitaakseen, mutta pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu jatkui käytännössä koko vuoden 2021. Rakennetyöttömyys aiheutti myös ongelmia tavoitteiden saavuttamisessa, vaikka työpaikkoja oli runsaasti auki, eivät työnantajat löytäneet niihin kuitenkaan tarpeeksi sopivaa työvoimaa. Lomautusten alkuvuodesta jatkunut jyrkkä pudotus oli pitkälti kesään mennessä ohi, jolloin työttömyyksen kestot alkoivat suorana seurauksena pidentyä. Osaamisen kehittämistä tuettiin yhteishankintakoulutuksilla ja muilla yhteisrahoitteisilla menetelmillä. Korona näkyi työmarkkinoiden epävarmuutena ja halukkuus henkilöstön kehittämiseen ei yltänyt pandemiaa edeltävälle tasolle. Maakunnan yhteistyöryhmän koulutusjaostolla on keskeinen koordinaattorin rooli elinikäisen ohjauksen kehittämisessä, toimenpiteitä olivat mm. V-S Ennakointiakatemian toiminta ja SITRA:n vetämä maakunnallinen Osaamisen aika -työskentely. Kokka kohti Suomea -hanke toimi aktiivisesti kv. osaajien saamiseksi Suomeen mm. julkaisemalla rekrytointioppaan ja toimien aktiivisessa verkostoyhteistyössä.

Yritysten kehittämisavustuksilla tuettiin pk-yrityksiä suunnitellusti ja tukea myönnettiin jopa enemmän ja laajemmin covid-pandemian ns. elvytysrahoilla. REACT EU -valtuudella tuettiin korostetusti digitalisaatiota ja vihreää siirtymää. Maaseutuohjelman tuella käynnistyi mm. Tukeva-hanke, jonka kautta tuettiin Varsinais-Suomen ruokaketjun kehitystä. Maaseudun yritystukihankkeissa syntyi hyvin uusia työpaikkoja (keskimäärin x kpl/hanke) ja yritysten liikevaihto kasvoi tavoitteiden mukaisesti. Elintarvikeviennin edistämiseksi on aloitettu ylimatekunnallista yhteistyötä, jossa on mukana myös kalatalousalan yrityksiä. Matkailun tukemiseksi toteutettiin tiekarttatyötä. Kehittämispalveluita myönnettiin 349 kpl aktivoiden yrityksiä kasvuun ja kehittymiseen. Team Finlandin tavoitteita tuettiin mm. kontaktoimalla korona-avustuksia saaneita yrityksiä ja ohjaamalla niitä TF:n palveluiden pariin. Muina toimenpiteinä toteutuivat esim. CRM:n tietojen tehostettu hyödyntäminen ja kumppanuusverkoston tiivistetty toiminta. Korkeaa arvonalisää tuottavien palveluiden ympärille asetetut tavoitteet toteutuivat. Aktiivisista Team Finlandin neuvonnan piirissä olleista asiakkaista oli arviolta 40 % kv. kasvua tavoittelevia palvelualan yrityksiä. ELY-keskuksen kehittämisavustuksen saaja oli 151 kpl, joista 77 kpl (51 %) palvelualan yrityksiä TKI painotuksella. Elintarvikeketjun turvallisuudessa ja vastuullisuudessa jäätin tosi niukasti asetetusta tavoitteesta, mutta vaatimukset täyttävien toimijoiden osuus on kokonaisuus huomioiden hyvällä tasolla. Merkittävimmät poikkeamat on havaittu eläinten merkinnän ja rekisteröinnin vaatimusten noudattamisessa.

Tieverkon osalta sorateillä esiintyi pölyämistä ja epätasaisuutta, mistä saatiin paljon asiakaspalautetta. Päälystetyn tiestön osalta päälystysohjelman pituus oli v. 2020 ohjelmaa selkeästi lyhyempi. Päälystetyn tiestön kunto pysyi ennallaan, vähäliikenteisen tieverkon kunto tilanne on kuitenkin edelleen huolestuttava. Siltojen uusimisiin ja korjauksiin oli hieman aiempaa enemmän rahoitusta, mutta tästä huolimatta siltojen kunto jatkaa edelleen heikkenemistään. E18 Turun kehätien ja valtatie 8:n Turku-Pori asteittaiset parannukset etenivät. Liikenneturvallisuus

parani alueella, maanteiden kuolemiin ja henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä väheni. Tienpitoon asetetut tavoitteet saavutettiin lähes sovitusti.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Varsinais-Suomen ja Satakunnan ELY-keskusten ilmasto- ja kiertotaloustiimi aloitti toimintansa v. 2021. Tiimi mm. järjesti yksiköille ilmasto- ja kiertotaloustyöpajan ELY-keskusten oman ilmastotiekartan (Ikkuna) jalkauttamiseksi. Varsinais-Suomen ilmastotiekartta 2030 ja Satakunnan ilmasto- ja energiastrategia 2030 valmistuivat maakunnassa Canemure-hankkeen toimesta. Maakunnallisessa ilmastotyössä on huomioitu merkittävät rinnakkaiset suunnitelmat. Satakunnan ilmastoyhteistyöryhmä ja Varsinais-Suomen maakunnan ilmastovastuujasto kokoontuivat säännöllisesti. EAKR yritystuissa Varsinais-Suomen myöntövaltuuksista 73 % kohdennettiin erityistavoitteiden 3.1 ja 12.1 mukaisesti (vähähiilisyystavoite) ja osallistuttiin alueellisen selviytymissuunnitelman mukaisiin toimiin.

Heikentyneiden elinympäristöjen hoidon suunnittelu ja toteutuksen valmistelu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen toimialueella jatkui Helmi-ohjelman puitteissa. Tulevat hoitotoimet parantavat myös maaperän ja ekosysteemien hiilivarastoja/hiilensidontakykyä. Konkreettisina toimina alueita suojeltiin tai hankittiin valtiolle suojelutarkoituksiin yhteensä 1 263 ha, näistä soita 288 ha, metsäluontokohteita (METSÖ) 724 ha ja muita suojelualueita (Natura ja vanhat suojeluohjelmat) 251 ha. Usean luonnonmukaistamiskohteen suunnittelu ja toteutus on käynnissä (Helmi-ohjelma). Osana kiertotalouden kehittämistyötä aloitettiin ELY-keskuksen oman kiertotaloustiekartan valmistelu. Ympäristölupavalvonnassa kiertotalouden huomioimista edistettiin kehittämällä tarkastajille ohjeistuksia. Kiertotalousnäkökulmaa tuotiin samalla systemaattisesti osaksi YVA- ja ympäristölupalausuntoja sekä rahoitushakemuksia ja strategioita. Lounais-Suomen kiertotaloustiekartan toimeenpanoon osallistuttiin yhdessä sidosryhmien kanssa muun muassa CIRCWASTE-hankkeen kautta. Uudet vesien- ja merenhoidon ja tulvariskien hallinnan suunnitelmat ja toimenpideohjelmat valmistuivat. Vesien suojelutoimenpiteiden toteutusta edistettiin toteuttamalla Saaristomeriohjelmaa Saaristomeri hot spot -tiekarttatyöllä ja Veden vuoro -ohjelmaa KIPSI-hankkeella ja asiantuntijaverkostojen vahvistamisella. Aloitettiin Kestävän kasvun ohjelmasta rahoitetun valtakunnallisen KIPSI 2.0 -hankkeen valmistelu ja myönnettiin avustuksia vesistökuunnostushankkeille. Vesien hyvän tilan tavoitetta ei saavuteta v. 2027 mennessä, jatkossa tarvitaan toimenpide ohjelmalle rahoitus ja tehokas toteutus. Tulvasuojelua edistettiin Porin ja Perniönjoen hankkeilla. Lounais-Suomen vesihuollon nykytilakartoitus tehtiin osana Läntisen Suomen vesihuoltostrategiaa. Vesihuollon keskittämistä Etelä-Savon ELY-keskukseen tuettiin aktiivisesti.

Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntastrategioiden valmistelutyöhön ja niiden osana älykkään erikoistumisen strategioiden päivistytyöhön osallistuttiin aktiivisesti. Turun ekosysteemipalvelusopimuksen toimeenpanoa on käynnistetty ohjausryhmätyöskentelyn kautta.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

Valtakunnallisen asiakkuusstrategian pohjalta omassa asiakkuuden kehittämisohjelmassa keskityttiin yhteisten asiakkuuksien konseptin luontiin, haastavien asiakastilanteiden tukemiseen ja keskeisten asiakas- ja yhteistyökumppaneiden määrittelyyn. ELY-keskuksen jatkuvan asiakaspalautteen keskiarvo v. 2021 oli hyvällä tasolla ollen 4,34 (4,44). Syksyn 2021 sidosryhmätutkimuksen (kokonaistyytyväisyys 4,0) mukaan ELY-keskusta pidetään asiantuntevana ja osaavana sekä helposti lähestyttävänä yhteistyökumppanina kehitettävää ollessa mm. juuri asiakaslähtöisyydessä. ELY-keskusten yhteisen viestintästrategian pohjalta ELY-keskuksen viestinnän painopiste oli vaikuttavuusviestinnän kehittäminen. ELY-keskus jatkoi suosituksen uutiskirjeen julkaisemista ja lisäsi näkyvyyttään sosiaalisessa mediassa.

V. 2021 työskentelytavoissa painopiste oli etä- ja hybridityö. Tarve henkilöstön digiosaamisen lisäämiseen kiihtyi ja ELY toimi mm. pilottina valtakunnallisen Digikehitysohjelman webinaareissa. Ydinprosesseissa uudistettiin toimintatapoja teknologiapohjaisesti, esim. maatalouden valvonnassa kehitettiin drone-avusteista toimintatapaa yhdistettynä tablet-kirjaamisiin. Henkilöstön tietoturvaosaamiseen panostettiin (ml. etätöiden tietoturva) nostamalla aihe sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjelmaan. ELY-keskus osallistui Taisto21 -digiturvarajoitukseen yhdessä Satakunnan ELY-keskuksen kanssa. ELY-keskus on ylläpitänyt perustason tietoturvaa ja maksajavirastotoiminnan osalta ISO/IEC 27001:2013 standardin vaatimusten soveltamista Ruokaviraston katselmointipalautteen ollessa hyvä.

Toimintaa kehitettiin v. 2020 CAF- arvioinnin pohjalta toteutetuilla kahdella kehittämisprojektilla ja v. 2020 VM Baron pohjalta toteutetuilla kahdella kehittämisprojektilla (kohdistuen kehityskeskustelujen ja osaamisen kehittämiseen). Henkilöstöbarometrin mukainen työtyytyväisyysindeksi pysyi hyvänä (kokonaisarvosana 3,75, ed. vuonna 3,74 ja ennen pandemiaa 3,67). Innovatiivisissa julkisissa hankinnoissa korostuvat L-vastuualueella ympäristökriteerien huomioimisessa erityisesti pilotti päästöttömästä työmaasta ja maantielauttaliikenteen kilpailutuksissa pitkäkestoisiin sopimusmalleihin perustuen sähköllä kulkevien lauttojen lisähankinnat.

1.3.3 Satakunnan ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Vuonna 2021 Satakunnassa oli TE-toimistossa ja kuntakokeilussa yhteensä kuukauden lopussa keskimäärin 10 040 työtöntä työnhakijaa. Se oli 2 180 henkeä eli 17,9 % vähemmän kuin vuonna 2020. Varsinkin kevään jälkeen, kun mittavat lomautukset alkoivat purkautua, työttömyyden aleneminen kiihtyi ja syksyllä työttömyys laski jo alle vuoden 2018 ja 2019 tason. TEM:n tilastoihin perustuva työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Satakunnassa viime vuonna keskimäärin 10,4 %, mikä oli 2,1 prosenttiyksikköä alempi kuin vuonna 2020.

Hyvän työllisyyskehityksen takana on ollut ennätysmäisen vilkas työvoiman kysyntä. Satakunnassa avautui vuonna 2021 keskimäärin 2 401 uutta avointa työpaikkaa kuukaudessa, mikä on noin 840 paikkaa (53,6 %) edellisvuotta enemmän. Työvoiman kysynnän kasvaessa myös rekrytointiongelmia kokeneiden työnantajien osuus kääntyi uudelleen kasvuun. Terveydenhuollon ja sosiaalialan lisäksi työvoiman saatavuudessa vaikeuksia on myös teollisuuden ja rakentamisen ammattialoilla.

Koko maassa tavoitteena on nostaa työllisyysaste 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisyysaste Satakunnassa vuonna 2021 oli 71,8 %, missä nousua edellisvuodesta oli 0,6 prosenttiyksikköä. Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto oli Satakunnassa viime vuonna 49 viikkoa jääden selvästi tavoitteesta enintään 38 viikkoa. Myös virta yli 3 kuukauden työttömyyteen toteuma 39,4 % jäi jonkin verran tavoitteesta, enintään 38 %. Vaikka aiempaa suhteellisesti suurempi osa työttömyysjaksoista pitkittyi yli kolmen kuukauden mittaisiksi, kun lyhytaikaiset lomautukset vähenivät, määrällinen virta pitkittyvään työttömyyteen kuitenkin pieneni edellisestä vuodesta. Työttömyyden keskimääräistä kesto puolestaan on pidentänyt se, että muun työttömyyden jo nopeasti alentuessa pitkäaikaistyöttömyyden kasvu jatkui vielä pitkälle kesään asti.

Pk-yritysten uudistumisen ja kasvun edistämisen toimenpiteissä painottui v. 2021 yritysten tukeminen koronakriisissä toipumisessa. Eri palveluilla kasvuun ja kehittämiseen aktivoitujen yritysten määrällinen tavoite (60) saavutettiin huomioiden, että kehittämispalvelujen konsultointipäätökset (80 kpl) kirjautuvat raportoinnissa Keski-Suomen ELY-keskuksen tuloksiin. Vaikuttavuuden arvioinnin näkökulmasta mittarissa tulisi huomioida kaikki yritystukea ja kehittämispalveluja saaneet yritykset. Kaikki yritystukimuodot ja kehittämispalvelut yhteen laskien ELY-keskuksen toimin vaikutettiin Satakunnassa runsaan 200 yrityksen uudistumiseen, kasvuun ja kehittämiseen. Tukea yrityksille myönnettiin v. 2021 runsas 8,2 milj. euroa. Maaseuturahaston rahoittamien hankkeiden vaikuttavuus parani edellisiin vuosiin nähden ja ylitti vuodelle 2021 asetetut tavoitteet. Työpaikkakerroin oli 5 (tavoite 3) ja liikevaihdon kasvukerroin 11 (tavoite 10).

Pitkittänyt koronaepidemia haittasi ja hidasti erityisesti yritysten kansainvälistymistä ja sen edistämiseksi suunniteltua toimintaa. Suunniteltuja seminaareja ja muita edistämistoimia toteutettiin osin virtuaalisesti. TKI-tavoitteen edistäminen on pitkäkestoista, kumppanuutta edellyttävää työtä, jossa alueellisilla yhteistyöverkostoilla ja Business Finlandilla on merkittävä rooli. TKI-hankkeiden osuus ELY-keskuksen rahoittamista hankkeista on toistaiseksi melko pieni, mutta aktivointiin on panostettu suunnitellusti. Luovien alojen yrittäjyyttä ja kulttuurimatkailua edistettiin pääosin maaseutuohjelman hanke- ja Leader-rahoituksella.

Elinkeinojen vastuullisuutta edistettiin kertomusvuonna kohdistamalla EAKR-varoja sekä maaseutuohjelman hanke- ja yritysrahoitusta tavoitetta tukeviin hankkeisiin. Ruokaketjun vastuullisuuden ja kilpailukyvyn edistämiseksi rahoitettiin uusia hankkeita esimerkiksi avoimeen ja vastuulliseen kotieläintuotantoon ja sen imagoon liittyen. Erikoiskasvituotannon kehittämisessä tuettiin muun muassa ilmastomuutokseen sopeutumiseen sekä uusien kasvinsojelumenetelmiin liittyvien ratkaisujen edistämistä.

Ammatillisen työvoimakoulutuksen vaikuttavuus parani merkittävästi vuoden 2021 aikana. Koulutustarjonta on suunniteltu mahdollisimman työelämälähtöiseksi ja samalla asiakasohjaukseen on TE-toimistossa kiinnitetty paljon huomiota. Kolme kuukautta ammatillisen työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus vuonna 2021 oli Satakunnassa 33,6 %, joka on toiseksi paras vaikuttavuus kaikista ELY-keskuksista. Yhteishankintakoulutuksiin on niin ikään panostettu paljon, vaikkakin korona on hidastanut yritysten RekryKoulutusten toteutuksia. Jatkuvaan opimiseen liittyvää tilannekuvaraporttia työstettiin vuoden 2021 mittaan ja raportti julkaistiin helmikuussa 2022.

Osaavan työvoiman saatavuushaasteisiin on pyritty vastaamaan myös pilottihankkeilla. Syyskuussa 2019 käynnistettiin Rekrytoiva Satakunta -pilottihanke, jossa tavoitellaan TE-toimistosta ohjattujen työnhakijoiden nopeaa työllistymistä joko suoraan tai yrityslähtöisen RekryKoulutuksen avulla. Pilotti on päättymässä maaliskuussa 2022. Pilotissa on aloittanut noin 2 300 asiakasta, joista tähän mennessä positiivisen tuloksen on saavuttanut yli 750 asiakasta (työ, koulutus, yrittäjyys).

Rekrytointitapahtumia ei perinteisessä muodossa koronaviruksen tartuntariskien vuoksi voitu kertomusvuonna järjestää, mutta sen sijaan digitaaliset rekrytapahtumat ovat lisääntyneet merkittävästi ja niistä on saatu hyviä kokemuksia. Uutena rekrytointipalveluna käynnistettiin Satakunnan TE-toimistossa TE-live -lähetystoiminta, jossa tuotetaan suoria lähetyksiä avoimista työpaikoista, työelämän eri teemoista ja koulutusmahdollisuuksista. Myös yrityskontaktointia on koronaepidemian vuoksi tehty monikanavaisesti. Viime vuonna kirjattiin 408 Satakunnan TE-toimiston tekemää, päivittäistä yrityskontaktointia laajemmin toteutettua yrityksen palvelutarpeita kartoittavaa yrityskontaktia.

Myös kansainvälisen työvoiman saatavuuden edistämiseksi on tehty tiivistä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa ja hankkeita on käynnistynyt mm. hoitoalan työvoimapulan helpottamiseksi yhteistyössä Satakunnan TE-toimiston EURES-palveluiden kanssa. Työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton ja osaajahoukuttelun edistämisen resurssi kasvoi Satakunnassa ELY-keskuksen saadessa tähän työhön yhden henkilötyövuoden kehittämisresurssin elokuussa 2021. Teemassa on käynnistetty mm. maakunnallinen verkostotyö, yhteistyö kansainvälisten opiskelijoiden työllistymiseksi sekä markkinointiviestintä alueen yrityksille.

Porin seudun työllisyyden kuntakokeilu käynnistyi maaliskuun 2021 alussa. TE-toimistosta siirtyi koko alueen osalta n. 5 300 työnhakijaa kuntien vastuulle. Vuoden aikana asiakasmäärä esim. Porissa nousi mutta työttömien määrä väheni ja työttömyysprosentit alenivat kuten Satakunnassa muutenkin. Ensimmäistä toimintavuotta on värittänyt uuden organisaation ja toimintamallin käynnistäminen sekä jatkuva perehdyttäminen ja koulutus. Korona-pandemia vaikeutti toiminnan käynnistymistä etenkin suunniteltujen henkilökohtaisten palvelujen osalta. Uudenlaisia työtapoja on pilotoitu. Yhteistyö kuntakokeilun kaikkien kuntien kanssa on ollut hyvää ja toimivaa ja vuorovaikutus avointa. Valtio-kunta -suhde askarruttaa kokeilun jatkon kannalta. Ekosysteemin ja palvelukokonaisuuksien jäsentämisessä on päästy alkuun ja valmiudet vaikuttavat riittävältä. Horisontaalisen yhteistyön kehittäminen edelleen sekä palvelukokonaisuuksien että kumppanuuksien suhteen on agendalla. Asiakaspalvelukokonaisuudet ovat kehkeytymässä. Asiakastyöntekijöiden motivaatio sisällöllisesti laadukkaaseen asiakkaita edesauttavaan työtoteeseen on ilmeinen, mutta kokeilussa kaivataan laajempaa itsenäisyyttä suhteessa toimintaa sääteleviin säädöksiin. Asiakastyön seurantajärjestelmä tulisi saada ajanmukaiseen kuntoon.

Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraamiseen sekä kehittämiseen on panostettu Satakunnan ELO-verkoston toiminnan kautta. ELO-verkosto on kokoontunut säännöllisesti ja vuoden 2021 teemoina on ollut yrittäjyyskasvatuksen ja elinikäisen ohjauksen kehittäminen sekä ELO-strategian toimeenpanon suunnittelu. Verkosto on osallistunut vuoden 2021 käynnistyneen Prizztech Oy:n Open Platform Entrepreneurship Education for Future Work -hankkeen suunnitteluun ja toimeenpanoon. Hankkeessa rakennetaan toimijoiden yhteinen digitaalinen pelillistetty yrittäjyyskasvatusalusta. Ohjausalan ammattilaisille järjestettiin syksyllä 2021 Työn murros -seminaari. Myös ELY-keskuksen hallinnoima INKA-projekti on tehostanut palveluohjausta ja verkostoyhteistyötä eri työllistymistä edistävien toimijoiden kesken sekä toiminut veturina satakuntalaisten hankkeiden yhteistyössä.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

E-vastuualueella hiilineutraaliutta voidaan edistää lähinnä maatalouteen ja yrityksiin liittyvin tukitoimin. Vuonna 2021 myönnettyistä yritysten kehittämisavustuksista 64 % edisti vähähiilisyttä. Maaseutuohjelman hanke- ja yritystuista valtaosa tukee suoraan bio- ja kiertotalouden kehittymistä. Satakunnassa on ohjelmakaudella 2014 – 2020

käynnistetty näihin liittyen noin 64 milj. euron tuetut toimenpiteet. Vuonna 2021 siirtymäkauden varoista rahoitettiin lisäksi biotalouteen liittyviä hankkeita 2,5 milj. eurolla. Raportointivuonna rahoitettiin maaseudun kiertotaloutta edistäviä hankkeita, kuten maa-aineksien uusiokäyttöä maatilojen rakennusmateriaalina ja uusiutuviin energiaratkaisuihin siirtymistä tukevia toimenpiteitä. Lisäksi tuettiin useiden kiertotalousyritysten liiketoiminnan kasvua tukevia investointeja. Käynnissä olevilla kehittämistoimilla edistetään myös kestävien tuotantotapojen, uusien viljelylajikkeiden sekä maan kasvukunnon kehittämistä. Näillä toimilla vaikutetaan erityisesti alkutuotannon sopeutumiseen muuttuvaan ilmastoon ja toistuviin ääriolosuhteisiin. Satakunnan ELY-keskus on mukana myös maakunnallisessa SATAVESI-ohjelmäsopimuksessa ja Canemure -hankkeessa. Varsinais-Suomen ja Satakunnan ELY-keskuksille on perustettu syksyllä 2021 yhteinen ilmasto- ja kiertotaloustiimi, jonka tehtävänä on edistää ilmasto -asiaa ELY-keskuksissa.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

ELY-keskusten asiakkuusstrategia hyväksyttiin joulukuussa 2020 ja sen toimeenpanosuunnitelma on tehty vuosille 2021 – 2023. Toimeenpanosuunnitelmaa on tehty Satakunnan ja Kainuun ELY-keskusten vetämänä. Satakunnan ELY-keskus on käynnistänyt vuoden 2021 aikana asiakkuuskokemus -ajattelun ja sen johtamisen kehittämisen osallistamalla yhteisiin johdon workshoppeihin ja järjestämällä ELY-kohtaisen johdon työpajan. Vuoden 2021 aikana on tiivistetty yhteistyötä Varsinais-Suomen L- ja Y-vastuualueiden kesken ja työ jatkuu edelleen keskittyen ELY-keskuksen henkilöstön eri vastuualueiden palveluiden ja toiminnan tuntemiseen ja sitä kautta yhteisten asiakkuuksien hoitoon.

Vuosi 2021 vaati edelleen Koronasta johtuen erityistä panostusta yritysasiakkuuksien hoitamiseen. ELY-keskuksen henkilöstöä osallistui laajasti ns. Korona-kampaukseen, jonka johdosta kontaktoitiin yhteensä 148 yritystä ELY-keskuksen ja TE-toimiston toimesta. Myös yrityspalveluiden sidosryhmäyhteistyö korostui. ELY-keskus on järjestänyt kuukausittain virtuaalisesti alueen yrityspalvelutoimijoille yhteisiä infoja ja tapaamisia. Huolimatta siitä, että henkilöstö on työskennellyt koko vuoden pääsääntöisesti etätyössä, asiakastyytyväisyys pysyi korkealla tasolla. Satakunnan ELY-keskuksen jatkuvan asiakaspalautteen keskiarvo oli vuonna 2021 4.54. Rahoituspalvelujen arvosana oli 4,48 (v.2020 4.4), maksatuksen 4,57 (v. 2020 4.6), luomuvälön 4.58 (4.5) ja eläinvalvontojen 4.58 (4.2).

Etätyöskentelyn myötä on tehty huomattava digiloikka ja otettu käyttöön digitaalisia työkaluja kuten Teams. Työkalujen hyödyntäminen on edesauttanut myös toimintatapojen uudistamista mm. palaverikäytäntöjen ja eri tilaisuuksien järjestämisen osalta. Henkilöstölle on järjestetty digikoulutuksia ja niissä on hyödynnetty myös eOppivaa. Vuoden aikana on panostettu myös CRM-järjestelmän käyttöön ja hyödyntämiseen. Vuonna 2020 tehdyn CAF-itsearviointin kehittämiskohteita (johtamisen kehittäminen ja vuorovaikutus etätyössä, toimintaympäristön ennakointi sekä henkilöstön osaamisen kehittäminen) on viety eteenpäin kertomusvuonna. Koko henkilöstöä ja johtoa koskeva viestinnän kehittämishanke aloitettiin loppuvuodesta 2021.

Satakunnan ELY-keskus on ylläpitänyt perustason tietoturvaa ja maksajavirastotoiminnan osalta ISO/IEC 27001:2013 standardin vaatimusten soveltamista. Ruokaviraston antaman tietoturvatyökirjan ja työtilan katselmointipalautteen mukaan raportointi on ajan tasalla, kaikki tehtävät on tehty ja dokumentaatio työtilassa on ok.

1.3.4 Hämeen ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Yritysrahoituksen kysyntä jatkoi reipasta kasvua vuoden 2021 aikana. Esimerkiksi yritysten kehittämisavustuksia ja yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksia myönnettiin yli 13 miljoonaa euroa edellisen vuoden 6,6 miljoonan sijasta. Lisääntynyt myöntövaltuus avasi mahdollisuuden uusien toimialojen yrityksille hakea ja saada rahoitusta, mutta yritysten kehittämisavustusten rahoitus kohdistui kuitenkin pääosin teollisuuden yrityksille. Uusista toimialoista korostuu erityisesti ohjelmistoala. Vuoden aikana myönnetyllä rahoituksella myötävaikutetaan suoraan lähes 600 työpaikan syntyyn, josta TKI-tehtävien osuus 115. Yritysten liikevaihdon lasketaan lisääntyvän noin 217 miljoonaa, josta viennin kautta 95 miljoonaa. Maaseudun yritystukiin käytettiin rahoitusta edellisvuotta vähemmän, mutta rahoituksella vaikutetaan lähes 70 uuden työpaikan syntyyn ja toteutettavien investointien myötä yrityksiin syntyy liikevaihtoa yli 14 miljoonaa euroa. Ilahduttavaa kehitystä oli nähtävissä myös uusien yritysten starttiraharahoituksen

kasvussa ja palkkatuen reilulla viidenneksellä lisääntyneessä myöntämisessä yksityiselle sektorille. Työvoimakoulutus ja muut työllistämistä edistävät palvelut olivat vajaakäytöllä. Koulutuksessa olevien määrät laskivat ja osa hankituista koulutuksista jouduttiin perumaan vähäisen osallistujamäärän vuoksi. RekryKoulutuksella koulutettiin 125 uutta työntekijää 59 yritykseen. Maatilojen osalta sukupolvenvaihdokset kaksinkertaistuivat, mutta loppuvuoden aikana tapahtunut maatalouden kannattavuuden heikentyminen vähensi investointihalukkuutta. Suurimmat tukikohteet olivat lypsykarjanavetoiden rakentamiseen, vaikkakin kokonaisinvestoinnit lypsykarjatalouteen alenivat merkittävästi erityisesti Kanta-Hämeessä. Suurimmat prosentuaaliset lisäykset olivat erityisesti aurinkoenergian tuotantoon. Maaseudun kehittämishankkeiden rahoituksen kysyntä oli vilkasta. Rahoitukseen valittiin erityisesti uudentyyppisiä hankkeita ja sellaisia, jotka sopivat hyvin tulevan rahoituskauden tavoitteisiin. Esim. ilmastoaiheisia, kiertotalouteen liittyviä ja luonnon moninaisuutta maaseutuympäristössä tukevia hankkeita rahoitettiin muutamia.

Työttömyys kasvoi vielä vuositasona maaliskuuhun asti, minkä jälkeen työttömien määrä kääntyi laskuun. Laskuvauhti nopeutui vuoden aikana, mutta oli hitaampaa kuin maassa keskimäärin. Työttömyyden lasku seurasi erityisesti lomautettujen määrän laskua. Uusia työttömyysjaksoja alkoi selvästi edellisvuosia vähemmän. Vuoden lopussa työttömien määrä oli edelleen koronakriisiä edeltänyttä aikaa korkeammalla, mutta nuorten työttömien määrä oli jo loppuvuodesta pienempi kuin ennen kriisin alkua. Pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu jatkui koko vuoden. Vuoden lopussa pitkäaikaistyöttömiä oli enemmän kuin kertaakaan joulukuussa tilastojärjestelmän mittauskaudella, joka alkaa vuodesta 2006. Aktiivointiasteeseen laskettavien palveluiden piirissä olevien määrä on edellisvuosia pienempi kuten myös palvelun aloittaneiden määrä. Tulostavoitteista käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto kasvoi selvästi ja jäi tavoitteesta. Tämä johtuu juuri pitkäaikaistyöttömyyden kasvusta. Varsinkin yli kaksi vuotta yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden määrän kasvu nopeutui edelleen loppuvuoden aikana. Virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen oli kasvussa ja tavoitetasosta jäätin. Myös nuorten virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen kasvoi, mutta ulkomaalaisten osalta pysyi edellisvuoden tasossa. Vaikeasti työllistyvien määrä kasvoi edelleen edellisvuodesta. Myös tämä johtui erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden kasvusta. Palvelujen vaikuttavuudessa tapahtui parannusta vuodentakaisesta. Työttömien osuudella mitattuna (3kk) vaikuttavuus parani niin ammatillisessa työvoimakoulutuksessa, kotokoulutuksessa kuin palkkatuetun työn vaikuttavuudessa ja säilyi omaehtoisen koulutuksen osalta edellisvuoden hyvässä tasossa. Ammatillista työvoimakoulutusta lukuun ottamatta päättäneitä jaksoja oli edellisvuotta vähemmän.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukainen työttömyysaste (15 – 74-vuotiaat) oli vuonna 2021 Hämeessä 7,5 % nousten vuoden takaisesta 0,5 %-yksiköllä. Toisin kuin TEM Työnvälitystilaston mukainen työttömyysaste, on se edelleen myös maan keskiarvoa (7,7 %) matalampi. Työttömien määrä kasvoi lievästi. Tilastokeskuksen työttömyyslukuissa tämä johtuu ns. piilotyöttömyyden vähentymisestä. 15 – 74 v työvoiman määrä kääntyi kasvuun johdun sekä työllisten että työttömien määrän kasvusta. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukainen työllisyysaste (15 – 64-vuotiaat) tippui 70,9 prosenttiin kun se vuosi sitten oli 71,9 prosenttia. Työllisyysaste laski myös maan keskiarvoa (72,3 %) matalammaksi. Työllisten määrä kuitenkin hieman kasvoi ja lasku johtui työikäisen väestön kasvusta edellisvuoteen verrattuna.

Työvoiman saatavuutta kuvaavan rekrytointiongelmien määrän enimmäistasoksi vuodelle 2021 oli Hämeessä asetettu 35 prosenttia. Rekrytointi- ja kohtaanto-ongelmia kokeneiden osuus oli kasvussa. Julkiseen työnvälitykseen ilmoitettujen uusien avoimien työpaikkojen osalta mennyt vuosi oli ennätysellinen. Samanaikaisesti jo ennen koronakriisiä näkynyt pula osaavasta työvoimasta kärjistyi monilla aloilla entisestään. Hämeessä rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus oli vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana keskimäärin 44 %, kun se vuonna 2020 oli 39 %.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Aktiivista ilmastoyhteistyötä on edelleen jatkettu maakuntien liittojen kanssa. Mm. Kanta-Hämeessä on osallistuttu maakunnallisen ilmastovahdin kehittämiseen. Lisäksi on osallistuttu Kanta-Hämeen kiertotalouden tiekartan ja sen seurannan kehittämiseen. Lahden ympäristöpääkaupunkivuoteen liittyen on toteutettu erilaisia kansallisia ja alueellisia tapahtumia. Yhteistyö jatkuu myös vuonna 2022. Korkeakouluharjoittelija on kartoittanut Hämeen ELY-keskuksen ilmastotoimia ja laatinut ilmastokertomuksen, joka julkaistaan alkuvuonna 2022. ELY-keskuksen sisäinen

poikkihallinnollinen ilmastotyö on jatkunut mm. yhteisten lausuntovalmistelujen ja kiertotalouden aamukahvien muodossa.

Asiantuntijuutta maa- ja metsätalouden vesienhallinnassa on tarjottu osallistumalla työ- ja projektiryhmiin sekä webinaareihin. Ilmastonmuutokseen sopeutumisessa järjestettiin mm. Vesihuolto muuttuvassa ilmastossa -webinaari alueen eri sidosryhmille. Maaseutuohjelmasta on rahoitettu hanketta, jonka tavoitteena on tuottaa tietoa, miten hämäläinen maaseutu voi varautua ilmastonmuutokseen. Lisäksi maatiloilla ovat kasvaneet erityisesti investoinnit aurinkoenergiaan.

Tuulivoimarakentamisen tilanne Hämeessä on selvitetty puolivuotisessa hankkeessa. Tuloksista julkaistu raportti ja järjestetty webinaari tukevat edelleen ilmastotyötä. Tuulivoima on pysynyt myös julkisessa keskustelussa ja Päijät-Hämeen kunnissa on tullut vireille tuulivoimahankkeita; 3 osayleiskaavaa, joista yhteen myös YVA. Tuulivoimaprojektiryhmä, jossa ovat mukana maakuntien liittojen edustajat ja ELY-keskuksen asiantuntijoita, jatkaa edelleen yhteistyötä mm. maakuntien tuulivoimaselvitysten laatimisessa.

Kuntien kehittämiskeskusteluissa ja kaavayhteistyössä on pidetty yllä keskustelua vähähiilisestä rakentamisesta ja kestävästä liikkumisesta ja yhdyskuntarakenteesta sekä ilmastovaikutusten arvioinnista.

Helmi-ohjelma eteni hyvin erityisesti perinnebiotooppi- ja metsäteemoissa. Perinnebiotooppeja inventoitiin noin 30 kpl, 13 kohdetta peruskunnostettiin, ja jatkuva hoito alkoi noin 30 kohteella. Metsäteemassa inventoitiin noin 90 kohdetta (LTA-kohteita, harjumetsiä, hämeen kylmänkukan kasvupaikkoja ja valkoselkätikkametsiköitä). Suunnitelma hyväksyttiin 15 kohteelle ja hoito toteutettiin 11 metsäisellä kohteella (pääasiassa hämeen kylmänkukan kasvupaikkoja Natura- ja YSA-alueilla). Talven aikana alikasvoskuusen poistot käynnistettiin myös valkoselkätikka-YSA-kohteilla. Myös lintuvesiteeman toimia edistettiin saadun htv:n mukaisesti (linnustoselvityksiä, toimenpiteiden suunnittelua, vesikasvien niittoa, pesimälaatikoita, yhteensä työn alla 6 eri SPA-aluetta). Näiden lisäksi uhanalaisten ja erityisesti suojeltavien lajien inventointeja ja hoitotoimia edistettiin viidessä erillisessä hankkeessa.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

Johto on arvioinut Hämeen ELY-keskuksen ja TE-toimiston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta, riittävyttä ja kehittämistarpeita mm. vuonna 2020 toteutetun CAF-itsearviointin, VM Baro 2021 -kyselyn tulosten, sidosryhmätyytyväisyyskyselyn tulosten, yksikkökohtaisten riskiarviointien sekä toimintaamme kohdistuneiden tarkastuskertomusten avulla.

CAF-itsearviointiin liittyen Hämeen ELY-keskuksen kehittämissalkku on perustettu ja sille on laadittu toteutus-suunnitelma, jota on toteutettu ja seurattu. Ko. kehittämiskohteet ovat pitkän aikavälin tavoitteita, joita ei ole vuoden 2021 aikana saatu valmiiksi vaan toteutus jatkuu vuonna 2022. Samalla arvioidaan tarvetta nostaa salkkuun uusia kehittämiskohteita.

Sidosryhmätyytyväisyyskyselyn tulokset ovat valtakunnallista keskitasoa. Erityisesti tuloksista hahmottuvat kuitenkin kehittämiskokonaisuudet kytkeytyvät jo valmiiksi tunnistettuihin ja kehittämissalkkuun nostettuihin kehittämiskohteisiin.

Koronapandemia haastoi virastojen toimintaa myös vuonna 2021. Henkilöstö on kyennyt mukautumaan uusiin vaatimuksiin erinomaisesti ja omalta osaltaan etätyö on tuonut myös positiivisia vaikutuksia mm. työn ja vapaa-ajan yhteensovittamiseen. Siirtyminen lähes täysin etätyöskentelyyn on yhtenäistänyt toimintatapoja ja lisännyt paikka- ja aikariippumatonta työskentelyä. Uusien henkilöiden työtehtäviin perehdytys ja työyhteisöön kiinnittyminen on henkilökohtaisen kanssakäymisen vähyden takia ollut aiempiin vuosiin verrattuna heikompaa. Vuoden 2021 työtyytyväisyyskyselyn tulokset vahvistavat näkemystä työskentelyn sujumisesta ja työyhteisön tilasta. Hämeen ELY-keskuksen VMBaro-kyselyn kokonaisindeksi oli 3,81, joka on siis säilynyt samalla korkealla tasolla kuin vuonna 2020.

1.3.5 Pirkanmaan ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Alkuvuoden hyvä kehitys työttömyysjaksojen keskimääräisen keston osalta kääntyi kesän jälkeen selkeästi huonompaan suuntaan COVID-pandemian uudelleenpahentumisen myötä. Yli 3 kuukauden työttömyysjaksojen virta -tavoitteen sijaan kehittyi myönteiseen suuntaan erityisesti loppuvuodesta. Työvoiman kohtaanto-ongelma näkyy Pirkanmaalla useilla toimialoilla, erityisesti teknologiateollisuudessa ja rakentamisessa. Uusien työpaikkojen määrä on vuosiin 2018 – 2020 verrattuna lähes kaksinkertaistunut vuonna 2021. Parhaimmillaan avoimia työpaikkoja on ollut auki kuukauden aikaan yli 11 000. Pandemiatilanne on talouden näkökulmasta osin helpottunut ja työvoiman kysyntä on kasvanut.

Työllisyyden hoidossa painopiste oli osaavan työvoiman saatavuudessa. Kaikkiaan julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin käytettiin noin 55,6 M€. Määrärahoja on kohdistettu niin palkkatukeen kuin myös työvoimakoulutukseen sekä erilaisiin valmennuspalveluihin. Merkittäviä erillispanostuksia työ- ja elinkeinoministeriöstä saatiin TE-toimiston osatyökykyisten asiakkaiden palvelujen kehittämiseen ja toimeenpanoon sekä yritysten rekrytointivalmiuksien ja monimuotoisuuden tukemiseen. Määrärahoja kohdennettiin erityisesti osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi monille osaajapulasta kärsiville aloille yhteistyössä mm. koulutusorganisaatioiden, TE-toimiston ja kuntien kanssa. Käytössä on ohjauspalvelujen lisäksi monipuolinen koulutus- ja palveluvalikoima. Keskeiseksi ovat nousseet yksilöllisten, räätälöityjen palvelujen kehittäminen ja palvelutuotteiden joustava muotoilu. Erillishankintoina tuettiin yrityksiä uuden työvoiman rekrytointeihin sekä henkilöstön kehittämiseen ja muutoksiin liittyvissä koulutuksissa yhteensä lähes 2,4 miljoonalla eurolla. Näitä yritysten kanssa yhteistyössä hankittavia koulutuksia hyödynsi yhteensä 162 yritystä. Yhteistyö ELY-keskuksen ja TE-toimiston välillä toimi hyvin kautta linjan.

Osaavan työvoiman saatavuuden lisäksi aiempaa enemmän esille nousivat työelämän ja pk-yritysten kehittämisen tarpeet. ELY-keskuksen tarjoamien yritysten kehittämispalvelujen eli koulutus- ja konsultointipalvelujen kysyntä on kaksinkertaistunut parissa vuodessa. Viime vuonna yritysten kehittämispalveluihin käytettiin lähes 1,5 miljoonaa euroa ja niitä hyödynsi 409 yritystä. Vuonna 2021 käynnistettiin myös Työelämä2030-ohjelmaan kuuluva Poweria työelämään -hanke, jossa edistetään yritysten digitaalisuuden hyödyntämistä ja työhyvinvointia yhdistäviä asioita. Kulttuurialan toimintaedellytyksiä tuettiin mm. vahvistamalla toimijoiden välistä yhteistyötä kulttuurin tilojen saavutettavuudessa. ELY-keskus on myös tukenut alueen luovan talouden ekosysteemin rakentumista osallistumalla erilaisiin sidosryhmätapaamisiin.

ELY-keskuksen rahoituksen ja palveluiden kysyntä jatkui vilkkaana vuonna 2021. Yritysten hankkeisiin ja maakunnan toimintaympäristön kehittämiseen myönnettiin rahoitusta lähes 47 miljoonaa euroa eli miltei 6 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2020. Rahoituksesta 23 miljoonaa käytettiin maatalouden ja maaseudun hanke- ja yritystoiminnan tukemiseen ja miltei 17 miljoonaa muuhun yritystoiminnan kehittämiseen. Yrityksille myönnettävää kehittämisavustusta oli Pirkanmaalla käytettävissä noin 13 miljoonaa euroa. EU:n elpymismäärärahalla voitiin ensimmäistä kertaa tukea myös yritysten investointeja, joten rahoitusta suunnattiin erityisesti myös vähähiilisen liiketoiminnan tukemiseen. Yritysinvestointeja tuettiin yhteensä 3,5 miljoonalla eurolla. Maaseuturahastosta tuettiin investointeja, joiden avulla yritykset lisäävät kilpailukykyään ja ottavat käyttöön uutta teknologiaa. Maatalouden ja maaseudun 23 miljoonan euron kokonaistukisummasta 14,5 miljoonaa kohdennettiin maatalainvestointeihin ja nuoren viljelijän aloitustukiin, joista korkotukilainojen osuus oli noin 8 miljoonaa euroa. Maaseudun yritys- ja hanketoiminnan osuus myönnetystä rahoituksesta oli 8,3 miljoonaa euroa ja se jakaantui yhteensä 152 toimijalle. Siitä noin 2 miljoonaa euroa kohdistui paikalliseen maaseudun toimintamahdollisuuksien kehittämiseen Leader-ryhmien kautta. Rahoitusta on myönnetty mm. ilmastoviisaan kyläverkoston kehittämiseen, energiaselvitykseen, retkeilyreitien kehittämiseen sekä koulutushankkeelle, jossa lisätään osaamista suometsien hoitomenetelmiin liittyen. Laajakaistahankkeiden kysyntä oli edelleen aktiivista ja investointeja rahoitettiin elpymisvaroin.

Pirkanmaan liikennemäärissä on COVID19-pandemian aiheuttaman notkahduksen jälkeen palattu vuoden 2019 tasolle. Joukkoliikenteen käyttäjämäärät eivät kuitenkaan ole palautuneet. Joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena ELY-keskus onkin joutunut tekemään poikkeusjärjestelyjä sekä taloudellisesti että palvelutarjonnan osalta. Päätieverkon kunnan heikkenemiskehitys on saatu hallintaan, tosin vuosittainen vaihtelu voi olla suurta mm. rahoitustason muutosten myötä. Sen sijaan ns. alemmalla tieverkolla huonokuntoisten päällysteiden määrä lisääntyy yhä selvästi ja vaatisi vuosittaisen korjausrahoituksen lisäämistä. Myös siltojen kunto on heikkenemässä. Talvihoidossa

onnistuttiin kohtalaisesti ja asiakastyytyväisyys pysyi suurin piirtein ennallaan, eikä kevään sorateiden kelirikkokkaan haitannut kuljetuksia yhtä voimakkaasti kuin oli ennakoitu. Syksyllä 2021 talviolosuhteet tulivat aikaisin, mikä aiheutti ongelmia palvelutason ylläpitämiseksi paikallisesti. Merkittävin valmistunut perusväylänpidon liikennehanke oli valtatie 9 uudet ohituskaistat Orivedellä. Liikenneturvallisuuden osalta kaikkien henkilövahinko-onnettomuuksien määrä väheni edellisvuosien keskiarvoon nähden, mutta liikenteessä kuolleiden määrä nousi keskiarvoa suuremmaksi. Tampereen Rantatunnelin (vt 12) kameravalvonnan valmistumisen jälkeen väylällä on vältytty lähes kokonaan onnettomuuksilta.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Pirkanmaan ELY-keskus on aktiivinen toimija hiilineutraaliuden edistämässä. Ilmastotyötä on viety eteenpäin kaikilla tasoilla. ELY-ilmastotiekarttahankkeen tulokset julkaistiin yhteisessä verkkojulkaisussa. Hiilineutraalia Pirkanmaata tavoittelevaa päästövähennyspolkua on valmisteltu yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Maakunnallinen energiajärjestelmäselvitys valmistui. ELY-keskus on osallistunut Canemure-hankeeseen rahoittajana ja työn edistäjänä. Ilmastokvykykyys-painopistettä on edistetty päivittämällä ymparistoviisas.fi -palvelun ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen sisältöjä ja työkaluja mm. kaavoituksen arviointiin. Tuulivoiman lisäämistä on edistetty poikkiallinnollisesti. Pirkanmaan ELY-keskukseen keskitettyä öljylämmityksestä luopumisen tukea on myönnetty runsaasti: hakemuksia on tullut tammikuuhun 2022 mennessä yli 18 000 kpl ja päätöksiä niistä on annettu yli 10 000 (myönneisiä yli 90 %).

Osana kiertotalouden strategisen ohjelman toimeenpanoa ELY-keskus toteutti Pirkanmaan kiertotalouspilotin syksyn 2021 aikana. Pilottihankkeessa selvitettiin mm. viranomaisyhteistyön kehittämistä. Hankkeessa käsiteltiin kiertotalousteemaa yhdessä julkishallinnon, viranomaisten ja elinkeinoelämän edustajien sekä erilaisista kiertotaloushankkeista vastaavien tahojen kanssa. ELY-keskus oli mukana BusinessTampereen hallinnoiman kiertotalousalustan kehittämisessä ja se osallistui myös kiertotalouskeskittymien yhteistyötapaamisiin ja tilaisuuksiin.

Liikenteen toimialalla kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelman sekä Tampereen kaupunkiseudun MAL-ohjelman (2020 – 2024) hankkeet etenivät suunnitellusti, tosin joidenkin yhteishankkeiden toteuttaminen viivästy. Liikennejärjestelmätyötä tehtiin monitahoisesti. Joukkoliikenteeseen on tehty erityistoimia palvelutason ylläpitämiseksi Covid19-pandemian aiheuttamissa poikkeusolosuhteissa ja joukkoliikenteen infraa kehitettiin mm. rakentamalla pyöräliikeympäristöä.

Luonnon monimuotoisuutta edistettiin Helmi- ja METSO-rahoituksella. Helmi-ohjelmassa satsattiin erityisesti Pirkanmaan pienvesien kunnostustarpeiden selvittämiseen sekä perinnebiotooppeihin. Lisäksi edistettiin raakkujen suojelua aloittamalla 6-vuotisen Life Revives-hankkeen toteutus. Pirkanmaan biodiversiteettiohjelmaa toteutettiin yhteistyössä Pirkanmaan liiton kanssa osallistamalla työhön myös muita tahoja. Suojelualueverkosto ja uhanalaiset luontotyytit ja lajit huomioitiin hankkeiden ja suunnitelmien ohjauksessa. Lisäksi hiilinielujen merkitys on tunnustettu ilmastomuutoksen hillinnässä ja osana luonnon monimuotoisuuden edistämisen yhteensovittamista. Vesien suojelussa ELY-keskus on ollut aktiivinen erityisesti maa- ja metsätalouden sektorikohtaisten toimenpiteiden neuvonnassa, ohjauksessa ja uusien ratkaisujen kehittämisessä. Yhteistyötä alueen oppilaitosten ja keskeisten sidosryhmien kanssa on tiivistetty sekä lisätty näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa. Osallistuttiin vesienhoitosuunnitelmien laatimiseen ja järjestettiin siihen liittyvät kuulemiset Pirkanmaan kaikkien kuntien kanssa. Lisäksi osallistuttiin muiden tahojen järjestämiin tiedotus- tai koulutustilaisuuksiin. Paikkatiedon hyödyntämisestä vesitehtävissä on vahvistettu pilotoinnin avulla. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmia on päivitetty ja uusia käynnistetty.

Alueiden kehittämisessä ELY-keskus on vuoden 2021 aikana ollut aktiivisesti mukana rakentamassa maakuntaohjelmatyötä ja yhteensovittanut maakuntaohjelmaa sekä tulevaa CAP27-suunnitelmaa. CAP27-suunnitelman toteutuksellekin tärkeät tavoitteet, mm. kierto- ja vähähiilinen talous, on huomioitu maakuntaohjelmassa. ALKE-keskusteluprosessi maakunnan liiton, ELY-keskuksen sekä muiden alueen keskeisten toimijoiden välillä on kehittynyt suotuisasti - tätä on raamitettu myös osallistamalla aktiivisesti valtakunnalliseen valmisteluun.

Alueidenkäytössä on kuntien kehittämiskeskusteluissa avattu maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisen periaatteita. Keskustelua on käyty mm. hiilineutraaliustavoitteen edellyttämistä toimenpiteistä maankäytössä ja rakentamisessa, luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta sekä virkistysalueiden ja -verkostojen kehittämisestä tiivistyvässä yhdyskuntarakenteessa.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

Covid-19-epidemia leimasi myös vuotta 2021 merkittävästi ja vaati joustavaa sopeutumista palveluissa, toiminnoissa ja työskentelytavoissa. Etätyöskentelyn aiheuttama työskentelytapojen muutos mahdollisti sujuvan työskentelyn ja palveluiden ylläpitämisen sekä digitaalisten alustojen tehostetun hyödyntämisen. Pirkanmaan ELY-keskukseen keskitetyt ympäristön ja liikenteen asiakaspalvelukeskukset toimivat erinomaisesti: liikenteen asiakaspalvelu hoitaa itsenäisesti noin 90 % yhteydenotoista ja ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskus 70 %. Asiakaspalaute on erinomaista ja asiakaspalvelun edelleen kehittäminen nähdään merkittävänä osana julkisen hallinnon strategian toteuttamista. ELY-keskukseen valtakunnallisesti keskitetyt liikenteen lupapalvelut ovat jonkin verran ruuhkautuneet. Esimerkiksi tuulivoimaloiden rakentaminen on selvästi lisääntynyt, mikä on aiheuttanut selvän kasvun erikoiskuljetusten lupahakemuksiin – ja samalla myös lupatuloihin. Tämä kehitys jatkuu hyvin todennäköisesti myös tulevina vuosina.

Henkilöstön työtyytyväisyys (vm-baro) on edelleen erittäin hyvällä tasolla. ELY-keskus jatkoi osallistumistaan valtakunnallisen digiohjelman ja asiakkuusstrategian valmistelussa ja viimeisteli CAF-itsearviointin, josta johdettiin vuodelle 2021 toiminnan kehittämiseen prioriteetteja ja toimenpiteitä. Näiden kehittämisalueiden pitkäjänteinen työskentäminen jatkuu myös vuonna 2022.

1.3.6 Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Kaakkois-Suomen työllisyysaste parani vuonna 2021 ollen 68,4 %, kun edellisvuoden keskiarvo oli 64,5 %. Työllisten määrä kasvoi ennakkotietojen mukaan noin 4 000 henkilöllä (vuosikeskiarvo). Työttömyysjaksojen pituutta tai virtaa yli kolmen kuukauden työttömyyteen koskevia tavoitteita ei saavutettu, mutta näissä onnistuttiin lähes koko vuoden ajan valtakunnallisia keskiarvoja paremmin. Työvoimakoulutuspäivien määrä pysyi vuoden 2020 tasolla. Korona vaikutti koulutusten järjestämiseen, mutta toisaalta vaikutus oli uusia koulutusavauksia ja hybriditoteutusta edistävä. ELO-toiminnan, luovan talouden, ennakoinnin ja osaamisen nostamisen tavoitteet pääosin saavutettiin. Energiaa luovuudesta -strategiaprosessilla on edistetty merkittävästi kulttuurin ja luovan talouden eteenpäin vientiä. Kotoutumistavoitteet saavutettiin ja koulutukset toimivat vakiintuneesti koronatilanteet huomioiden. Vuoden 2020 taapaa koronaepidemia vaikutti kielteisesti kv-osaajien rekrytointiin ja maahantuloon. Myös yritysten TKI-tavoitteiden saavuttaminen kärsi koronan vaikutuksista. Yrityspalvelut kontaktoivat merkittävän määrän koronatukia saaneista yrityksistä ja saivat kerättyä hyviä uusia kehittämishankkeita rahoituksen piiriin. Koronaponnistukset yhdessä kumppanien kanssa ovat parantaneet yrityspalvelujen verkostoyhteistyötä ja CRM-käyttöä.

Vaikka koronaepidemian vuoksi asetetut rajoitukset heikensivät yritysten tilannetta monella toimialalla, maaseutuohjelman yritystukien kysyntä oli poikkeuksellisen suurta. Tukea haettiin pääasiassa investointeihin ja myönnettiin noin 1,53 M€ yhteensä 20 yritykselle. Yli puolet rahoitetuista hankkeista kohdistui Kouvolaan ja 75 % tuista kaupunkien kehysalueelle ja näiden läheiselle maaseudulle. Maatalouden aloitus- ja investointitukia myönnettiin avustuksina noin 2,65 M€ ja lisäksi osalle hankkeista korkotukea yhteensä noin 3,43 M€ lainapääomalle. Yritysten ja maatilojen elpymisvarojen haku alkoi v. 2021 myöntämisen jatkuessa vielä vuoden 2022. Luonnonmukainen tuotanto kattoi lähes 21 000 ha ollen n. 17 % alueen kokonaispeltoalasta. Luomutilojen keskikoko Kaakkois-Suomessa on 76 hehtaaria. Pandemian vuoksi asetetut maahantulo-rajoitukset vaikeuttivat osaavan kausityövoiman saantia marja- ja puutarhatiloilla. Ongelmaa ratkottiin yhdessä TE-palveluiden, tuottajajärjestön sekä ELY-keskusten rahoittaman hankkeen kanssa.

Kaupunkien yleispiirteinen kaavoitus on alueella saatu etenemään hyvin ja koronatilanteesta huolimatta tiivis yhteys alueen suunnittelijoihin saatu säilytettyä. Isot hankkeet (mm. HaminaKotka-satama, akkuteollisuus) sekä valtatieverkon merkittävät kehittämishankkeet (Parikkala, Savitaipale, Kotka) ovat vaatineet haasteellista yhteensovittamista. Ratkaisut on kuitenkin löydetty. Suunnittelulla on vaikutettu keskeisesti aluekehitykseen ja turvattu liikennejärjestelmän toimivuutta kuten sujuvia satamayhteyksiä ja rajanylityksiä. Rakennetun kulttuuriympäristön säilymistä tuettiin avustuksin ja rakennussuojelupäätöksin.

Tienpitoon käytettiin rahoitusta noin 0,5 M € vuotta 2020 enemmän. Erityisesti päällysteiden ja siltojen kunto on pidetty mahdollisimman hyvänä. Pitkäjänteinen tieverkon ylläpidon suunniteltu ja laadukas hoito näkyvät vuosittaisissa tienkäyttäjien tyytyväisyystuloksissa. Sekä talvi- että kesäajan tutkimuksissa Kaakkois-Suomen ELY-keskus sai koko maan parhaimmat tulokset sekä henkilöautoilijoilta että ammattiautoilijoilta eli raskaalta liikenteeltä. Traficomin myöntämää joukkoliikenteen koronatukea kohdennettiin Imatran kaupungille, joka on ainoa ELY-rahoituksen piirissä oleva toimivaltainen joukkoliikenneviranomaisena. Sopimusliikennöitsijöille maksettiin koronatukea menetetyistä lipputulokorvauksista.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

ELY-keskuksen toiminnassa huomioitiin laajasti hiilineutraalin talouden tavoitteet. ELY-keskuksessa toimii kaikkien vastuualueiden yhteinen ilmastotyöryhmä edistäen ilmastotoimia ELY-keskusten yhteisen tiekartan pohjalta. V. 2021 erityistä huomiota kiinnitettiin uusien rahoitusohjelmien ilmastotavoitteisiin. Maaseutuohjelmasta rahoitettiin useita bio- ja kiertotaloutta edistäviä hankkeita, esimerkiksi retkisatamia sekä pyöräily- ja muita reitistöjä. Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelmasta 2020 – 2027 palkattiin koordinaattori ja järjestetään vuonna 2022 teemahaku. Työllisyyden, yrittäjyyden ja osaamisen kehittämisen hankinnoissa tavoitellaan ekologista, taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä. Mikäli palveluntuottaja ei tarjouksessa tarkastele ilmastonmuutoksen hillitsemistoimia, tarjous hylätään (ns. vähimmäisvaatimus). Alueen liikennejärjestelmätyössä ja -strategioissa huomioidaan ilmastotavoitteet ja edistetään näitä teemakokouksin. Etelä-Karjalaan on muodostettu liikenteen vähähiilisiä ratkaisuja edistävä GreenReality-ryhmä, ja ENI CBC -rahoituksella edistetään pyöräilymatkailun edellytyksiä Venäjän rajan ylittävässä liikenteessä tavoitteina matkailun ja kestävien liikkumismuotojen edistäminen. Lisäksi ELY-keskuksesta hoidetaan puheenjohtajuutta valtakunnallisessa strategiapäälliköiden ja ohjaavien tahojen ilmastoryhmässä.

Kaakkois-Suomen kasvihuonekaasupäästöjä kokonaispäästönä on v. 2005 – 2020 pystytty vähentämään merkittävästi (-46 % ja asukasta kohden -42 %). Suurin alenema on ollut sähkön kulutuksessa ja teollisuuden kasvihuonekaasupäästöissä. Energiaintensiivisestä teollisuudesta johtuen asukasta kohden laskettu päästö on yhä hieman maan keskiarvoa korkeampi.

Koronaepidemian vuoksi ympäristölupavalvonnan määräaikaistarkastuksia toteutettiin osin etätarkastuksin, osin etä- ja täydentävän lähivalvonnan yhdistävällä hybridimallilla. Valvonnoista 95 % saatiin toteutettua, vain joitain ei kiireellisiä toimia siirtyi v. 2022 puolelle. Riittävästä valvonnasta on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan pystytty huolehtimaan.

Ympäristöministeriön rahoittamilla METSO-, VELMU-, Helmi- ja Veden vuoro -ohjelmilla on saatu vahvistettua erityisesti luonnonsuojelun, vesien- ja merenhoidon sekä vesistökuunnostusten vaikuttavuutta. Osin Helmi-ohjelman ansiosta aiempaa isompi suojelualueiden toteutustavoite (700 ha) saavutettiin 755 hehtaarin tuloksella. Helmi-ohjelmahankkeiden toteutus on pääosin edennyt suunnitellusti.

Vuoksen ja Kymijoen vesistöjen haastavaa vesitilannetta helpotti kuiva kesä. Tulvariskien hallinnan suunnittelu eteni vahvasti Kymijoen ja rannikon tulvariskialueilla sekä rajavesistöyhteistyössä, jossa lisäksi painottuivat toimenpiteet vesien tilan parantamiseksi, biologisen seurannan kehittämiseksi ja yhteistyön lisäämiseksi juoksutustehtävissä. Itäisen Suomenlahden kohentunut tila ja hyvä levätilanne kesällä pantiin laajasti merkille. Vesien- ja merenhoidossa päähuomio oli toimenpiteiden suunnittelussa vesien hyvän tilan saavuttamiseksi v. 2027. Tavoite on kova ja erityisesti hajapäästöjä tulee vähentää. Sidosryhmien sitoutuminen on keskeistä. Aktiivisuutta vesistökuunnostuksiin saatiin kasvatettua myös Kymenlaaksossa.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

Korona-avustuksista, niiden maksatuksista ja kestävä kasvun ohjelman rahoitusmuodoista järjestettiin webinaareja yhdessä kumppanien kanssa. Seututoimijoita käytettiin yritysten neuvonnassa ja ohjauksessa. Seudullisten yrityspalvelujen verkosto ja yritysasiakkuustiimi tiivistivät yhteistyötä asiakkuusstrategian ratkaisukeskeisen asiakaspalvelun tavoitteiden mukaisesti. Etelän ELY-keskusten ja AVIn kesken on jatkettu ympäristölupien ja valvonnan yhteistyökäytäntöjen yhdenmukaistamista ja sujuvoittamista.

Digitalisaatiota maaseutualueilla edistettiin rahoittamalla valokuituverkon rakentamista, palvelu- ja matkailuelinkeinojen alustaratkaisuja sekä vanhusväestön digipalveluratkaisuja. Digitaalisen ympäristötiedon tuottamiseen ja palvelujen uudistamiseen osallistuttiin valmistaen sisältöjä vesi.fi- ja ymparisto.fi-sivustoille sekä tekemällä sähköinen vesienhoitosuunnitelmien toimenpideohjelma eTPO. Palveluhankinnoissa digitalisaation rinnalla tarkastelua on laajennettu datatalouteen ja data-analytiikkaan, joiden avulla palveluiden sisältöön saadaan lisää syvyyttä ja tehostettua palvelun kohdentamista palvelutarpeeseen.

ELY-keskuksen hyvin hoidettu talous mahdollisti välttämättömien henkilöstöresurssien ylläpidon ja varautumisen mm. eläköitymisten aiheuttamaan osaamispotumaan. Yhteistyö ELY-keskuksen sisällä on toimivaa ja ilmapiiri VMBaro-kyselyn ja uusien fiiliskyselyjen perusteella hyvä. Lausunnot ja ratkaisut valmistellaan vastualueiden yhteistyönä. Uusimmista sidosryhmä- ja palvelutyytyväisyyskyselyistä Kaakkois-Suomi sai erittäin hyvät arviot toiminnastaan.

1.3.7 Etelä-Savon ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Koronapandemia vaikutti edelleen maakunnan kehitykseen sekä ELY-keskuksen toimintaan vuonna 2021. Vaikutukset elinkeinoelämään ja sen kautta työllisyyteen sekä työttömyyteen jäivät kuitenkin huomattavasti lievemmiä kuin mitä syksyllä 2020 pelättiin. Sekä työllisyysaste että työttömyysaste olivat vuoden 2021 lopulla jopa vuoden 2019 vastaavia lukuja parempia. Yrityksen odotukset syksyllä olivat melko positiiviset sekä talouden että työllistämisen suhteen. Toki on olemassa toimiala- ja aluekohtaisia eroja; pandemian vaikutukset ovat selkeästi ns. epäsymmetriset. Etelä-Savossakin erilaiset tapahtumat ja muut paljon yleisöä sisältävät tilaisuudet ovat kärsineet eniten. Matkailussa sitä vastoin kesä 2021 oli ennätyksellisen hyvä; kotimaiset matkailijat korvasivat täysin ja jopa ylittivät ulkomaiden puuttumiseen. Muina sesonkeina tilanne ei ole ollut yhtä valoisa. Osaavan työvoiman saatavuuden ongelmat ovat nousseet Etelä-Savossa eri toimialoilla selkeästi esiin aivan kuten muuallakin maassa.

ELY-keskuksen ja TE-toimiston toiminnassa pandemia näkyi edelleen siten, että henkilöstö oli pääsääntöisesti etätöissä. Asiakaspalvelu sekä yritys- ja henkilöasiakkaille on kuitenkin saatu toimimaan kohtuullisen hyvin. Digitaaliset työkalut ovat kehittyneet melkoisesti ja uusia työnteon toimintamalleja on luotu.

Yritys- sekä hankerahoituksen prosessit olivat molempien EU-ohjelmien (rakennerahastot ja maaseutuohjelma) osalta varsin kuormittuneet vuonna 2021, koska ohjelmat lähestyvät päättymistään ja lisäksi EU:n elvytystoimien tarjoama lisärahoitus otettiin täysimääräisesti käyttöön. Maksatuksen ja jälkitoimien kuormitus on lisääntynyt vastaavasti. Koronarahoitus on lähes kokonaan hoidettu loppuun, ja sen myötä syntyneitä uusia yritysasiakkuuksia on vahvistettu systemaattisesti. Yritysrahoituksen kysyntä oli ennätyksellisen korkea vuonna 2021 ja elvytyspakettien ansiosta yritysrahoituksen volyyymi oli myös kaikkien aikojen runsain. Rakennerahastokauden vaihtumiseen liittyvät aikataulu- ja järjestelmähankaluudet ovat toisaalta vaikeuttaneet jonkun verran päätöksentekoa ja sitä kautta hankkeiden käynnistymistä. Team Finland -toiminta on jatkunut lähes normaalisti.

TE-toimiston osalta suuri muutos oli keväällä alkaneet kuntakokeilut. Etelä-Savossa on kaksi kokeilua, Mikkelin seudulla sekä Savonlinnan kaupungissa, ja osa maakunnasta on TE-toimiston vastuulla. Kokeilut alkoivat melko kaoottisesti, mutta toiminta on kuitenkin jäntevöitynyt nopeasti. Tulosten suhteen kokeilut ovat selvästi jäljessä toimiston vastaavista. Tulosseurannan suhteen hyvä kysymys on nyt ja jatkossakin, mikä vastuu ELY-keskuksella ja TE-toimistolla voi olla koko maakunnan luvuista, kun kokeilut toimivat itsenäisesti, vaikkakin hyvässä yhteistyössä toimiston kanssa. Työttömyysluvut ovat kuitenkin siis parantuneet, ennen kaikkea työmarkkinoiden parantuneen imun takia. Etelä-Savossa aktivointiluvut ovat edelleen valtakunnan kärkeä. Rekrytointiongelmat ovat kasvaneet ja niiden osalta ollaan aika kaukana tulostavoitteesta.

Maaseudun kehittämistoimet ovat edenneet normaalisti. Maa- ja metsätalousministeriön korona- ja elvytystoimet on pystytty toteuttamaan muun tekemisen ohessa. Maatalouden tukivalvonnat on toteutettu suunnitellulla tavalla. Järvi-Suomen ilmasto-ohjelman toteutus, jota Etelä-Savon ELY koordinoi, aloitettiin keväällä. Huono tilanne on maatalouden kannattavuudessa, joka edelleen heikkeni vuonna 2021 etenkin kohonneiden tuotantokustannusten takia.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Kaavaneuvotteluissa ja kuntien kehittämiskeskusteluissa edistettiin sitä, että kaupunkien ja kuntakeskusten kaava-tilanne on tarpeita vastaava. KaavaDigi-hankkeella alueen kunnille luotiin tiekartta siirtymisessä digitaalisen kaava-aineistoon (RYTJ), Etelä-Savo toimii jatkossa pilottialueena. Monipaikkaisuus koetaan maakunnassa kehittämisen mahdollisuudeksi ja se tuottanee selvitystarpeita. Savonlinnaan perustettiin kansallinen kaupunkipuisto.

Helmi-ohjelman toteuttaminen on menossa kaikilla osa-alueilla. Saimaannorpan suojelussa valmisteltiin suoje-lustrategian ja -suunnitelman tarkistusta sekä uusia kalastusrajoituksia. Our Saimaa Seal LIFE-hanke käynnistyi.

Ympäristönsuojelun tehtävissä ennakoimattomat resurssivajaukset vaikuttivat valvontasuunnitelman ja valvonta-ohjelman toteuttamiseen. Yhteistyössä Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan kanssa valmisteltiin alueellisen jätehuollon yhteistyöryhmän perustamista. Mikkelin uusi kalvotekniikkaan perustuva jätevedenpuhdistamo vihittiin käyttöön.

Etelä-Savon ELY-keskus on vastannut Vuoksen vesienhoitoalueen koordinoinnista. ELY-keskus on laatinut Vuoksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuosiksi 2022 – 2027 sekä Etelä-Savon vesienhoidon toimenpideohjelman vuosiksi 2022 – 2027. Etelä-Savon ELY on vastannut Freshabit Life IP Puruvesi-hankkeen koordinoinnista ja on edistänyt kohde-alueella vesienhoitotoimien toteutumista. Hallinnoitiin vesiensuojelun tehostamisohjelman kau-punkivesien hallinta -ohjelmaa.

Ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi käynnistetty Puulan padotus- ja juoksutusselvitys laadittiin yhteistyössä hankkeista vastaavien sekä asianomaisten kuntien ja muiden viranomaisten sekä yhteistyötahojen kanssa.

Vesihuoltolain mukaiset vesihuollon valvonta- ja edistämistehtävät keskitettiin valtakunnallisesti yhteen yksik-köön, joka sijoitettiin Etelä-Savon ELY-keskukseen. Etelä-Itä alueen vesihuoltostrategia valmistui. Koordinointiin ja to-teutettiin valtakunnallista vesihuollon koronatukeya ja valvottiin laitoksille myönnettyjen korona-avustushankkeiden (32 kpl) toteutumista.

Hiilineutraali maakunta Etelä-Savo -hanke käynnistyi. Hankkeessa laaditaan maakunnallinen ilmastotiekartta työ-pajoja hyödyntäen ja huolehditaan aktiivisesta viestinnästä. Vähähiilisyttä tuettiin myös EU-rahoituksen avulla. Ve-siliiketoiminnan RRF-rahoituksen käynnistämistä valmisteltiin.

Kiertotaloutta edistettiin erityisesti Mikkelin EcoSairila-kehittämialustassa, jonka suurimmat odotukset kohdistu-vat puhdistamon yhteyteen rakentuvaan testaus- ja kokeilu ympäristöön. Uusiovesi mahdollistaa Metsä-Sairilan teol-lisuusalueen toimijoille ainutkertaisen tilaisuuden hyödyntää toiminnassaan vedenkierrätykseen liittyviä ratkaisuja.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

Pandemian takia asiakas- ja sidosryhmäyhteistyö muuttui lähes kokonaan tietoverkkojen kautta tapahtuvaksi. Pien-ten kangertelujen jälkeen se sujui hyvin ja tyytyväisyys molempien ryhmien osalta säilyi hyvänä. Omien toimintojen digitalisoinnissa otettiin melkoinen loikka. Yhteisiä toimintatapoja kehitettiin muiden ELY-keskusten kanssa esimer-kiksi innovatiivisissa hankinnoissa.

1.3.8 Pohjois-Savon ELY-keskus

ELY-keskuksen tavoitteena vuodelle 2021 oli varsinaisen tulossopimuksen ohella oman pitkäjänteisen kehittämis-suunnitelman rakentaminen. Kehittämissuunnitelma valmistui vuoden loppuun ja valmisteluun osallistui laajasti koko henkilöstö. Suunnitelman tavoitteena on uudistaa, tehostaa ja yhdenmukaistaa Pohjois-Savon ELY-keskuksen toimintaa niin, että yhdessä tekeminen vahvistuu sekä vaikuttavuus paranee. Painopisteinä kehitymisessä ovat seu-raavat kehittämisen osa-alueet ovat: Johtaminen, henkilöstön osaaminen, asiakaslähtöisyys, digitaalisuus sekä tulok-sellisuus. Suunnitelmassa on kuvattu jokaiselle osa-alueelle tavoitetila ja vuosittaiset toimenpiteet.

Lisäämme elinvoimaa

Työllisyyden kokonaiskehitys on alueella ollut erittäin hyvää ja virtatavoite saavutettiin. Työttömyyden rakenne on kuitenkin haasteellinen ja työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto venyi selvästi yli tavoitetason. Vientiyritysten määrän kasvattaminen on pitkäkestoinen prosessi, jossa edetään suunnitelmien mukaisesti koko strategiakauden ajan. Kokonaisuudessaan tavoitteisto saavutettiin aktiivoinnin ja työpaikkatavoitteiston osalta kohtuullisen kattavasti, vaikka covid-19 tilanteen vaikutukset elinkeinoelämän kehittämiseksi olivat merkittävät. Tapahtuma- ja matkailualan osalta tilanne olisi erityisen hankala. Muutoin hyvin kehittyneistä korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, ja kulttuurimatkailun kehittymisen osalta tulos olisi ollut vielä parempi ilman mainittuja vaikutuksia. Osaamisen kehittämisen osalta on edetty pitkäjänteisesti vastaamaan työvoimatarpeita. Elinikäisen oppimisen osalta tavoitteet saavutettiin. Myös saavutettavuuden osalta ELY-keskus onnistui kaikissa tavoitteissa suunnitellusti.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Hiilineutraaliuden osalta sanallisissa tavoitteistossa onnistuttiin laaja-alaisesti. Pohjois-Savon ilmastotiekartta valmistui. Osallistuttiin maakuntakaavan valmistelutyöhön tuottamalla tietoa ilmastotaseista ja toimenpiteiden ilmastovaikutuksista. Osallistuttiin kuntien ilmasto-ohjelmatyöhön kahdeksan kunnan alueella yhteistyössä seudullisen ilmastohankkeen toimijoiden kanssa. Haettiin ja saatiin rahoitus Hiilineutraali Pohjois-Savo hankkeelle, jolla edistetään kuntien ja elinkeinoalojen sopeutumistyötä sekä siirtymistä kiertotalouteen. ELY-keskus osallistui uuden ohjelmakauden toteutuksen valmisteluun ja toimeenpanoon sekä alueellisen JTF-suunnitelman valmisteluun.

Pohjois-Savoon perustettiin Pohjois-Savon ilmasto-, kiertotalous- ja biotalousryhmä. Lisäksi Pohjois-Savon ELY-keskuksen oma ilmasto- ja kiertotalousryhmä edistää jatkossa vahvemmin kiertotalouden mukaisten ratkaisujen toteuttamista. Tiivistetty yhdessä Etelä-Savon ELY-keskuksen ja Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kanssa yhteistyötä Itä-Suomen AVI:n kanssa niin tulkintojen kuin myös virkamiesvaihtoa osaamisen kehittämiseksi. Erityisesti PIMA-kunnostusten yhteydessä opastettiin kaivettujen haitta-aineita sisältävien maa-ainesten hyötykäyttöön.

Luontotyyppien ja lajisuojelun edistämiseksi edettiin suunnitellusti ja Helmi-työt etenivät tavoitteen mukaisesti. Inventointeja, ennallistamisia ja kunnostuksia tehtiin runsaasti.

Vesistökuunnostusten ja vesien tilan parantamiseksi tavoitteet toteutuivat muutoin hyvin, mutta maakunnan yhteinen biotaloussuunnitelma ei toteutunut. Alueiden kehittämisen osa-alueella osallistuttiin maakuntakaavaluonnoksen laatimiseen aktiivisesti ja ELY-keskus oli mukana valmistelemaan Kuopion seudun MAL-sopimusta sekä osallistuttiin vielä valmisteilla olevan Kuopion seudun kaupunkiseutus suunnitelman laatimiseen yhdessä alueen kuntien ja maakuntaliiton kanssa.

Laaja-alaista ja poikkihallinnollista yhteistyötä ELY-keskuksen sisällä on tiivistetty entisestään ilmastoasioiden ja hiilineutraalisuuden osalta.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

Osa-alueen merkittävimmät onnistumisen mittarit ovat sidosryhmien ja asiakkaiden palvelutyytyväisyydet sekä henkilöstön tyytyväisyys. Tämä on ollut Pohjois-Savon ELY-keskuksen vahvuus jo vuosien ajan ja tavoitteet saavutettiin tälläkin kertaa. COVID-19 tilanteen vuoksi viljelijätukien valvontamäärää vähennettiin myös vuonna 2021 suunnitellusta. COVID-19 muutosasetusten mukaiset valvonnat saatiin tehtyä täysimääräisesti ja aikataulujen mukaisesti. Ympäristövalvonnan ja tietoturvan osalta tavoitteet saavutettiin.

1.3.9 Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Työllisyystilanne parantui vuoden 2021 aikana ja syksyn aikana työttömien määrä väheni koronapandemiaa edeltävälle tasolle. Työttömiä työnhakijoita oli vuoden jälkipuoliskolla keskimäärin noin 9 500, joka on noin 1 500 työtöntä

vähemmän kuin vuoden 2020 jälkipuoliskolla. Ilahduttavinta kehitys oli nuorten työttömien kohdalla, alle 25-vuotiaita oli loppuvuonna työttömänä vähemmän kuin ennen koronaa vuonna 2019.

Työllisyystilanteen parantumisesta huolimatta pitkäaikaistyöttömyys jatkoi kasvua kääntyen pieneniseen laskuun vasta elokuussa. Yli vuoden työttömänä olleita oli vuoden jälkipuoliskolla noin 3 800 eli 40 % kaikista työttömistä ja noin 500 enemmän kuin vuoden 2020 jälkipuoliskolla. Tämä kehitys näkyi työllisyyden tulostavoitteissa. Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräisen keston tavoitteesta jäätin selvästi (tavoite 47 viikkoa, toteuma 60 viikkoa) ja virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen jäi myös tavoitteesta (tavoite 37 %, toteuma 42,1 %).

TE-toimistoon ilmoitettujen työpaikkojen määrä on kääntynyt selkeään nousuun. Avoimna oli keskimäärin 1 514 työpaikkaa kuukauden lopussa, kun edellisenä vuonna oli keskimäärin 1 114 avointa työpaikkaa. Samalla osaavan työvoiman saatavuus on heikentynyt monella toimialalla suurimman kysynnän ollessa sosiaali- ja terveysalalla ja teollisuudessa. Aktivointiaste ylitti valtakunnan keskiarvon.

Joensuun seudun työllisyyden kuntakokeilu käynnistyi tiiviissä yhteistyössä kuntien, TE-toimiston ja ELY-keskuksen kesken. TeamFinland -yhteistyö oli aktiivista. ELY-keskus on koordinoanut yhteistyötä ja kehittänyt tiedonvaihtoa toimijoiden välillä. Pohjois-Karjalan erikoisosaamisiin eli metsäbiotalouteen ja fotonikkaan liittyvää TF-yhteistyö jatkuu. Alueen yritysten liiketoiminnan kehittäminen on ollut aktiivista kaikilla toimialoilla, ja alueelle kohdistetuille kehittämisvaroille on ollut hyvä kysyntä. ELY-keskuksen työllisyys ja osaaminen -yksikköön siirrettiin myös yrityspalvelutehtäviä ja yksiköstä muodostettiin työllisyys, yrittäjyys ja osaaminen -yksikkö.

Maatalouden tilanne jatkui edelleen varsin haasteellisena, toiminnan kannattavuus on heikentynyt merkittävästi tuotantokustannusten nousun takia. Maatilainvestoinneissa tapahtui selkeää laskua edellisvuoteen verrattuna. Tukea hakeneiden maatilojen lukumäärä silti kasvoi vuoden aikana 37 tilalla ollen nyt 2 032 kpl. Maitotilojen määrän ja maidon kokonaistuotannon lasku jatkui. Maitoa tuottavia tiloja oli 326 kpl, joka on 26 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Maidontuotanto väheni viidellä miljoonalla litralla 112 miljoonaan litraan.

Maaseuturahaston yritystukea myönnettiin vuonna 2021 yhteensä liki 4,5 miljoonaa euroa ja sillä luotiin 31 uutta yritystä, 196 uutta työpaikkaa sekä käynnistettiin yli 11 miljoonan euron investoinnit. Maaseudun kehittämishankkeita oli 15 kpl ja tukea myönnettiin 1,4 miljoonaa euroa. Maatalouden alkutuotannon ja maaseutuyritysten väliaikaista tukea myönnettiin noin 700 000 euroa yhteensä 36 hankkeelle. Maaseuturahaston elpymisvarojen haku yritystykkiin käynnistyi vuoden viimeisellä neljänneksellä. Tuki on suunnattu energiatehokkuutta, uusiutuvan energian käytön lisäämistä ja digitaalisuutta edistäviin hankkeisiin.

Luomutuotannon ja marjanviljelyn osalta Pohjois-Karjalan tilanne on edelleen hyvä. Luomun osuus kokonaispeltopinta-alasta on Suomen korkein eli 27 prosenttia. Pohjois-Karjalassa marjanviljelyala on ollut kasvussa usean vuoden ajan. Vuoden 2021 lopussa viljelty ala oli 964 hehtaaria.

Maatalouden valvonnoissa, eläinvalvonnoissa sekä kasvintarkastuksissa ja elintarvikesektorin valvonnoissa tavoitteet on saavutettu valvontasuunnitelman mukaisesti.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Ympäristö ja luonnonvarat -vastualueella luonnon-, maaperän-, vesien- ja ilmansuojelun sekä vesivarojen hoidon ja käytön tavoitteet toteutuivat suunnitellusti.

Vesienhoidon toimenpiteet etenivät kaikilla sektoreilla. Virtavesien vaellusesteiden poisto- ja kunnostushankkeet etenivät kolmella kohteella. Pinta- ja pohjavesien seurantaohjelmasta toteutui 93 %, tulosta heikensi palveluntuottajan näytteenotto-ongelmat. Sekä vireille saatujen että päätyneiden vesienhoidon kunnostushankkeiden määrät toteutuivat tavoitellusti. Ympäristönsuojelun osalta itäisten ELY-keskusten yhteiseen valvontasuunnitelmaan pohjautuvan valvontaohjelman tavoitteet saavutettiin eikä maakunnan alueella tapahtunut merkittäviä poikkeuksellisia päästöjä.

Alueidenkäytön osalta toiminnassa painotettiin valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita sekä kuntien strategista suunnittelua ja taajamien yleiskaavoitusta. Kaavalausunnoissa painotettiin yhdyskuntarakennetta eheyttäviä ja luonnon monimuotoisuutta turvaavia ratkaisuja. Maakunnan kulttuuriympäristöohjelma valmistui alkuvuodesta.

Luonnonsuojelun tavoitteista HELMI-ohjelman kunnostushankkeita on saatu vireille ja toteutukseen yli tavoitemäärien. Luonnonsuojeluun saatu pinta-alatavoite ylittyi reilusti (tavoite 700 ha, toteuma 1 066 ha). ELY-keskuksen erikoistumistehtävälle, Pohjois-Karjalan biosfäärialueen koordinoinnille, asetetut tavoitteet saavuttiin.

Biosfäärialueen strategia valmistui ja hanketoiminta oli aktiivista. Kiertotalouden edistämiseksi osana Circwaste-hanketta on laadittu Pohjois-Karjalan alueellinen kiertotalouden tiekartta, joka päivitettiin kesäkuussa 2021. Materiaalitehokkuus on ollut vuoden 2021 valvontateemana ympäristölupavollisten laitosten määräaikaistarkastuksilla.

ELY-keskus on aktiivisesti mukana alueellisessa ilmastotyössä. Pohjois-Karjalan ilmasto- ja energiaohjelma 2030 valmistui. Ohjelmaa täydentävää toimenpidesuunnitelmaa valmisteltiin ohjausryhmässä yhdessä sidosryhmien ja maakuntaliiton kanssa. ELY-keskus osallistui aktiivisesti JTF:n alueellisen siirtymäsuunnitelman valmisteluun sekä kansalliseen koordinaatioryhmään. Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelman toimeenpanoon pal-kattu koordinaattori on edistänyt mm. ohjelman tavoitteiden mukaisten kehittämishankkeiden aktiivisuutta. ELY-keskusten ilmastotiekarttaa tuotiin henkilöstölle tiedoksi ja käyttöön kolmen työpajan voimin.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

Asiakkuuksia kehitettiin koronarajoituksiin ja -suosituksiin sopeutuen. Esimerkiksi maakunnan yrityspalvelutoimijoiden yhteistyö jatkui ELY-keskuksen vetämänä tiiviinä samoin kuin Itä-Suomen ELY-keskusten ja AVIn ympäristövalvonnan yhteiskehittäminen. ELY-keskusten yhteiseen asiakkuusstrategian valmisteluun ja käyttöönottoon osallistuttiin ja järjestettiin myös oma työpaja.

Yhteisten toimintatapojen kehittämiseen panostettiin. ELY-keskuksen elinvoima- sekä ilmasto- ja energiafoorumi kehittivät vastuu- ja yksikköraajat ylittäviä toimintaprosesseja elinvoima- ja ilmastotavoitteisiin pääsemiseksi. CAF-itsearvioinnin perusteella valittuja kolmea kehittämisteemaa (työn tekemisen uudet muodot, yhteisillä prosesseilla lisäarvoa asiakkaille, viestintä vaikuttavaksi työkaluksi) vietiin eteenpäin. Kehittämistyötä jatketaan vuonna 2022 samoilla teemoilla. TE-toimistossa prosesseja ja työhyvinvointia kehitettiin mm. kuntakokeilun tuomiin muutoksiin vastaamiseksi ja työvoimapalveluiden uuteen asiakaspalvelumalliin siirtymiseen valmistautumiseksi.

1.3.10 Keski-Suomen ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Yrityksille tarjottavien rahoitus-, kehittämis- ja koulutuspalvelujen kysyntä oli vilkasta. Sitä tuki osaltaan aktiivinen yritys yhteistyö, esimerkiksi TE-toimisto kontaktoi vuonna 2021 yli tuhat yritystä. Pk-yritysten uudistumista ja kasvua tuettiin sekä kansallisin että Rakennerahastovaroin seitsemän maakunnan alueella. Yritysten kehittämisavustusten myöntömäärä kasvoi ”REACT EU”-elpymisvälineen myötä kaksinkertaiseksi normaalin vuoteen verrattuna, ollen yli 56 miljoonaa euroa. Kehittämisavustusten kautta yritykset arvioivat syntyvän lähes 5 000 uutta työpaikkaa ja liikevaihdon kasvua 1,4 mrd. euroa. Yritysten kehittämispalveluita hyödynsi yli tuhat yritystä, kysyntää oli etenkin kasvun, kansainvälistymisen ja uudistumisen teemoissa. Maaseuturahaston kautta mahdollistettiin lähes kymmenen miljoonan euron yritysinvestoinnit, joilla osaltaan tuettiin keskisuomalaisen maaseudun elinvoimaisuutta ja uusien työpaikkojen syntymistä.

Maakunnan TKI-toiminnan lisäämiseksi käynnistettiin useita teemaryhmiä alueen yritysten, TKI-toimijoiden ja julkisen sektorin verkottamiseksi. Ryhmien toiminnan tuloksena syntyi uusia yhteistyöverkostoja ja tutkimustulosten hyödyntämiseen perustuvia innovaatioaihoita. Ryhmät toimivat myös markkinointikanavana julkisen yritysrahoituksen tuotteille ja palveluille. Jyväskylän kaupungin ekosysteemisopimuksen toteuttamiseen osallistuttiin mm. ”Uudistuva teollisuus”-teemassa.

Työllisyydenhoitoon vaikuttivat työllisyyden kuntakokeilut, joiden aloitusvaihe sitoi TE-toimiston ja kuntien resursseja mm. yhteisten asiakasprosessien, koulutusten suunnittelun ja tapahtumatuotannon osalta. Haasteellisesta ajankohdasta (korona) huolimatta yhteistyö on toiminut hyvin, seuraavaksi siirrytään yhä enemmän yhteiskehittämiseen. Lisäksi panostettiin voimakkaasti UPM-Kymmenen Kaipolan tehtaiden lakkauttamisen aiheuttamien negatiivisten työllisyysvaikutusten ennalta ehkäisyyn TE-toimiston, ELY-keskuksen ja Jämsän kaupungin yhteistyönä.

Osaajapula nousi työllistämisen pullonkaulaksi usealla toimialalla myös Keski-Suomessa. Aktiivisen markkinoinnin myötä yhteishankintakoulutusten kysyntä kasvoi voimakkaasti vuoden loppua kohti ja mm. RekryKoulutuksiin osallistuneiden henkilöiden lukumäärä tuplaantui vuodesta 2020. Yhdessä maakunnallisten kumppanien kanssa tehtiin

kattavaa ennakointityötä tulevaisuuden osaamistarpeiden kartoittamiseksi. Jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen edistämiseksi perustettiin ”Keski-Suomen jatkuvan oppimisen strateginen yhteistyöryhmä” ja laajan maakunnallisen toimijaverkoston kanssa vietiin läpi vuorovaikutuksellinen Sitran ”Osaamisen aika”-tilannekuvaprosessi.

Keski-Suomen elinvoimaisuuden kannalta yksi keskeinen tekijä on saavutettavuus, jota edistettiin sekä käytännön väyläinvestointien kautta että osallistamalla useisiin maakunnan sisäistä ja ulkoista saavutettavuutta edistävien suunnitelmien ja strategioiden valmisteluun. Yhdessä kuntien kanssa määriteltiin julkiselle henkilöliikenteelle tavoitteellinen palvelutaso, joka jatkossa ohjaa ELY-keskuksen ostopalvelujen hankintaa reiteille, joille ei markkinaehtoisesti synny liikennepalveluita. Teiden kunto puhututtaa vuodesta toiseen, mutta palvelutyytyväisyyskyselyjen perusteella tienkäyttäjien tyytyväisyys maanteiden kuntoon on parantunut, tätä voidaan pitää erinomaisena tuloksena käytössä olevien niukkojen määrärahojen vuoksi. Vuoden lopussa valmistuneen Kirri-Tikkakoski moottoritien hoitovastuu siirtyi Keski-Suomen ELY-keskukselle. Suurin vuoden aikana käynnistynyt uusi väyläinvestointi oli Himoksen matkailukeskuksen läheisen Säyrylän eritasoliittymän rakentaminen. Kevyenliikenteen väyläinvestointeja valmistui vuoden aikana useita.

Alueellisenä strategisena painopisteenä on bio- ja kiertotalouden ekosysteemin rakentaminen Keski-Suomeen. Sen toteutumista tuettiin yrityksille ja TKI-toimijoille suunnattujen teemaryhmien (mm. tekstiili, biopohjaiset pakkaukset, puurakentaminen). Teemaryhmien puitteissa tehty yhteistyö poiki myös jo konkreettisia investointeja maahan (mm. Spinnovan kehräämöinvestointi).

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Vähähiiliseen talouteen siirtymistä tukevien yritysinvestointien toteutumista edistettiin EAKR-rahoituksen ja REACT EU- lisämäärärahan turvin. Tuki kohdentui etenkin digitalisaatiota ja vihreää siirtymää tukeviin kehittämistoimiin. EAKR-rahoitukselle asetettu 25 %:n vähähiilisyystavoite myönnetyn rahoituksen kokonaismäärästä saavutettiin.

Hiilineutraaliuden edistämiseen liittyviä toimia tehtiin laveasti koko ELY-keskuksen tasolla. Kiertotalouden saralla mm. jätehuoltoon liittyvissä lausunnoissa ja valvonnoissa painotettiin kierrätyksen ensisijaisuutta ja puututtiin jättemateriaalien näennäishyödyntämiseen tilanteissa, joissa jätteen loppukäsittelyvelvoitteen noudattaminen oli kyseenalaistettavissa. Tuulivoimayleiskaavojen laatimista edistettiin huomioimalla kaavojen vaikutukset luontoon, maisemaan ja ihmisiin. Liikenteen investoinneissa otettiin myös uusia askelia kiertotalouden saralla, esimerkiksi Himoksen Säyrylän eritasoliittymän rakenteissa käytetään UPM- Kymmenen Jämsänkosken tehtaan prosesseissa syntyvää lentotuhkaa. Maaseuturahaston elpymisvarojen kautta saatiin myös ensimmäiset avaukset uusien biokaasulaitosten rakentamiseen.

Luonnon monimuotoisuutta ja vesien hyvää tilaa tuettiin monin eri keinoin. Helmi- ja Metso-ohjelmien puitteissa suojeltiin soita ja metsiä yhteensä 630 hehtaaria, lisäksi Natura-alueita suojeltiin 50 hehtaaria. Etenkin Metso-ohjelman kysyntä pysyi vilkkaana, kohteita oli tarjolla enemmän kuin suojeluun voitiin ottaa. Lintuvesikunnostuksia käynnistyi vuoden aikana neljä kappaletta ja usealle uudelle kohteelle laadittiin kunnostus- ja toimenpidesuunnitelmia. Perinnebiotoopeja inventoitiin lähes 300 hehtaarin verran. Keski-Suomen vesistökuunnostusverkoston toimintaan kuuluvat yleisötalaisuudet järjestettiin etäyhteyksin koronarajoituksista johtuen. Verkosto on tiivistänyt siihen kuuluvien toimijoiden välistä yhteistyötä. Ojitusilmoituksissa kiinnitettiin erityistä huomioita niissä esitettyihin vesiensojeluratkaisuihin.

ELY-keskuksen ja kuntien välisissä kehittämiskeskusteluissa teemoina olivat kestävä aluerakenne, ilmastonmuutoksen huomioonottaminen sekä maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen. Keski-Suomen ELY-keskus on mukana Jyväskylän seudun MAL-sopimuksen toteutuksessa koko seudun kehitysmahdollisuudet huomioiden. Maaseudun ja kaupunkien välistä vuorovaikutusta edistettiin myös maakunnallisen liityntäpysäköintistrategian valmistelun ja julkisen liikenteen reittien turvaamisen kautta. Yksitystieavustusmäärärahan rahoitustason nousua markkinoitiin aktiivisesti, joka näkyikin avustushakemusmäärien kasvussa. Maaseuturahaston kautta rahoitetut yleishyödylliset hankkeet ja kehittämishankkeet loivat osaltaan elinvoimaisuutta maaseudulle.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

Asiakkuus- ja sidosryhmätyytyväisyyskyselyjen tulosten perusteella toiminnan laatu on säilynyt hyvällä tasolla. Sidoryhmien näkökulmasta Keski-Suomen ELY-keskus koettiin asiantuntevana, yhteistyökykyisenä ja helposti lähestyttävänä kumppanina. Jatkossa terävöittämistä sidosryhmien suuntaan kaivataan erityisesti ELY-keskuksen tekemän ilmastotyön ja vaikuttavuuden esille tuomisessa, jota vahvistettiin jo vuonna 2021 kannustamalla henkilöstöä aktiiviseen asiantuntijaviestintään. Yhteisillä viestinnällisillä toimilla pyritään lisäämään myös palveluiden ja toiminnan tunnettuutta. Positiivinen kokonaiskehitys henkilöstön työtyytyväisyyden osalta jatkui ja sitä pyritään tukemaan mm. kuluvan vuoden kehittämistoimien kautta.

Yhteisten asiakkuuksien ja palveluprosessien tunnistamista ja kehittämistä jatkettiin mm. Kestävä elinvoima -tiimin puitteissa yhteensovittamalla ELY-keskuksen eri vastuualueiden sekä TE-toimiston palvelutarjoamaa erityisesti yritysasiakkaille.

1.3.11 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Vuotta 2021 kuvastaa koronakriisi ja siitä elpyminen. Olennaisena haasteena oli toiminta etätyömoodissa, joka on kuitenkin kyetty toteuttamaan lähes esimerkillisesti. Kokonaisuutena voidaan todeta, että palvelutuotanto kyettiin pitämään toiminnassa ja siirtymä digitaalisiin kanssakäymiseen on onnistunut hyvin. Erityistä huolta kannettiin henkilöstön jaksamisesta, sillä pitkittynyt poikkeustila on ollut kuormittava.

Lisäämme elinvoimaa

Talouden ja työllisyyden näkökulmasta koronakriisin vaikutukset olivat nopeita ja voimakkaita, joskin äkkiryäkyksen jälkeinen sopeutuminen on sujunut pelättyä paremmin. Vuosi 2021 oli talouden näkökulmasta jo myönteisempi, vaikkakin erityisesti palvelusektorilla rajoituksista ja ihmisten käyttäytymisestä johtuvat haasteet jatkuivat edelleen. Päällimmäisenä huolenaiheena oli osaavan työvoiman saatavuus, joka on muodostunut pullonkaulaksi useilla toimialoilla. Suhdannenäkymien epävarmuus näkyi jonkin verran yrityskentällä erityisesti vuoden loppupuolella, mutta rahoituskysyntä oli kuitenkin kohtuullisen hyvällä tasolla.

Etelä-Pohjanmaan pk-yrityskenttää on aktivoitu mittavasti vuoden aikana; teollisuusyritysten haravoinnin, koronakampauksen ja potentiaalisten kasvuyritysten läpikäymisellä yhdessä maakunnan toimijoiden kanssa. Tämä työskentely on ollut tuottoisaa ja vuoden aikana yritysten kehittämispalveluiden käyttö ja yritysrahoitusta hakevien ja saavien määrä on lisääntynyt merkittävästi. Kehittämispalveluihin käytettiin noin 534 000 € ja kehittämisavustusta myönnettiin alueella reilut 5,8 miljoonaa euroa. Maaseuturahaston kautta yritystukea myönnettiin yhteensä 3,3 miljoonaa euroa.

Maatilojen investointirahoituksen kysyntä jatkui kohtuullisen vilkkaana huolimatta maatalouden huonosta kannattavuudesta. Alkutuoannon kannattavuuskehitys on huolestuttava ilmiö, johon alueelle merkittävän turpeennoston alasajo on tuonut oman ulottuvuutensa. ELY-keskus on pyrkinyt rahoittamaan tulevaisuuteen tähtääviä kehittämissankkeita, joilla haetaan ratkaisuja myös vastuullisuuteen ja vihreää siirtymää koskeviin haasteisiin. Kannattavuustilanne ja vihreän siirtymän toteuttaminen hallitusti on kuitenkin vaikea yhtälö. Positiivista on, että liikkeelle lähti uusia laajakaistainvestointeja, jotka ovat maakunnassa erityisen tarpeellisia, sillä kiinteän valokuituverkon kattavuus on puutteellinen.

Työttömien työnhakijoiden määrä on vähentynyt merkittävästi vuoden aikana. Vuoden lopussa työttömiä työnhakijoita oli 6 453 henkeä. Määrä on ennätyksellisen alhainen. Tulostavoitteet eivät kaikilta osin täyttyneet haasteellisesta työttömyyden rakenteesta ja pitkään jatkuneista lomautuksista johtuen. Samaan aikaan yritykset kärsivät osaavan työvoiman saatavuusongelmista. Kohtaanto-ongelmat ovat myös lisääntyneet. Merkillä pantavaa on, että erityisesti pitkäaikaistyöttömyys on lisääntynyt nopeasti, mikä vaatii erityistoimia. Kuntakokeilujen käynnistäminen on näkynyt jonkin verran vaikuttavuudessa, sillä erityisesti palveluohjauksessa on esiintynyt haasteita, jotka heijastuvat myös tuloksellisuusmittareihin. Kuntakokeiluyhteistyö on sitonut myös resursseja sekä TE-toimistossa että

ELY-keskuksessa. On kuitenkin myönteistä, että työvoiman kysynnän roima kasvu on mahdollistanut nopeita työhön siirtymiä palveluille ohjautumisen sijasta.

Kansainvälisten osaajien rekrytointi ja maahantulo kohtasi haasteita koronasta johtuen. ELY-keskus toteutti syksyn aikana kuntakiertueen, jossa keskusteluteemana oli työvoiman saatavuus ja erityisesti kv-rekrytoinnit. Alueella on käynnistynyt myös kaksi maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluhanketta, jotka kattavat kaikki alueen kunnat.

Alueellisena erityistavoitteena on ollut nuorten työllisyystilanteen kohentaminen. Nuorten työttömyys on edelleen pysynyt korkeana, vaikka alueen työllisyystilanne on hyvä. Alueen ammattikouluttamattomien nuorten työllistymisen tueksi käynnistyi keväällä oma hanke, jossa monipuolisin palveluin ja hankinnoin pystyttiin löytämään urapolkuja nuorille. Ohjaamot ovat edelleen toteuttaneet useita nuorille kohdennettuja palveluja ja tapahtumia.

Tienpitoon saadut määrärahat käytettiin mahdollisimman tehokkaasti, mutta kasvava korjausvelka luo jatkuvasti haasteita. On selvää, että saatavilla olevalla rahoituksella tilanne tulee edelleen heikkenemään. On huolestuttavaa, että väylänpidon arkirealismi on ristiriidassa asetettujen yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden kanssa, mikä heijastuu vahvasti myös elinkeinojen kehittämiskysymyksiin. Päätieverkon kunto pystyttiin pitämään kohtuullisen hyvänä, mutta huolestuttavaa on, että vähäliikenteisen tieverkon kunto heikkenee jatkuvasti. Tulossopimuksen tavoitteista kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon oli tavoitetasolla, mutta raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon jäi hieman tavoitetasosta. Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä vähäni ja tavoite saavutettiin.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Elvytystoimenpiteenä lisärahoitusta saatiin valtion vesistörakenteiden korjausvelan vähentämiseen ja pohjavesiasemien automatisointiin ja hankkeiden toteutus etenee. Lisärahoitus tulee vaikuttamaan ELY-keskukseen keskitettyjen vesivaratehtävien hoitamiseen ja resursseihin edelleen vuonna 2022. Tulvariskien hallinnan, vesienhoidon ja merenhoidon suunnitelmat vuosille 2022 – 2026 sekä läntisen Suomen vesihuoltostrategia 2030 valmistuivat. Vesienhoidon tehostamishjelman avulla on avustettu runsaasti paikallista vesistöjen kunnostusta.

Valtakunnallisina toimintoina on jatkettu tuulineuvontaa ja maa- ja metsätalouden vesien hallinnan asiantuntija-tehtäviä (yhteistyö Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa). Lisäksi on käynnistetty uusiutuvan energian yhteyspisteviranomaisen toiminta, laadittu menettelykäsikirja hakijoille ja avattu verkkosivut. Alueidenkäytön tehtävissä ja YVA-prosesseissa koronatilanne on vaikuttanut viranomaisyhteistyön tapoihin, mutta digitaalisia työkaluja hyödyntämällä yhteistyö on sujunut hyvin. Ympäristönsuojelussa valvonnan määrässä päästiin lähelle aikaisempien vuosien tasoa. Perinteisiä tarkastuskäyntejä on korvattu etätarkastuksilla, joissa on hyödynnetty mm. valokuva- ja videomateriaalia. Laitoksilla ei ole esiintynyt koronaepidemiasta johtuvia häiriötilanteita.

Luonnonsuojelun tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti. Merkittävän henkilöresurssilisän turvin HELMI-ohjelma on edennyt hyvin. METSO-toimintaohjelman tavoitteet ylittyivät 30 prosenttia ja myös HELMI-ohjelmassa suojelutavoitteet saavutettiin. Vieraskasvilajien torjuntaan on panostettu vieraslajien (kurturuus ja jättipalsami) torjuntaan keskittävän kansainvälisen INSPECT-hankkeen ja tiedotuskampanjoiden kautta. Merimetso yhteistyöryhmässä on käynnistetty valtakunnallisen strategian toimeenpano ja alueellisen suunnitelman valmistelu.

ELY-keskusten yhteisen ilmastotiekartan jalkauttaminen on aloitettu laajapohjaisesti kaikissa yksiköissä ja keskeiset toimenpiteet on tunnistettu vuodelle 2022. ELY-keskuksen poikkihallinnollinen ilmastotiimi on jatkanut työtään ja järjestänyt mm. kuukausittaisia ilmastotietoiskuja koko henkilöstölle. Myös yhteistyö kolmen maakunnan kanssa on edistynyt ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen edistämiseksi.

Hallitusohjelman mukainen ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelman toisen vaiheen toimeenpano käynnistettiin keväällä ja ohjelman tukivälineistön laajennuksen (investointirahoitus) valmistelu käynnistyi syksyllä.

Kehittämisavustuksella rahoitetuissa hankkeissa painottuivat muun muassa vähähiilisen talouden edistäminen ja yritysten tuottavuuden, tuotantoprosessien sekä tuotteiden energia- ja materiaalitehokkuuden parantaminen. Rahoituksella kannustettiin yrityksiä myös hyödyntämään digitalisaatiota liiketoiminnassaan ja vahvistamaan auto-maatiotasoaan. Avustusta suunnattiin sekä uudistamaan maakunnan vahvoja toimialoja että edistämään uudenlaisia liiketoimintamahdollisuuksia.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

Vuoden 2020 aikana ELY-keskusten yhteinen asiakkuusstrategia saatiin valmiiksi, jonka valmisteluun osallistuttiin aktiivisesti. Vuosi 2021 jatkui strategian ”jalkauttamisella”. Laajan etätönnön vuoksi erilaiset digitaaliset yhteistyöalustat, välineet ja fasilitointiosaaminen nousivat tärkeiksi toiminnan kehittämisen kannalta, joka vaatii myös jatkotoimia. Vuoden 2021 aikana ELY-keskusten johdon ja esimiesten asiakkuusymmärrystä kasvatettiin koulutusten ja työpajojen avulla.

ELY-keskuksen asiakastyytyväisyys pysyi erinomaisella tasolla, vaikka poikkeustilanne on asettanut haasteita palveluapparaatin toimivuudelle. Saatujen palautteiden avulla toimintaa pyrittiin entisestään parantamaan. Vuonna 2021 suoritettiin myös sidosryhmäkysely. Sidoryhmät näkevät Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen asiantuntevana, osaavana ja yhteistyötaitoisena yhteistyökumppanina. Vuoden 2021 (ka. 3,99) kokonaistyytyväisyys kohentui vuoden 2019 tuloksista (ka. 3,68).

Yhteistyö kumppaneiden kanssa oli aktiivista ja uusia sähköisiä toimintamalleja sovellettiin ennakkoluulottomasti. Sisäisen yhteistyön ja kumppanuustoiminnan vauhdittamiseksi laadittiin toimintasuunnitelma, joka kytkeytyy osaltaan myös tulossopimuksen yhteiskunnallisten tavoitteiden ja ELY-keskuksen omien strategisten linjausten saavuttamiseen.

Henkilöstöbarometrin tulokset kehittyivät oikeaan suuntaan. Avaintoimena on ollut tukea henkilöstön jaksamista kuormittavassa tilanteessa ja huolehtia siitä, että etätönnöissäkin on riittävästi yhteisöllisyyttä ja mahdollisuus vuoropuhelutilanteisiin.

1.3.12 Pohjanmaan ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Koronaviruksen aiheuttama hetkellinen työttömyyspiikki tasoittui Pohjanmaan ELY-keskusalueella vuoden 2021 aikana ja alueen työllisyystilanne olikin jälleen maan huippua vuonna 2021. Työllisyysaste oli Tilastokeskuksen mukaan 76,0 % vuonna 2021, mikä on hieman korkeampi kuin edellisenä vuonna ja huomattavasti korkeampi, kuin koko maassa keskimäärin (72,3 %). Työttömyysaste oli 7,3 %, mikä on vähemmän kuin edellisenä vuonna, muttei vielä aivan yhtä alhainen kuin kaksi vuotta aiemmin (6,3 %). Koko maassa työttömyysaste oli 11,4 %. Pitkäaikaistyöttömyys on kuitenkin lisääntynyt alueella vielä vuoden 2021 kuluessa, ja erityisesti yli kaksi vuotta työttömänä olleiden määrän kasvu huolestuttaa. Tämän vuoksi työttömyysjaksojen pituudet ovat kasvaneet ja siihen liittyvä tulostavoite jäi saavuttamatta, vaikka virta yli 3 kuukauden työttömyyteen onkin ollut alhainen ja tulostavoite sen osalta saavutettu.

Hyvän työllisyystilanteen käänköpuolena ovat vakavat haasteet osaavan työvoiman saatavuudessa, työvoimapula on konkreettinen kasvun este alueella. Alueen yritykset ovat kärsineet työvoimapulasta jo pitkään, ja ongelma koskettaa lähes kaikkia toimialoja ja monien eri koulutustasojen ammattiteja. ELY-keskus ja TE-toimisto pyrkivät helpottamaan osaavan työvoiman saatavuutta laajassa sidosryhmäyhteistyössä muiden alueen toimijoiden kanssa. Kansainvälisen työvoiman saatavuutta edistetään monipuolisesti Talent Coastline -toiminnalla ja osaamistarpeisiin pyritään vastaamaan myös jatkuvaa oppimista tukevilla toimilla. Nykyisten osaamistarpeiden lisäksi alueella pyritään ennakkoimaan myös tuleviin investointeihin liittyviä työvoimatarpeita esimerkiksi kehittyvään akkuekosysteemiin liittyen.

Keski-Pohjanmaan alueella toimiva Kokkolan seudun työllisyys kuntakokeilu käynnistyi 1.3.2021. Kokkolan seudun kuntakokeilun muodostavat Kokkolan kaupunki, Kannuksen kaupunki ja Perhon kunta sekä Kaustisen seutukunta (eli Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi ja Veteli). Vaasassa toimii kuntakokeilun sijaan Vaasan työllisyys ekosysteemi, jossa Pohjanmaan ELY-keskus, TE-toimisto ja Vaasan kaupunki rakentavat palvelupolkuja yhdessä alueen kaikkien keskeisten toimijoiden kanssa.

Team Finland -toiminnalla parannetaan yritysten toimintaedellytyksiä ja palveluiden tunnettavuutta ja saatavuutta. Team Finland -toiminta alueella on vilkasta. Alueverkostot ja ydintiimi ovat kokoontuneet säännöllisesti TF-suunnitelman mukaisesti. TF-toiminnan avulla saadaan alueen sidosryhmille ja asiakkaille tuoreimmat tiedot ELY-keskuksen ja Business Finlandin tukimahdollisuuksista, rahoitushauista ja ohjelmista sekä TE-toimiston tarjoamista palveluista yrityksille. Painopisteenä vuonna 2021 on ollut tuoda esiin EU:n elvytyspaketin tukimahdollisuuksia.

Alueen maaseutuyritykset ja ovat edelleen investoineet aktiivisesti. Maaseutuyrityksille myönnettiin noin 400 000 euroa enemmän yritystukea kuin vuonna 2020. Haettu tukimäärä ylittikin jaettavan rahoituskiintiön. Myönnettyt investointituet ovat tukeneet maaseutuyritysten kasvua ja uusien tuotteiden sekä palvelujen syntymistä ja edistäneet kilpailukyvyyn vahvistumista. Myönnetty tuki on edistänyt uuden yritystoiminnan käynnistymistä, erityisesti Leader-rahoituksella. Yhdessä Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten kanssa on valmisteltu elintarvikeviennin West Coast Food Export -sparrausohjelmaa. Maaseuturahaston rahoituksella taas on käynnissä useita koulutus- ja yhteistyöhankkeita, joilla kehitetään maatalousyrittäjien osaamista ja ammattitaitoa.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Pohjanmaan ELY-keskus on pitkän aikavälin strategisissa linjauksissaan huomionut ilmastonmuutokseen ja kestävään kehitykseen liittyvän megatrendin. ELY-keskuksen alueella toimii muun Pohjoismaiden suurin energiateknologian keskittymä.

Alueelle on muodostumassa vahva akkuarvoketjun ekosysteemi. Vaasan alueelle on suunnitteilla akkumateriaalitehdas ja akkukennotehdas. Keski-Pohjanmaalle on tulossa litiumkaivos ja -rikastamo. Tavoitteena on valmistaa maailman vihreimpiä akkuja. Näiden hankkeiden myötä Pohjanmaan ELY-keskus ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus ovat perustaneet yhteisen akkutiimin, joka on ollut aktiivisesti yhteydessä akkuteollisuuden toimijoihin. Pohjanmaan ELY-keskus on mukana myös Biolaakso-ekosysteemin toiminnassa. Alueella on myös muita merkittäviä biotalous-ekosysteemejä, kuten Kristina ECO -projekti Kristiinankaupungissa. Alueella on vireillä myös vetytalouteen ja energia-varastointiin liittyviä hankkeita.

Pohjanmaan ELY-keskuksen ilmastotiimi aloitti toimintansa vuoden 2021 alussa. ELY-keskus on osallistunut maakuntien yhteisen ilmastoyrkin toimintaan sekä Keski-Pohjanmaan ilmastotiekartan laatimiseen. ELY-keskus osallistui myös maakuntien JTF-suunnitelmien laatimiseen. Myös ELY-keskusten strategiapäälliköt ovat perustaneet omat ilmastoryhmän.

Maaseutuohjelman rahoituksella on käynnistynyt esim. ASH2CARBON-hanke, jossa edistetään tuhkan hyötykäyttöä metsien lannoitteena ja esim. tiepohjien rakennusmateriaalina.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

ELY-keskus on jatkanut työtä KasvuCRM:n tehokkaamman ja laaja-alaisemman käytön edistämiseksi sekä parhaiten kaikkia Team Finland -ydintoimijoita palvelevien kirjausmerkintöjen yhdenmukaistamiseksi.

Pohjanmaan ELY-keskuksessa ja TE-toimistossa on laadittu henkilökunnan käyttöön tietopankki, johon on koottu mm. tilastotietoja väestöstä, alueen tilasta. Lisäksi tietopankkiin on koottu linkit strategioihin, tulossopimuksiin, sisäisiin ohjeisiin sekä oman toiminnan seurantaan (mm. kvartaaliseuranta).

ELY-keskuksen kehittämissalkun hallinnassa on otettu käyttöön Microsoftin Planner-sovellus.

Pohjanmaan ELY-keskuksen ja TE-toimiston esimiehet ovat osallistuneet asiakkuusstrategian toimeenpanoon liittyvään työpajaan ja asiakkuusstrategian toimeenpanoa on edistetty aktiivisesti.

1.3.13 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Vuosi 2021 oli elinkeinojen, työmarkkinoiden ja työllisyyden näkökulmasta vahvaa koronasta toipumisen aikaa. Maaliskuussa 2020 iskenyt koronapandemia nosti työttömien määrää muutamassa viikossa yli 12 000 henkilöllä. Yritysten toimintaedellytykset heikkenivät koronan hillitsemiseksi tehtyjen rajoitusten vuoksi.

Kesästä 2020 alkaen Pohjois-Pohjanmaan talous on vireytynyt ja kasvun odotetaan kiihtyvän rajoitusten purkauksessa ja yhteiskunnan avautuessa. Alueen yrityksissä on sopeuduttu koronakautteen pääosin hyvin. Konkurssimäärissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia millään seudulla. Palvelualan ja luovien alojen yritykset ovat kärsineet suhteellisesti eniten. Alkutuotannossa, teollisuudessa ja rakentamisessa negatiiviset vaikutukset ovat olleet vähäisemmät. Maataloudessa vuosi 2021 oli itseasiassa vahvaa kehittämisen aikaa.

Moni yritys on kehittänyt uusia myyntitapoja ja liiketoimintamalleja muuttuneessa liiketoimintaympäristössä ja edistynyt toiminnan digitalisoitumisessa (etäneuvottelut, virtuaalimessut ym.). Väliaikaiset korona-avustukset ovat aktivoineet kehittämishalua myös yrityksissä, joille yritysten kehittämisavustusta ei normaalisti myönnetä. Yritysten kehittämishankkeisiin on suunnattu huomattavasti enemmän tukea kuin edellisinä vuosina. Tavoite rahoitetuissa hankkeissa (keskimäärin) syntyneistä työpaikoista ylittynee. Yrityksille on lisätty tietoutta mm. ilmasto- ja kiertotalousasioissa.

Työttömien määrä on laskenut Pohjois-Pohjanmaalla tasaisesti. Muutos ei ollut vielä alkuvuonna 2021 riittävän ripeä. Suurin haaste on osaavan työvoiman saatavuus nousun kiihtyessä. Avoimia työpaikkoja oli vuoden 2021 ajan poikkeuksellisen runsaasti. Korona-aikana rekrytointivaikeudet eivät helpottaneet, vaikka työvoimaa vapautui markkinoille. Kuntakokeilut ovat käynnistyneet verkkaisesti. Ohjaus koulutuksiin ja valmennuksiin ei ole toiminut toivotusti alkutaipaleen aikana, vaikka koulutusten ja valmennusten tarjontaa oli poikkeuksellisen paljon. Työperäinen maahanmuutto on noussut isosti keskusteluun – aiheeseen liittyvää hanketoimintaa on käynnissä maakunnassa. Maahanmuuttajien palveluja on tehostettava. Team Finland -toiminta on edennyt suunnitellusti alueverkostossa ja toiminta on ollut aktiivista. Koronatukia saaneet yritykset on kontaktoitu ja kehittämistoimia on saatu liikkeelle runsaasti.

Hallinnon uudistaminen on edennyt. Pohjois-Pohjanmaalla käynnistyi kolme työllisyyspalveluiden kuntakokeilua. TE-toimistoa on työllistänyt merkittävät kansalliset valmistelut (mm. Poma, TE 2024). Lisäksi ollaan oltu kokeilemassa kumppanuussopimusta kokeilualueiden ulkopuolisten kuntien kanssa. Koillismaan kumppanuussopimuksesta ja Oulun seudun työllisyyspalveluiden ekosysteemistä on saatu loistavia kokemuksia. ELY-keskus osallistui aktiivisesti uuden maaseutu- ja rakennerahaston ohjelmakauden valmisteluun, sekä oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) suunnitteluun.

TEN-T ydinverkkokäytävän kehittämien on edennyt valtatie 4 osalta. Tien parantaminen Oulun ja Kemin välillä on valmistunut. Valtatie 4 kehittämiselvitykset Pulkkilan ja Limingan välillä ovat valmistuneet. Maantieverkon kunnostuksia sekä uudelleenpäällystyksiä ja pieniä parannustoimia on voitu toteuttaa kohtuullinen määrä.

Maantieverkon korjausvelka kasvaa erityisesti alemmalla päällystetyllä tieverkolla. Tienkäyttäjien tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon on tavoitteiden mukainen, sekä henkilöautoilijoiden että raskaan liikenteen osalta. Myös liikenneturvallisuudessa on edetty suotuisaan suuntaan.

Kesällä 2021 on käynnistynyt joukkoliikenteessä uusi sopimusliikenne. Se parantaa kuntien välisiä yhteyksiä, joten palvelutasoa on parannettu lähes koko toimialueella aikaisempaan sopimusliikenteeseen verrattuna. Tiekunnat ovat hakeneet rahoitusta yksityisteiden kunnostuksiin aikaisempaa innokkaammin. Tiekunnille myönnettävien avustusten määrä kasvaa koko ajan.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on ollut aktiivisena jäsenenä valtakunnallisen ilmastomuutoksen sopeutumisen työssä, ELYjen ilmastotiekarttatyössä sekä ELY-keskuksen rahoittaman Pohjois-Pohjanmaan maakunnan ilmastotiekartan laatimisessa. Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartta valmistui helmikuussa 2021 ja antaa suuntaviivat vähähiilisyystoimenpiteiden toteuttamiselle. Päästövähennysmahdollisuuksia on tunnistettu 3 300 ktCO₂ vuoteen

2030 – 2035 mennessä. Keskeisiä päästövähennyksen alueita ovat tuulivoiman lisääminen, turvetuotannon väheneminen, maatalous ja liikenne. Toimenpiteillä puolitetaan reilusti alueen päästöt taakanjakosektorilla. Lisäksi ELYn poikkihallinnollinen ilmastotyöryhmän työ vakiintui ja edisti ilmastotavoitteiden toteutumista sekä ELY henkilökunnan ja kumppaneidemme tietoa ilmastomuutoksen ratkaisuista.

Vähähiilisyttä on edistetty monin tavoin ja investointeja on toteutunut ja suunnitteilla laajasti eri teknologioihin ja kiertotalouden periaatteisiin perustuen. Maatalous nähdään vahvasti ratkaisujen roolissa hiilen sidonnassa. Suurimpana näkyvänä toimena alueelle on rakentunut lähes 40 % Suomeen rakentuneesta tuulivoimasta. Suunniteltuja tuulivoimaloita on noin 1 000 voimalan edestä ja toiset 1 000 voimalaa on suunnitteilla. Investointeina nämä ovat useiden miljardien hankkeita ja yli 5 GW:n teholtaan. Muita hankkeita toteutui muun muassa biokaasun talteenottoon ja jakeluun, biojalostamoihin aurinkovoimaloihin sekä geotermiseen lämmön toteuttamiseen.

Oulun kaupunkiseudulla solmittiin MAL-sopimus 2020 – 2023. Sen toteuttaminen on käynnistynyt. Tavoitteiston kokooa Oulun seudun kehityskuva 2030+. Kehityskuvan laadinta on toteutettu seurakennetiimin ja liikenteen johtoryhmän yhteistyöllä. ELY osallistuu aktiivisesti Oulun seudun kehityskuvan 2030 + kärkitoimenpidekokonaisuuksien toteuttamiseen. Kaupunki- ja maaseutualueiden vuorovaikutusta parannetaan mm. hanketoimilla. Esimerkkinä tästä on hanke, jolla kehitetään vapaa-ajan asumisen integraatiota maaseutualueiden elinvoimapolitiikkaan.

Ilmastomuutoksen sopeutumiseen liittyen tulvariskien hallintaa on edistetty merkittäväillä- ja muilla tulvariski-alueilla. Merkittäville alueille on laadittu uudet tulvariskien hallintasuunnitelmat. Hulevesien hallintaa on edistetty kaupunkiseutujen kuntien asemakaavoituksessa. Vesihuoltolaitosten ja kuntien varautumista vedenhankinnan häiriötilanteisiin on edistetty valvonnan toimin sekä erilaisin hankkein. Maanteiden valtakunnalliset talvihoidon toimintalinjaukset on päivitetty ja niissä on huomioitu ilmastomuutoksen aiheuttamat haasteet tienpitoon.

Luonnonsuojelualueverkostoa kehitettiin hankkimalla alueita valtion omistukseen ja perustamalla yksityisiä suojelualueita yli 4 100 hehtaarin alueella. Tästä Helmi-ohjelman soidensuojelun osuus oli 2 300 ha (noin 40 % Suomen määrästä). Vesienhoitosuunnitelma valmistui, mutta siitä on valitettu KHO:een. Vesistöjen tilaa parannetaan edelleen vesienhoidon ja kunnostuksen toimenpitein.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

ELY-keskus on kehittänyt toimintaansa systemaattisesti ja edennyt hyvin tavoitteen toimenpiteissä ja niiden vaikuttavuudessa: tulostavoitteet enimmäkseen saavutettiin. Asiakkuusstrategian toimeenpano jatkui substanssitoimintaan. Asiakaspalvelutytyväisyys oli erinomainen. Koronapandemian kirittämänä henkilöstön osaamistaso on luontevasti noussut erityisesti digitaalisissa työvälineissä ja etätyötäidoissa. ELY-keskus oli mukana myös KEHA-keskuksen vetämässä digikehitysohjelmassa. Kehittämistyössä on valmistauduttu pandemian jälkeisiin monipaikkaisiin toimintatapoihin. Lähes kokoaikaisesta etätyöskentelystä huolimatta työhyvinvoinnista kertovat tulokset pysyivät hyvällä tasolla.

1.3.14 Kainuun ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Työttömyys kasvoi Kainuussakin koronaviruksen leviämisen jälkeen nopeasti mutta palautui lähelle normaalitilannetta jo elokuussa 2020 ja on ollut kesäkuusta 2021 lähtien vuotta 2019 matalammalla. Vuonna 2022 työttömyydessä ei ole odotettavissa suurta lisäystä ilman laajoja ja pitkään kestäviä rajoitustoimia. Mittarissa ”käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto” jäätin hieman tavoitteesta. Taustalla on, että pitkäaikaistyöttömyys lisääntyi poikkeusajan alusta maaliskuuhun 2021 asti - tilanne on parantunut tämän jälkeen, mutta pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuun lopussa edelleen 22 % enemmän kuin kaksi vuotta aiemmin. Lisäksi palveluissa olevien määrä oli alkuvuonna 2021 matala viime vuosiin verrattuna. Tilanne koheni toukokuusta lähtien, mutta palveluissa olevia oli silti lähes kaikkina kuukausina vähemmän kuin vuonna 2019. Etenkin työttömyyden pienentyminen ja suuri avoimien työpaikkojen määrä paransivat mittarin ”virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen” toteumaa ja tavoite saavutettiin.

Erityisesti tapahtuma-, kulttuuri- ja ravintolatoiminta kärsivät koronapandemiasta mutta vaikutuksia on ollut lähes kaikkiin toimialoihin. Vaikutukset Kainuussa olivat kuitenkin muuta maata vähäisemmät ja elinkeinoelämän

toipuminen on ollut oletettua nopeampaa. Elinvoiman lisäämiseksi tehtiin useita aktiovointitoimia (kampanjat, verkostoyhteistyön kehittäminen) osana alueellista Team Finland -toimintaa.

Maaseuturahaston tukimahdollisuuksista viestittiin monikanavaisesti. Maaseutuyrityshankkeita oli edelleen tavallista vähemmän koronan vuoksi, vaikka yritystukia suositettiin edelleen tukien vaikuttavuuden maksimoimiseksi. Jatkettiin maatilatalouden, metsätalouden, bioenergian tuotannon ja luonto- ja kulttuurimatkailun kehittämistä maaseuturahaston ja muiden rahoitusvälineiden avulla. Ruokaviraston ohjaamat valvonnat tehtiin lähes täysimääräisesti laadittujen suunnitelmin mukaisesti.

Työvoima- ja osaamistarpeiden kartoittamiseksi järjestetään säännöllisesti yrityksille rekrytointi- ja osaamistilaisuuksia yhteistyössä kuntien ja oppilaitosten kanssa. Opinnollistamisen Kainuun malli on käytössä ja opinnollistamista laajennetaan edelleen. Koulutusmahdollisuuksia markkinoidaan tehokkaasti eri kanavien kautta. Uusia, innovatiivisia hankittuja koulutuksia on toteutettu ja niiden hyvät käytännöt huomioidaan koulutus suunnittelussa. Elinikäisen ohjauksen ja jatkuvan oppimisen koordinaatioryhmä yhteensovittaa ja kehittää ohjauksen ja oppimisen yhteistyötä ja vaikuttavuutta. Markkinoidaan yrityksille kansainvälisen rekrytoinnin mm. EURESin mahdollisuuksia ja tuetaan yrityksiä ulkomaisissa rekrytoinneissa. Tehdään yhteistyötä kansainvälisten opiskelijoiden integroimiseen Kainuun elinkeinoelämään.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Kainuun maakunnallinen ilmastotyö on käynnistynyt hyvin Kainuun liiton vetämänä; Kainuun ympäristö- ja ilmastostrategian laadinta osana Kainuu-ohjelmaa on saatu päätökseen. Kainuun maakuntaohjelmassa vähähiilisyys on yhtenä kärkiteemana. Kainuun liiton maakunnallinen ilmasto- ja ympäristöasioiden neuvottelukunnan toiminnan käynnistyminen edesauttaa Kainuun ilmastotyön yhteistä tahtotilaa ja hiilineutraaliustavoitetta. Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan päivitys on käynnissä. Kainuussa jatkuu vuonna 2022 11 YVA-menettelyä tuulivoimaan liittyen, myös uusia tuulivoima YVA-menettelyjä on mahdollisesti käynnistymässä.

Hiilineutraalisuuden tavoittelua edisti osaltaan viljelyn tukiehtojen valvonta ja laaja luomuviljely. Investointituilla tuettiin aurinkopaneeli-investointeja maatiloille, laajakaistahankkeen ja etäpalvelujen kehittämisen tukeminen edistävät osaltaan hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista. Yritysten ja toimijoiden tietämystä ja osaamista hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi on lisätty mm. viestinnällä ja aktivoimalla vähähiilisiä hankkeita sekä tehty puurakentamisen edistämistä osana toimialapäällikön ja puurakentamisen ohjelman toteutusta.

HELMI-ohjelman jatkuminen ja pohjoiseen suunnattu luonnonsuojelun lisärahoitus turvaa merkittävästi luonnon monimuotoisuuden edistämistä Kainuussa. Luonnonsuojelun hankintaa on jatkettu Kainuussa Pohjoisille ELY-keskuksille myönnetyn rahoituksen turvin. Kainuun ELY-keskuksessa toimii valtakunnallinen vieraslajikoordinaattori, joka koordinoi ELY-keskusten toimintaa vieraslajitehtävien osalta, mikä osaltaan edesauttaa luonnon monimuotoisuuden turvaamista.

Päivitettiin Kainuun suurten vesilaitosten varmuusluokitus. Patoturvallisuuden valvonnassa yhtenä painopisteenä on hydrologisen mitoituksen tarkistaminen huomioiden muutokset ilmastossa sekä sää- ja vesiolloissa. Käynnistettiin vesistökohtaisen turvallisuussuunnitelma tarveselvitys. Vesistökuunnostusten asiantuntija- ja toimijaverkostojen vahvistamishanke Kainuun ja Pohjois-Karjalan jatkui (KAIPO-hanke). Osallistuttiin aktiivisesti Oulujoen vesistön vesiviosihankeen (ARVOVESI-hanke) ohjausryhmä, neuvottelukunta sekä työryhmien työskentelyyn, koska hanke koetaan Kainuun kannalta hyvin merkittävänä.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

Kainuun ELY-keskus toimi vuoden 2021 pääsääntöisesti etänä. Vuoden aikana on tehty toimintatapauudistuksia, kehitetty esihenkilöosaamista etätyöskentelyssä ja otettu täysimääräisesti käyttöön uusia työkaluja. Kehittämistyötä jatketaan.

Viestinnässä on panostettu voimakkaasti sekä sisäiseen että ulkoiseen tiedottamiseen. Ulkoisen viestinnän kehittämistä jatkettiin ja yhteistyötä viestinnän ja yksikköjen välillä sekä maakunnan sisällä on tiivistetty. Viestintää

tehdään suunnitelmallisesti eri kanavissa. ELY-keskuksen oman tuotannon hankkeena käynnistetty RekryLiveKainuu -hankkeen TE-live-toiminta on siirretty TE-toimiston vastuulle.

Asiakkuusstrategian toimeenpano on käynnistynyt Kainuun ELY-keskuksessa. Eri palvelujen asiakastytyväisyyttä mitataan säännöllisesti.

Kainuun ELY-keskukseen perustettiin vastuualuerajat ylittävä ilmastotiimi, minkä tarkoituksena on vauhdittaa ilmastotyötä ja lisätä ELY-keskuksen ilmastovaikuttavuutta.

Yrityspalveluiden sidosryhmien yhteistyö tiivistyi ja Kainuuseen perustettiin Business Kainuu -verkosto (www.businesskainuu.fi). ELY-keskus ja TE-toimisto ovat osa verkoston ns. pientä nyrkkiä, joka kehittää verkoston toimintaa ja valmistelee ja vie käytäntöön verkoston sisäisiä ja ulkoisia toimenpiteitä. Myös CRM järjestelmän aktiivinen käyttö osana yritysasiakkuuksien ja TF-toiminnan kehittämistä on edennyt.

Maaseuturahaston kautta tuettiin Etelä- ja Länsi-Kajaanin laajakaistarakentamista elpymisvaroin. Sähköistä asiointia edistetään, mm. maaseutupalveluissa tavoitellaan vähintään 90 % sähköisten hakemusten osuutta. Kainuussa tämä on pääasiassa saavutettu.

1.3.15 Lapin ELY-keskus

Lisäämme elinvoimaa

Toimintaympäristön nopeat muutokset heijastuivat voimakkaasti Lapin elinkeinoelämään ja aluetalouteen. Koronaepidemian rajoitustoimet runtelivat voimakkaasti palvelualoja ja rajat ylittävää liiketoimintaa ja äkillinen rakenne muutos (ÄRM) teollisuutta. Matkailun heijastevaikutukset eri toimialoille olivat huomattavia ja palautumiseen liittyä edelleen epävarmuustekijöitä. Teollisuuden pandemialla oli vähemmän negatiivista vaikutusta.

Koronapandemian rajoitustoimet katkaisivat Lapin vuosia jatkuneen myönteisen työllisyyskehityksen ja sen jälkeinen toipuminen on ollut koko maata hitaampaa. Koronan vaikutus työttömyyteen on vaihdellut seutukunnittain ja kunnittain, mikä heijastuu alueen sisäisinä kehityseroina.

Lapin yritys-kannassa on keskimääräistä enemmän pien- ja mikroyrityksiä, joiden puskurit ja resilienssi ovat olleet erityisen kovalla koetuksella. Matkailutoimialalla liikevaihdon arvioidaan jääneen kuluvan vuoden osalta kolmanneksen normaalista. Teollisuuden suhdannekehitys jatkui vahvana ja palvelusektorin arvioidaan kuitenkin toipuvan koronan aiheuttamasta suhdannelaskusta nopeasti. Rakenteilla oleva Metsä Fibren tehdas investointi heijastevaikutuksineen ulottuu Lapin lisäksi koko valtakuntaan. Viime vuoden aikana työvoiman kysyntä on kasvanut erityisesti rakentamisessa sekä palvelu- ja hoiva-alalla.

Pankit ja Finnvera ovat joustaneet lainojen takaisinmaksuissa ja näin on välttytty pelätyltä konkurssiaallolta. Olettavaa on, että rajoitustoimenpiteiden vaikutukset näkyvät yritysten tilanteessa pitkään. Osalla yrityksistä toimintaedellytykset ovat keskimääräistä heikommat johtuen esimerkiksi korona aikana tehdyistä kalustomyyneistä.

Positiivista oli Lapin väestön kehityksen kääntymisen kasvuun. Useat Lapin kunnat olivat muuttovoittoisia. House of Laplandin teettämän muuttajapotentiaali selvityksen mukaan tärkeimpiä syitä Lappiin muutolle ovat ainutlaatuisen luonto, parempi tasapaino työn ja vapaa-ajan välillä, asumisen kohtuuhintaisuus sekä turvallisuus. Lapille etätyö ja uudenlaiset työjärjestelyt ovat mahdollisuus tilanteessa, jossa kilpailu osaavasta työvoimasta kiristyy. Viime vuosi vahvisti, että Lappi koetaan vetovoimaisena ja kausittain kasvavana vapaa-ajanvietto kohteena. Pandemian myötä myös kasvavana etä- ja monipaikkaisen työn tekemiskohteena. Veto- ja pitovoima Lapissa edellyttää saavutettavuuden parantamista (LVM), kestävä luonnossa liikkumisen mahdollistamista (YM) ja maaseutupalveluiden kehittämistä (MMM, TEM).

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Ilmastonmuutokseen ja hiilineutraalin tavoitteiden saavuttamiseksi maakunnassa tehtiin Lapin Liiton johdolla Green Deal -tiekartta ja tiekartan toimenpiteiden toteutuksen tueksi perustettiin Maakunnanyhteistyöryhmän alle vihreän siirtymän -jaos. Lapin ELY-keskus oli vahvasti mukana tiekarttatyön valmistelussa. Vähähiilisyttä tuettiin myös EU-rahoituksen avulla.

Kiertotalouden edistämiseksi keskeinen yhteistyöalusta/-foorumi on Kiertotalouskeskus. Kiertotalouskeskuksen toiminta painottuu teollisten sivuvirtojen hyödyntämiseen. ELY-keskuksen eri vastualueet ja RR-yksikkö osallistuvat keskuksen toimintaan. Työ ja elinkeinoministeriö myönsi Lapin ELY-keskukselle kaivoserikoistumiseen rahoitusta kaivosten sivukivien ja rikastushiekan hyödyntämisen jatkoyöstämiseen. Kaivosten sivukiviä ja rikastushiekkaa hyödynnetään kaivosten ulkopuolella hyvin vähän ja tässä nähdään mahdollisuuksia. Toiminta käynnistyi vuoden 2021 loppupuolella.

Lapin ELY-keskuksen johtamisjärjestelmiä uusittiin 2021 vuoden aikana. Ilmastonmuutoksen näkökulmasta yksi merkittävin tekijä oli se, että perustettiin vihreän siirtymän teemaryhmä aluekehittämissryhmän alle. Teemaryhmä käsittelee poikkihallinnollisesti esim. hiilineutraaliuteen ja materiaalitehokkuuteen liittyviä asioita sekä huomioi Pirkanmaan ELY-keskuksen valtakunnalliseen ilmastotyön. Lapin ELY on mukana myös valtakunnallisessa ELY-keskusten ilmastoverkostossa sekä ohjaavien tahojen ja strategiapääällikköjen ilmasto yhteistyöryhmässä.

Alueidenkäytön suunnittelua on edistetty etenkin kuntakaavoituksessa pitäen esillä MRL:n mukaisesti sisältövaatimusten täyttymistä ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edistämistä. Suurhankkeisiin on liittynyt sekä yleis- että maakuntakaavoitusta ja niissä on oltu aktiivisesti mukana. Ennakkoneuvotteluissa on korostettu eri lakien mukaisten menettelyiden yhteensovittamista ja edistetty niitä.

Maatalous- ja alkutuotanto tulevat olemaan vahvasti ratkaisijan roolissa hiilen sidonnassa. Maatiloilla on tehty vuoden 2021 aikana muutamia uusiutuvan energian investointeja, joita Lapin ELY on tukenut. Maatiloilla on tuettu lannankäytön tehostamiseen liittyviä toimia. Maaseuturahastosta tuetut elintarvikelogistiikkaan liittyneet hankkeet päättyivät viime vuoden aikana. Lapin AMK:n Yhteistyöllä tulevaisuuteen-hankkeen toimin on edistetty Lapin elintarvikealan toimijoiden yhteistyötä painopisteenä erityisesti lähiruoka. Lähiruoan käyttöä julkisissa palveluissa edistetään. Lähiruoan käyttö Lapin kunnissa vaihtelee kunnittain suuresti ollen enimmillään liki 30 ja minimissään muutamia prosentteja. Vuoden 2021 syksyn teemahakuun tulleilla elintarvikehankkeilla pyritään vauhdittamaan lähiruoan käyttöä myös uusilla sote-alueilla vuodesta 2023 lähtien.

Tuulivoimarakentaminen on kasvanut Lapissa ja odotettavissa on merkittävää lisäystä tuulivoimahankkeissa lähivuosina. Nykytilanteessa tuulivoimaloita on rakennettu erityisesti Kemi-Tornio alueelle, mutta jatkossa hankkeita tulee myös etäämmälle merialueesta.

Vesistökuunnostuksia on edistetty vesienhoitosuunnitelmien tavoitteiden mukaisesti ja kiinnitetty erityisesti huomiota uusien toimijoiden aktivointiin Lapin maakunnan alueella. Vesistökuunnostushankkeita vuosien 2020 – 2021 avustusrahoituksella on käynnissä yhteensä 10 kappaletta. Ympäristövalvonnan valvontaohjelman toteutumisen haasteena oli eläköitymiset ja henkilöstövaihdokset. Valvonnat toteutuivat 95 %:sti ja osa valvonnoista jouduttiin siirtämään vuodelle 2022.

Asiakkuudet, digitalisaatio, yhteiset toimintatavat

Lapin ELY-keskus sitoutui noudattamaan ELY-keskusten asiakkuusstrategian toimeenpanosuunnitelmaa. Myös alueellista yritysasiakkuusstrategiaa toteutettiin suunnitellusti. Asiakaslähtöistä toimintaa kyettiin kehittämään virastojen välillä. Erityisesti yhteistyö aluehallintovirastojen kanssa oli onnistunutta yhteisten asiakaslähtöisyyttä käsittelevien webinaarien sekä ympäristöasioiden valtakunnallisten toimintatapojen käyttöönottoon ja kehittämiseen tähtäävän OHKE III -hankkeen osalta.

Asiakkuuteen tiivistä liittyvän ELY-keskusten viestintästrategian ja sen pohjalta laaditun toimintasuunnitelman valmisteluun osallistuttiin aktiivisesti. Toimintasuunnitelman toteuttamisen aloittaminen ajoittuu vuoteen 2022.

Työskentely etä- ja hybridimallin mukaan jatkui vuonna 2021. Digitaalisten välineiden kuten Teamsin hyödyntäminen vakiintui osaksi asiakas- ja sidosryhmätyötä. Läsnäoloa vaativat tapaamiset kuten työmaa- tai valvontakäynnit kyettiin tekemään terveysturvallisesti. Etätöiden jatkuminen on kuitenkin osoittautunut osittain kuormittavaksi sekä asiantuntijatasolla että esimiestyön kannalta.

Digitalisaation edistäminen koko Lapissa on yksi Lapin ELY-keskuksen toiminnan painopisteistä ja tässä onnistuttiin sidosryhmätutkimuksen mukaan hyvin. Digitalisaatio ja ilmastonmuutoksen hillintä ovat esimerkkejä keskeisistä toiminnan tavoitteista, joihin kyettiin panostamaan korona-ajan tuomista haasteista huolimatta.

Etätöiden jatkuminen ei aiheuttanut merkittäviä tietoturva- tai tietosuojaloukkauksia. Käyttäjien jatkuva ohjeistus sekä tiedottaminen etätöiden liittyvistä riskeistä olivat hyviä keinoja tukea työskentelyä.

Lapin TE-toimisto ja ELY-keskus osallistuivat tiiviisti työllisyydenhoidon kuntakokeiluun sekä TE-palvelut 2024-hankkeen valmisteleviin toimenpiteisiin. Asiakkaiden yhdenmukaisen ja sujuvan palvelun varmistaminen oli keskiössä sekä henkilö- että yritysasiakkaiden osalta.

Lapissa on suunnitteilla, valmisteluvaiheessa ja käynnissä useita suurhankkeita. Yhtenäisten toimintatapojen ja resurssien käytön kannalta merkittävimpiä näistä olivat kaivokset ja kaivoshankkeet, metsäteollisuuden ja kiertotalouden uudet investoinnit sekä tuulivoimahankkeet.

1.3.16 ELY-keskusten erikoistuminen

ELY-keskusten erikoistumis- ja keskittämistehtävistä sekä erillistehtävistä säättäminen

Valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi ne, joissa tehdään hallintopäätöksiä. Valtion alue- ja paikallishallinnon perusteista säädetään niin ikään lailla. Valtionhallinnon yksiköistä voidaan muutoin säätää asetuksella.

ELY-keskusten toimivallasta säädetään sekä laissa elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksista että erillisissä substanssilaissa. Lähtökohtaisesti ELY-keskukset huolehtivat niille säädettyjen tehtävien hoitamisesta ja käyttävät niille kuuluvaa toimivaltaa omalla toimialueellaan. ELY-laissa on säädetty myös ELY-keskusten toimialueiden laajentamisesta, jolloin ELY-keskus hoitaa tehtäviä useamman kuin yhden ELY-keskuksen toimialueella. Toimialueen laajentamisesta säädetään asetuksella. Sen perusteena voi olla keskusten toiminnan ja valtion henkilöstö- ja muiden voimavarojen käytön tehostaminen, palveluiden saatavuuden parantaminen, kielellisten oikeuksien turvaaminen, erityisasiantuntemuksen saatavuuden turvaaminen tai muu vastaava syy.

Tehtävistä, joihin ei kuulu julkisen vallan käyttöä, ei tarvitse säätää lailla tai asetuksella. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi asiantuntija- ja koordinoititehtävät, joissa ei tehdä hallintopäätöksiä. Näistä erikoistumisista on sovittu tulossopimuksissa tai niitä on annettu ELY-keskuksille ministeriöiden tai ohjaavien virastojen päätöksillä. Osa tällaisistakin tehtävistä on kirjattu myös ELY-asetukseen.

Erikoistumis- ja keskittämistehtävien määrittely

Keskitettyssä tehtävässä toimivaltaa keskitetään yhden tai useamman ELY-keskuksen alueelta yhdelle tai useammalle ELY-keskukselle. ELY-laissa tai substanssilainsäädännössä tehtävä määritetään ELY-keskuksen tehtäväksi. ELY-asetuksessa tehtävä määritetään tietyn/tiettyjen ELY-keskusten tehtäväksi tietyllä toimialueella.

ELY-keskuksen erikoistuminen on tietyn erikoisosaamisen keskittämistä yhteen tai useampaan ELY-keskukseen ilman toimivaltasiirtoja. Tehtävät voivat olla osoitettuna yhteen ELY-keskukseen tai ne on voitu hajauttaa useaan ELY-keskukseen.

Tehtävien resursointi ja rahoituksen kohdistaminen

Merkittävä osa keskitetyistä tehtävistä rahoitettiin niin sanotusti ”päältä pois” eli niille varattiin erillinen toimintamääräraha ennen kuin ELY-keskuksille osoitettiin perusrahoitus jakomalliperusteisesti. Päältä poisrahoituksessa yhden htv:n oletuskustannus oli 60 000 euroa. Joissakin tehtävissä rahoitettiin lisäksi muita kuluja, kun ne olivat perusteltuja ja selkeästi osoitettavissa.

ELY-keskuskohtaiset erikoistumis- ja keskittämistehtävät v. 2021:

Uudenmaan ELY

- Yrittäjän oleskeluluvat
- Palkkaturvain toimeenpanon tehtävät ja merimiesten palkkaturva-asiat
- TE-toimistojen oikeudellinen ohjaus
- Meluntorjunnan asiantuntija- ja kehittämistehtävät
- Maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen liittyvät tehtävät (Uusimaa, Häme, Kaakkois-Suomi)
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Kymijoen-Suomenlahden vesistöalueella
- Avustukset kuntien lähivirkistysalueiden kunnostamiseen ja kehittämiseen
- Työvoima-, yritys- ja osaamispalvelujen hankintojen valtakunnallinen kehittäminen
- Kotoutumiskoulutuksen kehittämiseen liittyvät tehtävät
- Perheryhmäkotien ohjaukseen liittyvät tehtävät (maahanmuutto, yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa)
- Kunta- ja järjestö-Helmi-avustustehtävät

Varsinais-Suomen ELY

- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen hankinta Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pirkanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ELY-keskusten toimialueilla. Päivittäisen kunnossapidon alueurakoiden kilpailuttamista ja hankintapäätöstä koskevat tehtävät
- Rakennusperintölain mukaisten asioiden käsittelyn koordinointi ja kehittäminen ELY-keskuksissa
- Saariston yhteysalusliikenteen hankintaan, avustuksiin ja palvelutason määrittelyyn liittyvät tehtävät
- Maantielautta-liikenteen hankintaan ja palvelutason määrittelyyn liittyvät tehtävät
- Tieliikennelaissa tarkoitettujen etuajo-oikeuteen yhteysaluksilla ja lautoilla liittyvät tehtävät
- Kalankasvatuksen ympäristönsuojelun asiantuntijatehtävät, Saaristomeren biosfäärialueen hallinnointi
- Kansallinen yritysasiakkuus -koordinaatio
- Kokemäenjoen vesistön tulva- ja kuivuusriskien hallintatehtävät
- Lajisuojelua ja lintuja koskevat lupatehtävät
- Merenhoidon suunnittelun koordinointi
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen ja hyvien etnisten suhteiden edistämiseen liittyvät tehtävät Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueilla
- Kasvihuonetuotannon tuki ja puutarhatuotteiden varastointituki (Uusimaa, Varsinais-Suomi, Satakunta, Kaakkois-Suomi, Pirkanmaa, Häme, Etelä-Savo)
- EMKR (Euroopan meri- ja kalatalousrahasto) tukien myöntämiseen, seurantaan ja valvontaan liittyvät tehtävät
- Yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetussa laissa (1188/2014) tarkoitettujen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle säädetyt tehtävät
- Kalastuksen valvonnan erikoistumistehtävä ja kaupallisen kalastajan rekisteröintitehtävät
- Kalojen maahantuontia koskevat tehtävät

Hämeen ELY

- Rakennerahastotoiminnan hallinnointi Etelä-Suomen alueella
- OKM:n hallinnonalan valtakunnallisen ESR-kokonaisuuden Luovaa Osaamista hallinnointi
- Maatalouden ja maaseudun kehittämisen toimeenpanotehtävät, valtakunnallisten hankkeiden toimeenpano ja koordinointi
- Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintatehtävät
- TEM:n hallinnonalan valtakunnallisen ESR-kokonaisuuden, Yhteistyöllä muutosturvaa hallinnointi
- Ympäristönsuojelun tietojärjestelmän valvonta ja kuormitus -osion koordinointi-, ylläpito- ja kehittämistehtävä

Pirkanmaan ELY

- Ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskus
- Liikenteen asiakaspalvelukeskus
- Valtaosa tienpidon luvista: viestintä- ja sähköjohtojen-, maakaasu- ja kaukolämpö- sekä vesihuoltoputkien sijoittaminen, palvelukohdeopasteet ja tienvarsimainokset, kioski- ja myyntisopimukset, tilapäiset luvat ja liikennejärjestelyt, tiealueeseen kohdistuvat luvat, yhdysteiden ja vähäliikenteisten seututeiden liittymäluvut sekä suoja- ja näkemäalueelle rakentaminen
- Etelä- ja Länsi-Suomen jätesuunnittelun ohjaus ja edistäminen
- Tienpitoviranomaisen perinnetoimintaan liittyvät tehtävät
- Jätehuollon tuottajavastuuvuoro
- Maahanmuuttajien kotouttamisen ja laajamittaisen maahantulon alueelliseen yhteensovittamiseen, suunnitteluun, ohjaukseen ja seurantaan liittyvät ja muut erikseen määrättävät tehtävät sekä etnisten suhteiden alueellisen neuvottelukunnan asettaminen ja koordinointi Pirkanmaan ja Keski-Suomen ELY-keskusten toimialueilla
- Valtakunnallinen pilaantuneiden maa-alueiden tutkimus- ja kunnostusohjelman toteutus
- Öljynsuojarahaston JASKA-hankkeen toimeenpano
- Pilaantuneisuuden selvittämistä tai puhdistamista koskevat avustukset
- Muut ympäristönhoitotöiden toteuttamiseen liittyvät tehtävät Pirkanmaan ja Hämeen ELYn toimialueilla
- Pientalojen öljylämmityksestä luopumista koskevat avustukset
- Käytöstä poistettujen ja hylättyjen kaivannaisjätealueiden selvitys- ja kunnostushankkeen toteuttaminen

Kaakkois-Suomen ELY

- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen hankinta Kaakkois-Suomen, Uudenmaan ja Hämeen ELY-keskusten toimialueilla
- Metsäteollisuuden ja siihen liittyvän kemianteollisuuden ympäristökysymyksiä koskevat asiantuntija tehtävät
- Kemikaalilain mukaisten valvontakysymysten asiantuntijatehtävät
- Tulvariskien hallinta Kymijoen ja Vuoksen vesistöalueilla
- Päijänteen ja sen alapuolisen Kymijoen säännöstelytehtävät
- Saimaan ja Vuoksen juoksutustehtävät
- Suomen ja Venäjän väliseen rajavesistöjä koskevaan sopimukseen liittyvät tehtävät

Etelä-Savon ELY

- TE-asiakaspalvelukeskus: Henkilöstöasiakkaiden TE-puhelinpalvelut, Yritys-Suomi-puhelinpalvelu, Yritys-Suomi Talousapu-neuvontapalvelu
- Rakennustalouden toiminnan hallinnointi Itä-Suomen alueella
- Vesienhoidon koordinointi Vuoksen vesistöalueella
- Saimaannorpan suojelu
- Rakennuttaminen, hankehallinta, hankinnat
- Keskitetyt avustukset (kaupunkivedet ja haitalliset aineet, vesilaitosten kansainvälistyminen, vesilaitosten koronarahoitus)
- Vesihuoltotehtävät

Pohjois-Savon ELY

- Järvi-Suomen kalataloustehtävät (Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Keski-Suomi, Pirkanmaa, Häme)
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskusten alueilla
- Mehiläistalouden kansalliset, pesäkohtaiset tuet

Pohjois-Karjalan ELY

- Pohjois-Karjalan biosfäärialueen hallinnointi osana UNESCO:n Ihminen ja biosfääri -ohjelmaa
- Metsitystukihakemuksiin liittyvä ELY-keskusten lausuntomenettelyn koordinointi ja ohjaus
- Rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen koordinointi, valtakunnallinen erikoistumistehtävä

Keski-Suomen ELY

- Rakennerahastotoiminnan hallinnointi Länsi-Suomen alueella
- Ympäristökasvatuksen yhteensovittamis- ja asiantuntijatehtävät
- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen kilpailuttamista, sopimuskauden aikaa ja takuu-aikaa koskevat ELY-keskukselle kuuluvat tehtävät Keski-Suomen, Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskusten toimialueilla

Etelä-Pohjanmaan ELY

- Maa- ja metsätalouden vesienhallinnan asiantuntijatehtävät
- Peruskuivatuksen ja ojitustoimitusten asiantuntijatehtävät
- Valtion vesistö-rakenteiden valtakunnallinen ylläpito
- Valtakunnallinen hydrologinen tiedontuotanto
- Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen koordinointi
- Uusiutuvan energian yhteyspisteviranomaisen tehtävä

Pohjanmaan ELY-keskus

- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten alueilla
- Kasvihuonetuotannon tuki ja puutarhatuotteiden varastointituki (Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Kainuu, Lappi)

Pohjois-Pohjanmaan ELY

- Rakennerahastotehtävät Pohjois-Suomessa
- EAKR:n ja ESR:n osarahoittamien valtakunnallisten teemojen välittävän toimielimen tehtävät
- Turvetuotannon ympäristönsuojelun koordinointi- ja asiantuntijatehtävät
- Rakennettujen vesistöjen kunnostuksen koordinointi
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Oulujoen-lijoen vesistöalueella
- Metsitystukilausunnot kolmen pohjoisen ELYn alueella
- Vesiensuojelun tehostamisohjelma; Maa- ja metsätalouden vesienhallinta
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskusten alueilla
- Tulvasuojelu ja peltojen vesitalouden hallinta
- Alueellisen kuljetustuen myöntäminen ja maksaminen

Kainuun ELY

- Patoturvallisuuden viranomais- ja kaivospatojen asiantuntijatehtävät
- Kaivannaistoiminnan ympäristöturvallisuuden asiantuntija- ja kehittämistehtävät
- Valtionapuviranomaisen tehtävät myönnettäessä avustusta hankkeeseen, jonka tarkoituksena on edistää haitallisista vieraslajeista aiheutuvien riskien hallintaa, Valtakunnallinen vieraslajikoordinaattorin tehtävä

Lapin ELY

- Pohjois-Suomen kalatalous
- Rajajokien (Tenojoki, Näättämönjoki, Tornionjoki) kalataloustehtävät
- Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen hankinta Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskusten toimialueilla
- Arktisten alueiden ympäristöyhteistyön asiantuntijatehtävät sekä Etelämantereen ympäristösuojelun lupa- ja valvontatehtävät
- Tien kunnossapitoon liittyvät vahingonkorvausasiat sekä maantietalueille jätettyjen ajoneuvojen siirtoasiat
- Porotalouden kansalliset ja EU-osarahoitteiset tuet
- Inarjärven säännöstelysopimuksen toimeenpanotehtävät yhteistyössä Norjan ja Venäjän viranomaisten kanssa
- Tenojoen kalastussäännön toimeenpanotehtävät yhteistyössä Norjan viranomaisten kanssa
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Kemijoen, Tornionjoen ja Teno-Näättämö-Paatsjoen vesienhoitoalueilla vesistöalueella
- Rajajokisopimuksen toimeenpano yhteistyössä Ruotsin viranomaisten kanssa
- Rajavesistösovimuksen toimeenpano yhteistyössä Norjan viranomaisten kanssa
- Yhteistyö Ruotsin ja Norjan kanssa tulvariskien hallinnassa
- Metsämarjojen ja -sienten varastointituet
- Kaivoserikoistumisen koordinaatio
- Väyläviraston kaikille ELY L-vastuualueille yhteisesti asetettu tavoite: Tienpidon hankinnan toimivuus ja hankinta-prosessin tehostaminen

ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA- keskus)

KEHA-keskus hoitaa keskitetysti seuraavat tehtävät:

- Asianhallinta, toimitilojen hallinnointi ja niihin liittyvät palvelut, keskitetyt toimintamenohankinnat ja hankinta-osaamisen tarjoaminen ELY-keskusten ja TE-toimistojen käyttöön
- Henkilöstöhallinto- ja lakipalvelut (työnantajatoiminta, palvelussuhdeasiat, henkilöstösuunnittelu, rekrytointin tuki, työsuojelu, työterveys, työhyvinvointi, oikeudellinen neuvonta, takaisinperintä)
- Johdon tukipalvelut (strategia-, asiakkuus- ja ennakointitehtävät, sisäinen tarkastus)
- Taloushallinto (menojen käsittely, tulojen käsittely, myyntilaskutus, kirjanpito, talousraportointi, matkahallinto)
- Tietohallinto ja viestintä
- Toiminnan kehittäminen
- Maksatustehtävät (ELY-keskusten ja TE-toimistojen myöntämien valtionapujen maksatustehtävät)
- Siviilipalvelusasiat

1.3.17 ELY-keskusten yhteisten yksiköiden toiminta

1.3.17.1 KEHA-keskus

Koronaepidemiaan liittyvien rajoitustoimien johdosta keväällä 2020 KEHA-keskuksessa, ELY-keskuksissa ja TE-toimistoissa siirryttiin lähes kokonaan etätöihin ja etätöissä jatkettiin myös vuonna 2021. Etätöihin siirtymisen myötä tapahtui virastojen toiminnassa merkittävä digiloikka, kun työskentely siirtyi lähes kokonaan verkkoympäristöihin. Muutos toi haasteita henkilöstön hyvinvoinnille ja esimiestyölle, mutta pääosin näistä haasteista on selviytytty hyvin. Tulevaisuudessa henkilöstöä palaa virastoihin, mutta täysin entisenlaiseen työskentelyyn tapaan ei palata, vaan etätöitä tehdään aiempaa enemmän. KEHA-keskuksen henkilöstön työtyytyväisyys laski hieman edellisvuodesta, mutta silti tavoite ylitettiin.

Kuluneen vuoden tulostavoitteista suurimmat haasteet ovat liittyneet työvoimapalvelujen digitalisointi -hankekokonaisuuden toteutumiseen tavoiteaikataulussa. Hankkeen haasteet kumpuavat mm. alati muuttuvasta lainsäädännöstä ja ohjauksen hajanaisuudesta. Tulostavoitteen toteutumista edistetään tehostamalla hankkeen sisäistä

toimintaa, uudistamalla hankkeen ohjausta ja tiivistämällä vuoropuhelua. Muutoin työvoima- ja yrityspalvelujen kehittämiseen liittyvät tavoitteet ovat edenneet hyvin.

Digitalisaation edistämiseen, yhteisiin toimintatapoihin ja henkilöstön hyvinvoinnin sekä esimiestyön tukemiseen liittyviä tavoitteita edistettiin suunnitellusti ja monien tavoitteiden osalta työtä jatketaan tulevina vuosina. Virastokokonaisuudelle laadittiin yhteinen tiedonhallintalain edellyttämä tiedonhallintamalli, jota KEHA-keskus ylläpitää jatkossa keskitetysti. Ennakoimattomat pitkät poissaolot ovat jossain määrin johtaneet viivästyksiin joidenkin digihankkeiden toimeenpanossa.

Hallituksen päätös TE-palvelujen siirtämisestä kuntien vastuulle vuoden 2024 aikana vaikuttaa TE-toimistojen ja ELY-keskusten lisäksi myös KEHA-keskuksen toimintaan ja asemaan osana valtion aluehallintoa. Rakennemuutoksen vaikutukset KEHA-keskukseen täsmentyvät valmistelun edetessä. Samalla kun valmistaudutaan työllisyyspalvelujen siirtoon kuntiin, huolehditaan käynnissä olevien työllisyyden kuntakokeilujen tukemisesta ja valmistellaan pohjoismaisen työvoimapalvelumallin käyttöönottoa. Työllisyyden kuntakokeilujen käynnistymisen myötä TE-palvelujen hoitoon tuli merkittävä määrä uusia henkilöitä, joiden perehtyminen työtehtäviin on vienyt pitkään. Tämän seurauksena esim. palkkatukipäätöksen laatu notkahti ja niitä jouduttiin ohjaamaan korjattavaksi. Palkkatuen maksatushakemusten käsittelyyn tuli viiveitä, kun puutteellisia maksatushakemuksia jouduttiin palauttamaan täydennettäväksi. Korjaustoimia on menossa ja tilanteen odotetaan kohenevan alkuvuonna.

Tiedolla johtamisen kokonaisuuden organisointi sekä riittävien resurssien turvaaminen tiedolla johtamiseen on välttämätöntä, jotta saadaan turvattua riittävä tietopohja niin TE-palvelujen kuin monialaisten ELY-keskusten toiminnan tueksi. ELY-keskusten tiedolla johtamisen tukemisen rinnalla tulee varata riittävät resurssit TE-palvelujen seurantaan ja tiedolla johtamiseen, jossa ensi vaiheessa pohjoismainen työvoimapalvelumalli ja pysyvän palvelurakenteen myötä kuntien tarpeet korostuvat.

Rekrytointivaikeudet koskevat yhä enenevässä määrin KEHA-keskusta. Varsinkin IT-osaajien rekrytointi on vaikeutunut, mikä luo riskejä järjestelmien ylläpitoon ja kehittämishankkeiden toteuttamiseen.

KEHA-keskuksen tulostavoitteiden toteumatietoja on esitetty tilinpäätöksen luvussa 1.2.

1.3.17.1.1 Siviilipalveluskeskus

2021 - Toinen koronavuosi

Siviilipalveluskeskus toimii kehittämis- ja hallintokeskuksen, KEHA-keskuksen erillisyyksikkönä yhdessä toimipisteessä Lapinjärvellä. Toiminta-alueena on koko Suomi. Siviilipalveluskeskuksen tehtävänä on siviilipalveluksen toimeenpano siviilipalveluslain mukaisesti.

Vuonna 2021 jatkuivat edellisen koronavuoden rajoitukset ja Siviilipalveluskeskuksen kaikki koulutuserät toteutettiin joko kokonaan etäkoulutuksena (kaksi koulutuserää) ja aina epidemiatilanteen sen mahdollistaessa ns. hybridimallilla. Tällöin pieni joukko kerrallaan oli läsnä lähikoulutuksessa Siviilipalveluskeskuksessa. Keväällä koulutusjaksojen siirtyessä kokonaan etäkoulutukseksi Siviilipalveluskeskuksessa palveluksessa olevien velvollisten ja intensiivikoulutuksessa olevien palveluspaikkaa etsivien velvollisten työpanosta kohdennettiin Porvoon kaupungin kanssa tehtyyn yhteistyöprojektiin. Rokotusaputyöksi nimetyssä toiminnassa noin viisi velvollista kerrallaan oli tukemassa Porvoon kaupungin koronarokotustoimintaa mm. liikenteen- ja asiakasohjauksen tehtävissä.

Vuoden 2021 numerosuoritteet olivat seuraavat (suluissa v. 2020): Siviilipalveluskeskus vastaanotti 2 002

(2 079) siviilipalvelushakemusta ja koulutti neljän viikon koulutusjaksolla 11 (8) saapumiserässä etä- ja lähikoulutuksena 1 186 (932) velvollista. Täydennyspalvelusvelvollisia koulutettiin viidessä eri täydennyspalveluskoulutusta tarjoavassa organisaatiossa yhteensä 230 (59) velvollista. Vuonna 2021 tehtiin uusi täydennyspalveluskoulutushankinta. Täydennyspalvelushakemuksia vastaanotettiin selvästi edellisvuotta enemmän - 435 (322) hakemusta. Vuoden 2021 aikana siviilipalveluksesta kieltäytyi yhteensä 34 (45) velvollista. Useampikertaisten kieltäytymisen ja velvollisten palvelukseen uudelleen määräämisen käytäntöjä selkiytti syyskuudella valmisteltu, vuoden 2022 alusta voimaan tuleva siviilipalveluslain 79§ muutos.

Siviilipalveluskeskus vapautti palveluksesta palveluskelpoisuuden puuttumisen perusteella yhteensä 773 (703) velvollista, joista määräaikaisesti E-luokkaan 211 (238) velvollista ja kokonaan C-luokkaan 562 (465) velvollista. Uudeksi siviilipalveluspaikaksi hyväksyttiin 80 (61) paikkaa.

Siviilipalveluksen tiedonhallintajärjestelmän, sähköisen siviilipalvelusrekisterin SivariWebin kehitystyötä jatkettiin SivariWebin kehittämisen- ja ohjausryhmien tukemana. Kehityksen kärkenä oli erityisesti velvollisten oma Suomi.fi palvelun käyttöönotto ja velvollisten OmaSivari-sovelluksen edelleen kehittäminen. Siviilipalveluspaikkojen tehtäviä tuettiin puhelin- ja sähköpostineuvontana sekä ohjeistettiin paikkoja siviilipalvelusvelvollisten koronatehtäviin liittyen useammalla sivariwebin kautta menneellä ohjekirjeellä.

Asevelvollisuutta ja maanpuolustusvelvollisuutta (ml. siviilipalvelus) selvittävä parlamentaarinen komitea jätti mietintönsä puolitoistavuotisen työskentelyn jälkeen marraskuussa 2021. Komitean tehtävänä oli selvittää asevelvollisuuden ja siviilipalveluksen kehittämistarpeita ja kansalaispalveluksen mahdollisuutta, joko itsenäisenä tai yhdessä siviilipalveluksen kanssa toteutettavana vaihtoehtona. Komitea tuotti useita siviilipalveluksen kehittämisen tavoitteita ja tahtotiloja, joiden toimeenpano täsmentyy seuraavien vuosien aikana.

1.3.17.2 TE-asiakaspalvelukeskus

TE-asiakaspalvelukeskukseen tarjottiin vuonna 2021 n. 900 000 puhelua ja chat-kontaktia, joista hoidettiin n. 653 000 kpl. Lisäksi kontakteja saatiin muiden sähköisten kanavien ja somen kautta (mm. sähköiset palvelupyynnöt ja Ohjaustaverkossa.fi:n neuvontapyynnöt). Edelliseen vuoteen verrattuna kokonaiskontaktimäärä laski merkittävästi, jolloin pandemiaepidemia johti rajuun palvelukysyntään. Hoidettujen puhelujen kokonaiskesto oli keskimäärin 11 min 57 s (puheluiden kesto 6 min 10 s) ja jonotusaika keskimäärin 3 min 42 s (suorat puhelut). Vuoden 2021 vastausprosentti (koko vuoden keskiarvo) oli 72,7 % (v. 2020 65,8 %). Tavoitetaso oli 80 %.

Valtakunnallisiin TE-puhelinpalveluihin ja Yritys-Suomi-puhelinpalveluun sekä Talousapuun tarjotut ja vastatut kontaktit v. 2021:

TE-puhelinpalvelut:

OC-kontaktinhallintajärjestelmän kautta TE-puhelinpalveluihin tarjottiin 857 840 kpl kontakteja, vastattuja oli 624 000 kpl (vertailuvuonna 2019 tulleita kontakteja n. 16 000 vähemmän ja vastattuja yli 52 000 enemmän). Jonotusaikaa on saatu lyhennettyä vuodesta 2019 yli 4 minuuttia. Kontaktin keskimääräinen kesto pidentyi edellisestä vuodesta sekunnilla, kontaktien kokonaiskesto 0,5 minuutilla. Vastausprosentin ka oli koko vuonna 73 % jääden alle 80 %:n tavoitetasoon.

Uraohjauksessa oli 1 399 asiakasta ja heidän kanssaan käytiin 2 388 ohjauskeskustelua. Koko vuoden tavoitetasosta (1 500 asiakasta) jäätin hiukan. Koulutusneuvonnan Ohjaustaverkossa.fi -neuvontakysymyksiä saatiin 405 kpl; palvelun käyttöönotto oli 1.9.2021. EURES-neuvonnan asiakaskontakteja oli 1 567 ja EESSin kontakteja 341 kpl. Some-julkaisuja tehtiin Koulutusneuvonnassa arkipäivittäin ja Suotuisa suunta -blogissa joka toinen viikko. Koulutusneuvonnan Facebookissa oli seuraajia n. 10 000. Suotuisa suunta -blogin tekstejä on julkaistu koko blogihistoriassa 370 kpl ja katseluja niissä on yli 524 000 kertaa.

Yritys-Suomi-palvelut:

Kontakteja tarjottiin yhteensä 44 257 kpl ja niistä hoidettiin 33 202 kpl (vuonna 2019 kontakteja oli yhteensä 35 003 kpl, joista hoidettiin 28 682 kpl) eli kasvua oli reilu 25 % tulleissa kontakteissa, ja lähes 20 % hoidetuissa kontakteissa vuoteen 2019 verrattuna. Puheluiden koko vuoden vastaus% jäi alle tavoitetasoon eli 71 %:iin. Tähän oli syynä mm. vuoden ensimmäisten kuukausien virkailijavaltuuttamisen ruuhkat. Vastausprosentti puheluissa ylsi tavoitetasoon lähes jokaisella vuoden jälkimmäisen puoliskon kuukaudella.

Yrittäjän Talousapu:

Kontakteja tuli yhteensä 3 014 kpl (puhelut + palvelupyynnöt) ja niistä hoidettiin 2 604 kpl. Vertailuvuonna 2019 puheluja tuli 1 720 kpl, joista vastattiin 1 502 kpl. Palvelupyynnötmahdollisuutta tuolloin ei vielä ollutkaan, joten kasvua tulleissa kontaktimäärissä on peräti 70 % vuoteen 2019 verrattuna. Lisäksi YTA:n osalta julkaistu 8 uutiskirjettä, 2 kpl tiedotteita, somejulkaisuja 190 kpl, joissa klikkauksia 1 800 kpl ja someseuraajia 350 kpl.

TE-asiakaspalvelukeskus osallistui aktiivisesti palvelujen ja palveluprosessien kehittämiseen. TE-puhelinpalveluja kehitettiin yhteistyössä KEHA-keskuksen, TE-toimistojen ja maaliskuussa 2021 aloittaneiden työllisyyden kuntakokeilujen kanssa. Marraskuussa avattiin kuntakokeilujen tarpeisiin vastaava Kuntakokeilujen TE-neuvonta -palvelunumero. Yhteistyötä tehtiin tiiviisti myös syksyllä aloittaneen valtakunnallisen työttömyysturvan vastuualueen kanssa. Yrityspalveluihin liittyviä palveluja kehitettiin Yritys-Suomi- ja Yrittäjän Talousapu -yhteistyöverkoston kanssa.

TE-asiakaspalvelukeskus osallistui tiiviisti TE2024 valmistelutyöhön. Työllisyyden ministeriryhmä linjasikin 2.12.2021, että valtio tarjoaa myös TE2024-uudistuksen jälkeen keskitettyjä palveluita. TE-asiakaspalvelukeskuksen tahtotila on jatkossakin vastata tietyistä valtakunnallisista tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluista.

Yrittäjän Talousapu -palvelua kehitettiin osana Euroopan laajuista Early Warning -toimintamallia. Kehitystyössä hyödynnettiin laajasti sekä kansallisia että alueellisia yhteistyöverkostoja että parhaita eurooppalaisia esimerkkejä. Myös viestinnällisiin toimenpiteisiin panostettiin merkittävästi vuoden aikana. Keväällä julkaistiin Yrittäjän talousapu -verkkosivusto ja otettiin käyttöön sähköinen palvelupyyntölomake.

Sähköisissä palveluissa jatkettiin yhteiskehittämistä. TE-puhelinpalveluissa jatkettiin edellisvuonna käyttöönotettujen chatbottien kehittämistä ja vuoden aikana pilotoitiin myös uusi chatbot-ratkaisu, joka hyödyntää keinoälyä. Syyskaudella avattiin Työttömyysturvaneuvontaan chat-palvelu ja Koulutusneuvonnassa otettiin käyttöön Ohjaustaverkossa.fi -neuvontapyyntöpalvelu. Syyskaudella otettiin käyttöön Yritys-Suomi-puhelinpalvelussa ja Talousavussa Team Finland -toimijoiden asiakkaille suunnattu yhteinen yhteydenottolomake. Vuodenvaihteessa puhelinpalveluissa otettiin käyttöön reaaliaikainen jonotusaikatiedote te-palvelut.fi - sivustolla.

Palvelun laadun ylläpitämisen ja kehittämisen toimintamalli on TE-asiakaspalvelukeskuksen selkäranka. Toimintamalliin liittyy mm. laatuikäkirja ja järjestelmällinen puhelutallenteiden kuuntelu ja arviointi. Lisäksi jatkettiin edellisvuonna käynnistynyttä asiakastytyväisyyden mittaamista. Vuoden 2021 aikana asiakaspalautetta saatiin noin 16 000 asiakkaalta. Palvelut saivat erittäin hyvät arvostelut; arvosanojen keskiarvo oli asteikolla 1 – 5 jopa 4,6. Palautteita hyödynnetään tasalaatuisen palvelun kehittämisessä, osaamisen ylläpitämisessä ja kehittämisessä ja yhteistyöverkoston kanssa tapahtuvassa palvelujen kehittämistyössä.

TE-asiakaspalvelukeskuksen sisäisten prosessien kehitys on ollut jatkuvaa. Asiakaspalvelun saatavuutta tehostettiin ottamalla käyttöön erilaisia puhelinkanavien valikkoratkaisuja. Henkilöstön itseohjautuvuutta mahdollistettiin mm. uudistamalla työvuorosuunnittelua. Kehittämispäiviä järjestettiin sekä keväällä että syksyllä, ja palvelulinjoilla otettiin käyttöön useita Teams-kanavia monitahoisen vuoropuhelun lisäämiseksi. Henkilöstö jatkoi laajasti etätöiden tekemistä. Monipaikkaisuus on näyttäytynyt tehokkaana ratkaisuna epävakaisissa tilanteissa varmistaen asiakaspalvelun saatavuutta ja tasaten alueellisia eroja esim. koronarajoitusten aikana.

1.3.17.3 L-asiakaspalvelukeskus

Liikenteen keskitetyt asiakaspalvelut (KAP)

Keskitetyt asiakaspalvelut -yksikön toiminta oli suunnitelman mukaista. Tehtävärajauksissa ei tapahtunut muutosta. Asiakasyhteydenottomäärät kasvoivat edelleen sekä liikenteen asiakaspalvelukeskukseen että lupapalveluihin. Osan lupamäärien kasvusta selittää tuulivoimapuistojen vilkas rakentaminen, sillä tuulivoimalarakentamisessa tarvitaan erityisesti erikoiskuljetuslupia, mutta myös johtojen ja kaapeleiden sijoituslupia, työlupia ja liittymälupia. Tuulivoimapuistot hakevat lisäksi myös opasteita sekä osoiteviittoja.

Sidosryhmätöy jatkui vilkkaana. Uutena asiakasfoorumina käynnistettiin vesihuoltoon liittyvä yhteistyöryhmä aikaisempien erikoiskuljetus- sekä johto-kaapeli-asiakasfoorumien rinnalle. Foorumit kokoontuvat säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa.

Järjestelmäkehittämisessä jatkettiin liikenteen erikoiskuljetuslupajärjestelmän (LELU) ja tienpidon lupajärjestelmän (TILU) rakentamista. Perusrakentaminen on loppusuoralla ja tavoitteena on saada järjestelmät kuluvaan vuoden aikana ns. ylläpitovaiheeseen, jolloin kehitys jatkuu siitä normaalina pienkehityksenä.

Tienpidon lupien hakemisessa siirryttiin uuteen aikakauteen, kun lupien sähköinen asiointipalvelu saatiin valmiiksi. Sähköisten palveluiden kehittämisellä tavoitellaan entistä sujuvampaa asiakaskokemusta, mutta haetaan myös säästöjä ja tehokkuutta. Lupakäsittely nopeutuu, kun hakemukset saadaan aiempaa tarkempina ja lupahakemusten esikäsittelyyn tarvitaan aiempaa vähemmän resursseja. Erikoiskuljetuslupien suomalaiset hakijat ohjattiin

hakemaan lupansa sähköisen asioinnin kautta syksystä 2021 alkaen. Myös muissa Pirkanmaan ELY-keskuksen liikenteen keskitetyissä lupatyypeissä sähköinen asiointi on nyt suositeltavin hakutapa. Sähköinen asiointi auttaa asiakasta hakemuksen tekemisessä ja opastaa tarvittavien liitteiden jättämisessä. Hakemuksen voi tallentaa keskeneräisenä ja jatkaa sen täyttämistä sopivana ajankohtana. Tarvittaessa myös luvan uusiminen sujuu helposti, sillä hakemukset tallennetaan asiakkaan myöhempää käyttöä varten.

Myös Liikenteen asiakaspalvelukeskuksessa jatkettiin sähköisten palvelujen kehittämistä entisestään. Asiakkaiden Palauteväylässä jättämien teiden kunnossapitoon liittyvien yhteydenottojen välitys automatisoitiin. Lisäksi tavallisempien yhteydenottojen hoitamiseen rakennettiin virtuaalinen asiakasneuvoja, joka toimii 24/7. Tarvittaessa keskustelu voidaan siirtää asiakasneuvojalle asiakaspalvelun aukioloaikoina. Myös asiakaspalvelukeskuksen sisäistä tehtäväjakoa on automatisoitu. Edellä mainituilla automatisoinneilla toiminta on tehostunut 2 htv:n verran.

Liikenteen asiakaspalvelukeskuksen tunnuslukuja

Vuonna 2021 liikenteen asiakaspalvelukeskukseen tuli 70 200 (v. 2020 n. 69 000) yhteydenottoa, joista puheluita 38 % (39 %), sähköpostia 11 % (11 %) ja internetin palautelomakkeilla tulleita 48 % (46 %). Chat-kanavalta tuli yhteydenottoja keskimäärin 180 kpl kuukaudessa. Chattien määrä on vakiintunut.

Liikenteen asiakaspalvelukeskus hoiti kaikista yhteydenotoista 89 % (87 %) itse ja asiantuntijoille niistä siirrettiin 4 % (5 %). Kuuteen (8 %) prosenttiin kysyttiin asiantuntijoilta apuja. Yhteydenotoista yleisiä tienpitoon sekä rautatie- ja meriliikenteeseen liittyviä kysymyksiä ja neuvonta-asioita oli n. 21 100 kpl, 30 % (n. 22 100 kpl, 32 %) kaikista yhteydenotoista ja näistä tieliikennettä koskevia 95 % (95 %), rataliikennettä koskevia 4 % (4 %) ja meriliikennettä koskevia 1 % (1 %).

Asiakaspalautteita saatiin n. 20 200 kpl, 29 % (n. 22 500 kpl vuonna 2020) ja akuutteja tieliikennettä tai tiestön kuntoa koskevia yhteydenottoja (urakoitsijaviestit) 25 000 kpl, 28 % (14 200 kpl, 21 %).

Toimenpide-ehdotuksia saatiin edellisvuoden tapaan n. 1 650 kpl, 2 % (1 750 kpl, 3 %) kaikista yhteydenotoista.

Lupapalvelujen tunnuslukuja

Pirkanmaan ELY-keskuksessa myönnettiin 10 925 (10 250 v. 2020) erikoiskuljetuslupaa ja niiden lisäksi käsiteltiin noin 7 400 muuta tienpidon lupaa ja 130 lausuntopyyntöä.

Erikoiskuljetuksissa korostuivat ylimassaiset reittiluvat, joita oli 4 447 kpl, kun vastaavasti edellisvuonna niitä oli 3 927 kpl. Erikoiskuljetuslupien lisäksi merkittävää kasvua oli ns. työluvuissa, joita tehtiin 1 894 kpl (1 494). Myös erilaisten johtojen sijoittaminen maantietalueelle lisääntyi. Vuoden aikana tehtiin 3 000 sijoituslupaa ja niiden käsitteilyaikaa saatiin lyhennettyä 17 mediaanikäsitteilypäivästä 15 päivään. Liittymälupapäätöksiä tehtiin kaikkiaan 1 169 kpl (996).

Lupakäsittelyruuhkien hallinnassa käytettiin henkilöstön ylitöitä sekä ostopalvelua. Lupatuloja saatiin yhteensä 5,017 M€, joka oli 0,846 M€ edellisvuotta enemmän.

1.3.17.4 Y-asiakaspalvelukeskus

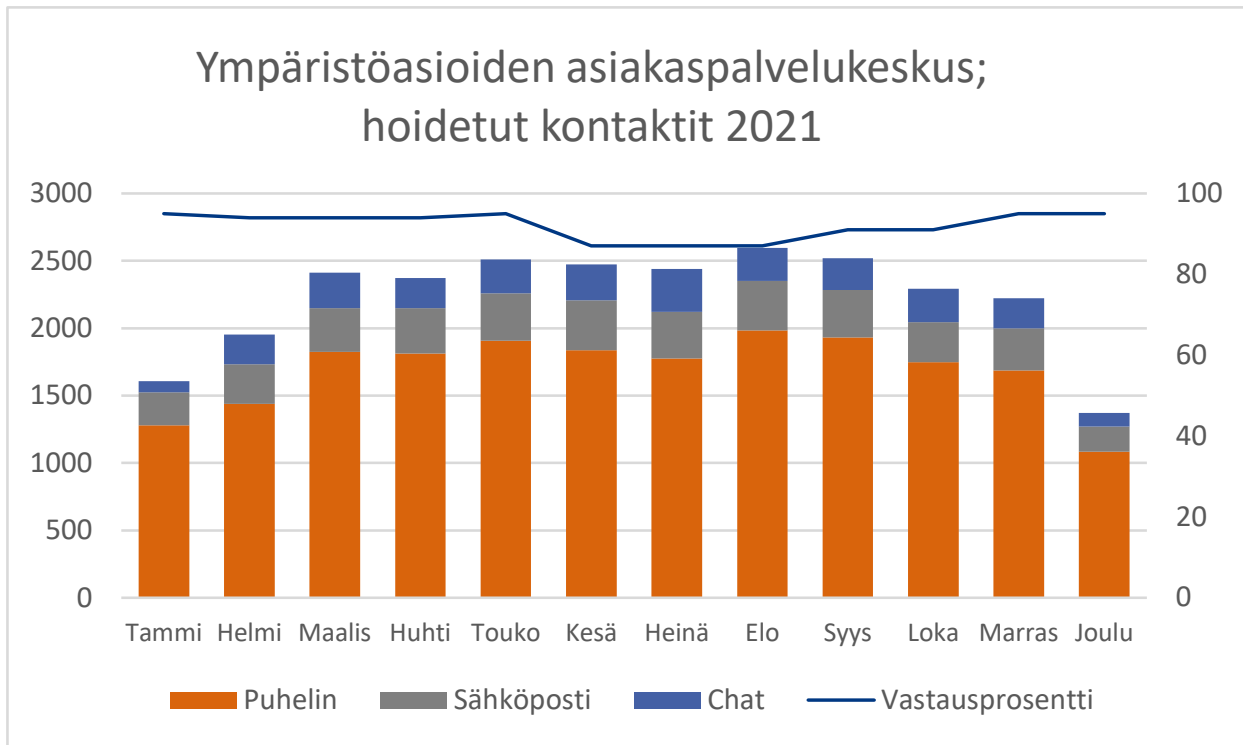
Asiakaspalvelutehtävän laajuus kattaa nykyisellään ELY-keskusten Y-vastuualueiden tehtävät ja aluehallintovirastojen (AVI) ympäristö- ja vesitalouslupatehtävät sekä vesi.fi:n vesitehtävien verkkosivuston (Syke). Lisäksi palvellaan osittain myös kuntien ja YM:n yleisissä ympäristöasioissa. Nykyisellään Y-askan yhteystiedot sekä chat-palvelu löytyvät ely-keskus.fi, ymparisto.fi, avi.fi ja vesi.fi verkkosivustoilta. Lisäksi Y-aspa hoitaa ELY-keskusten Y-vastuualueen osalta Suomi.fi – palvelukuvausten ylläpitotehtävää ja YLVA:n sekä KEHA-keskuksen maksatusasioiden puhelinneuvonnan.

Asiakasyhteydenottomäärät kasvavat koko ajan ollen n. 46 % suuremmat edellisvuoteen verrattuna. Suureen yhteydenottomäärien lisäykseen on osaltaan syynä mm. se, että 1.9.2020 lähtien ympärivuotisessa asuinkäytössä olevien pientalojen omistajille on ollut tarjolla valtionavustusta öljylämmitysjärjestelmän poistamiseen ja korvaamiseen muilla lämmitysmuodoilla. Tästä huolimatta, kokonaispalvelutaso on säilynyt edellisvuoden tasolla.

Vuonna 2021 ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskukseen tuli 27 000 (v. 2020 n. 18 500) yhteydenottoa, joista puheluita 76 % (70 %), sähköpostia 14 % (19 %), chat-yhteydenottoja 10 % (10 %) ja internetin palautelomakkeilla tul- leita oli alle 1 % (1 %).

Ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskus hoiti kaikista yhteydenotoista 78 % (72 %) itse.

Asiakastyytyväisyys on edellisvuodesta noussut. Tehdyn jälkikyselyseurannan mukaan, chat-palvelussa 76 % oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun (edellisenä vuonna 71 %) ja puhelinpalvelun osalta 86 % ar- vioi palvelua asteikolla 0 – 10 arvosanalla 9 tai 10 (edellisenä vuonna 90 %).

Ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskus; hoidetut kontaktit 2021

	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu
Puhelin	1279	1440	1825	1812	1907	1838	1777	1985	1932	1749	1687	1084
Sähköposti	247	294	325	337	353	369	344	367	352	295	311	186
Chat	81	218	263	224	251	267	319	245	235	249	224	102
Vastausprosentti	95	94	94	94	95	87	87	87	91	91	95	95

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

1.4.1.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus ELY-keskuksissa (pl. TE-toimistot)

Alla olevissa taulukoissa on esitetty ELY-keskusten taloudellisuus- ja tuottavuustietoja.

Taloudellisuus- ja tuottavuustiedot esitetään vuodelta 2021 niiden suoritteiden osalta, joista suoritiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa. Vertailutietona esitetään vastaavat tiedot vuosilta 2020 ja 2019.

Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset suoritteittain on laskettu työajanseurantajärjestelmän pohjalta. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut. Oman toiminnan kulut on rajattu poimintaan liikekirjanpidon tilien perusteella siten, että siirtomenot ja siirtomenoluonteiset kulutusmenot on jätetty pois laskelmista.

Vuosilta 2015 - 2021 esitetään myös ELY-keskusten kokonaistuottavuusindeksit. Indeksien laskenta perustuu tehtäväkohtaiseen kustannuslaskentaan ja suoritteina käytetään taloudellisuus- ja tuottavuuslaskennassa kerättyjä suoritteita. Kokonaistuottavuusindeksi lasketaan Tilastokeskuksen ”Julkisen toiminnan tuottavuustilastointi”-laskennan mukaisesti. Tuottavuuden kehitys on indeksoitu käyttäen julkisten menojen hintaindeksiä (valtiontalous menolajeittain) siten, että vuosi 2015 =100.

Kokonaistuottavuusindeksi ELY-keskuksittain

ELY	v. 2021	v. 2020	v. 2019	v. 2018	v. 2017	v. 2016	v. 2015	Kokonaistuottavuus (muutos 2020 – 2021)
UUD	103,44	97,28	99,08	101,75	112,43	97,46	100	106,33
VAR	104,53	71,78	87,03	97,19	87,96	101,84	100	145,62
SAT	70,17	70,69	67,35	73,83	83,84	92,34	100	99,26
HÄM	77,47	105,19	77,63	82,88	87,16	89,53	100	73,65
PIR	131,16	122,72	125,88	147,76	162,13	107,54	100	106,88
KAS	102,55	94,27	101,47	125,47	121,43	116,1	100	108,79
ESA	80,38	117	91,42	76,05	105,63	87,37	100	68,7
POS	140,63	138,96	130,98	149,05	148,97	121,99	100	101,2
POK	105,18	107,12	98,39	106,96	95,62	109,49	100	98,19
KES	89,09	114,98	77,61	79,15	83,31	85,26	100	77,48
EPO	35,11	45,02	54,25	61,85	79,37	120,39	100	77,98
POH	82,33	78,55	75,08	96,38	97,22	107,45	100	104,82
POP	139,99	139,64	122,52	132,03	174,83	141,31	100	100,25
KAI	90,09	81,81	94,66	96,33	97,73	92,82	100	110,12
LAP	109,11	103,91	106,61	101,1	110,53	103,34	100	105,01

ELY-keskusten htv-määrä lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna lisääntyneiden tehtävien myötä. Sitä myötä myös oman toiminnan kokonaiskustannukset (brutto) kasvoivat. Tuotettujen avainsuoritteiden määrät lisääntyivät monilta osin vuonna 2021. Kokonaistuottavuus nousi 9 ELY-keskuksessa ja laski 6 ELY-keskuksessa edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaistuottavuuden kasvua selittää mm. se, että osan suoritteiden osalta suoritelmäärät lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna.

Seuraavaksi tarkastellaan ELY-keskusten taloudellisuutta ja tuottavuutta tarkemmin. Taulukoissa on esitetty ELY-keskusten taloudellisuus- ja tuottavuustietoja avainsuoritteittain. Avainsuoritteina on esitetty n. 30 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaika ELY-keskuksissa. Suoritteiden määriä koskevia tietoja on esitetty toimintakertomuksen kappaleessa 1.5 Tuotokset ja laadunhallinta (1.5.1 Suoritteiden määrät).

Suoritekohtaiset taloudellisuus- ja tuottavuustiedot vuosilta 2019 – 2021 ELY-keskuksista yhteensä.

Suoritteen nimi	2021		2020		2019	
	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite€	Tuottavuus lkm/htv	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite€	Tuottavuus lkm/htv	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite€	Tuottavuus lkm/htv
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	9 503	8	12 589	9	9 664	8
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	1 938	34	1 920	35	1 795	37
"Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl v. 2021 peltovalvonnat, kpl"	3 851	15	5 671	10	4 253	14
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	3	26 603	2	28 750	3	28 621
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	932	61	844	69	891	64
Yritystukipäätökset	2 683	27	373	204	3 811	18
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2 063	33	1 634	42	1 693	41
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	32 813	3	28 427	3	41 763	3
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	33 389	10	22 006	10	23 412	9
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	1 808	38	1 253	55	1 731	40
Käsitellyt palkkaturvahakemukset	736	113	622	126	721	117
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	913	75	866	80	872	79
METSO-toteutus, ha	525	217	802	177	546	208
Talviaikainen asiakirjavalvonta	1 528	39				
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	43 612	2	28 617	2	30 983	3
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	3 971	20	2 061	44	1 297	52
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	302	214	315	206	384	169
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja eituotannolliset investoinnit, kpl	131	465	228	257	5 288	11
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	304	187	268	216	263	218
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	47 548	2	43 247	2	30 583	3
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	340	724	380	740	284	583
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	25	2 614	24	2 660	24	2 692
Eläinvalvonnat, kpl	2 460	24	1 825	31	1 180	49
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	372	306	394	360	541	210
Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	160	347	145	389	155	358
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämisspalvelut), lkm	100	702	46	1 448	96	803
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	45 948	5	40 962	6	32 448	5
Kasvinterveysten ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	508	118	543	110	390	151
Erikoiskuljetusluvut	86	748	81	793	84	764
Edistetyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	5 709	12	5 947	11	6 058	11
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	415	143	564	102	154	374
Luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa (kpl)	1 725	42	2 175	44	2 137	39

Seuraavissa taulukoissa on esitetty suoritekohtaiset taloudellisuus- ja tuottavuustiedot vuosilta 2019 – 2021 ELY-keskuksittain.

Taloudellisuus ELY-keskuksittain kulut yhteensä/suorite €

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2019	4 580	12 898			6 029	13 778		10 031		15 841	7 593		4 180		26 224	9 664
	2020	4 411	39 612			5 357	15 927		7 315		10 984	5 638		3 379		22 664	12 589
	2021	5 789	12 852			6 615	17 672		6 806		13 615	7 299		3 930		23 100	9 503
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	2019	2 151	1 966		2 529	2 836	1 853	3 225	2 215	2 061	1 533	992		1 582	1 605	1 934	1 795
	2020	2 111	1 650		3 717	3 035	2 266	1 897	2 424	2 923	1 740	1 144		1 880	2 115	1 721	1 920
	2021	2 584	1 963		2 342	3 035	2 456	2 089	1 966	2 878	1 759	1 121		1 726	1 886	1 932	1 938
"Koko tilan valvonnat (pinta-alueet), kpl v. 2021 peltovalvonnat, kpl"	2019	4 991	4 832	4 561	4 224	4 124	4 328	4 371	3 564	5 900	2 938	3 274	3 722	4 542	6 797	4 825	4 253
	2020	7 301	6 186	6 358	5 708	7 376	6 227	5 263	5 014	7 472	2 984	3 538	5 816	5 822	8 159	5 322	5 671
	2021	4 541	4 167	4 359	3 849	4 300	4 688	3 674	3 476	5 790	1 909	2 682	3 693	3 894	4 803	4 790	3 851
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	2019	1	2	3	3	2	3	9	5	3	4	9	2	11	3	3	3
	2020	1	2	1	3	2	3	5	6	5	3	10	2	3	6	3	2
	2021	1	2	3	3	2	4	4	5	6	4	9	4	3	5	4	3
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	2019	1 727	980	598	675	815	856	757	818	808	936	790	1 482	838	650	801	891
	2020	1 587	929	522	636	891	801	601	799	746	744	863	1 637	656	764	883	844
	2021	1 243	1 153	614	933	1 107	1 011	600	789	847	943	898	1 875	721	712	886	932
Yritystukupäätökset	2019				2 523			5 462			2 365			5 072			3 811
	2020				138			752			236			461			373
	2021				1 460			5 934			2 057			4 328			2 683
Maaseudun hanketukupäätökset, kpl	2019	2 149	4 034	1 130	1 576	2 400	1 375	1 768	2 767	1 488	1 244	1 110	2 027	1 578	1 806	1 219	1 693
	2020	2 435	3 589	912	2 058	1 598	1 074	1 150	2 387	1 360	1 332	1 076	2 599	1 655	2 418	1 263	1 634
	2021	2 621	5 363	1 420	1 944	2 031	1 514	1 689	2 776	2 280	1 464	1 733	3 491	1 781	1 849	1 604	2 063
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2019	28 008	19 758		53 256	36 212	58 731	17 084	14 840	19 969	126 422	93 812		33 223	15 330	19 349	41 763
	2020	27 245	13 602		65 781	20 697	66 407	27 037	5 500	19 809	98 791	43 585		25 686	6 332	19 064	28 427
	2021	22 124	10 602		55 993	28 347	129 713	16 269	5 871	19 642	88 355	70 532		12 987	11 866	22 337	32 813
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	2019	2 769	141 636		69 887	5 728	60 793	0	38 588	0	0	32 078		7 756	1 043	393 941	23 412
	2020	2 791	23 599		37 829	6 342	57 731	166	34 753	493		29 281		5 356	256	872 600	22 006
	2021	1 500	30 802		9 847	14 307	59 408	66	38 120			49893,707		8 376	441	1 109 073	33 389
Maaseudun yritystukupäätökset, kpl	2019	1 947	2 405	1 320	3 608	1 796	3 021	1 529	1 613	840	2 153	1 463	2 360	1 430	1 591	1 428	1 731
	2020	1 590	1 720	970	3 121	1 180	1 849	722	930	474	1 542	1 345	2 318	1 054	1 824	1 170	1 253
	2021	1 980	2 373	1 902	3 325	2 008	2 665	1 165	1 357	802	2 140	1 697	3 501	1 517	1 672	1 368	1 808
Käsiteltyt palkkaturvahakemukset	2019	715															721
	2020	621															622
	2021	736															736
Maatilojen aloitus- ja investointitukupäätökset, kpl	2019	1 517	744	888	1 467	1 088	1 373	1 716	772	2 180	2 191	426	634	726	4 649	328	872
	2020	1 877	575	776	1 866	1 027	1 190	1 147	791	1 848	2 149	415	783	738	3 356	401	866
	2021	2 034	689	931	1 271	1 226	2 100	1 089	665	1 865	2 109	504	866	821	4 253	357	913
METSÖ-toteutus, ha	2019	1 183	634		304	311	262	444	346	231	392	646		1 773	322	911	546
	2020	185	2 913		482	319	312	457	978	435	524	964		525		1 403	802
	2021	261	1 358		1 348	373	457	421	739	824	726	796		263	3 734	67	525

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yh-teensä
Talviaikainen asiakirjavalvonta	2019																
	2020																
	2021	1 825	1 857	2 063	1 307	1 334	1 864	1 521	1 414	2 225	895	1 003	1 403	1 546	2 072	2 045	1 528
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	2019	39 251	9 113		23 614	35 014	38 887		13 423	10 774		68 912		20 935	7 506	39 208	30 983
	2020	44 432	6 192		27 470	36 201	29 492		21 379	10 747	78 706	22 130		73 404	10 773	29 765	28 617
	2021	35 923	16 865		20 403	64 868	16 992		12 001	13 762	23 945	83 428		54 879	23 158	31 002	43 612
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	2019	3 735	962			2 272	1 546		2 636		1 479	639		369		624	1 297
	2020	2 931	995			3 434	1 132		3 064		864	651		5 304		751	2 061
	2021	4 302	2 444			7 938	8 029		8 395		1 947	1 558		2 653		1 095	3 971
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	2019	708	9 008			366	17 935		6 966		13 792	204		1 760		65	384
	2020		8 416			305	19 850		2 329		8 377	1 779		784		57	315
	2021	3 203	6 486			264	8 643		1 450		2 183	1 752		622		78	302
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	2019	3 328	7 921	9 055	4 029	5 692	6 108	3 343	4 934	3 784	3 489	2 617	13 308	5 094	9 623	6 840	5 288
	2020	248	364	153	151	142	197	137	145	177	150	188	422	298	234	377	228
	2021	120	219	69	72	71	86	148	88	95	95	97	209	185	119	320	131
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	2019	573	150	189	247	301	375	325	170	488	486	177	301	240	1 139	186	263
	2020	657	131	202	258	278	347	364	184	548	582	181	275	191	690	263	268
	2021	510	166	260	342	356	491	394	210	690	712	189	317	227	1 015	269	304
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	2019	16 195	93 177		19 167	103 550	63 248	7 704	16 952	17 299	113 795	0		12 513	4 830	57 709	30 583
	2020	16 051	116 430		25 307		61 381	48 807	64 448	14 203	176 114			12 087	23 209	60 106	43 247
	2021	23 694	94 886		88 728	85 656	35 089	112 852	42 050	21 047	317 068			15 551	14 254	22 292	47 548
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	2019	341	348		179	166	253	157	393	169	207	313		285	302	736	284
	2020	499	421		377	413	390	327	343	301	301	366		317	252	727	380
	2021	357	398		337	305	405	278	324	271	312	383		368	250	363	340
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	2019					21											24
	2020					21											24
	2021					20											25
Eläinvalvonnat, kpl	2019	2 903	2 166	1 581	1 341	1 492	1 978	1 274	588	1 659	674	776	813	891	1 487	1 394	1 180
	2020	4 314	3 142	2 828	1 908	2 361	2 495	1 180	1 050	1 594	1 089	1 197	2 044	1 321	2 187	1 576	1 825
	2021	5 629	4 483	4 003	2 780	2 157	4 567	2 080	1 365	2 951	1 465	1 818	2 008	1 870	1 617	2 284	2 460
Luonnonuojeluhelmien toteutus, ha	2019	797	1 512		776	2 249	2 551	2 864	2 519	835	1 380	790		178	266		541
	2020	2 578	2 946		2 697	510	571	383	2 697	97	248	519		50	300	415	394
	2021	2 120	1 067		13 826	5 306	406	23 779	586	78	339	316		117	142	939	372
Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	2019	124	125	280	140	126	174	120	128	170	242	132	201	142	186	263	155
	2020	116	57	228	147	124	185	73	151	126	240	178	196	123	234	302	145
	2021	186	75	276	194	122	214	126	141	136	202	138	247	143	150	237	160
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämisspalvelut), lkm	2019				103			39			60			79			96
	2020				55			29			15			79			46
	2021				102			50			48			146			100
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	2019	11 412	18 428		66 824	4 625	120 705	2 304	4 223	2 681	13 651	188 918		17 125	83	42 803	32 448
	2020	16 809	24 362		25 925	2 339	123 908	4 473	1 782	2 183	13 007	280 027		10 893	2 127	66 211	40 962
	2021	15 163	19 653		34 988	2 239	64 815	6 967	4 492	3 217	7 956	291 675		10 903		29 642	45 948

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	2019	375	319	538	297	234	217	248	245	451	592	406	553	413	281	291	390
	2020	301	720	724	414	318	380	272	435	686	811	419	745	784	263	208	543
	2021	345	556	729	399	301	247	331	394	423	717	584	622	772	170	384	508
Erikoiskuljetusluvut	2019					74											84
	2020					72											81
	2021					70											86
Edistetyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	2019	3 167	3 877		9 859	1 904	17 178		555	2 358	1 143	11 701		922			6 058
	2020	1 361	3 499		3 221	1 186	16 411	506	431	102	335	14 891		2 074			5 947
	2021	1 850	3 913		13 889	830	11 051	2 299	1 014	8 730		13 046		1 696		45 603	5 709
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	2019	128	223	451	78	58	107	942	54	1 140	129	278	551	332	437	331	154
	2020	5 252	1 275	543	739	572	11 475	237	333	4 637	221	461	478	303	460	817	564
	2021	648	441	540	440	359	668	293	242	574	223	491	560	342	259	442	415
Luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa (kpl)	2019														2 067		2 137
	2020														2 105		2 175
	2021							500							1 686		1 725

Tuottavuus ELY-keskuksittain lkm/htv Tuottavuus ELY-keskuksittain lkm/htv

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2019	16	7			13	5		8		4	10		19		3	8
	2020	16	7			15	4		11		6	13		24		3	9
	2021	13	6			12	4		10		5	10		19		3	8
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	2019	29	35		26	22	36	35	31	30	43	62		42	44	35	37
	2020	31	40		24	24	29	35	26	22	37	53		38	38	39	35
	2021	26	34		33	24	27	32	28	25	37	52		42	37	35	34
"Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl v. 2021 peltovalvonnat, kpl"	2019	11	13	12	13	13	12	13	17	10	20	18	15	12	10	14	14
	2020	8	10	9	10	7	8	11	13	8	19	16	10	10	9	12	10
	2021	13	16	13	15	14	11	15	19	10	31	23	16	15	12	14	15
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	2019	81 215	53 361	22 861	26 132	48 360	23 614	7 786	15 751	22 219	17 764	8 533	29 302	10 188	21 784	24 805	28 621
	2020	64 336	43 563	54 975	17 779	34 232	20 651	11 932	9 490	12 023	19 230	6 463	34 848	19 465	11 409	23 927	28 750
	2021	58 398	40 976	23 285	17 153	40 174	16 270	14 835	12 844	12 330	16 889	7 755	19 363	16 941	9 573	18 445	26 603
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	2019	45	59	92	83	75	66	86	66	66	59	67	35	71	97	66	64
	2020	70	61	105	88	67	74	108	63	71	73	63	33	82	94	56	69
	2021	63	50	92	61	53	64	104	66	68	55	58	30	75	85	58	61
Yritystukipäätökset	2019				25				13			29			14		18
	2020				551				102			321			166		204
	2021				54				12			35			15		27
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2019	42	17	62	47	25	56	40	25	59	50	54	31	40	41	57	41
	2020	50	18	74	37	38	73	53	25	55	46	60	25	37	37	52	42
	2021	35	12	51	39	31	53	38	22	34	42	37	19	36	39	42	33

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2019	2	5		1	3	2	4	12	4	0	2		7	4	4	3
	2020	3	6		1	4	1	4	18	5	1	3		5	13	4	3
	2021	3	9		1	4	1	4	16	5	1	3		7	6	3	3
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	2019	27	5		4	31	3		5		0	5		20	59	7	9
	2020	26	5		5	31	3	401	8	116	0	6		24	390	2	10
	2021	49	5		7	25	3	973	8		0	6		20	180	2	10
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2019	46	28	53	21	33	25	46	43	105	29	41	27	45	47	49	40
	2020	76	38	69	25	52	42	84	64	157	40	48	28	58	48	57	55
	2021	47	27	38	23	31	30	56	45	97	29	38	19	43	43	49	38
Käsitellyt palkkaturvahakemukset	2019	119															117
	2020	127															126
	2021	113															113
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	2019	59	91	78	51	55	56	41	91	40	28	140	100	88	16	212	79
	2020	64	113	87	41	59	66	53	76	40	29	155	82	83	26	165	80
	2021	46	93	78	60	51	38	60	92	42	29	128	77	79	17	188	75
METSO-toteutus, ha	2019	128	174		349	269	319	193	201	362	280	154		133	263	140	208
	2020	407	135		131	266	242	173	139	190	161	113		295	0	41	177
	2021	358	137		153	271	174	167	138	76	133	111		550	21	1 318	217
Talviaikainen asiakirjavalvonta	2019																
	2020																
	2021	33	35	27	45	44	28	37	46	26	66	61	43	37	27	32	39
Lausunnot YVA-arviointiohjelmissa ja selostuksista yht, kpl	2019	2	8		3	2	2	0	6	7	0	2		3	9	2	3
	2020	1	11		3	2	3	0	3	7	1	3		1	7	2	2
	2021	2	4		4	1	4	0	4	5	2	4		1	3	2	2
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	2019	17	79			34	39		24		45	111		188		249	52
	2020	22	67			23	50		39		72	109		32		151	44
	2021	15	31			9	8		12		36	47		28		466	20
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	2019	87	8			173	4		14		5	275		43		1 007	169
	2020		8			208	4		73		8	34		77		1 096	206
	2021	24	12			239	8		59		30	35		109		835	214
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	2019	18	10	6	14	10	10	17	10	15	17	20	4	12	7	9	11
	2020	244	196	335	338	409	312	372	386	285	378	327	129	194	294	152	257
	2021	535	333	843	741	801	749	354	590	498	599	627	280	380	516	183	465
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	2019	135	383	293	227	203	150	201	316	109	113	298	173	249	56	286	218
	2020	169	430	271	217	215	171	178	272	96	94	299	194	281	104	189	216
	2021	154	344	217	166	166	132	158	248	84	73	274	176	239	60	192	187
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	2019	4	1		3	1	1	11	15	17	1	0		5	15	1	3
	2020	4	1		2	0	1	1	2	5	0	0		5	3	1	2
	2021	3	1		1	1	2	1	2	6	0	0		4	7	3	2
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	2019	579	460		653	1 233	401	1 225	397	1 221	989	371		1 344	631	249	583
	2020	634	676		533	955	543	1 252	555	1 257	1 969	532		945	1 026	429	740
	2021	613	610		529	852	528	1 415	713	1 223	1 363	427		947	1 086	809	724

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	2019					3 000											2 692
	2020					2 963											2 660
	2021					3 139											2 614
Eläinvalvonnat, kpl	2019	20	30	35	42	37	25	46	102	35	87	75	67	63	44	50	49
	2020	13	19	20	31	23	19	48	62	37	53	48	27	42	34	42	31
	2021	11	15	14	21	27	11	27	47	19	40	34	30	31	35	29	24
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	2019	190	73		137	37	33	30	28	100	80	126		1 322	317	0	210
	2020	29	133		23	167	132	207	50	849	340	210		3 125	281	140	360
	2021	44	174		15	19	196	3	174	805	284	278		1 235	548	95	306
Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	2019	453	451	185	398	449	312	491	425	293	223	401	289	425	313	207	358
	2020	482	836	232	353	457	313	786	387	392	231	281	295	706	294	173	389
	2021	321	623	196	291	448	286	431	416	370	262	413	237	382	373	190	347
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut), lkm	2019				734			1 423			1 648			936			803
	2020				1 238			2 362			4 880			806			1 448
	2021				706			1 413			1 598			426			702
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	2019	6	10		1	17	2	29	496	49	5	2		9	1 514	2	5
	2020	4	6		3	40	2	15	150	34	6	2		15	25	2	6
	2021	4	4		2	80	2	10	107	20	10	2		12		3	5
Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	2019	163	157	105	200	274	295	264	234	108	91	137	111	148	263	207	151
	2020	239	71	79	205	200	154	235	141	72	68	127	84	73	290	254	110
	2021	182	85	77	158	201	245	205	147	116	83	96	105	78	376	155	118
Erikoiskuljetusluvut	2019					851											764
	2020					883											793
	2021					898											748
Edistetyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	2019	21	27		5	41	4	0	137	23	84	5		69	0	0	11
	2020	53	23		24	69	4	142	151	322	186	4		25		0	11
	2021	32	20		4	105	8	8	62	6		5		42	0	1	12
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	2019	447	289	121	724	952	473	62	1 104	51	454	208	99	170	150	210	374
	2020	11	47	103	80	95	4	240	194	13	263	124	116	184	160	81	102
	2021	93	148	103	134	162	78	193	267	100	264	125	107	169	219	149	143
Luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa (kpl)	2019														41		39
	2020														47		44
	2021						96								43		42

Kokonaisuutena ELY-keskusten taloudellisuuden ja tuottavuuden arvioidaan säilyneen ennallaan, osin jopa parantuneen edellisestä vuodesta. ELY-keskusten tehtäviä hoidetaan edelleen varsin niukoilla henkilöresursseilla ja tätä kautta tuottavuus näyttyy eri tehtävien osalta vähintäänkin hyvänä. ELY-keskusten välisessä vertailussa tulee huomioda, että ELY-keskusten toimintaympäristöt, toimintamallit ja resurssit ovat erilaiset. Lisäksi ELY-keskuksilla on erilaisia keskitettyjä tehtäviä ja erikoistumistehtäviä. Näin ollen myös taloudellisuutta ja tuottavuutta kuvaavien tunnuslukujen takana on runsaasti erilaisia muuttujia. Esim. vesirakenteiden hallinnointi on valtakunnallisesti keskitetty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukseen, minkä vuoksi vesirakenteet ovat Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen omaisuudessa. Kustannuslaskennassa huomioitavat muut kustannukset näyttävät Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa huomattavan suurilta verrattuna muihin ELY-keskuksiin, johtuen suurelta osin vesirakenteiden poistoista, jotka ovat useita miljoonia euroja. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualueen suoritteita tarkastellessa onkin huomioitava, että suoritekohtaisiin kustannuksiin on vyyrytysten kautta kohdentunut ao. poistojen kustannuksia. ELY-keskusten erikoistumis- ja keskittämistehtävistä sekä erillistehtävistä on tarkemmin kerrottu tilinpäätöksen luvussa 1.3.16.

Kukin ELY-keskus on laatinut analyysin oman toimintansa taloudellisuudesta ja tuottavuudesta, joiden pohjalta seuraavaa suoritekohtaista analyysia on laadittu.

Tienpidon hankintoihin ja tilauksiin käytetään paljon työaika ELY-keskuksissa. Ao. suoritteiden osalta taloudellisuus on parantunut ja suoritteiden tuottamisen yksikkökustannukset ovat laskeneet edellisestä vuodesta. Suoritekohtainen hinta laski 9 503 € /suorite, kun se vuonna 2020 oli 12 580 € /suorite. Tienpidon hankintojen tuottavuus pysyi edellisvuoden tasolla. Koronasta johtuen eri vuosien välillä on suuria eroja. Tienpitoon on kohdistunut elvyttävää määrärahaa. Määrärahojen lisääntyminen näkyy yleensä hankintasopimusten määrässä viiveellä, koska hankinnat valmistellaan, resursoidaan ja aikataulutetaan tarkemmin vasta määrärahojen varmistumisen jälkeen. Liikennevastuualueen tehtävät ovat selvästi lisääntyneet mm. Liikenne12 -suunnitelman johdosta lisääntyneiden vaikuttavuuden arviointivelvoitteiden ja seurantatehtävien johdosta. Lisäksi toimintaympäristössä on tapahtunut muutoksia, jotka ovat lisänneet tehtäviä alueellisessa tienpidossa: mm. ympäristönäkökulmien korostuminen, lakiin määritellyt omavalvontavelvoitteet ja Väyläviraston turvallisuusjohtamisjärjestelmän edellyttämät velvoitteet. Liikennevastuualueella etenkin tienpidon toimintaa ei mitata volyymin, vaan tuloksellisuudella. Lisäksi Pohjois-Suomen pitkät etäisyydet nostavat suoritteiden yksikköhintaa verrattuna eteläisempiin ELY-keskuksiin. Näistä syistä hankintojen tilausten määrään perustuva taloudellisuus ei ole kaikilta osin vertailukelpoinen ELY-keskusten välillä.

Ympäristölupavaraiset laitokset, valvontakohteet suoritteiden lukumäärässä (4 495 kpl) ei ollut koko organisaation tasolla merkittävää eroa edelliseen vuoteen (4 626 kpl). Lähes kaikissa ELY-keskuksissa suoritteiden määrä ja tuottavuus on vähentynyt hieman vuodesta 2020. Ympäristölupavalvonta on useiden ELY-keskusten Y-vastuualueella eniten henkilötyövuosia vaativa avainsuorite.

Uudenmaan ELY-keskuksessa ympäristönsuojelulain mukaista valvontaa on toteutettu valvontasuunnitelman mukaisesti. Uudenmaan ELY-keskuksen alueella on suhteellisen paljon direktiivilaitoksia, joiden valvonta vaatii huomattavan paljon työaika. Työmäärä ei selviä pelkästään suoritemääriä tarkastelemalla, vaan huomioon tulisi ottaa myös valvottavien laitosten valvontaluokka ja toimialat, jotka kertovat valvonnan ja sen vaatiman työmäärän tason. Osana suunnitelmallista valvontaa tehtyjen määräaikaistarkastusten tavoite saavutettiin noin 70-prosenttisesti johtuen henkilöresurssien pienuudesta suhteessa työmäärään, henkilöstön vaihtuvuudesta sekä aiempien vuosien tekemättömästä työstä. Valvontaohjelman toteutumista heikensivät vuonna 2021 lisäksi yllättävät ja pitkäaikaiset sairaustapaukset yksikössä. Vaikka ympäristölupavalvonnan resurssit ovat pysyneet viime vuosina määrällisesti entisellään, ovat sairaustapaukset ja henkilöstön vaihtuvuus heikentäneet tehtävän tuottavuutta syntyneen osaamisvajeen ja perehtymisestä aiheutuvan hukan seurauksena. Henkilöstön vaihtuvuus on tarkoittanut uusien henkilöiden perehtymistä ja perehdyttämistä ympäristövalvonnan tehtäviin sekä vanhojen työntekijöiden perehtymistä uusiin valvontakohteisiin (vuonna 2021 yksikön 16 ympäristövalvontatehtävää hoitavasta keskeisestä asiantuntijasta noin puolet joutui perehtymään uusiin tehtäviin tai valvontakohteisiin). Lisäksi reaktiivisen valvonnan määrä kasvoi n. 50 %. Yleisöilmoituksia tuli käsiteltäväksi lähes 300 kpl (vuonna 2020 lähes 200 kpl), mikä oli pois suunnitelmallisesta valvonnasta.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa toiminta on viime vuosina ollut määrällisesti ja tuottavuudeltaan melko tasaista toiminnan luonteesta johtuen. ELY-keskus on suuresta valvottavien merkittävien teollisuuslaitosten määrästä huolimatta kyennyt pitämään toiminnan tehokkaana ja valvontamaksutulot tuottivat vuonna 2021 Varsinais-Suomen ELYlle n. 443 000 €.

Hämeen ELY-keskuksessa ympäristöluvanvaraisten valvontakohteiden kulut suoritetta kohti pienuvät huomattavasti. Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmaan sisältyvää YSL:n mukaista valvontaohjelmaa pystyttiin toteuttamaan vain 90-prosenttisesti ja koronapandemian vuoksi valvontaa tehtiin etäyhteyksillä eli hieman kevennettynä. Valvonnan työpanosta jouduttiin ohjaamaan myös paljon aikaa vaatineisiin rikosprosesseihin perusvalvonnan sijaan.

Koronaepidemian vuoksi ympäristölupien valvonnan määräaikaistarkastuksia toteutettiin myös Kaakkois-Suomessa osin etätarkastuksin ja valvonnassa hyödynnettiin uutta hybridimallia, jossa osa valvonnasta tehdään etäyhteydellä ja valvontaa täydennetään paikan päällä tehtävällä valvonnalla. Riittävästä valvonnasta on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan pystytty huolehtimaan. Valvonnoista 95 % saatiin toteutettua vuonna 2021 ja ainoastaan joi-tain ei kiireellisiä valvontatoimia vaativien laitosten tarkastuksia siirtyi seuraavalle keväälle.

Pohjois-Savon ELY-keskuksessa ympäristölupien valvonnan osalta tuottavuus parani edellisestä vuodesta lähemäs valtakunnallista keskiarvoa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa ympäristövalvontojen taloudellisuus ja tuottavuus oli selkeästi ELY-keskusten keskimääräistä tasoa parempaa. Selittäväenä tekijänä on valvottavien toiminnanharjoittajien suurehko määrä ja tehokkaat toimintamallit.

Vuositasolla ympäristövalvontojen taloudellisuussuure on hieman laskenut, johon koronatilanteella on ollut vaikutusta.

Maatilan tukivalvonnat/Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet, kpl) taloudellisuus ja tuottavuus paranivat edellisistä vuosista, mitä osaltaan selittävät koronan riskeihin varautumiseen liittyvä valvojien vähäisempi määrä ja valvontamäärien vähentäminen koronaa edeltävään aikaan verrattuna. Eri vuosien tietoja vertailtaessa tulee huomioida, että vuodesta 2021 alkaen peltoalavalvonnat, talviaikaiset asiakirjavalvonnat ja kasvipeitteisyysvalvonnat ilmoitetaan erikseen. Aikaisempina vuosina koko tilan valvonnat - suoritteeseen on laskettu peltovalvonnassa olleet tilat. Pääasiassa valvonnoissa on jatkossakin samat tilat, mutta eri valvonnat esitetään vuodesta 2021 alkaen omina suoritteinaan, koska kysymyksessä on erilliset valvontatapahtumat, jotka tehdään eri aikaan vuodesta.

Satakunnan ELY-keskuksessa maatalouden tukivalvonnat ja elintarviketuotantoon liittyvät valvonnat saatiin pääsääntöisesti valmiiksi määräajoissa. Koronapandemia vaikutti jo toistamiseen suoritelmääriin, koska valvontavelvoitteet puolittuivat lähes joka sektorilla. Kokotilavalvontojen hieman keskiarvoa heikomman taloudellisuuden ja tuottavuuden syynä ovat valvontaotantaan osuneet pinta-alallisesti keskiarvoa suuremmat tilat. Tuottavuus on kuitenkin parantunut vuodesta 2020 (2020: 9 kpl/htv, 2021: 13 kpl/htv). Myös Satakunnan vihannesviljelyn kasvulohkojen valvonta voi osaltaan selittää hieman keskiarvoa heikompaa tuottavuutta. Pirkanmaan ELY-keskuksessa maatilavalvonnoissa valvontavelvoite oli tavanomaista pienempi korona-aikana. Määräaikaisia tarkastajia oli palkattu valvontakaudelle tavanomaista vähemmän, tosin jonkin verran resursseissa huomioitiin mahdollinen henkilöstön sairastumisriski kiireisimpänä valvonta-aikana. Korona-ajan rajoitteista huolimatta tarkastukset ja valvonnat saatiin tehtyä tarkastuskohteissa pelto- ja kasvintarkastussektoreilla. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen maaseutuhallinnon toimeenpanotehtävät saatiin tehtyä kiitettävästi poikkeuksellisesta koronatilanteesta huolimatta. Valvonta- ja tarkastusmääriä vähennettiin vuoden 2020 tapaan normaaliaikaan verrattuna EU-tason ja kansallisin päätöksin. Asetetut suoritettavat saavutettiin kohtuullisesti.

Etelä-Savon ELY-keskuksessa maatalouden tukivalvonnoissa ja elintarvikelinjan valvontatehtävissä suoritteiden taivoitemäärät olivat noin puolet ns. normaalivuoden määristä. Valvontatehtävien kustannus/suorite oli aiempia vuosia pienempi, mikä saattaa johtua siitä, että joitakin valvontoja oli mahdollista tehdä tilapäisesti etätarkastuksina. Keski-Suomen ELY-keskuksessa maaseutuyksikön peltovalvontaa tehtiin pienellä ja kokeneella resurssilla ja samalla pystyttiin kuromaan kiinni valvontojen kappalemäärää. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen koko tilan valvonnoissa taloudellisuus ja tuottavuus olivat parempia kuin ELY-keskusten keskiarvot, mihin koronatilanteella ja valvontojen vaihtelevalla otoskoolla on vaikutuksensa. Valvottavia tiloja on Etelä-Pohjanmaalla runsaasti, mikä edellyttää valvonnassa tehokkaita toimintamalleja. Kainuussa pääosa valvontatyöstä tehdään omalla väellä, minkä lisäksi pyritään tarjoamaan työmahdollisuus harjoittelijalle, vaikka se vaikuttaa pienessä ELY-keskuksessa heikentävästi etenkin peltovalvontojen laskennalliseen tuottavuuteen ja taloudellisuuteen.

Työvoimakoulutuksena hankittujen opiskelijapäivät lkm suoritelmäärät laskivat toimintakertomusvuonna valtakunnallisesti 7,3 % vuodesta 2020. ELY-keskuksessa Opiskelijapäiväkohtainen taloudellisuus laski viidessä ELY-keskukses-

sa. Taloudellisuuteen ja tuottavuuteen vaikuttivat mm. se, että koronatilanne alkoi hellittämään ja että työmarkkinat vetivät, joten hakijoita oli koulutuksiin vähemmän.

Satakunnan ELY-keskuksessa hankittujen opiskelijapäivien määrä laski edellisvuodesta, kun taas hankintaan käytetty työpanos kasvoi.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa esim. nuoret olivat erityistarkastelussa soveltuvia koulutuksia hankittaessa. Tuottavuus laski, koska suoritetta oli tuottamassa laskennallisesti poikkeuksellisen suuri htv-määrä johtuen korvausrekrytoinneista. Tietoisesti ja sovittuna eläkkeelle siirtyvien (2htv) perehdytykseen ja oppiin rekrytoitiin kaksi uutta henkilöä ELY-keskuksen ulkopuolelta. Laskennallisesti henkilöitä oli enemmän, vaikkakin samoja tehtäviä opettamisen ja perehdyttämisen myötä tehtiin välillä tuplamiehityksellä. Siitä on saatu selkeä hyöty jälkikäteenkin tarkasteltuna, sillä toimitusvarmuus ei vaarantunut tai heikentynyt missään vaiheessa eläköitymisen konkretisoitumisen jälkeen.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa avainsuoritteiden taloudellisuus ja tuottavuus paranivat jonkin verran. Etelä-Pohjanmaalla yritykset kärsivät edelleen osaavan työvoiman saatavuusongelmista.

Pohjanmaan ELY-keskuksessa suoritteiden lukumäärä laski huomattavasti (- 35 684 otpv) edelliseen vuoteen verrattuna. Vähenevään vaikutti opintoihin hakeutuneiden laskeva määrä, jolloin kurseja jouduttiin siirtämään ja joiltain osin myös perumaan.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa työvoimakoulutuksen hankitut opiskelijapäivät pysyivät edelleen korkealla tasolla ja vuoteen 2020 verrattuna, jolloin koronapandemiasta aiheutuneesta lomautettujen ja työttömien määrän merkittävästä lisääntymisestä johtuen lisättiin työvoimakoulutustarjontaa. Vuonna 2021 opiskelijapäiviä oli edelleen yli 140 000, vaikka määrä hieman pienentyi vuoteen 2020 verrattuna (155 000). Työmarkkinat ovat vetäneet työnhakijoita ja työllisyyden kuntakokeilujen asiakasohjaus koulutus- ja valmennuspalveluihin on käynnistynyt hitaanlaisesti. Koulutuksia suunnattiin edelleen mm. koronasta kärsineille toimialoille ja nuorille. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle myönnettiin TE-palveluihin vuosille 2020 – 2021 erillismäärärahaa, jolla on pystytty lisäämään nuorille kohdennettuja työvoimakoulutuksia. Lapin ELY-keskuksessa erilaisia koulutuksia oli tarjolla runsaasti, mutta hankittujen opiskelijatyöpäivien määrä laski edelleen. Koulutuksissa otettiin vahvasti huomioon äkillisen rakennemuutoksen ja matkailun työntekijävajeen aiheuttamat koulutustarpeet. Jotta koulutuksen aloitukset voitiin turvata, niitä aloitettiin jonkin verran suunniteltua pienemmällä opiskelijamäärällä. Toiminnassa painottuivat selkeästi myös muut palveluhankinnat, kuten valmennukset, jotka eivät näy suoritteina hankituissa opiskelijatyöpäivissä.

Etelä-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin ELY-keskuksissa yhteishankintakoulutusten, erityisesti RekryKoulutusten kysyntä lähti huomattavaan nousuun loppuvuodesta 2021.

Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätösten suoritemäärät vähenivät edelleen valtakunnallisesti 11 % vuodesta 2020. Pohjois-Savon ja Lapin ELY-keskuksissa tuottavuudessa oli havaittavissa nousua vuodesta 2020.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa maaseututukien maksatuksen käsittelyaikatavoitteet koettiin haasteellisina. Maksatukseen rekrytoitiin uusia henkilöitä eläköitymisen sekä työkierron johdosta ja työn tuottavuus hieman laski kokemuksen ja rutiinin puutteen johdosta.

Yritystukipäätösten suoritemäärä laski valtakunnallisesti 91,9 % vuodesta 2020, minkä seurauksena myös sekä taloudellisuus että tuottavuus laskivat selvästi edellisvuodesta. Yritystukipäätösten käsittely on keskitetty valtakunnallisesti neljään ELY-keskukseen (Hämeen, Etelä-Savon, Keski-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksiin) ja taloudellisuuden ja tuottavuuden merkittävä lasku edellisvuodesta koski kaikkia neljää ELY-keskusta. Vertailuvuoden 2020 alhaisia suoritekohtaisia kustannuksia selittää se, että ELY-keskuksissa tehtiin ao. vuonna yritystukipäätöksiä poikkeuksellisen paljon ns. massapäätöksinä. Kaikissa neljässä ELY-keskuksessa yritystukipäätösten lukumäärässä palattiin kuitenkin lähelle koronaa edeltänyttä tilannetta.

Etelä-Savon ELY-keskuksessa vuosi 2021 oli selvästi vuotta 2019 vilkkaampi mm. ohjelmakauden vaihdoksen ja yritysrahoituksen nousseen kysynnän takia.

Keski-Suomen ELY-keskuksen tuottavuus kasvoi vuonna 2021 21 % ja Hämeen ELY-keskuksen tuottavuus yli kaksinkertaisesti koronaa edeltäneeseen vuoteen 2019 verrattuna. Hämeen ELY-keskuksen toimialueella yritysrahoituksen kysyntä jatkoi reipasta kasvua vuoden 2021 aikana. Yrityksen kehittämisavustuksia ja yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksia myönnettiin yli 13 miljoonaa euroa edellisen vuoden 6,6 miljoonan sijaan, joten rahoituksen

mahdollistamalta kasvusysäykseltä on saatu merkittävää piristystä Hämeen elinkeinoelämälle. ELY-keskuksen rahoituksen turvin yritysten liikevaihdon lasketaan lisääntyvän noin 217 miljoonaa ja viennin noin 95 miljoonaa euroa. Työpaikkoja arvioidaan syntyvän lähes 600, joista TKI-tehtävien osuus on 115 kappaletta.

Maaseudun hanketukipäätösten taloudellisuus ja tuottavuus laskivat edellisistä vuosista. Maaseudun hanketukipäätöksien määrän valtakunnallisesti laskeva suunta jatkui ja päätösten määrä laski 24,6 % vertailuvuodesta 2020. Vuonna 2021 Hämeen ja Kainuun ELY-keskuksissa sekä taloudellisuus että tuottavuus nousivat edellisvuodesta.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa maaseudun hanketukipäätöksien määrä laski vajaat 40 % vertailuvuosista 2019 ja 2020. Samalla suoritekohtaiset kustannukset nousivat merkittävästi (n. 49 %) ja taloudellisuus laski aiempiin vuosiin verrattuna. Syynä tähän oli mm. se, että vanhan kauden hankkeiden päättämiseen liittyi enemmän työtä (mm. tiiviimpi ohjausryhmyöskentely).

Satakunnan ELY-keskuksessa rahoituspäätösten lukumäärän vähenemistä selittää osaltaan vuoden 2020 poikkeuksellisen runsas muutospäätösten määrä, mikä johtui koronapandemian aiheuttamista muutostarpeista.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa rahoitusmyöntöjen käsittelyaikataavoitteet koettiin haasteellisina.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa maaseudun hanketukipäätöksien taloudellisuus ja tuottavuus olivat vuonna 2021 ELY-keskusten keskiarvoa paremmalla tasolla.

ELY-keskusten maaseudun hanketukipäätösten määrään ja siten myös taloudellisuuteen on osaltaan vaikuttanut se, että maaseutuohjelman 2014 – 2020 siirtymäkaudella sisään tulevien hanketukien hakemusmäärä oli alhaisempi ja käytettävissä oleva rahamäärä niin ikään pienempi. Siirtymäkaudella 2021 – 2022 työpanosta kohdentuu päätöksenteon lisäksi myös uuden ohjelmakauden valmisteluun.

Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl -suoritteiden kappalemäärä pysyi ELY-keskuksissa lähes samana kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2021 suoritettua määrää 484 kpl oli vain 1 % suurempi kuin vuonna 2020. Valtion vesioikeudellisten lupien velvoitteista ja vesirakenteiden kunnosta huolehtiminen on ollut Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa viime vuosina eniten tuottavuuden vaihtelua sisältänyt avainsuorite, mikä johtuu lähinnä vesirakenteiden perusparannustöiden ajoittumisesta.

Pohjois-Savon ELY-keskuksessa taloudellisuus heikkeni ja keskimääräinen suoritehintaa oli valtakunnan keskiarvoa korkeampi. Muutos johtuu useista erillishankkeista, jotka liittyvät luvanhaltijan tehtäviin ja työajat kirjautuvat samaan seurantaan.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa taloudellisuus ollut maan keskimääräistä tasoa alhaisempaa, koska Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kirjanpidon kuluissa näkyvät kaikkien ELY-keskusten vesistö rakenteiden ylläpidon kustannukset sekä valtakunnallisesti keskitettyjen tehtävien resurssit, mutta suoritteissa on huomioitu vain Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueen suoritteet.

Maaseudun yritystukipäätösten valtakunnallinen suoritettua määrää oli 1 819 kpl, mikä oli 25,1 % vertailuvuotta 2020 pienempi. Vuonna 2021 taloudellisuus laski kaikissa muissa ELY-keskuksissa, lukuun ottamatta Kainuun ELY-keskusta, jossa taloudellisuus parani 152 €/suorite vuodesta 2020. Hämeen ELY-keskuksessa tuottavuus säilyi lähes vuoden 2020 tasolla, mutta muissa ELY-keskuksissa tuottavuus oli laskeva. Taloudellisuuden ja tuottavuuden laskua selittää osaltaan vuoden 2020 poikkeuksellisen runsas, koronapandemiasta aiheutuva muutospäätösten määrä. Suurimmalla osalla ELY-keskuksia tuottavuus palautui lähelle korona-aikaa edeltäneen vuoden 2019 tasoa.

Satakunnan ELY-keskuksessa maaseutuyritysten tukia haettiin vuonna 2021 jonkin verran vähemmän kuin aikaisempina vuosina.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa myöntöpäätösten aikataulutavoitteet olivat haasteellisia ja maaseutuohjelman vuoden 2021 alueellinen myöntökiintiö sidottiin yli johtuen yritystukien vilkkaasta kysynnästä.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa vuonna 2021 käytettävät myöntövaltuudet olivat pienemmät vuoteen 2020 verrattuna. Hanketukipäätöksiä oli vähemmän, koska myöntövaltuuksia suunnattiin tietoisesti yritystukeen.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen saama mittava REACT EU -valtuus vaikutti hieman maaseudun yritystuen kysyntään.

Pohjois-Pohjanmaalla työpanosta kohdentui jonkin verran myös väliaikaisiin koronatoimenpiteisiin sekä uuden ohjelmakauden valmisteluun.

Palkkaturvahakemusten käsittely on keskitetty Uudenmaan ELY-keskukseen. Käsiteltyjen palkkaturvahakemusten määrä laski 16,3 % vuoteen 2020 verrattuna, 4 840 kappaleeseen (2020: 5 781 kpl), mikä vaikutti negatiivisesti taloudellisuus- ja tuottavuuslukuihin. Merkittävää laskua edellisvuoteen verrattuna selittää ennen kaikkea oleellisesti pienentynyt avointen hakemusten määrä. Vuonna 2020 ja alkuvuodesta 2021 avointen hakemusten määrää saatiin laskettua merkittävästi lisääntyneiden henkilöresurssien ja uusien palkkaturvahakemusten alhaisten määrien yhteisvaikutuksesta. Toukokuusta 2021 lähtien avointen hakemusten määrä ei enää olennaisesti laskenut. Samasta ajankohdasta alkaen ratkaistujen hakemusten määrässä on jääty joka kuukausi alle edellisten viiden vuoden kuukausikeskiarvon, kun siihen mennessä keskiarvo oli ylitetty edellisen 16 kuukauden aikana 15 kertaa. Toisaalta samalla palkkaturvan A- ja B-hakemusten keskimääräinen käsittelyaika laski 151 päivään (190 pv vuonna 2020). Käsiteltävänä olevan hakemusmäärän ollessa pienempi, käsittelyn tehokkuus per suorite laskee useastakin syystä. Erityisesti tähän vaikuttaa palkkaturvahakemusten käsittelyn monivaiheisuus kaksiasianosaisprosessina. Muita syitä suoritteiden määrän laskuun olivat pääasiassa virkojen täyttämisen viiveistä johtunut käytettyjen henkilötyövuosien aleneminen (-2,8 htv, -6,1 %) sekä vuoden 2021 alusta saataville tulleet tulorekisterin etuustiedot. Etuustietojen tarkistamisen myötä palkkaturvan esittelijöiden työmäärä hakemusten päätösharkinnassa lisääntyi, mutta samalla päätösten oikeellisuuden voidaan lähtökohtaisesti olettaa parantuneen.

Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätöksiä tehtiin ELY-keskuksissa 3 136 kpl, 5,4 % vähemmän kuin vuonna 2020. Hämeen, Etelä-Savon, Pohjois-Savon ja Lapin ELY-keskuksissa sekä taloudellisuus että tuottavuus paranivat edellisvuodesta.

Satakunnan ELY-keskuksessa maatilojen investointitukia haettiin jonkin verran vähemmän kuin aikaisempina vuosina.

Pirkanmaalla maatilojen ja maaseudun yritysten investointiaktiivisuus on pandemiasta huolimatta pysynyt hyvällä tasolla. Meneillään olevien investointien toteutuksessa on ilmennyt jonkin verran viiveitä johtuen mm. komponenttipulasta ja taloustilanteen aiheuttamasta maksuvalmiuden heikentymisestä. Kehittämishankkeiden toteutuksessa on ollut haasteita koronatilanteen kokoontumisrahoituksista johtuen. Hankkeiden toteuttamiseen on haettu runsaasti jatkoajoja.

Keski-Suomen ELY-keskuksessa taloudellisuus nousi ja tuottavuus pysyi vuoden 2020 tasolla.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa maaseudun rakennetukipäätöksissä tuottavuutta ja taloudellisuutta kuvaavat tunnusluvut olivat keskimääräistä paremmalla tasolla.

Kainuun ELY-keskuksessa maatilojen aloitus- ja investointitukien hankemäärä oli vuonna 2021 edelleen varsin pieni ja lisäksi päätösten käsittelyssä jouduttiin turvautumaan sijaisuuksiin, mitkä seikat selittävät myönnön yksikkökustannusten korkeutta.

METSO-suojeluohjelman toteutusmäärät (ha) kasvoivat edellisestä vuodesta 41 % ollen 8 138 hehtaaria (2020: 5 783 ha), kun taas muu luonnonsuojeluohjelmien toteutus laski hieman vuodesta 2020 (-5 %). Usealla ELY-keskuksella oli käytävissä enemmän määrärahaa luonnonsuojelualueiden hankintoihin ja korvauksiin kuin edellisellä vuonna. Suurimmat METSO-toteutukset olivat Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin ELY-keskuksissa. Pohjois-Suomen metsien suojelun ja METSO-ohjelman toteutusmäärät kasvoivat kolminkertaiseksi edellisvuoteen verrattuna. Kasvun syitä olivat hyvä määrärahatilanne ja kohteiden suuri tarjonta vuodelle 2021. Luonnonsuojeluohjelmien toteutuksen tuottavuutta laski mm. yksi lunastustoimitus maa- ja metsätalouden ministeriön, joka vei runsaasti aikaa ja kohdentui pienelle hehtaarimäärälle. Lapin ELY-keskuksessa vanhojen metsien METSO-suojeluohjelman toteutusmäärät nousivat aiempien vuosien muutamasta kymmenestä hehtaarista 1 431 hehtaariin. Kasvun mahdollisti Lappiin osoitettu merkittävä vanhojen metsien hankintamäärärahan lisäys vuodelle 2021.

Kaakkois-Suomessa uusia luonnonsuojelualueita saatiin toteutettua sekä METSO-ohjelman että soidensuojelun täydennysehdotuksen (SSTE) kautta. Näiden lisäksi suojelun piiriin saatiin suojeluohjelmien alueelta ja Natura-alueilta 23 ha sekä luontolahjana 35 ha. Yhteenlaskettu tulos 755 ha ylitti tiukentuneen tavoitteen (700 ha) jo toisena vuotena peräkkäin. Tähän vaikutti osaltaan Helmi-elinympäristöohjelman käynnistyminen ympäristöministeriön myöntämien lisäresurssien voimin.

Myös Etelä-Pohjanmaalla METSO-ohjelman tavoitteet ylittyivät. METSO-toteutuksen osalta valtakunnallisesti alhaisempi tuottavuus on seurausta toteutettujen kohteiden keskimääräistä pienemmästä tilakoosta.

Pirkanmaalla toteutettujen luonnonsuojeluohjelmien määrä (ha) jäi edellisvuotta pienemmäksi soidensuojelun täydennysehdotuksen (SSTE) edettyä odotettua hitaammin.

Taloudellisinta METSO-toteutus oli Lapin ELY-keskuksessa ja muiden luonnonsuojeluohjelmien toteutus Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskuksessa. Sekä Pohjois-Pohjanmaalla että Lapissa METSO-suoritteiden yksikkökustannus on laskenut määrärahojen ja hankintakokonaisuuksien kasvaessa. Kainuun ELY-keskuksessa resurssointi ja prosessit luonnonsuojelualueiden hankinnalle ovat olleet tehokkaita ja hankinnoissa, esimerkiksi tilarvioissa, hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan ostopalveluita.

Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl -suoritteiden määrä nousi 28 %, 74 kappaleeseen (2020: 58 kpl). Eniten YVA-lausuntoja, 16 kpl, annettiin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa, missä määrä myös lisääntyi eniten edellisvuoteen verrattuna. Lausuntojen YVA-ohjelmista ja YVA-selostuksista määrä riippuu siitä, kuinka paljon hanketoimijat panevat asioita vireille. Etelä-Pohjanmaalla on ollut paljon tuulivoimahankkeita, mutta myös akkuhankkeet ovat työllistäneet. ELY-keskus on pyrkinyt huolehtimaan siitä, että kaikkien yksiköiden panos YVA-tehtävissä näkyisi työajan kirjauksissa.

Pohjois-Savon ELY-keskuksessa YVA-arviointiselostuksista tehtävien lausuntojen suoritehintaa laski merkittävästi ja taloudellisuus oli valtakunnallisesti tarkasteltuna paras.

Pirkanmaalla taas suoritteiden kulut olivat suoritelmäärään nähden keskiarvoista korkeammat. Taloudellisuus- ja tuottavuusarvoihin vaikutti YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista annettujen lausuntojen vähäinen määrä. Syynä tähän olivat mm. vaativat ja moniulotteiset hankkeet, joissa täydennyspyyntöjen tarve oli suuri ja samaan aikaan henkilöstössä oli poissaoloja ja sijaistustarvetta.

Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset) -suoritteiden lukumäärä laski 15,1 % (115 kpl) vuodesta 2020. Vuonna 2021 taloudellisuus laski ja suoritekohtainen kustannus oli 3 971 € /suorite, kun vuonna 2020 se oli 2 061 € /suorite. Joukkoliikennettä kilpailutetaan aiempaa isompina kokonaisuuksina, mikä johtaa suoritteiden kappalemääräiseen laskuun. Hankintojen kestoa myös jaksotetaan sopimusten optiojärjestelyjen käytöllä.

Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset, ml. siirto - suoritemäärä on kasvanut edellisistä vuosista. Samalla taloudellisuus ja tuottavuus ovat parantuneet.

Osan lupamäärien kasvusta selittää tuulivoimapuistojen vilkas rakentaminen, sillä tuulivoimalarakentamisessa tarvitaan erityisesti erikoiskuljetuslupia, mutta myös johtojen ja kaapeleiden sijoituslupia, työluvia ja liittymälupia. Tuulivoimapuistot hakevat lisäksi myös opasteita sekä osoiteviittoja.

Ajoneuvojen siirron lupapäätösmäärä sen sijaan on laskenut, joten siltä osin taloudellisuus on heikentynyt. Ajoneuvojen siirron lupapäätösten lukumäärä ei kuitenkaan kerro koko todellisuutta työmäärästä, koska kaikista ilmoitetuista ajoneuvoista ei tarvitse tehdä siirtopäätöstä. Hakemusten määrä on noin kaksi kertaa suurempi kuin päätösten lukumäärä.

Ympäristötuen erityistukisopimusten ja ei-tuotannollisten investointien suoritemäärä nousi valtakunnallisesti 89,9 % vuodesta 2020. Sopimusten käsittelyn tuottavuus nousi kaikissa ELY-keskuksissa, samoin kuin taloudellisuus, lukuun ottamatta Etelä-Savon ELY-keskusta.

Suoritemäärän voimakasta kasvua selittää, Ruokavirastolta saadun selvityksen mukaan se, että vuoden 2021 suoriteluvussa ovat mukana kaikki jatkopäätöskäsittelyt, tukihakemukset ja uudet sopimukset/sitoumukset erikseen kirjattuna. Näin ollen eri vuosien tiedot eivät ole suoraan vertailukelpoisia keskenään ja kyseisten suoritteiden mitaamista olisi syytä jatkossa selkeyttää.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa ympäristösopimuksen ja niihin liittyvien tehtävien määrä ja kustannukset olivat keskimääräistä suuremmat, mikä johtui sopimusten suuresta määrästä ja työpanoksen ohjaamisesta sopimusten tarkastuksiin seuraavan ohjelmakauden kiristyvien vaatimusten takia.

Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätösten määrä laski hieman edellisestä vuodesta. Samalla taloudellisuus ja tuottavuus laskivat. Maksupäätösten taloudellisuus parani ainoastaan Uudenmaan ELY-keskuksessa ver-

tailuvuodesta 2020, kun taas tuottavuus kääntyi laskuun kaikissa ELY-keskuksissa. Laskua selittävät mm. investointien toteutusten komponenttipulasta aiheutuneet viiveet ja koronatilanteeseen liittyä maksuvalmiuden heikentyminen, jotka heijastuivat maksatukseen hakemusten verkkaisena vireille tulona.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmien, joiden toteuttamista on edistetty, kpl -suoritemäärä pysyi samana kuin edellisenä vuonna (44 kpl), eikä suoritteiden määrässä ollut isoja eroja ELY-keskusten välillä.

Etelä-Savon ELY-keskukselle on myönnetty vesihuollon kehittämiseen erillismäärärahaa, jota on kohdennettu ao. toimintaan.

Keski-Suomen ELY-keskuksessa vesihuoltolain valvontatehtäviin voitiin panostaa vuosina 2020 – 2021 aiempaa enemmän MMM:stä saadulla lisärahoituksella. Lisäksi vuonna 2021 laadittiin itäisten ja eteläisten ELY-keskusten yhteinen vesihuollon strategia toimeenpanotehtävineen. Keski-Suomen ELY oli työn koordinoija ja rahoittaja MMM:n hankerahoituksella. ELY-keskuksen mukaan vesihuollon kehittämissuunnitelmien tuottavuusluku ei kuvaa ELY-keskuksen suoritteiden todellista tuottavuutta, kun kuntien työn tuloksellisuutta verrataan ELY-keskuksen käyttämään htv-määrään vesihuollon valvonta- ja edistämistehtävissä.

Pohjois-Karjalan alueella on kolme seudullista vesihuollon kehittämissuunnitelmaa, joita on edistetty. Lukumäärä on pysynyt viime vuodet samana. Ohjaava ministeriö maa- ja metsätalousministeriö on ELY-keskuksille antamissaan tulostavoitteissa korostanut vesihuoltolain valvontaa ja vesihuoltouudistukseen liittyviä uusia tehtäviä, ja vuonna 2021 niihin on käytetty aiempaa enemmän työaikaa. Valvontatehtävän hoitoa vahvistettiin määräaikaisella rekrytoinnilla MMM:n erillismäärärahalta. Lisäksi on laadittu alueellinen vesihuoltostrategia ja maakunnallinen toimenpidesuunnitelma.

Vuoden 2022 alusta vesihuoltotehtävien hoito on kokonaisuudessaan keskitetty Etelä-Savon ELY-keskukseen.

Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl -suoritemäärä kasvoi ja samalla taloudellisuus parani edelliseen vuoteen verrattuna. Suoritteiden taloudellisuus ja tuottavuus muuttuivat merkittävimmin Lapin ELY-keskuksessa. Näytteiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta yli kaksinkertaiseksi. Määrän kasvuun oli syynä se, että vuonna 2021 näytemäärä on ilmoitettu näytteittäin, kun aiemmin luku ilmoitettiin näytepisteittäin. Suoritteiden määrän kasvu on kirjaustekninen ja suoritteiden yksikkökustannus on laskenut näytemäärän kirjaustavan muutoksen vuoksi. Muissa ELY-keskuksissa muutokset seurantaohjelman mukaisten näytteiden taloudellisuudessa ja tuottavuudessa eivät olleet merkittäviä.

Liikenteen asiakaspalvelukeskuksen asiakasyhteydenottojen määrät kasvoivat edelleen, edellisiin vuosiin verrattuna. Myös taloudellisuus ja tuottavuus paranivat. Kokonaispalvelutaso säilyi edellisvuoden tasolla. Vuonna 2021 palautteita tuli 1 575 kpl edellisvuotta enemmän. Liikenteen asiakaspalvelukeskus on valtakunnallisesti keskitetty Pirkanmaan ELY-keskukseen.

Eläinvalvontojen määrän lasku kolmen vertailuvuoden ajanjaksolla jatkui. Valtakunnallisesti valvonnoissa oli laskua 15,8 % vuoteen 2020 verrattuna. Vuonna 2021 ELY-keskuksissa tehtiin 577 eläinvalvontaa. Valtakunnallisesti kokonaismäärä laski 108 kpl vuoteen 2020 verrattuna. Lasku selittyi koronasta aiheutuvilla rajoituksilla ja koronariskeihin varautumisella. Valvontojen taloudellisuus ja tuottavuus paranivat Pirkanmaan, Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskuksissa edellisvuoteen verrattuna. Pirkanmaan ELY-keskuksessa eläinvalvonnat saatiin tehtyä Korona-ajan rajoitteista huolimatta tarkastuskohteissa. Pohjois-Savon ELY-keskuksessa eläinvalvontojen merkitys on suuri ja niiden taloudellisuus vuonna 2021 oli paras ELY-keskusten keskinäisessä vertailussa.

Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten ja lupapäätösten lukumäärät laskivat valtakunnallisesti 13,6 % vuodesta 2020. Vuonna 2021 ELY-keskuksissa tehtiin 996 päätöstä edellisvuotta vähemmän. Päätösten taloudellisuus ja tuottavuus nousivat Pohjois-Savon, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin ELY-keskuksissa. Satakunnan ELY-keskuksessa luomutuotannon valvonnan tuottavuus on valtakunnan keskiarvoa heikompi, mutta tätä kompensoi osaltaan keskiarvoa parempi tuottavuus luonnonmukaisen tuotannon rahoitustehtävissä. Tuottavuus laski luomutuotannon valvonnassa jokin verran edellisvuodesta (2020: 232 kpl/htv, 2021:196 kpl/htv), mutta parantui huomattavasti luonnonmukaisen tuotannon rahoitustehtävissä (2020: 335 kpl/htv, 2021: 843 kpl/htv). Tuottavuuteen ja samalla taloudellisuuteen vaikuttaa Satakunnan monipuolinen luomutuotanto, mikä vaatii tekijöiltä laajaa

tuntemusta luomun eri tuotantotavoista. Harvalukuisimpiin luomutuotannon muotoihin ei synny käsittelyrutiinia, joka parantaisi tehokkuutta. Myös alueen lisääntyneet markkinointikiellot ja muut seuraamukset heikentävät tuloksellisuutta.

Henkilötyöpäivien (osaamisen kehittämispalvelut) lukumäärä laski 55 % vuodesta 2020. Osaamisen kehittämispalvelut ovat osa yritystoiminnan kehittämispalveluja. Osaamisen kehittämispalvelut on keskitetty valtakunnallisesti neljälle ELY-keskukselle.

Kasviterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä ja näytteiden määrä nousi valtakunnallisesti 41 % (523 kpl) edellisvuodesta. Kasviterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien ja näytteiden määrän taloudellisuus ja tuottavuus kasvoivat toimintakertomusvuoden aikana Varsinais-Suomen, Pirkanmaan, Kaakkois-Suomen, Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Keski-Suomen, Pohjanmaan Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskuksissa.

Erikoiskuljetuslupia myönnettiin noin 587 kpl enemmän kuin vuonna 2021. Pirkanmaan ELY-keskukseen valtakunnallisesti keskitetyt liikenteen lupapalvelut ovat jonkin verran ruuhkautuneet. Esimerkiksi tuulivoimaloiden rakentaminen on selvästi lisääntynyt, mikä on aiheuttanut selvän kasvun myös erikoiskuljetusten lupahakemuksiin – ja samalla myös lupatuloihin. Tämä kehitys jatkuu hyvin todennäköisesti myös tulevina vuosina.

Sekä erikoiskuljetusluvissa että muissa luvissa henkilöstökustannukset nousivat jokseenkin lupien määrän lisääntymisen suhteessa, mutta suhteessa lupien yksikkökustannusten nousuun henkilökustannukset vähenivät. Lupapalveluiden tietojärjestelmäkustannukset vähenivät selvästi. Järjestelmien kehittämisestä on päästy vaiheeseen, jossa niitä on saatu otettua hyötykäyttöön, esimerkiksi sähköisen asioinnin käyttöönotto on selvästi parantanut toiminnan tehokkuutta.

Edistettyjen peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeiden määrä 155 kpl oli 29 % enemmän kuin vuonna 2020 (120 kpl). Eniten edistettyjä hankkeita oli Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa, missä suoritteiden määrä nousi 67 kappaaleeseen (v.2020 39 kpl). Taloudellisinta toiminta oli Pirkanmaan ELY-keskuksessa ja hintavinta Lapin ELY-keskuksessa. ELY-keskusten hankkeisiin käyttämä HTV-panos oli useissa ELY-keskuksissa vähäinen.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa käynnistyi vuonna 2021 vanhojen kuivatushankkeiden skannaus- ja digitointityö maa- ja metsätalousministeriön rahoittamana ja ohjaamana. Lokakuussa 2021 ELY-keskukselle myönnettiin erikseen 50 000 € vesistöhankeiden tietojen saattamiseen sähköiseen muotoon. Tehtävää on priorisoitu, ja useita kuukausia pääosin erillismäärärahoituksella on käytetty tähän työhön. Työaika on kohdennettu toiminnolle 3801908050, joka on linkitetty taloudellisuus ja tuottavuus -laskelmissa käytettävään suoritteeseen. Lisäksi vuoden 2022 alusta on sovittu käytettävän erillistä seuko2-koodia tehtävän erottamiseksi muusta peruskuivatukseen liittyvästä työstä. Tatu-suoritteiden mukaisten hankkeiden laskentaperuste on ollut sama kuin aiempina vuosina eli sähköiseen muotoon siirrettyjen hankkeiden kokonaislukumäärä (useita satoja) ei ole mukana suoritteessa. Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen mukaan asiaa pitäisi miettiä vuodelle 2022, kun skannaus- ja digitointityö tulee viemään kaikissa ELY-keskuksissa paljon resursseja ja hankkeiden lukumäärä lienee tuhansia.

Peltolohkorekisterin ristiintarkastusten määrä nousi 85,9 % vuodesta 2020. Suoritteiden tuottavuus nousi kaikissa muissa ELY-keskuksissa, lukuun ottamatta Etelä-Savon ja Pohjanmaan ELY-keskusta. Taloudellisuus nousi kaikissa muissa paitsi Etelä-Savon, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksissa. Pohjois-Karjalan alueelle on vuosina 2020 – 2021 tehty uusia peltoalueiden ilmakuvauskuvaus, mistä johtuen peltolohkorekisterin ristiintarkastusten määrä yli kymmenkertautui vuoteen 2020 verrattuna. Vuoden 2020 ilmakuvausten tarkastuksia lisäävä vaikutus heijastui vasta keväälle 2021, jolloin ristiintarkastuksia tehtiin jo yli 50 kpl. Loput hieman yli 20 tarkastusta ajoittuivat syksyn 2021 tarkastusajoille. Kasvu peltolohkorekisterin ristiintarkastusten määrässä vaikutti myös siihen, että vuoden 2021 osalta tarkastusten taloudellisuus parani huomattavasti: vuonna 2021 tarkastuskohtainen kustannus oli 574 €/tarkastus, kun se vuonna 2020 oli vielä 4 637 €/tarkastus.

Vuoden 2021 kustannus- ja henkilötyövuositiedot toimintoryhmittäin

ELY-keskuksen toimintamenojen käyttö oli kertomusvuonna n. 184,7 M€ (v. 2020 180,4 M€; v. 2019 177,4 M€). Lisäystä toimintamenojen käytössä oli n. 4,3 M euroa. Toimintamenoäärärahoilla palkattujen henkilöiden henkilötyövuosimäärä lisääntyi edellisestä vuodesta. Toimintamenoäärärahoilla palkattujen osuus oli vuonna 2021 2 615 henkilötyövuotta (v. 2020 2 540 htv; v. 2019 2 567 htv). Henkilötyövuodet toimintamenoäärärahoilla kasvoivat kaikilla vastuualueilla. ELY-keskukset ja KEHA-keskus saivat vuonna 2021 lisää toimintamenoäärärahaa mm. koronapandemian aiheuttamiin lisätehtäviin ja jälkitöihin. Myönnettyistä ao. toimintamenoäärärahoista tullaan maksamaan kuluja myös vuonna 2022. Liikennevastuualueelle myönnettiin 1,75 M euron pysyvät lisäresurssit toimintamenoäärärahmomentille.

Toimintamenoäärärahojen lisäksi muulla rahoituksella oli palkattuna yhteensä n. 539 henkilötyövuotta (v. 2020 477 htv; v. 2019 399 htv). Muilla momenteilla palkatut työskenittelivät mm. EU-osarahoitteisissa hankkeissa sekä ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan tehtävissä. Ympäristövastuualueella merkittävin yksittäinen muutos oli Helmi-elinympäristöohjelmaan käytetyn htv-määrän nousu (+20,8 htv:tä). Lisäksi henkilöitä oli palkattuna työllisyysmäärärahoilla.

Seuraavassa taulukossa on esitetty ELY-keskusten toimintoryhmittäisiä kustannus- ja henkilötyövuositietoja. Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset on laskettu työajanseuranta-järjestelmän pohjalta toimintoryhmittäin. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut. Oman toiminnan kulut on rajattu poimintaan liikekirjanpidon tilien perusteella siten, että siirtomenot ja siirtomenoluonteiset kulutusmenot on jätetty pois laskelmista. Vertailutietoina on esitetty kustannus- ja htv-tiedot toimintoryhmittäin vuosilta 2020 ja 2019.

TOIMINTORYHMÄKOHTAISET KUSTANNUKSET YHTEENSÄ (Toiminnot vyörytettyinä)

Toimintoryhmä	2021		2020		2019	
	Htv	Kokonaiskustannukset	Htv	Kokonaiskustannukset	Htv	Kokonaiskustannukset
Alueiden kehittäminen ja maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueet	99,9	13 623 173	88,0	14 350 566	107,1	16 653 410
Alueiden käyttö	120,7	8 160 024	96,5	7 069 564	98,5	8 936 698
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten yleishallinnollinen ohjaus	0,0	316	0,0	1 068	0,0	2 157
Elinkeinopolitiikka	48,8	4 299 210	29,9	2 726 539	36,1	3 206 468
Elintarvikkeet	2,4	147 452	1,9	111 963	3,5	211 286
Energiapolitiikka sekä ilmastopolitiikan kansallisen valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittaminen	0,8	53 756	0,0	236	0,1	3 494
Innovaatio- ja teknologiapolitiikka, yritysten kansainvälistyminen ja tekninen turvallisuus	111,8	7 823 559	141,3	10 682 919	67,4	4 522 008
Kala-, riista- ja porotalous	75,9	13 346 008	76,0	13 969 632	76,4	17 671 531
Kohdentamaton työ	0,1	32 433	0,0	165	0,0	0
Liikenneväylät, satamat ja lentopaikat	280,2	20 865 132	278,8	20 089 403	286,0	21 992 545
Luonnonsuojelu	235,5	24 687 697	196,9	19 983 072	151,5	13 742 946
Maahanmuuttajien kotouttaminen	39,9	2 981 948	51,8	4 332 797	68,0	5 108 303
Maaseudun kehittäminen	264,0	17 093 695	260,5	17 083 657	259,5	16 930 908
Maatalouden tuotantotarvikkeiden turvallisuus ja laatu, eläinten terveys ja hyvinvointi sekä kasvinterveys	59,5	3 424 767	52,2	2 987 025	57,1	3 282 576
Maatalous	227,4	13 534 405	237,0	13 753 872	270,0	15 680 451
Taide, kulttuuri, liikunta ja nuorisotyö	1,3	87 802	1,4	94 500	1,4	101 183
Tie- ja rautatieliikenne, siviili-ilmailu ja vesiliikenne	193,4	13 597 928	183,5	13 550 893	183,5	12 685 436
Tiede, koulutus ja lasten päivähoito	22,3	1 867 941	17,8	1 760 714	17,8	1 780 921
Työllisyys, työttömyys ja julkinen työvoimapolvelu	269,3	19 988 996	248,6	18 728 093	238,1	19 830 256
Vesitalous	208,4	34 350 034	202,6	32 400 417	196,8	28 443 890
Ympäristönsuojelu ja ympäristövahinkojen torjunta	519,4	58 887 317	508,9	61 098 959	502,5	50 895 969
Yhteensä	2 781	258 853 594	2 673	254 776 054	2 621	241 682 436

ELY-keskusten kokonaishenkilötyövuosimäärä ELY-keskusten tehtävissä nousi vuoteen 2020 verrattuna. Henkilötyövuodet lisääntyivät mm. alueiden kehittämisen, alueiden käytön, elinkeinopolitiikan, luonnonsuojelun, tieliikenteen ja työllisyys-, työttömyys- ja julkisen työvoimapolitiikan tehtävissä sekä vesitalouden ja ympäristönsuojelun ja ympäristövahinkojen torjunnan tehtävissä.

Oman toiminnan kustannukset kasvoivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Suurimpia kulueriä olivat aiempien vuosien tapaan henkilöstökulut, vuokrat ja palvelujen ostot. Henkilöstökuluja nosti mm. tehtäväkohtaisten palkanosien yleiskorotus 1.6.2021 lukien ja tehtävien hoitoon palkatut lisäresurssit. Lisäresursseja palkattiin mm. koronapandemiasta aiheutuneisiin jälkitöihin ja elpymistoimenpiteisiin sekä luonnonsuojelun tehtäviin. Palvelujen ostoista suurin osa oli asiantuntija- ja tutkimuspalveluita.

1.4.1.2 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus TE-toimistoissa

Seuraavissa taulukoissa on esitetty TE-toimistojen taloudellisuus- ja tuottavuustietoja vuosilta 2021 ja vertailutieto vuodelta 2020. Taulukoissa on esitetty TE-toimistojen taloudellisuus- ja tuottavuustietoja avainsuoritteittain. Avainsuoritteina on esitetty n. 15 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaikaa TE-toimistoissa vuosina 2021 ja 2020. Suoritteiden määriä koskevia tietoja on esitetty toimintakertomuksen kappaleessa 1.5 Tuotokset ja laadunhallinta (1.5.1 Suoritteiden määrät).

TE-toimistojen kustannuslaskentaa kehitettiin vuoden 2019 aikana. Tällöin TE-toimistojen toimintoluokitus uudistettiin ja toimintoille määriteltiin suoritteet. Uudet toiminto- ja suoritekoodit otettiin käyttöön v. 2020 alusta alkaen. Suoritetiedot kerättiin ensimmäisen kerran kustannuslaskentaa varten vuonna 2020, joten vertailutietoa sitä aikaisempiin vuosiin ei esitetä. Taloudellisuus- ja tuottavuustiedot esitetään vuodelta 2021 niiden suoritteiden osalta, joista suoritetiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa.

Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset suoritteittain on laskettu työajaneurantajärjestelmän pohjalta. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut. Oman toiminnan kulut on rajattu poimintaan liikekirjanpidon tilien perusteella siten, että siirtomenot ja siirtomenoluonteiset kulutusmenot on jätetty pois laskelmista.

Seuraavassa taulukossa on esitetty suoritekohtaiset taloudellisuus- ja tuottavuustiedot vuosilta 2021 ja 2020 TE-toimistoista yhteensä.

Suoritteen nimi	2021		2020	
	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	100	694	77	906
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	81	614	89	631
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	186	310	219	305
Toteutuneet AVO-ohjaukset	658	78	609	105
Uusi alkanut työnhakujakso	40	1 319	24	2 747
Tehdyt työtajoukset (pl. vuorotteluvapaa)	120	654	87	819
Tehdyt esittelyt (ml. vuorotteluvapaa)	216	341	210	323
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	206	270	134	467
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0 – 9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	3	21 974	2	38 941
Alkaneet omaehtoisen opiskelun jaksot	132	367	138	406
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit	25	2 320	33	1 962
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	288	251	181	348
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	131	371	121	488
Tehdyt osapäätökset	205	250	258	196
Myönteiset ja kielteiset starttirahapäätökset	303	213	212	313
Valmennuksissa aloittaneet työnhakijat	86	663	91	799

Seuraavissa taulukoissa on esitetty suoritekohtaiset taloudellisuus- ja tuottavuustiedot vuosilta 2021 ja 2020 TE-toimistoittain.

Taloudellisuus TE-toimistoittain kulut yhteensä/suorite €

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	2020	62	51	79	136	51	87	96	124	39	70	100	115	73	81	179	77
	2021	83	82	87	136	90	102	128	146	71	83	115	139	101	65	278	100
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	2020	88	77	124	125	67	107	120	75	78	81	52	79	71	165	145	89
	2021	90	53	126	99	74	71	93	53	64	89	43	73	49	90	125	81
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	2020	239	335	408	123	95	1 256	214	188	227	148	272	277	144	428	414	219
	2021	159	361	220	170	81	1 178	144	165	279	148	253	321	121	370	232	186
Toteutuneet AVO-ohjaukerrat	2020	585	900	485	691	372	800	713	879	654	464	677	1 216	319	744	1 282	609
	2021	809	923	559	840	370	825	478	758	828	746	652	778	266	573	747	658
Uusi alkanut työnhakujakso	2020	25	13	41	33	31	18	25	24	19	9	12	13	25	29	43	24
	2021	28	60	69	48	59	27	31	28	54	41	16	28	39	47	64	40
Tehdyt työtärjoukset (pl. vuorotteluvapaa)	2020	125	203	142	61	99	20	66	103	129	63	7	139	91	28	190	87
	2021	296	163	117	70	129	24	79	73	137	226	21	128	131	36	112	120
Tehdyt esittelyt (ml. vuorotteluvapaa)	2020	699	81	97	443	201	141	212	336	793	73	128	157	160	115	318	210
	2021	500	209	88	323	203	125	206	310	2 347	89	106	165	147	175	355	216
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	2020	114	115	251	128	112	127	221	186	92	98	134	102	103	243	266	134
	2021	185	128	293	257	212	199	373	219	117	188	224	161	191	269	310	206
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0 – 9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	2020	1	129	3	16	1	5	7	8	12	2	9	3	4	12	7	2
	2021	7	20	6	12	1	5	11	23	12	2	1	3	2	17	4	3
Alkaneet omaehtoisen opiskelun jaksot	2020	110	125	250	139	124	86	126	244	95	82	130	117	220	164	631	138
	2021	100	132	264	200	138	87	110	213	65	86	115	115	187	151	415	132
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit	2020	15	84	19	58	28	58	39	17	47	86	106	38	13	29	67	33
	2021	13	84	21	28	25	56	15	17	39	62	95	31	2	37	31	25
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	2020	120	143	326	329	273	328	333	182	185	108	416	222	226	134	879	181
	2021	203	294	350	614	507	361	342	183	111	374	327	306	289	125	813	288
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	2020	114	118	204	111	147	75	330	184	95	57	64	103	143	120	189	121
	2021	120	153	164	216	150	74	279	110	81	82	43	95	141	85	134	131
Tehdyt osapäätökset	2020	244	/	/	/	204	296	/	/	/	/	/	/	352	/	/	258
	2021	192	/	/	/	206	314	/	/	/	/	/	/	176	/	/	205
Myönteiset ja kielteiset starttirahapäätökset	2020	154	170	288	125	99	307	182	256	226	88	287	210	768	164	587	212
	2021	224	39	308	419	214	299	233	856	175	136	516	286	616	236	1 010	303
Valmennuksissa aloittaneet työnhakijat	2020	323	56	101	131	3	47	116	40	100	49	59	66	28	88	248	91
	2021	131	23	109	179	10	50	44	58	71	72	113	51	48	143	225	86

Tuottavuus TE-toimistoittain lkm/htv

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	2020	1 032	1 163	997	658	1 273	678	797	638	1 342	860	689	729	917	783	652	906
	2021	805	671	809	692	881	565	579	519	964	722	641	559	620	950	386	694
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	2020	533	674	533	636	817	596	575	949	713	584	1 185	907	773	532	777	631
	2021	490	801	459	622	776	821	499	1 006	664	501	1 238	835	1 013	675	676	614
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	2020	232	263	300	640	482	55	344	432	312	298	300	298	375	201	275	305
	2021	277	204	327	483	544	43	325	349	258	449	285	222	408	178	359	310
Toteutuneet AVO-ohjaukset	2020	97	63	145	125	127	83	101	94	95	111	103	68	203	101	103	105
	2021	52	60	115	76	144	63	129	75	56	64	84	120	221	109	164	78
Uusi alkanut työnhakujakso	2020	2 888	5 712	1 561	2 336	1 592	3 062	2 587	2 679	2 690	4 392	4 995	5 356	2 412	2 060	2 604	2 747
	2021	1 634	1 170	861	1 197	845	1 611	1 718	1 779	907	1 068	3 156	2 018	1 258	1 625	1 357	1 319
Tehdyt työtärjoukset (pl. vuorotteluvapaa)	2020	417	512	542	1 276	853	2 659	1 461	735	489	1 118	9 444	524	839	2 324	655	819
	2021	281	470	651	1 002	649	3 094	951	818	391	364	4 823	653	493	2 504	809	654
Tehdyt esittelyt (ml. vuorotteluvapaa)	2020	80	744	667	177	252	425	325	320	75	575	505	527	371	586	387	323
	2021	145	853	743	213	268	455	312	401	25	559	512	412	330	389	346	341
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	2020	478	464	291	596	442	559	379	379	599	429	448	716	503	345	429	467
	2021	231	1 088	213	227	269	317	172	228	434	218	261	369	261	228	283	270
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0 – 9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	2020	81 731	499	25 214	5 204	100 664	10 449	11 020	10 736	4 840	24 493	8 739	26 720	14 214	6 324	17 752	38 941
	2021	7 647	3 112	10 592	5 037	113 172	10 301	6 351	7 632	4 070	22 379	45 828	22 932	26 647	3 847	22 452	21 974
Alkaneet omaehtoisen opiskelun jaksot	2020	439	442	260	552	359	637	510	281	544	497	460	592	236	405	181	406
	2021	397	382	230	312	329	548	407	236	567	464	443	488	283	385	204	367
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit	2020	3 262	669	3 665	1 547	1 869	1 244	2 020	4 115	1 360	602	915	1 920	3 937	2 178	1 879	1 962
	2021	3 684	576	2 907	2 115	2 404	1 351	3 559	3 731	1 691	694	836	1 875	21 620	1 674	2 852	2 320
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	2020	452	482	216	250	171	198	273	534	283	456	128	519	246	490	142	348
	2021	339	306	265	145	128	161	208	363	476	246	154	343	169	439	117	251
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	2020	423	431	372	685	434	756	264	384	545	721	937	696	349	495	596	488
	2021	320	289	371	281	324	631	184	423	462	476	1 179	611	417	669	633	371
Tehdyt osapäätökset	2020	186	/	/	/	237	209	/	/	/	/	/	/	167	/	/	196
	2021	259	/	/	/	277	149	/	/	/	/	/	/	304	/	/	250
Myönteiset ja kielteiset starttirahapäätökset	2020	287	325	239	630	507	206	403	262	322	549	240	362	268	389	205	313
	2021	197	1 299	222	133	245	173	232	151	645	317	166	215	199	251	127	213
Valmennuksissa aloittaneet työnhakijat	2020	201	2 836	1 103	658	17 930	1 149	608	1 732	562	957	1 038	1 062	2 280	716	454	799
	2021	376	5 600	548	316	4 582	858	1 133	835	653	559	485	1 130	1 697	432	372	663

Taloudellisuuslaskennan mukaan TE-toimistojen suoritteiden tuottamiseen kohdistettiin vuonna 2021 n. 3 597 htv:tä (3 327 htv vuonna 2020), kokonaiskustannusten ollessa n. 219,7 M euroa (214,9 M euroa vuonna 2020). Htv-kohtaiset kustannukset olivat n. 61 000 euroa (vajaa 64 600 euroa vuonna 2020). TE-toimistojen osalta suurimmat resurssit kohdistuivat edellisvuoden tapaan työllistymissuunnitelmien tekoon 862 htv:tä (805,4 htv vuonna 2020) ja työttömyysturvan asiantuntijatehtäviin 603,5 htv:tä (583,9 htv vuonna 2020).

Lukumääräisesti eniten tuotettiin seuraavia suoritteita: Kotoutumiskoulutuksen (X6) toteutuneet opiskelijatyöpäivät (20 210 635 kpl), ammatillisen työvoimakoulutuksen (0 – 9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät (2 960 123 kpl), tehdyt työllistymissuunnitelmat (598 630 kpl), tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot (M1-Z9) (370 431 kpl) sekä yrityskäynnit ja muut yrityskontaktointit (232 713 kpl). Näiden edellä mainittujen suoritteiden osalta tuottavuus oli suurinta ja yksikkökustannukset olivat alhaisimmat.

TE-toimistojen välisessä vertailussa tulee huomioida, että TE-toimistojen toimintaympäristöt, toimintamallit ja resurssit ovat erilaiset. Näin ollen taloudellisuutta ja tuottavuutta kuvaavien tunnuslukujen takana on runsaasti erilaisia muuttujia. Tunnuslukujen kautta pystytään kuitenkin tunnistamaan eroja suoritteiden tuottamisessa ja niiden kautta on myös mahdollista löytää hyviä käytäntöjä ja tarvittaessa tehostaa toimintamalleja. Suoritteiden tuottamisen taloudellisuudessa (yksikkökustannuksissa) on myös suuria eroja eri suoritteiden välillä. Tätä selittää osin suoritteiden tuottamisen prosessi, mitä vaiheita ja mitä asiantuntemusta prosessiin sitoutuu.

Kukin TE-toimisto on laatinut analyysin oman toimintansa taloudellisuudesta ja tuottavuudesta, joiden pohjalta seuraavaa analyysia on laadittu.

Vuonna 2020 alkanut koronapandemia on näkynyt TE-toimistojen toiminnassa myös vuonna 2021. Asiakaspalveluun on vaikuttanut koronapandemian aikaansaama poikkeuslainsäädäntö. Väliaikaisella lainsäädännöllä säädettiin, ettei asiakkaan haastatteluja tarvinnut tehdä määräajoin (3kk). Tämä mahdollisti resurssien keskittämisen työnhauun käynnistystehtäviin sekä yrittäjien työttömyysturvaan. Vuonna 2021 TE-palvelujen toimintakentän avaintehtäviin ovat vaikuttaneet poikkeuksellisella tavalla myös hallinnonalan järjestämisroolien muutokset, kun työllisyyden kuntakokeilut käynnistyivät maaliskuussa 2021. Kokeilussa on kysymys työllisyyspalveluiden uudelleen organisoinnista ja niiden koordinoinnista kunnissa. Osa TE-toimistojen asiakkaista siirtyi kokeilukuntien vastuulle ja osa toimistojen henkilöstöstä siirtyi kokeilukuntien työnjohdon alle. Kokeilukuntien on tarkoitus vastata työnhakijoiden palveluprosessista ja työllisyyttä edistävien palvelujen tarjoamisesta. Alkuun tehtävien haltuunotto hidasti asiakkaiden ohjausta työmarkkinoille ja vastaavasti TE-toimistoissa kuntakokeilujen seurauksena tehdyt organisaatiomuutokset hieman heikensivät palvelukykyä. Työllisyyden kuntakokeiluja oli kaikilla muilla ELY-keskusalueilla paitsi Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueella. Haastavasta tilanteesta ja muutoksista huolimatta TE-toimistot suoriutuivat vastuullaan olevista tehtävistä kuitenkin suhteellisen hyvin.

Tehtyjen työllistymissuunnitelmien tuottavuus laski 23,4 % vuodesta 2020. Vuonna 2021 työllistämissuunnitelmia tehtiin 131 229 kappaletta vähemmän kuin vuonna 2020. Tuottavuuden laskuun vaikutti maaliskuussa 2021 alkanut työllisyyden edistämisen kuntakokeilu. Kokeiluilla oli alkuun haasteita asiakkaiden haltuun ottamisessa ja asiakaspalvelun järjestämisessä. Vuonna 2020 alkanut koronapandemian jatkuminen vaikutti myös osaltaan työllisyysuunnitelmien tekemiseen. Työttömyystilanteen kohentuessa vuonna 2021 pystyttiin kuitenkin pitämään suunnitelmien määrä kohtuullisella tasolla. Kaakkois-Suomen TE-toimisto on ainoana TE-toimistona kyennyt vuonna 2021 kasvattamaan työnhakijoiden kanssa tehtyjen suunnitelmien määrää vuodesta 2020. Tämä kuvastaa todennäköisesti osin muilla ELY-keskusalueilla käynnistyneiden työllisyyden kuntakokeilujen alkuvaiheen haasteita, mutta samalla myös sitä, että Kaakkois-Suomessa haastattelut ja suunnitelmat on nähty keskeisenä välineenä asiakkaan kohtaamisessa ja vaikuttavan asiakastyön tekemisessä.

Vuonna 2021 työllistymissuunnitelmien taloudellisuutta ja tuottavuutta ovat pystyneet parantamaan vuodesta 2020 Hämeen ja Kainuun TE-toimistot.

Työttömyysturvan asiantuntijalausunnoissa suoritteiden tuottamisen taloudellisuus parani edelliseen vuoteen verrattuna. Ao suoritteiden osalta on huomioitava, että työttömyysturvan asiantuntijalausunnot suorite ei pelkästään kerro koko kuvaa, koska siihen on otettu mukaan vain asiantuntijalausunnot (erityislausunnot) vaikka ko. toimintokoodille kirjautuu kaikki työttömyysturvalausuntoihin (perus- ja asiantuntijalausunnot) käytetty työaika. Toimintokoodille kirjautun htv:n kasvu johtuu hyvin pitkälti vuonna 2021 jatkuneesta koronapandemiasta. Työttömyysturvalausuntojen antaminen on korona aikana korostunut ja väliaikaisista laeista johtuen asiantuntijoiden panosta on jouduttu

kohdentamaan muiden palveluiden kustannuksella. 1.10.2021 työttömyysturvan asiantuntijalausunnot keskitettiin valtakunnallisesti Uudenmaan TE-toimistoon.

Aktivointisuunnitelmien määrä kasvoi hienoisesti edellisvuoteen verrattuna, ollen noin 3,6 % edellisvuotta suurempi. Myös taloudellisuus ja tuottavuus paranivat. Vuoden 2020 koronapandemian aiheuttamat työllisyysmuutokset näkyivät TE-toimistojen työskentelyssä myös vuonna 2021 ja poikkeuslait aiheuttivat sen, että asiakkaiden suunnitelmia ei päivitetty normaalirytmisissä. Tästä johtuen asiakkaiden aktivointisuunnitelmien teko ei ollut normaalivuosien tasolla. Vuonna 2021 käynnistyneiden kuntakokeiluiden toiminta kehittyi loppuvuotta kohden, mikä näkyi todennäköisesti myös pidempään työttömänä olleiden asiakkaiden aktivointisuunnittelun kasvuna. Henkilöstösiirtojen ja organisaatiomuutosten jälkeen myös TE-toimistoissa päästiin loppuvuodesta keskittymään asiakkaiden suunnitelmien päivittämiseen.

Työtarjousten suoritteiden määrässä on paljon vaihtelua eri TE-toimistojen välillä ja vuoteen 2020 verrattuna tuottavuus laski valtakunnallisesti ao. suoritteiden osalta 20,2 %. Merkittävää laskua edellisvuoteen verrattuna on tapahtunut Uudenmaan, Etelä-Savon, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistojen suoritteiden määrässä. Työllisyyden kuntakokeilujen käynnistyminen sekä koronapandemia ovat vaikuttaneet mahdollisuuksiin priorisoida työtarjousten tekemistä. Asiakkaiden ohjausta työmarkkinoille hidasti työllisyyden kuntakokeilujen tehtävien haltuunotto sekä kuntakokeilujen seurauksena TE-toimistoissa tapahtuneet organisaatiomuutokset. Koronapandemia lisäsi asiakasruuhkia TE-toimistoissa vuonna 2020, minkä seurauksena säädetty poikkeuslait jatkuivat vuonna 2021 ja toivat TE-toimistoille lisätehtäviä. Esimerkiksi poikkeuslakien myötä yrittäjät, joiden yritystoiminta kärsi koronapandemiasta, pääsivät työmarkkinatuen piiriin.

Keski-Suomen TE-toimiston arvion mukaan näistä lisätehtävistä johtuen työtarjouksia ei tehty yhtä suurella volyymillä kuin aiemmin. Työtarjousten määrään vaikutti myös työmarkkinoiden epävarmuus, joka johtui koronaan liittyvistä rajoitustoimista. Voidaan arvioida, että Keski-Suomen TE-toimiston voimakas suoritekohtainen kustannusten nousu ja tuottavuuden lasku työtarjousten tekemisessä ei tarkoita sitä, että henkilöstön tuottavuus olisi tosiasiallisesti laskenut, vaan työskentely on pikemminkin ollut erittäin intensiivistä ja osa työtehtävistä on ollut sellaista asiakkaiden ohjausta ja neuvontaa, joka ei kaikilta osin kirjaudu suoritteiksi.

Palkkatukipäätöksiä työllistämisen ja työllistymisen tueksi tehtiin 37 095 kappaletta vuonna 2021, mikä on noin 32,2 % vähemmän kuin vuonna 2020. Palkkatukityöllistämisen vähentymiseen on vaikuttanut koronapandemiatilanne ja sen vaikutus yritysten sekä työnantajien rekrytointimahdollisuuksiin.

Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit suoritteiden lukumäärä kasvoi edellisvuodesta 33 818 kappaleella ja samalla sekä taloudellisuus ja tuottavuus paranivat vuoteen 2020 verrattuna. Pohjois-Karjalan TE-toimiston arvion mukaan tähän vaikuttivat suoritteisiin liittyvien toimintojen keskittäminen entisestään verrattuna vuoteen 2020, sekä myös henkilöstöresurssien lisääminen suhteellisen tehokkuuden kuitenkin parantuessa. Lisäksi täytyy huomioda, että vertailuvuonna 2020 olosuhteissa ja toimintaympäristössä tapahtui koronapandemian vuoksi sellaisia äkillisiä muutoksia, jotka hetkellisesti vaikuttivat myös laskevasti suoritteiden määrään.

Myönteisten ja kielteisten starttirahapäätöksien osalta taloudellisuus ja tuottavuus on laskenut vuodesta 2020. Pandemiatilanne on vaikuttanut todennäköisesti myös alkavien yrittäjien määrään ja heijastunut näin ollen myös starttirahahakemuksiin. Pirkanmaan TE-toimiston arvion mukaan pandemiatilanteen vaikutus starttirahahakemusten määrään olisi voinut olla merkittävästi suurempikin (alenuma). Pirkanmaan ELY-keskuksen hankkimat alkavan yrittäjän palvelut (Yrittäjyysbuusti) on arvion mukaan tukenut hyvin tilannetta. Vaikka myönteisten ja kielteisten starttirahapäätösten suoritelmäärä väheni esim. Hämeen TE-toimiston alueella, Hämeen TE-toimistossa starttirahan käyttö sekä starttirahalla perustettujen yritysten määrä kasvoi vuoteen 2020 verrattuna. Uusia yrityksiä starttirahan avulla syntyi Hämeeseen vuoden aikana 375. Uusia yrityksiä syntyi muun muassa kaupan ja terveydenhuollon aloille, rakentamiseen, fysioterapiaan, ravintola-alalle, vaatteiden valmistukseen sekä autojen asennukseen ja korjaukseen.

Vuoden 2021 kustannus- ja henkilötövuositiedot toimintoryhmittäin

TE-toimistojen toimintamenomäärärahojen käyttö oli kertomusvuonna n. 225,2 milj. euroa (v. 2020 210,8 M€; v. 2019 186,5 M€). Lisäystä toimintamenomäärärahojen käytössä oli n. 14,4 M€ (6,8 %). TE-toimistoille osoitettiin huomattava määrä lisärahoitusta vuonna 2020 (2 vuotinen siirtomääräraha) koronan aiheuttaman asiakasmäärän lisäyksen vuoksi. Resursseja osoitettiin TE-toimistojen henkilö- ja työnantaja-asiakaspalvelun palvelukyvyyn vahvistamiseen. Toimintamenomäärärahoilla palkattujen henkilöiden määrä lisääntyi edellisestä vuodesta. Toimintamenomäärärahoilla palkattujen osuus oli v. 2021 3 700 henkilötövuotta (v. 2020 3 218 htv; v. 2019 n. 2 916 htv).

Toimintamenojen lisäksi muilla momenteilla oli palkattuna yhteensä n. 217 henkilötövuotta (v. 2020 222 htv; v. 2019 n. 233 htv). Suurin osa näistä, n. 207 henkilötövuotta, oli palkattuna työllisyysmäärärahoilla.

TE-toimistojen tehtävien toimintoryhmittäiset kustannus- ja henkilötövuositiedot

Seuraavassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen tehtävien toimintoryhmittäisiä kustannus- ja henkilötövuositietoja. Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset on laskettu työajanseurantajärjestelmän pohjalta toimintoryhmittäin. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut. Oman toiminnan kulut on rajattu poimintaan liikekirjanpidon tilien perusteella siten, että siirtomenot ja siirtomenoluonteiset kulutusmenot on jätetty pois laskelmista.

Vertailutietoina on esitetty kustannus- ja htv-tiedot tehtäväryhmittäin vuosilta 2020 ja 2019.

TOIMINTORYHMÄKOHTAISET KUSTANNUKSET TE-TOIMISTOT YHTEENSÄ. Toiminnot vyörytettyinä.

Toimintoryhmä	2021		2020		2019	
	Htv	Kokonaiskustannukset	Htv	Kokonaiskustannukset	Htv	Kokonaiskustannukset
Alueiden kehittäminen ja maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueet	0	6 284	0	26 811	0	28 404
Elinkeinopolitiikka	103	5 930 258	104	6 628 532	33	2 101 608
Innovaatio- ja teknologiapolitiikka, yritysten kansainvälistyminen ja tekninen turvallisuus	0	646	0	2 652		
Liikenneväylät, satamat ja lentopaikat					9	665 309
Kohdentamaton työ	0	286 902	0	20 139	0	0
Maahanmuuttajien kotouttaminen	4	263 185	18	1 699 771	49	3 299 449
Siviilipalvelus					0	62 009
Tie- ja rautatieliikenne, siviili-ilmailu ja vesiliikenne					0	174
Tiede, koulutus ja lasten päivähoito	0	14 090	0	11 444	0	22 074
Työllisyys, työttömyys ja julkinen työvoimapalvelu	4 190	253 574 172	3 679	237 764 510	3 396	215 562 568
Yhteensä	4 297	260 075 537	3 801	246 153 859	3 489	221 741 594

Henkilötövuodet ja kokonaiskustannukset lisääntyivät edellisestä vuodesta. TE-toimistoille osoitettiin huomattava määrä lisärahoitusta vuonna 2020 (2 vuotinen siirtomääräraha) koronan aiheuttaman asiakasmäärän lisäyksen vuoksi. Resursseja osoitettiin TE-toimistojen henkilö- ja työnantaja-asiakaspalvelun palvelukyvyyn vahvistamiseen. Näin ollen työpanos ja henkilötövuodet lisääntyivät varsinkin työllisyyden hoidon ja julkisen työvoimapalvelun tehtävissä.

Seuraavassa taulukossa on esitetty henkilötövuosi- ja kustannustiedot TE-toimistojen tehtävistä toiminnoittain. Taulukkoon on poimittu toiminnot, joita on tehty vähintään 1 htv vuonna 2021 ja 2020.

TOIMINTOKOHTAISET KUSTANNUKSET YHTEENSÄ. AJANJAKSO 1.1 - 31.12.2021 (+ vertailutieto v. 2020) . Toiminnot vyörytettyinä (> 1 htv vv. 2020-)

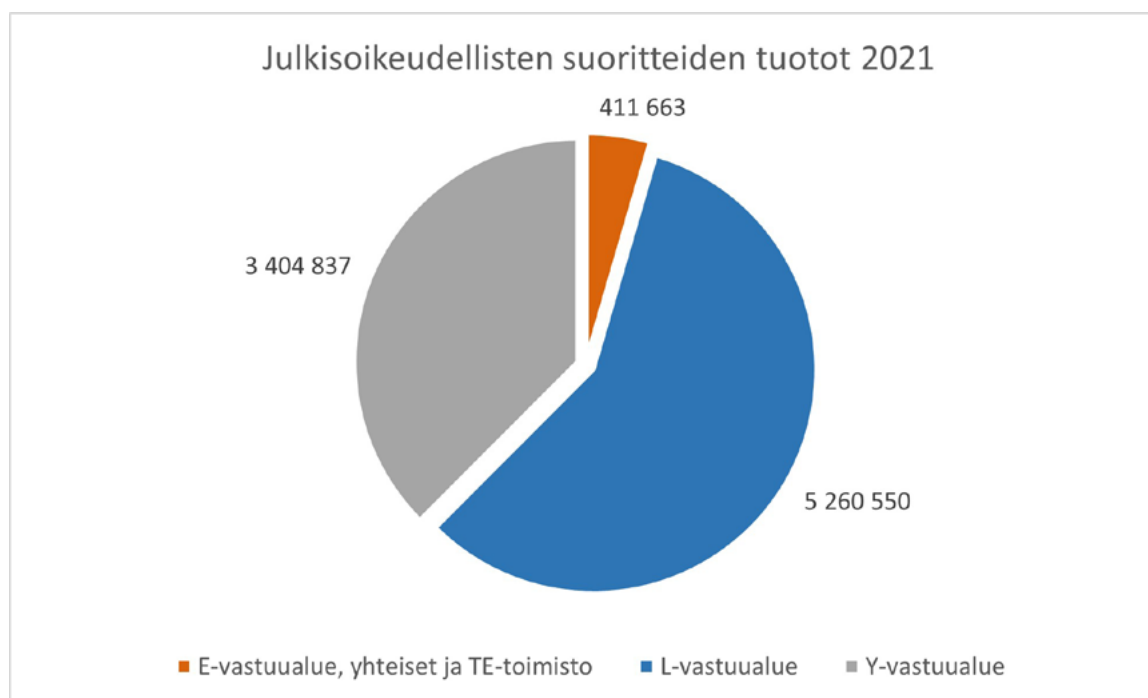
Toiminto	Htv	Kokonaiskustannukset	Htv	Kokonaiskustannukset
Työllistämissuunnitelma	862	60 074 435	805	56 192 193
Työttömyysturvatehtävät	603	29 893 461	584	32 910 944
Henkilöasiakkaan tieto- ja neuvontapalvelut	486	24 422 775	364	22 196 574
Monialainen työllistymissuunnitelma ja aktivointisuunnitelma	251	14 468 154	246	16 492 367
AmmatINVALINTA ja uraohj.	248	12 691 126	206	13 122 341
Työnhakijan alkupalvelut	235	12 476 207	251	16 483 344
Työnvälityspalvelut henkilöasiakkaille	233	18 232 081	206	14 712 363
Rekrytointipalvelut työnantajille	227	16 721 296	188	12 820 168
Toiminnan kehittäminen, kokeilut ja pilotit	189	13 809 854	78	6 346 472
Palkkatuki	137	7 650 948	117	7 320 539
Ammatillisten työvoimakoulutusten koordinointi	135	8 548 213	117	7 620 070
Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella	110	5 329 362	110	6 162 113
Yritysneuvonta	100	5 820 144	101	6 497 947
Kotoutumissuunnitelma	96	6 912 323	78	4 958 041
Työ- ja koulutuskokeilut	83	4 019 505	68	4 012 920
Työntekijän työluvut	68	3 473 272	67	3 359 591
Starttiraha	64	4 109 279	55	3 646 319
Kansainvälinen työnvälitys ja työvoiman liikkuvuus	46	2 928 472	37	2 428 471
Valmennuspalveluiden koordinointi	39	2 198 808	35	2 517 189
Kotoutumiskoulutusten koordinointi	23	1 240 914	23	1 413 351
Yritystoiminnan kehittämisspalvelut	17	988 437	15	1 026 637
Työvoima- ja yrityspalveluiden hankinta, kilpailutus ja seuranta	11	646 564	11	715 013
TE-palvelujen tulosohjaus- ja kehittäminen	10	726 648	12	823 085
Työllisyyspoliit.avustus	9	573 576	7	466 137
TE-live	9	777 547		
Alueelliset maahanmuuttajapalvelut	4	263 185	18	1 699 771
TeamFinland -toiminta	2	95 601	2	92 195
Yhteensä	4 296	259 092 185	3 800	246 036 156

1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan tuloksesta ja kannattavuudesta on laadittu analyysit ELY-keskuksittain. Tämä analyysi on laadittu näiden analyysien pohjalta. Pääosa maksullisen toiminnan tuotoista, noin 9,1 milj. euroa, muodostui maksuperustelaim mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista. Kokonaistuotot kasvoivat lähes miljoona euroa edellisvuoteen verrattuna. Eniten tuottojen kasvuun vaikutti Pirkanmaan ELY-keskuksen liikennevastuualueen tuottojen nousu lähes 850 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna

Vuonna 2021 maksuperustelaim mukaisen liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden tuotot olivat noin 12 000 euroa. Maksuperustelaim mukaisista muista suoritteista ja erityislakien perusteella määrättävistä maksuista tai hinnoiteltavista suoritteista ei kuitenkaan laadita kustannusvastaavuuslaskelmia, koska näiden osa-alueiden tuotot jäävät alle 1 milj. euron rajan.

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot jakoutuivat vastuualueittain alla olevan kaavion mukaisesti. Luvut on avattu tarkemmin tekstiosiossa.

E-vastuualueen osuus oli 5 % kokonaistuotoista. E-vastuualueen tuotoista iso osa koostui kalastuksen valvontaan ja kalastuslain toimeenpanoon liittyvistä maksuista ja päätöksistä. Näistä tuotoista suurin osa kertyi Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta Kalatalouspalvelut-yksikön toiminnasta. Suurin osa E-vastuualueen kokonaistuotoista, yli 218 000 euroa (53 %) koostui TE-toimistojen tuloista Migriltä eli oleskeluluvan osapäätöksistä. Noin kolmasosa tuotoista 109 000 euroa kirjattiin vuodelle 2022, koska niistä ei saatu tietoa ennen vuoden 2021 kirjanpidon sulkeutumista. Tähän tullaan kiinnittämään huomiota vuonna 2022, jotta kaikki tuotot saadaan jatkossa kirjattua oikealle vuodelle. A.o. lupien käsittely on keskitetty Uudenmaan, Pirkanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Kaakkois-Suomen ELY-keskusalueille.

L-vastuualueen tuotot, 5,3 milj. euroa, olivat noin 58 % kokonaistuotoista, ja ne muodostuivat pääasiassa erilaisista liikenteen lupapalveluista, erikoiskuljetuksista sekä siirtoajoneuvokäsittelystä. L-vastuualueen tuottojen ja kulujen jakaantumisessa näkyy toimintojen keskittäminen valtakunnallisesti kirjanpitoyksikön sisällä. Pirkanmaan ELY-keskukseen on keskitetty erikoiskuljetusluvut sekä palvelukohteiden opastusluvut, tienvarsimainosten poikkeusluvut ja luvat kaapelien, johtojen ja putkien sijoittamiseen. Valtaosa (95 %) koko L-vastuualueen tuotoista kertyi juuri Pirkanmaalta. Siirtoajoneuvot on keskitetty Lapin ELY-keskukseen. Siirtoajoneuvoista saatava maksullisen toiminnan tuottojen määrä laski noin 36 000 euroa. Tuottojen laskua selittää ajoneuvojen varastosierrojen lukumäärän väheneminen noin 24 % edellisvuodesta. Tuottoa pienensivät myös vuonna 2021 siirtoajoneuvojen myyntilaskutus-saatavien tileistä poistot, joita tehtiin noin 63 000 eurolla. Etuajo-oikeudet lautoille on keskitetty Varsinais-Suomen

ELY-keskukseen, jossa tuotot pysyivät lähes samalla tasolla kuin edellisvuonna. Tuotot voivat vaihdella vuosittain johtuen mm. Hailuodon etuajo-oikeuslupien neljän vuoden uusimisen syklistä.

Y-vastuualueen tuotot olivat yhteensä noin 3,4 milj. euroa, noin 38 % kokonaistuotoista, ja ne koostuivat pääosin ympäristö- ja luonnonsuojelulain mukaisista erilaisista päätöksistä, tarkastuksista, valvontamaksuista sekä ympäristövaikutusten arviointi (YVA) -lausunnoista. Y-vastuualueen tuottoja kertyi eniten Varsinais-Suomen (16 %), Uudenmaan (15 %) ja Etelä-Pohjanmaan (14 %) ja Pohjois-Pohjanmaan (11 %) ELY-keskuksista.

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotoissa tapahtui muutoksia edellisvuosiin verrattuna. Alla olevassa taulukossa on esitetty tuotot vastuualueittain vuosina 2019 – 2021.

Vastuualue	2019	2020	2021	2020 – 2021 muutos % vv
E-vastuualue, yhteiset, TE-toimisto*	264 458	347 550	411 663	18 %
L-vastuualue	4 243 581	4 439 470	5 260 550	19 %
Y-vastuualue	3 434 954	3 294 833	3 404 837	3 %
Yhteensä	7 942 992	8 081 853	9 077 050	12,3 %

*Sis.Migri-tuloja 218 246 euroa vuonna 2021

E-vastuualueen tuotot kasvoivat 18 % edellisvuoteen verrattuna. Migri-tulojen lisäksi tuotot E-vastuualueella koostuvat pitkälti Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut-yksikön toiminnasta, missä kokonaistuotot kasvoivat hieman edellisvuodesta. Kaikilla kaupallista kalastusta meri- ja sisävesialueilla harjoittavilla on rekisteröintivelvollisuus, ja rekisteröintitehtävä on keskitetty valtakunnallisesti Varsinais-Suomeen. Rekisteröintituotot vuodelta 2020 olivat 17 000 euroa ja vuonna 2021 vastaavasti 14 000 euroa, eli ne vähenivät noin 19 %. Kaupallisten kalastajien rekisteröinti on voimassa enintään 3 vuotta kerrallaan. Vuonna 2021 vanhenevia ja siten uusintaan tulevia rekisteröintejä oli jo määrällisesti edellisvuotta huomattavasti enemmän, mutta niiden laskutus menee vuodelle 2022.

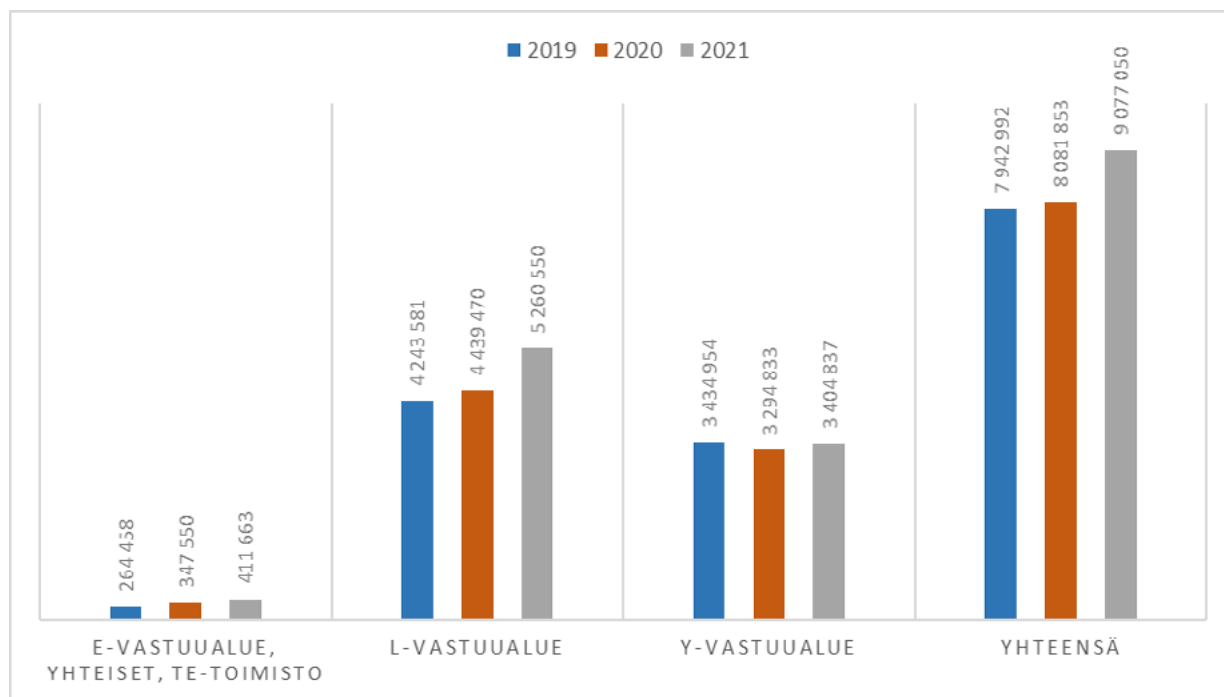
Suomessa Varsinais-Suomen ELY-keskus tarkastaa Euroopan unionin alueelle tuotavien kalastustuotteiden saalistodistukset ja jalostusilmoitukset sekä vastaa Suomesta kolmansiin maihin (EU:n ulkopuolelle) vietävien kalastustuote-erien saalistodistusten varmentamisesta. Vuoden 2020 osalta saalistodistukset tuottivat 77 000 euroa ja vuonna 2021 vastaavasti 104 000 euroa. Tuotot kasvoivat 27 000 euroa eli noin 35 %. Kalan tuonti Suomeen kasvoi vuonna 2021. Korona vaikutti voimakkaammin vuoden 2020 määriin, ja vuonna 2021 ne palasivat normaalille tasolle.

L-vastuualueen tuotot olivat yhteensä lähes 5,3 miljoonaa euroa ja ne kasvoivat yli 820 000 euroa (19 %) edellisvuoteen 2020 verrattuna. Tuottojen kasvuun vaikutti Pirkanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuurivastuualueelle keskitettyjen lupien volyymin kasvu edellisvuoteen verrattuna. Suurinta tulojen kasvu oli erikoiskuljetusluvissa, joiden tulot lisääntyivät yli 590 000 euroa edellisvuodesta. Myös muiden lupalajien yhteenlasketut tulot kasvoivat. Erikoiskuljetuslupia myönnettiin noin 680 kappaletta enemmän kuin vuonna 2020. Lähinnä tuulivoimarakentamisen lisääntymisen johdosta raskaat kuljetukset ja sen myötä luvan hintaa nostavat sillanvalvontatarpeet lisääntyivät. Kaikkiaan liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen tuotot Pirkanmaalla nousivat lähes 850 000 euroa.

Y-vastuualueen kokonaistuotot nousivat hieman (3 %) edellisvuoteen verrattuna. Useissa ELY-keskuksissa tuotot pysyivät viime vuoden tasolla. Joissakin ELY-keskuksissa tuotot kasvoivat, esimerkiksi Uudenmaan ELY-keskuksessa maksullisen toiminnan myyntituotot kasvoivat edellisestä vuodesta lähes 51 000 eurolla suurimmaksi osaksi lisääntyneiden YVA-tehtävien, kuten maksullisten päätelmien ja ohjelmalausuntojen vuoksi. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa Y-vastuualueen myyntituotot nousivat yli 56 000 euroa. Sielläkin tulojen nousu johtui lähinnä YVA-tulojen edellisvuotta suuremmasta kertymästä. Joissakin ELY-keskuksissa tuotot hieman vähenivät viime vuodesta, mutta muutos ei ollut merkittävää. Esimerkiksi Pirkanmaan ELY-keskuksessa YVA-tuloja oli 11 000 euroa aiempaa vuotta vähemmän. Tuottojen kasvu ja väheneminen ELY-keskuksissa johtuu siitä, että esimerkiksi juuri YVA-tulojen määrä

vaihtelee vuosittain viranomaisista riippumattomista syistä. Ympäristönsuojelun ilmoitusten, valvontamaksujen ja YVA-selvityksiin liittyvien tuottojen erot selittyvät tavanomaisella vuotuisella vaihtelulla.

Alla olevassa kaaviossa on esitetty tuotot vastuualueittain vuosina 2019 – 2021.

Kokonaiskustannukset lähes 9,5 milj. euroa olivat 31 % enemmän kuin edellisvuoden kustannukset 7,2 milj. euroa. Suurin osa kustannuksista syntyi henkilöstökuluista (52 %), tukitoimintojen kustannuksista (30 %) sekä palvelujen ostoista (18 %).

Kokonaiskustannusten kasvuun vaikutti henkilökustannusten kasvu liki 1,3 milj. eurolla, jonka myötä myös tukitoiminnot kasvoivat 1,2 milj. eurolla edellisvuodesta. Maksullisen toiminnan kokonaiskustannuksista suurin osa muodostuu juuri henkilöstökustannuksista. Kasvaviin palkkakustannuksiin on vaikuttanut mm. se, että lisääntyneisiin tehtäviin on saatu lisäresursseja. Lisäksi vuonna 2021 kirjattiin ensimmäistä kertaa kustannuksia oleskeluluvan osapäätöksien maksullisen toiminnan suoritteelle (Migri).

Suurimmat henkilöstökulut syntyvät Pirkanmaan ELY-keskuksessa 1,9 milj euroa, mikä on 38 % kaikista henkilöstökuluista. Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualueen henkilöstökulut nousivat 14 % edellisvuoteen verrattuna. Nousua oli sekä tienpidossa että lupapalveluissa. Edellisvuodesta poiketen henkilöstökuluissa huomioitiin myös liikenteen asiakaspalvelukeskuksen lupaneuvontaan kohdistuvaa työtä. Sekä erikoiskuljetusluvista että muissa luvissa henkilöstökustannukset nousivat suhteessa lupien määrään, mutta eivät suhteessa lupien yksikkökustannusten nousuun.

Palvelujen ostot vähenivät yli 230 000 euroa edellisvuodesta. Myös palvelujen ostoja kertyy eniten Pirkanmaan ELY-keskukselle, lähes 1,5 milj. euroa, mikä on 87 % kaikista palvelujen ostoista. Pirkanmaan ELY-keskuksen palvelujen ostot vähenivät 16 % edellisestä vuodesta. Erikoiskuljetuslupiin liittyvät Lelu-tietojärjestelmäkulut vähenivät yli 300 000 euroa, mikä johtuu osittain siitä, että vuonna 2020 kustannukset olivat kokonaisuudessaan suoraan palvelujen ostoihin kirjattavia, kun taas vuonna 2021 osa kustannuksista oli aktivoitavia, eivätkä keskeneräiseen käyttöomaisuuteen kirjatut kulut nousseet tilinpäätösvuoden laskelmalle erilliskuluiksi. Myös liikenteen lupien Tilu-järjestelmän kulut vähenivät noin 200 000 eurolla. Järjestelmien kehittämisestä on päästy vaiheeseen, jossa niitä on saatu otettua hyötykäyttöön, jolloin järjestelmien kehitystyötä ei ole enää samassa mittakaavassa kuin aiempina vuosina. Alueurakoiden lupatoimintaan liittyvien viranomaistehtävien kustannukset puolestaan nousivat yli 270 000 eurolla.

Julkisoikeudellisten päätösten ja lausuntojen määrä vaihtelee vuosittain, ja on vaikea ennakoita, missä määrin asiakkaat julkisoikeudellisia lupia ja päätöksiä hakevat. Tavoitetta maksullisen toiminnan myyntituotoille on näin ollen haastavaa asettaa. Vuonna 2021 julkisoikeudellisille suoritteille oli kuitenkin asetettu tavoitteeksi 100 %:n kustannusvastaavuus.

Toimintakertomusvuonna kustannusvastaavuus oli 95 %. Kustannusvastaavuus vaihteli 0 ja 133 prosentin välillä. Pienimmät kustannusvastaavuusprosentit ovat Satakunnan (0) ja Pohjanmaan (29) ELY-keskuksissa, joissa on vain E-vastuualue ja maksullinen toiminta on hyvin vähäistä. Suurimmat kustannusvastaavuusprosentit löytyivät Pirkanmaan (133 %) ja Etelä-Savon (118 %) ELY-keskuksista.

Edellisvuosina ELY-keskuksissa on nähty korkeita kustannusvastaavuusprosentteja, sillä Kieku-järjestelmän aiheuttamien työaikojen kirjausongelmien vuoksi työaikaa on jäänyt kirjaamatta maksullisen toiminnan suoritteille. ELY-keskukset tekivät korjaavia toimenpiteitä vuodelle 2021, esihenkilöt muun muassa opastivat asiantuntijoita oikeaan työajankirjaamiseen. Tuntikirjausten oikeellisuuden kiinnitetyn huomion myötä laskelmat onkin saatu useissa ELY-keskuksissa tuottamaan täsmällisempiä tietoja. Vaikka parannusta on tullut, on ELY-keskuksissa edelleen huomattu puutteita työajan kirjauksissa maksullisille suoritteille, joten ELY-keskuksissa tullaan jatkossakin kiinnittämään huomiota työajan oikeaan kohdentamiseen.

Kustannusvastaavuusprosentit pienenivät kaikissa niissä ELY-keskuksissa, joihin on keskitetty oleskeluluvan osapäätösten käsittely (Migri): Uusimaa, Pirkanmaa, Pohjois-Pohjanmaa ja Kaakkois-Suomi. Uudenmaan kustannusvastaavuus pieneni huomattavasti, 108 prosentista 42 prosenttiin. Tämä johtui siitä, että työajan kirjaaminen kyseiselle maksulliselle suoritteelle ensimmäistä kertaa vuonna 2021 nosti merkittävästi henkilöstökuluja, esimerkiksi Uudenmaan ELY-keskuksessa lupien käsittelystä aiheutuneet henkilöstökulut olivat yli 530 000 euroa. Henkilöstökulujen nousu kasvattaa edelleen tukitoimintojen kustannuksia. Myös Kaakkois-Suomessa kustannusvastaavuusprosentti pieneni huomattavasti, 161 prosentista 54 prosenttiin, merkittävästi lisääntyneiden henkilöstökulujen myötä. Työlupien osapäätöksen tekeminen edellyttää paljon taustaselvityksiä, jotta päätös voidaan tehdä. Työajasta valtaosa kuluu selvitystyöhön, joten henkilöstökulut nousevat suhteellisen korkeiksi suhteessa osapäätöksistä saatuihin tuottoihin. Koska oleskelulupien käsittelystä saadut tuotot 218 000 euroa olivat huomattavasti pienemmät kuin kustannukset 982 000 euroa, pienensi se ko. ELY-keskusten lisäksi myös valtakunnallista kustannusvastaavuutta. Kustannusvastaavuusprosentteja pienensi myös se, että kolmasosa Migri-tuloista ja joitakin Y-vastuualueen valvontatuloja päästään laskuttamaan vasta vuoden 2022 puolella, mutta palkkakustannukset kohdistuivat kokonaisuudessaan vuodelle 2021. Kustannusvastaavuusprosentin muutos edellisvuoteen oli valtakunnan tasolla 16 prosenttiyksikköä (95 % v. 2021 ja 111 % v. 2020), joten kokonaisuutena katsoen valtakunnallinen kustannusvastaavuus laski, mutta oli lähellä sadan prosentin kustannusvastaavuustavoitetta.

Seuraavaksi esitetään taulukko, jossa on maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat ELY-keskuksittain. Edellä olevassa tekstissä on avattu taulukon sisältö.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma. Ely-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus, kirjanpitoyksikkö 380

Maksuperustelain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Vuosi 2021 toteutuma	Vuosi 2021 tavoite	Vuosi 2020 toteutuma	Vuosi 2019 toteutuma
TUOTOT																			
Maksullisen toiminnan tuotot																			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	599 744	762 469	685	207 746	5 413 948	240 256	75 890	166 451	110 079	140 147	489 893	480	425 278	103 885	340 100	9 077 050	8 000 000	8 081 853	7 942 992
Maksullisen toiminnan muut tuotot	-1 372	-769	-80	-705	-1 938	-1 760	0	-122	0	0	-3 036	0	-100	-590	-63 044	-73 517		-48 596	-31 573
Tuotot yhteensä	598 372	761 699	605	207 041	5 412 009	238 496	75 890	166 329	110 079	140 147	486 857	480	425 178	103 295	277 056	9 003 533	8 000 000	8 033 257	7 911 419
KOKONAISKUSTANNUKSET																			
Erilliskustannukset																			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	92	1 565	0	76	110	323	61	54	152	419	453	0	684	99	963	5 051		2 893	6 653
Henkilöstökustannukset	901 834	491 653	0	106 368	1 886 705	268 460	45 709	96 532	76 453	79 766	301 814	963	383 269	84 553	243 834	4 967 913		3 676 843	3 680 541
Vuokrat	0	585	0	0	0	0	0	0	0	0	55	0	312	0	1 885	2 837		1 416	6 385
Palvelujen ostot	5 226	14 425	0	36	1 452 835	10	10	34 191	0	9 276	10 900	0	1 105	0	148 730	1 676 743		1 910 390	1 834 840
Muut erilliskustannukset	432	6 027	0	258	348	474	179	1 037	151	282	1 278	10	1 664	106	2 811	15 058		22 178	24 572
Erilliskustannukset yhteensä	907 584	514 255	0	106 738	3 339 998	269 266	45 959	131 814	76 755	89 743	314 500	973	387 035	84 759	398 223	6 667 602	6 000 000	5 613 720	5 552 990
Osuus yhteiskustannuksista																			
Tukitoimintojen kustannukset	504 363	277 066	0	75 958	731 742	176 560	18 195	54 292	35 976	34 483	552 121	704	227 557	32 730	81 563	2 803 312	2 000 000	1 602 264	1 733 175
Poistot																			
Korot																			
Muut yhteiskustannukset																			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	504 363	277 066	0	75 958	731 742	176 560	18 195	54 292	35 976	34 483	552 121	704	227 557	32 730	81 563	2 803 312	2 000 000	1 602 264	1 733 175
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 411 947	791 321	0	182 696	4 071 740	445 827	64 154	186 107	112 732	124 226	866 621	1 677	614 592	117 489	479 786	9 470 914	8 000 000	7 215 984	7 286 165
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-813 575	-29 621	605	24 345	1 340 269	-207 330	11 736	-19 778	-2 653	15 921	-379 764	-1 197	-189 414	-14 194	-202 730	-467 381	0	817 273	625 254
Kustannusvastaavuus-%	42 %	96 %		113 %	133 %	53 %	118 %	89 %	98 %	113 %	56 %	29 %	69 %	88 %	58 %	95 %	100 %	111 %	109 %
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki																			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-813 575	-29 621	605	24 345	1 340 269	-207 330	11 736	-19 778	-2 653	15 921	-379 764	-1 197	-189 414	-14 194	-202 730	-467 381	0	817 273	625 254
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki																			

1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Tämä analyysi on laadittu ELY-keskuskohtaisten kustannusvastaavuuslaskelma-analyyseihin pohjalta.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat on tuotettu keskitetysti KEHA-keskuksessa. Vuonna 2021 oli käytössä Kieku työajan hallinta- ja kirjanpitojärjestelmä. Laskelmassa esitetään ELY-keskusten yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot ja kustannukset KEHA-keskuksen oman Kustannusvastaavuuslaskelmien laatiminen vuodelta 2021-ohjeen mukaisesti. Valtiokonttori on hyväksynyt KEHA-keskuksen oman ohjeen, joka on tarkempi kuin valtiokonttorin ohje. Tiedot tarvitaan ELY-keskuksittain ja näin myös toimintamalli jatkuu samanlaisena varmistaen laskelmien vertailtavuuden. Vuoden 2021 laskelmiin otettiin mukaan kaikki talousarviotilit, jolloin saatiin esitettyä yhteisrahoitteisten hankkeiden kokonaisrahoitus.

Yhteisrahoitteinen toiminta sisältää ELY-keskuksen itse toteuttamien hankkeiden eli F-projektien (pois lukien teknisen tuen projektit) sekä Liikenne ja infrastruktuuri ja Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueiden yhteisrahoitteisten hankkeiden tuotot ja kustannukset. Y-vastuualueen yhteisrahoitteisille hankkeille määriteltiin perusteet TEM:n asettamassa työryhmässä vuonna 2012. Liikennevastuualueen yhteisrahoitteisiin hankkeisiin eivät sisälly Väyläviraston tilinpäätökseen sisältyvät yhteisrahoitteiset investointihankkeet.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat 8,0 milj. euroa. Tuotot yhteensä ovat vähentyneet edellisestä vuodesta 2,2 milj. euroa, vähennystä on kymmenellä ELY-keskuksella ja kasvua viidellä ELY-keskuksella. Tuottojen lasku näkyy erityisesti Uudenmaan ELY-keskuksella (1,1 milj.€), josta suurimpana vaikuttaa Kotona Suomessa2 -hankkeen päättyminen. Muuten yleisesti laskeva trendi johtuu hankkeiden päättymisestä ja ohjelmakauden päättymisestä. ELY-keskuksissa, joissa tuotot ovat kasvaneet, on alkanut uusia hankkeita ja toiminta projekteissa on normalisoitunut.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kokonaiskustannukset olivat 9,3 milj. euroa ja ne ovat vähentyneet 2,2 milj. euroa verrattuna edellisvuoteen. Kustannusten lasku on verrattavissa tuottojen alenemisen syihin, hankkeitten ja ohjelmakauden päättymiseen. Vaikka henkilöstökustannukset ovat vähentyneet 1,0 milj. euroa, niin työaikakirjausten kohdentamiseen Kieku-järjestelmässä on kiinnitetty tarkemmin huomiota ja näin projektien henkilöstökustannukset ovat kohdistuneet paremmin. Palvelujen ostot ovat vähentyneet 0,9 milj. euroa. Myös muut kustannukset erillismenoissa ovat vähentyneet 0,1 milj. euroa. Vähennykset ostopalveluista johtuvat Covid-19 pandemian aiheuttamista rajoituksista. Rajoitukset ovat vaikuttaneet mm. matkakustannuksiin, tilaisuuksien ja seminaarien järjestämiseen. Fyysisistä kokoontumisista on siirrytty digitaalisiin kohtaaisiin.

ELY-keskusten yhteisrahoitteisten hankkeiden talousarvialouden ulkopuolisia yhteisrahoittajia ovat Euroopan Unionin rakennerahastot (ESR, EAKR, INTERREG, AMIF), puiteohjelmat ja muu suora rahoitus sekä yleishyödylliset yhdistykset, kunnat ja kuntayhtymät ja osin myös yritykset.

ELY-keskusten yhteisrahoitteiset itse toteuttamat ESR-hankkeet (F-projektit) ovat yrittäjyyttä ja työelämää, osaamisen kehittämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä sekä maahanmuuttajien kotoutumista tukevia palveluita, työvoimapolitiittisia toimenpiteitä sekä ympäristön hyvinvointia edistäviä yhteistyöprojekteja. Näissä hankkeissa tehdään asiantuntija- ja kehittämistyötä, joka tukee ja täydentää ELY-keskusten ja TE-toimistojen perustoimintaa mm. ennakointiin, strategiseen suunnitteluun, tiedotukseen ja viestintään liittyvissä asioissa. Hankkeilla edistetään digitaalisia palveluita sekä toimintatapoja (esim. koulutusmateriaalit ja verkko-ohjaus) tavoitteena parempi asiakaspalvelu ja tehokkaampi toiminta. Työterveyslaitoksen rahoituksella toteutettiin TyöElämä 2030-ohjelmaa yhdeksässä ELY-keskuksessa. Hankkeissa kehitetään verkoston työelämäosaamista, yhteistyötä ja vaikuttavuutta sekä digitalisaation kytkeytymistä työhyvinvointiin ja tuottavuuteen.

Pohjois-Savon ELY-keskuksessa alkoi v.2021 Hiilineutraali Pohjois-Savo-hanke, joka on ilmastotyön koordinoitihanke. Hankkeen rahoittaa Euroopan aluekehitysrahasto ja Pohjois-Savon liiton kehittämisrahasto. Myös Etelä-Savossa on alkanut Hiilineutraali Etelä-Savo -hanke, joka saa rahoituksen Etelä-Savon maakuntaliitolta sekä rakennerahasto-ohjelmasta. Hankkeen tavoitteena on maakunnan ilmastotiekartta ja polku vähähiilisyteen.

Life-hankkeiden osalta ELY-keskuksissa on edelleen käynnissä aikaisempina vuosina alkaneita hankkeita Hydrologia Life (vuoden 2023 loppuun) sekä Liito-orava Life, Canemure Life sekä CoastNet Life, jotka jatkuvat vuoteen 2025 asti. Freshabit Life IP-hankkeeseen osallistuu seitsemän ELY-keskusta ja se päättyy vuonna 2022. Freshabit Life-hankkeet ovat vesiluonnon ja vesien tilaa parantavia yhteistyöhankkeita. Etelä-Savon ELY-keskuksessa on alkanut Our Saimaa Seal LIFE-hanke, joka päättyy vuonna 2026.

AMIF-rahoituksella on aloittanut Uudenmaan ELY-keskuksessa pakolaistaustaisten henkilöiden kotoutumista edistävä Osallisenä -hanke. Hanke päättyy v. 2022.

ENI CBC Kolarctic, Karelia CBC, Pohjoinen Periferia ja Arktis sekä SEFR CBC -ohjelmista rahoitetaan ELY-keskuksissa käynnissä olevia hankkeita yhteistyössä eri valtioiden kanssa. Hankkeet tukevat mm. vesistö-, ilmasto- ja virkistys-hankkeita, sekä ympäristötietoisuutta. EU-ohjelma Interreg Pohjoinen tukee rajat ylittävää yhteistyötä Pohjois-Suomessa, -Ruotsissa ja -Norjassa sekä saamelaisalueilla. ELY-keskukset toteuttavat yhteistyössä eri toimijoiden kanssa useita Interreg-hankkeita, jotka tukevat mm. ilmasto- ja merialueiden kehittämistä sekä ympäristötietoisuutta. Uusia Interreg hankkeita ei alkanut v.2021.

Omarahoitusosuus 86 % oli kirjanpitoyksikkötasolla, vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 3 %. Omarahoitusosuus vaihteli ELY-keskuksittain 58 % ja 94 %:n välillä. ELY-keskusten itse toteuttamissa hankkeissa kustannusvastaavuus on yleisesti alhainen (alle 100 %). Pääosa käynnissä olleista projekteista oli luonteeltaan yleishyödyllisiä vaikutuksia tavoittelevia kehittämisprojekteja, jolloin tulorahoitusta projekteille ei kerry. Yhteisrahoitteiselle toiminnalle ei ole asetettu varsinaisesti tulostavoitetta, mutta talousarviossa on merkitty aikaisempien vuosien toteutumien perusteella tuottojen tulostavoitteeksi 10,5 milj. euroa.

Seuraavaksi esitetään taulukko Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat ELYittäin. Edellä olevassa tekstissä on avattu taulukon sisältö.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (laskelma omarahoitusosuudesta)

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Vuosi 2021 toteutuma	Vuosi 2021 tavoite	Vuosi 2020 toteutuma	Vuosi 2019 toteutuma
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	102 869	327 157	276 929	246 274	87 200	111 345	370 668	99 450	855 692	1 464 630	164 304	18 136	89 766	270 025	227 200	4 711 645	8 000 000	7 421 079	6 665 444
EU:lta saatu rahoitus	0	1 568 266	0	0	37 290	163 976	0	0	73 827	73 312	0	0	0	0	0	1 916 671		1 961 078	2 226 686
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	0	0	0	0	0	0	116 284	46 460	34 784	0	0	0	0	0	0	197 528		151 542	132 053
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	0	13 953	0	0	70	41 679	71 274	56 508	7 335	0	422 161	0	64 083	13 628	450 174	1 140 867	2 500 000	720 367	616 188
Tuotot yhteensä	102 869	1 909 375	276 929	246 274	124 561	317 001	558 225	202 418	971 638	1 537 942	586 464	18 136	153 850	283 653	677 374	7 966 710	10 500 000	10 254 066	9 640 370

Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Vuosi 2021 toteutuma	Vuosi 2021 tavoite	Vuosi 2020 toteutuma	Vuosi 2019 toteutuma
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	96	94 924	0	0	94	10 168	6 075	8	41 818	5 404	2 338	45	6	116	4 337	165 428		55 770	95 416
Henkilöstökustannukset	113 256	1 378 280	113 126	163 787	110 559	220 211	499 540	152 258	461 263	535 780	318 691	23 200	158 964	207 278	543 962	5 000 155		5 934 146	5 666 774
Vuokrat	0	864	0	0	0	323	229	0	631	2 257	1 902	0	244	0	10 949	17 399		27 176	84 910
Palvelujen ostot	8 142	669 271	134 009	68 404	81 738	109 666	64 101	49 394	368 063	813 167	23 065	124	24 472	69 291	113 679	2 596 585		3 653 773	3 122 481
Muut erilliskustannukset	1 563	108 821	29 794	16 989	4 548	27 245	21 209	19 652	99 951	208 566	266 139	80	1 068	15 301	43 648	864 574		996 962	1 236 022
Erilliskustannukset yhteensä	123 057	2 252 160	276 929	249 181	196 937	367 613	591 153	221 312	971 726	1 565 173	612 136	23 449	184 753	291 985	716 575	8 644 140		10 667 827	10 205 603

Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Vuosi 2021 toteutuma	Vuosi 2021 tavoite	Vuosi 2020 toteutuma	Vuosi 2019 toteutuma
Tukitoimintojen kustannukset	31 961	82 964	19 912	22 828	17 658	49 225	68 226	16 929	78 517	66 274	66 679	4 424	23 135	27 561	70 471	646 765		831 836	888 660
Poistot																			
Korot																			
Muut yhteiskustannukset																			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	31 961	82 964	19 912	22 828	17 658	49 225	68 226	16 929	78 517	66 274	66 679	4 424	23 135	27 561	70 471	646 765		831 836	888 660

Yhteenvedo

	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Vuosi 2021 toteutuma	Vuosi 2021 tavoite	Vuosi 2020 toteutuma	Vuosi 2019 toteutuma
Tuotot yhteensä	102 869	1 909 375	276 929	246 274	124 561	317 001	558 225	202 418	971 638	1 537 942	586 464	18 136	153 850	283 653	677 374	7 966 710	10 500 000	10 254 066	9 640 370
Kokonaiskustannukset yhteensä	155 018	2 335 124	296 842	272 009	214 596	416 838	659 379	238 241	1 050 242	1 631 448	678 814	27 874	207 888	319 547	787 046	9 290 905	12 000 000	11 499 663	11 094 264
OMARAHOITUSOSUUS (Tuotot - Kustannukset)	-52 148	-425 749	-19 912	-25 735	-90 035	-99 837	-101 154	-35 822	-78 605	-93 506	-92 350	-9 737	-54 039	-35 893	-109 673	-1 324 195	-1 500 000	-1 245 596	-1 453 894
Omarahoitusosuus %	66 %	82 %	93 %	91 %	58 %	76 %	85 %	85 %	93 %	94 %	86 %	65 %	74 %	89 %	86 %	86 %	88 %	89 %	87 %

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta 1.5.1 Suoritteiden määrät

1.5.1.1 ELY-keskusten suoritteiden määrät

Alla olevassa taulukossa on esitetty ELY-keskusten avainsuoritteiden lukumäärät vuosilta 2019 – 2021 ELY-keskuksista yhteensä. Avainsuoritteina on esitetty n. 30 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaikaa ELY-keskuksissa vuosina 2019 – 2021. Tiedot avainsuoritteiden lukumääristä esitetään v. 2021 niiden suoritteiden osalta, joista suoritettiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa. Vertailutietona esitetään vastaavat tiedot vuosilta 2020 ja 2019.

Suoritteen nimi	Suoritteiden lkm 2021	Suoritteiden lkm 2020	Suoritteiden lkm 2019
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2 830	2 840	2 563
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet	4 495	4 626	5 032
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kplv. 2021 peltoalavalvonnat, kpl	1 546	1 586	2 637
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät lkm	2 562 892	2 764 724	2 584 803
Maksuttomat vahingonkorvausasiat, hakemukset	1 695	2 407	1 972
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	4 707	5 291	5 303
Yritystukipäätökset	1 904	23 424	813
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	1 717	2 278	2 309
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjenkäyttökelpoisuuden parantamista, kpl	170	165	161
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	484	479	469
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	1 819	2 429	1 616
Käsitellyt palkkaturvahakemukset	4 840	5 781	4 833
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	3 136	3 316	3 088
METSO-toteutus, ha	8 138	5 783	5 064
Talviaikainen asiakirjavalvonta	1 401		
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	74	58	57
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	648	763	906
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	6 774	6 108	5 617
Ympäristösopimukset (sekä vanhat erityistukisopimukset), geenipankkitoimenpiteet, luonnonmukainen tuotanto ja ei-tuotannolliset investoinnit kpl	14 639	7 709	283
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	5 329	5 857	5 788
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	44	44	45
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	19 650	17 886	17 277
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	70 275	68 700	54 700
Eläinvalvonnat, kpl	577	685	1 112
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	6 722	7 073	2 658
Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	6 303	7 299	6 838
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut) lkm	12 671	28 133	14 642
Tulvakartaitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	86	107	91
Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	1 798	1 275	2 286
Erikoiskuljetusluvut	10 838	10 251	9 809
Edistetyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	155	120	109
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	1 673	900	2 610
Luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa (kpl)	467	458	451

Kaiken kaikkiaan ELY-keskusten tuottamat suoritemäärät laskivat hienoisesti edelliseen vuoteen verrattuna, mutta olivat kuitenkin selkeästi suuremmat kuin vuonna 2019. Joidenkin suoritteiden osalta suoritemäärät nousivat merkittävästi myös vuoteen 2020 verrattuna. Suurin lasku (-92 %) edellisvuoteen verrattuna oli yritystukipäätösten määrässä ja suurin kasvu (+90 %) ympäristösopimusten määrässä.

Yritystukipäätösten käsittely on valtakunnallisesti keskitetty neljään ELY-keskukseen: Hämeen, Etelä-Savon, Keski-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksiin. Yritystukipäätösten määrän lasku johtui siitä, että vuonna 2020 tehtiin poikkeuksellisen suuri määrä koronapandemiasta johtuvia koronatukia. Yritystukipäätösten osalta

vertailukelpoisempia ovat vuodet 2019 ja 2021, jolloin rahoituspäätöksien määrä palautui lähelle normaalia tasoa poikkeusvuoden 2020 jälkeen.

Ympäristösopimusten ja ei tuotannollisten investointien suoritteiden määrän voimakas kasvu vuodelle 2021 selitty, Ruokavirastolta saadun selvityksen mukaan sillä, että vuoden 2021 suoriteluissa on mukana kaikki jatkopäätöksiksi tulkittavat tukihakemukset ja uudet sopimukset/sitoumukset erikseen kirjattuna. Vuosien 2021, 2020 ja 2019 suoritustiedot eivät siten ole täysin vertailukelpoisia keskenään. Kyseisten suoritteiden mittaamista on syytä jatkossa selkeyttää.

Tienpidon hankintojen tilausten suoritemäärä pysyi suunnilleen edellisvuoden korkealla tasolla. Korkeampi suoritemäärä vuoteen 2019 verrattuna johtuu lisääntyneestä rahoituksesta. Rahoitustilanteen parantuminen vuodesta 2020 lähtien on heijastunut yleisesti hankintojen tilausten määrän lisääntymisenä ja sen myötä kasvaneina suoritemäärinä.

Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakohteet suoritemäärät vähenivät hienoisesti edellisestä vuodesta. Suoritemäärän lasku vuodesta 2020 alkaen liittyy vuoden 2020 alusta voimaan tulleeseen Sipilän hallitusohjelman mukaisiin keventämisasiin, tässä tapauksessa ilmoitusmenettelyyn, jolloin kuntien valvontaan siirtyi aiemmin ELY-keskuksen valvonnassa olleita kohteita. Myös koronatilanne vaikutti siihen, että valvontakäyntejä ei pystytty suorittamaan samalla tavalla kuin normaalissa tilanteessa.

Maatilan tukivalvonnat/Koko tilan valvonnat (pinta-alamet, kpl) suoritemäärät laskivat edellisistä vuosista. Korona-tilanne rajoituksineen toi muutoksia valvontoihin. Valvonta- ja tarkastusmääriä vähennettiin edellisvuoden tapaan normaaliaikaan verrattuna EU-tason ja kansallisin päätöksin. Eri vuosien tietoja vertailtaessa tulee huomioida, että vuodesta 2021 alkaen peltoalavalvonnat, talviaikaiset asiakirjavalvonnat ja kasvipeitteisyysvalvonnat ilmoitetaan erikseen. Aikaisempina vuosina koko tilan valvonnat - suoritteeseen on laskettu peltoalavalvonnassa olleet tilat. Pääasiassa valvonnoissa on jatkossakin samat tilat, mutta eri valvonnat esitetään vuodesta 2021 alkaen omina suoritteinaan, koska kysymyksessä on erilliset valvontatapahtumat, jotka tehdään eri aikaan vuodesta.

Maaseudun hanketukipäätösten suoritemäärän lasku edellisvuoteen verrattuna selittyy keskeiseltä osin maaseutuohjelman siirtymäkaudella (2021 – 2022), jonka aikana käytössä olleet myöntövarat ovat olleet niukemmat verrattuna varsinaiseen ohjelmakauteen 2014 – 2020.

Maaseudun yritystukipäätöksissä taas palattiin ns. normaalille tasolle poikkeusvuoden 2020 jälkeen, jolloin koronapandemia aiheutti poikkeuksellisen runsaan muutoshakemusten määrän.

Palkkaturvahakemusten käsittely on keskitetty Uudenmaan ELY-keskukseen. Käsiteltävien palkkaturvahakemusten määrä laski vuonna 2021 edellisvuoteen verrattuna. Tätä selittää ennen kaikkea oleellisesti pienentynyt avointen hakemusten määrä. Vuonna 2020 ja alkuvuodesta 2021 avointen hakemusten määrää saatiin laskettua merkittävästi lisääntyneiden henkilöresurssien ja uusien palkkaturvahakemusten alhaisten määrien yhteisvaikutuksesta. Toukuusta 2021 lähtien avointen hakemusten määrä ei enää olennaisesti laskenut. Samasta ajankohdasta alkaen ratkaistujen hakemusten määrässä jäätin joka kuukausi alle edellisten viiden vuoden kuukausikeskiarvon, kun siihen mennessä keskiarvo oli ylittetty edellisen 16 kuukauden aikana 15 kertaa. Toisaalta samalla palkkaturvan A- ja B-hakemusten keskimääräinen käsittelyaika laski 151 päivään (190 pv. v.2020).

METSO-toteutuksen (ha) osalta suoritemäärät kasvoivat merkittävästi edellisiin vuosiin verrattuna. Kasvun mahdollisti mm. metsien hankintamäärärahan lisäys vuodelle 2021. Usealla ELY-keskuksella oli käytävissä enemmän määrärahaa luonnonsuojelualueiden hankintoihin ja korvauksiin kuin edellisenä vuonna. Suurimmat METSO-toteutukset olivat Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin ELY-keskuksissa. Pohjois-Suomen metsien suojelun ja METSO-ohjelman toteutusmäärät kasvoivat moninkertaiseksi edellisvuoteen verrattuna. Kasvun syytä olivat hyvän määrärahatilanteen lisäksi kohteiden suuri tarjonta vuodelle 2021.

Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista kasvoivat edellisiin vuosiin verrattuna

Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset, ml. ajoneuvon siirto suoritteiden osalta suoritemäärä kasvoi aikaisemmista vuosista. Osan lupamäärien kasvusta selittää tuulivoimapuistojen vilkas rakentaminen, sillä tuulivoimarakentamisessa tarvitaan erityisesti erikoiskuljetuslupia, mutta myös johtojen ja kaapeleiden sijoituslupia, työlupia ja liittymälupia. Tuulivoimapuistot hakevat lisäksi myös opasteita sekä osoiteviittoja.

Seurantaohjelman mukaisten näytteiden määrä on kasvanut aiemmista vuosista yli kaksinkertaiseksi. Määrän kasvuun on syytä, että nyt näytemäärä on ilmoitettu näytteittäin, kun aiemmin luku ilmoitettiin näytepisteittäin.

Eläinvalvontojen määrä laski edelliseen vuoteen verrattuna. Suoritemäärän lasku johtui pitkälti koronapandemiasta.

Luonnonsuojeluohjelmien toteutuksen (ha) vuosittaiset hehtaarimäärät vaihtelevat, koska eri vuosina on hyvin erilaisia kohteita. Vuonna 2021 luonnonsuojeluohjelmien hehtaarimäärät pysyivät suunnilleen vuoden 2020 korkealla tasolla. Vuodesta 2020 suojeluohjelmien toteutusluvussa on mukana myös uuden HELMI-ohjelman soidensuojelu-kohteet.

Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut) suoritteiden määrä laski edellisistä vuosista. Vaikka hankittujen koulutusten määrä joiltain osin oli kasvussa, koulutusten toteuttaminen oli erittäin haasteellista mm. koronatilanteesta sekä alueen myönteisestä työllisyyskehityksestä johtuen.

Maaseutuhallinnon toimeenpanotehtävät saatiin tehtyä kiitettävästi poikkeuksellisesta koronatilanteesta huolimatta. Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien määrä sekä peltolohkorekisterin ristiintarkastusten määrä kasvoivat merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna.

Edistettyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet lisääntyivät myös edellisvuoteen verrattuna.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty vastaavien avainsuoritteiden lukumäärät ELY-keskuksittain.

Avainsuoritteiden määrät ELY-keskuksittain

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä		
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2019	563	414			242	274		220		174	184		347		145	2 563		
	2020	589	432			273	227		280		231	229		417		162	2 840		
	2021	617	430			260	231												
Ympäristöluvanvaraiset laitokset, valvontakoh- teet	2019	421	706		293	280	274	155	231	145	283	1 208		570	148	318	5 032		
	2020	419	723		214	283	249	134	216	120	295	1016		510	130	317	4 626		
	2021	401	711																
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl v. 2021 peltovalvonnat, kpl	2019	179	272	157	190	201	168	132	182	113	153	296	239	228	43	84	2 637		
	2020	102	179	112	101	99	98	79	113	66	105	180	134	142	27	49	1 586		
	2021	104	176	104	103	101	94	76	112	62	103	182	130	137	24	38	1 546		
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	2019	815 655	277 192	88 028	147 985	252 259	170 835	58 050	120 012	66 529	121 839	43 565	115 974	106 680	102 585	97 615	2 584 803		
	2020	1 113 144	233 204	128 954	114 053	225 716	154 849	48 943	59 894	69 193	154 349	45 919	124 372	154 880	45 704	91 550	2 764 724		
	2021	1 098 022	194 875	91 465	115 371	230 970	143 044	47 848	89 903	58 430	105 358	46 152	88 688	140 836	29 271	82 659	2 562 892		
Maksuttomat vahingonkorvausasiat, hakemuk- set	2019																1 972	1 972	
	2020																	2 407	2 407
	2021																	1 695	1 695
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupää- tökset, kpl	2019	248	366	383	327	317	258	285	305	427	356	619	386	506	250	270	5 303		
	2020	280	274	407	344	318	256	341	295	444	451	518	317	562	190	294	5 291		
	2021	243	256	374	283	282	230	321	294	368	331	463	292	512	193	265	4 707		
Yritystukipäätökset	2019				112			166			341			194			813		
	2020				9 500			2 658			7 878			3 388			23 424		
	2021				743			227			660			274			1 904		
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2019	119	100	186	192	114	132	110	88	149	220	232	166	238	101	162	2 309		
	2020	127	95	224	154	140	158	119	92	155	180	263	132	222	72	145	2 278		
	2021	96	61	150	140	115	127	75	70	86	148	155	108	199	74	113	1 717		
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehit- tämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2019	8	8		4	11	6	8	8	17	2	30		44	9	6	161		
	2020	10	8		4	14	6	8	9	17	2	30		42	9	6	165		
	2021	9	8		743			227			660			274			1 904		
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoit- teista on huolehdittu, kpl	2019	2	7		1	11	7	0	9	0	0	196		199	34	3	469		
	2020	2	7		1	11	7	5	9	2	0	199		199	34	3	479		
	2021	2	7		1	11	7	0	9	0	0	196		199	34	3	469		
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2019	94	120	114	60	109	43	91	108	189	91	126	102	188	82	99	1 616		
	2020	159	162	172	83	155	75	155	193	364	127	172	121	285	78	128	2 429		
	2021	118	128	104	76	108	67	101	133	227	94	147	100	217	76	123	1 819		
Käsitellyt palkkaturvahakemukset	2019	4 833															4 833		
	2020	5 781															5 781		
	2021	4 840															4 840		
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	2019	116	373	163	142	173	91	78	217	70	86	416	365	356	27	415	3 088		
	2020	127	457	203	131	168	110	92	214	88	86	526	338	384	40	352	3 316		
	2021	100	384	185	173	154	74	94	236	85	83	431	352	349	26	410	3 136		

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
METSÖ-toteutus, ha	2019	298	541		470	334	430	372	504	452	542	605		312	129	75	5 064
	2020	857	706		410	428	560	551	395	300	401	563		575	0	37	5 783
	2021	750	724		83	155	75	155	193	364	127	172	121	285	78	128	2 429
Talviaikainen asiakirjavalvonta	2019																
	2020																
	2021	93	142	79	109	117	85	66	99	58	79	175	123	124	20	32	1 401
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista yht, kpl	2019	15	10		2	4	3	0	2	1	0	6		7	4	3	57
	2020	8	15		2	3	3	0	2	1	1	9		6	3	5	58
	2021	13	8		131	168	110	92	214	88	86	526	338	384	40	352	3 316
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	2019	79	140			44	47		115		34	152		242		53	906
	2020	99	124			33	52		180		48	130		52		45	763
	2021	117	100			23	20										
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	2019	6	7			4 880	2		12		8	20		15		667	5 617
	2020		8			5 168	2		20		10	22		25		853	6 108
	2021	25	13			5 968	6										
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja eituotannolliset investoinnit, kpl	2019	32	36	4	12	14	12	20	18	22	14	30	14	40	3	12	283
	2020	473	870	287	435	697	439	530	747	556	397	590	572	779	163	174	7 709
	2021	1 100	1 626	536	944	1 418	835	830	1 261	1 044	716	1 184	1 198	1 372	264	311	14 639
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	2019	241	772	391	288	277	190	214	473	228	221	889	613	569	46	376	5 788
	2020	238	684	370	298	359	208	198	451	213	203	871	664	678	74	348	5 857
	2021	219	656	326	285	324	175	181	408	167	162	813	638	602	50	323	5 329
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	2019	6	2		5	2	2	2	5	3	1	0		8	8	1	45
	2020	10	2		6	0	2	2	1	3	1	0		8	8	1	44
	2021	8	3		12	14	12	20	18	22	14	30	14	40	3	12	283
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	2019	1 700	1 850		1 000	1 397	1 339	1 235	1 111	1 480	1 600	1 602		1 097	1 055	811	17 277
	2020	1 700	1 820		907	1 252	1 567	1 298	1 167	1 432	1 925	1 970		1 013	1 042	793	17 886
	2021	2 100	1 872		288	277	190	214	473	228	221	889	613	569	46	376	5 788
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	2019					54 700											54 700
	2020					68 700											68 700
	2021					70 275											70 275
Eläinvalvonnat, kpl	2019	36	71	53	70	65	43	53	129	47	78	146	128	136	23	34	1 112
	2020	24	49	35	42	43	34	49	75	43	40	74	53	87	14	23	685
	2021	20	39	27	34	48	23	32	68	29	32	64	57	68	17	19	577
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	2019	230	118		96	24	23	30	36	65	80	257		1 618	81	0	2 658
	2020	37	419		44	161	184	395	86	807	508	627		3 654	76	75	7 073
	2021	54	539		907	1 252	1 567	1 298	1 167	1 432	1 925	1 970		1 013	1 042	793	17 886
Luomutuotannon valv. tarkastuspäätösten lukumäärä, kpl ja lupapäätösten lukumäärä, kpl	2019	510	647	242	340	634	375	388	593	562	273	647	591	771	186	79	6 838
	2020	514	674	273	417	688	415	452	634	636	327	650	596	785	155	83	7 299
	2021	307	626	272	378	619	356	324	585	528	257	611	560	687	128	65	6 303
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämisspalvelut), lkm	2019				4 534			2 039			5 450			2 619			14 642
	2020				8 671			3 465			12 646			3 351			28 133
	2021				4 632			1 669			5 018			1 352			12 671

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	2019	8	6		3	13	3	5	7	5	1	8		17	9	6	91
	2020	7	7		3	13	3	2	7	5	1	10		32	11	6	107
	2021	6	6		34	48	23	32	68	29	32	64	57	68	17	19	577
Kasvinterveyden ja taimiaineiston tarkastusten tai kartoituskäyntien lukumäärä, kpl ja näytteiden lukumäärä, kpl	2019	110	35	175	248	216	58	179	134	62	113	222	420	187	42	85	2 286
	2020	61	16	103	104	120	48	91	41	50	63	140	289	96	18	35	1 275
	2021	41	10	142	182	187	73	106	116	85	97	191	372	116	29	51	1 798
Erikoiskuljetusluvut	2019					9 809											9 809
	2020					10 251											10 251
	2021					10 838											10 838
Edistetyt peruskuivatus- ja ojitustoimitushankkeet (kpl)	2019	7	20		2	7	8	0	3	4	1	30		27	0	0	109
	2020	7	20		2	4	10	1	3	8	1	25		39	0	0	120
	2021	8	20		4 534			2 039			5 450			2 619			14 642
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	2019	251	212	57	368	516	245	22	430	21	125	125	58	112	24	44	2 610
	2020	8	49	74	44	72	3	99	96	6	80	78	92	154	27	18	900
	2021	85	194	98	105	141	77	111	188	73	103	116	100	182	52	48	1 673
Luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa (kpl)	2019																451
	2020																458
	2021								1								467

1.5.1.2 TE-toimistojen suoritteiden määrät

Alla olevassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen avainsuoritteiden lukumäärät vuosilta 2021 ja vertailutieto vuodelta 2020 TE-toimistoista yhteensä. Avainsuoritteina on esitetty n. 15 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaikaa TE-toimistoissa vuosina 2020 ja 2021. Tiedot avainsuoritteiden lukumäärästä esitetään v. 2021 niiden suoritteiden osalta, joista suoritetiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa.

TE-toimistojen kustannuslaskentaa kehitettiin vuoden 2019 aikana. Tällöin TE-toimistojen toimintoluokitus uudistettiin ja toiminnoille määriteltiin suoritteet. Uudet toiminto- ja suoritekoodit otettiin käyttöön v. 2020 alusta alkaen. Suoritetiedot kerättiin ensimmäisen kerran kustannuslaskentaa varten vuonna 2020, joten vertailutietoa sitä aikaisempiin vuosiin ei esitetä.

TE-toimistojen avainsuoritteet

Ajanjakso 1.1. - 31.12.2021 (+ vertailutieto v. 2020)

Avainsuoritteina on esitetty n. 15 suoritetta, joiden tuottamiseen TE-toimistoissa on käytetty eniten työaikaa

Suoritteen nimi	Suoritteiden lkm 2021	Suoritteiden lkm 2020
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	598 630	729 859
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	370 431	368 546
Uusi alkanut työnhakujakso	310 300	688 052
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	77 828	75 137
Toteutuneet AVO-ohjaukset	19 286	21 562
Tehdyt työtarkistukset (pl. vuorotteluvapaa)	152 303	168 309
Tehdyt esittelyt (ml. vuorotteluvapaa)	77 438	60 939
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	37 095	54 741
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0 – 9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	2 960 123	4 542 028
Alkaneet omaehtoisen opiskelun jaksot	40 462	44 532
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit	232 713	198 895
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	24 014	27 333
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	30 786	33 067
Tehdyt osapäätökset	16 902	13 026
Myönteiset ja kielteiset starttirahapäätökset	13 558	17 223
Valmennuksissa aloittaneet työnhakijat	25 611	27 621
Kotoutumiskoulutuksen (X6) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	20 210 635	14 595 319

TE-palvelujen toimintakentän avaintehtäviin ja avainsuoritteiden tuottamiseen ovat vaikuttaneet poikkeuksellisella tavalla sekä hallinnonalan järjestämisrolien muutokset että asiakaspalveluun vaikuttava koronapandemian aikaansaama poikkeuslainsäädäntö. 1.3.2021 aloittivat työllisyyden edistämisen kuntakokeilut, jolloin suuri määrä TE-toimiston asiakkaita siirtyi eri kuntakokeilualueille. Uuden toimintamallin käyntiin saaminen, asiakkaiden haltuun ottaminen, asiakaspalvelun järjestäminen sekä kokeilujen asiakasjärjestelmien toiminnan varmistaminen veivät oman aikansa. Haasteista huolimatta TE-toimistojen suoritemäärät kasvoivat monilta osin edellisvuodesta. Tätä edesauttoi osaltaan TE-toimiston kasvanut henkilöstömäärä.

Taloudellisuuslaskennan mukaan TE-toimistojen suoritteiden tuottamiseen kohdistettiin n. 3 597 htv, (3 327 htv v. 2020), kokonaiskustannusten ollessa n. 219,7 M euroa (214,9 M euroa v. 2020). TE-toimistojen osalta suurimmat resurssit kohdistuivat edellisvuoden tapaan työllistymissuunnitelmien tekoon 862 htv (805,4 htv v. 2020), työttömyysturvan asiantuntijatehtäviin 603,5 htv (583,9 htv v. 2020) ja aktivointisuunnitelmien tekoon 251,4 htv (246,1 htv v. 2020).

Tehtyjen työllistymissuunnitelmien määrä laski edellisestä vuodesta merkittävästi, vaikka TE-toimistoille myönnettiin asiakaspalveluun asiantuntijatehtäviin koronapandemiasta johtuva määräaikainen lisämääräraha vuosille 2020 -2021. Samanaikaisesti väliaikaisella lainsäädännöllä säädettiin, ettei asiakkaan haastatteluja tarvitse tehdä

määräajoin (3kk). Vertailtaessa vuosien 2021 ja 2020 suoritemääriä on hyvä huomata, että työnhakijoiden määrä kasvoi voimakkaasti koronapandemiasta johtuen edellisellä vuonna 2020, mikä heijastui ao. vuonna myös työllistymissuunnitelmasuoritteiden suureen määrään. Vuoden 2020 aikana rekrytoitiin ruuhkaluontoisen työn tueksi määräaikaisesti asiantuntijoita. Määräaikaiset työllistymissuunnitelmat eivät olleet työnhakija-asiakkaille velvoittavia. Ilman tätä muutosta vuoden 2020 luvut olisivat todennäköisesti olleet vieläkin suuremmat. Vuoden 2021 suoritemäärän laskua selittää lisäksi se, että vuonna 2021 työllisyystilanne koheni merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna.

Tehtyjen työttömyysturvan erityislausuntojen määrä kasvoi hienoisesti edellisvuodesta. 1.10.2021 työttömyysturvan asiantuntijalausunnat keskitettiin valtakunnallisesti Uudenmaan TE-toimistoon

Suoritemäärän kasvu johtui mm. asiakasmäärän kasvusta.

Uusien alkaneiden työnhakujaksojen trendiluvut ovat huomioita herättävän negatiiviset. Yksi selittävä tekijä on se, että vuonna 2021 koronapandemian vaikutukset laantuivat työttömyysrintamalla ja työllisyys parani verrattuna vuoteen 2020, jolloin, varsinkin keväällä, työttömyys- ja lomautusjaksoja oli poikkeuksellisen runsaasti.

Tehdyt esittelyt lisääntyivät lähes 30% edellisvuodesta.

Myönteisten ja kielteisten palkkatukipäätösten ja starttirahapäätösten määrät vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna. Koronapandemiatilanne on vaikuttanut todennäköisesti myös alkavien yrittäjien määrään ja heijastunut näin ollen myös starttirahahakemuksiin.

Ammatillisen työvoimakoulutuksen toteutuneet opiskelijatyöpäivät vähenivät edellisvuoteen verrattuna. Tähän on vaikuttanut mm. kuntakokeilujen käynnistyminen. Kokeilujen alkuvaiheessa ei asiakkaita pystytty ohjaamaan koulutuksiin samalla intensiteetillä kuin TE-toimisto ns. "normaalitilanteessa" olisi pystynyt. Toisaalta parantunut työllisyystilanne ja työmarkkinoiden lisääntynyt työvoiman kysyntä aiheuttivat sen, että koulutusryhmien kasaaminen samanaikaisesti hankaloitui.

Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktointit lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna. Tähän vaikutti mm. koronapandemian laantuminen ja parantunut työllisyystilanne. Tehdyt osapäätökset lisääntyivät n. 30% edellisvuodesta.

Seuraavassa taulukossa on esitetty vastaavien avainsuoritteiden lukumäärät TE-toimistoittain vuosilta 2020 – 2021.

Avainsuoritteiden määrät TE-toimistoittain

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteen- sä
Tehdyt työllistymissuunnitelmat	2020	202 669	80 366	29 709	46 821	60 343	53 749	16 536	28 073	38 446	36 526	23 401	22 922	53 905	14 319	22 074	729 859
	2021	164 851	61 185	25 079	31 788	53 915	54 231	15 892	24 272	29 739	27 429	18 628	20 559	41 751	13 241	16 070	598 630
Tehdyt työttömyysturvan erityislausunnot	2020	136 693	27 559	11 513	23 864	40 768	16 558	8 531	13 497	7 805	21 158	10 479	9 749	24 500	3 259	12 613	368 546
	2021	140 356	28 459	10 542	22 362	42 459	18 654	7 729	13 841	8 451	18 717	9 899	9 336	24 740	3 105	11 781	370 431
Tehdyt aktivoitumissuunnitelmat	2020	10 583	3 854	3 137	5 626	17 738	1 625	2 444	4 110	2 747	5 258	3 150	2 459	8 931	1 342	2 133	75 137
	2021	10 864	4 065	3 636	4 113	18 606	1 418	2 574	3 666	3 154	6 657	2 987	2 419	10 209	1 333	2 127	77 828
Toteutuneet AVO-ohjaukerrat	2020	6 314	1 284	1 421	1 214	2 915	907	668	958	706	1 469	589	331	1 771	359	656	21 562
	2021	5 369	1 051	1 303	1 224	2 656	964	589	1 052	508	841	579	303	1 975	406	466	19 286
Uusi alkanut työnhakujakso	2020	229 239	64 731	24 853	44 309	62 951	36 622	15 307	26 577	17 113	33 592	22 227	28 341	51 647	6 623	23 920	688 052
	2021	98 483	26 938	11 608	19 329	30 633	16 840	6 846	13 263	8 404	17 361	10 283	10 495	23 817	3 854	12 146	310 300
Tehdyt työtarjoukset (pl. vuorotteluvapaa)	2020	29 683	7 960	5 363	14 514	19 160	20 168	7 454	10 526	1 485	11 426	14 408	5 552	10 750	4 705	5 155	168 309
	2021	22 505	9 082	6 670	14 000	19 758	22 197	5 503	12 022	1 539	3 300	12 097	8 037	8 171	2 761	4 661	152 303
Tehdyt esittelyt (ml. vuorotteluvapaa)	2020	3 886	7 701	7 854	2 344	3 978	3 048	2 051	5 835	427	3 680	5 057	4 398	5 776	1 844	3 060	60 939
	2021	6 442	6 410	10 551	3 776	6 507	3 791	2 319	6 758	265	4 188	6 497	5 532	8 599	1 529	4 274	77 438
Myönteiset ja kielteiset palkkatukipäätökset	2020	11 351	5 284	1 801	4 098	4 953	4 008	2 342	1 962	3 310	4 334	1 714	2 043	3 990	1 416	2 135	54 741
	2021	7 121	3 437	1 485	2 855	3 828	2 662	1 516	1 526	2 313	2 692	1 230	1 357	2 746	846	1 481	37 095
Ammatillisen työvoimakoulutuksen (0 – 9) toteutuneet opiskelijatyöpäivät	2020	2 344 438	4 284	189 429	36 681	1 152 767	78 994	24 277	64 843	19 640	230 522	28 689	154 950	89 718	17 325	105 471	4 542 028
	2021	218 254	18 582	109 489	49 636	1 282 593	96 664	25 632	50 524	26 867	304 192	341 362	158 820	134 117	12 299	131 092	2 960 123
Alkaneet omaehtoisen opiskelun jaksot	2020	16 225	4 085	1 204	2 455	4 249	2 396	965	1 475	1 713	2 827	793	2 092	2 705	405	943	44 532
	2021	14 628	3 734	981	2 197	4 022	2 119	946	1 424	1 521	2 518	751	1 946	2 301	387	987	40 462
Yrityskäynnit ja muut yrityskontaktoinnit	2020	70 695	8 544	7 292	8 796	21 466	10 843	3 269	11 188	7 394	4 803	6 762	6 754	21 084	3 775	6 230	198 895
	2021	82 366	8 007	6 723	12 439	26 350	12 945	3 977	12 921	9 027	5 322	6 196	6 739	27 215	4 271	8 215	232 713
Tehdyt kotoutumissuunnitelmat	2020	14 561	2 150	426	1 243	1 179	1 205	310	681	530	1 301	328	1 067	1 525	366	461	27 333
	2021	11 913	1 851	428	1 392	1 220	1 147	274	744	543	956	316	958	1 357	393	522	24 014
Tehdyt työ- ja koulutuskokeilusopimukset	2020	8 332	2 529	1 726	3 965	2 834	2 550	615	1 124	1 594	1 993	1 290	1 443	1 764	594	714	33 067
	2021	7 288	2 260	1 595	3 608	2 851	2 138	614	1 309	1 492	1 738	1 302	1 449	1 792	692	658	30 786
Tehdyt osapäätökset	2020	6 056				3 319	1 606							2 045			13 026
	2021	8 160				3 913	1 742							3 087			16 902
Myönteiset ja kielteiset starttirahapäätökset	2020	6 376	1 601	547	894	2 228	783	368	584	422	820	409	610	794	94	693	17 223
	2021	5 008	1 245	436	737	1 772	609	247	457	292	573	348	433	727	96	578	13 558
Valmennuksissa aloittaneet työnhakijat	2020	2 678	2 670	559	2 481	3 391	2 758	663	2 494	595	1 945	1 538	1 510	2 418	485	1 436	27 621
	2021	4 577	3 271	542	1 405	2 361	2 712	921	1 617	440	1 451	965	1 775	1 082	340	2 152	25 611
Kotoutumiskoulutuksen toteutuneet opiskelijatyöpäivät	2020	11 045 823		292 559	260 656	392 282	1 208 415	86 238	104 205	141 944	308 382	169 490	196 838	77 142	14 238	297 107	14 595 319
	2021	14 890 239	526 600	498 597	866 083	363 665	1 200 060	122 291	77 557	133 636	494 693	238 230	379 203	106 583	59 952	253 246	20 210 635

1.5.2 Palvelukyky ja suoritteiden laatu

1.5.2.1 ELY-keskuksen palvelukyky ja suoritteiden laatu

Vuoden 2021 aikana ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen asiakastyytyväisyyttä mitattiin palvelutyytyväisyyskyselyjen avulla. Arvioitavia palvelukokonaisuuksia olivat rahoitus-, maksatus, lupa- ja valvontapalvelut sekä yritysten kehittämispalvelut.

Valtakunnallisten tulosten aikaansaamiseksi ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen kyselyiden tulokset yhdistettiin palveluittain. Palvelutyytyväisyyskyselyyn saatiin vuonna 2021 yhteensä 3 888 vastausta (vuonna 2020 5 610 kpl.). Vastausmäärä on jonkin verran laskenut edellisvuosista. Vuoden 2020 korkeaa vastausmäärää selittää kuitenkin osaltaan silloin toteutettu erillinen koronarahoitukseen liittyvät palvelutyytyväisyyskysely, johon osallistui 1 377 vastaajaa.

Rahoituspalveluita koskevien palautteiden osuus oli 26 %, maksatuspalvelujen 45 %, lupapalveluiden 3 %, valvontapalveluiden 16 % sekä yritysten kehittämispalvelujen 10 % kaikista vastauksista.

Valtakunnallisten yhteenvetotulosten (helmikuu 2022) mukaan ELY-keskusten asiakkailta saamien ”palvelu kokonaisuudessaan” tyytyväisyysarvosanojen valtakunnallinen keskiarvo vuonna 2021 oli kaikkien palveluiden osalta 4,35 (4,36 / 2020), mitä voidaan pitää erinomaisena (asteikko 1 – 5). Kokonaistyytyväisyyden keskiarvo pysyi käytännössä samana kuin vuoden 2020 vertailukelpoisissa tuloksissa.

Tyytyväisyys palvelun osatekijöihin on pysynyt hyvin lähellä edellisvuoden tuloksia. Palvelun osatekijöistä tyytyväisyys asian käsittelyn nopeuteen on hiukan laskenut aiempaan nähden ja on muita osatekijöitä alhaisempi. Tyytyväisiä oltiin edellisvuosien tapaan palvelun ystävällisyyteen, jonka osalta arviot olivat edelleen hivenen parantuneet ja tyytyväisyyden keskiarvo oli erinomainen (4,61).

Valtakunnalliset keskiarvot ovat palveluittain seuraavat:

	2021	2020	2019
Rahoitus	4,20	4,35	4,34
Maksatus	4,43	4,34	4,27
Luvat	4,49	4,52	4,49
Valvonta	4,36	4,37	4,35
Yritysten kehittämispalvelut, analyysi ja konsultointi	4,38	4,41	4,41
Yritysten kehittämispalvelut, koulutus	4,29	4,23	4,16
Kaikki palvelut	4,35	4,36	4,30

Rahoituspalveluiden osalta kokonaistyytyväisyyden keskiarvo on alentunut selvästi 4,20 (4,35 / 2020). Asiakkaiden tyytyväisyys palvelun osatekijöihin on kokonaistyytyväisyyden tavoin laskenut läpileikkaavasti kaikkien arvoitujen tekijöiden osalta. Selvästi muita tekijöitä alhaisemman arvion saa asian käsittelyn nopeus 3,80 (4,03 / 2020).

Maksatuspalveluiden kokonaistyytyväisyys on parantunut aiempaan nähden 4,43 (4,34 / 2020). Tyytyväisyys maksatuspalvelun osatekijöihin on läpileikkaavasti parantunut kaikkien tekijöiden osalta. Maksatuspalvelujen palvelun ystävällisyydestä annettu arvio on edelleen parantunut ja on huomattavan korkea 4,65 (4,56 / 2020). Myös tyytyväisyys maksatuspalvelun asiantuntemukseen, annettuun neuvontaan ja päätöksen perusteluihin koettiin erityisen hyväksi. Maksatuspalveluihin sisältyvät KEHA-keskuksen hoitamat maksatustehtävät ja ELY-keskuksissa tehtävät maksatustehtävät.

Lupapalveluiden kokonaistyytyväisyys on pysynyt edellisvuosien huomattavan korkealla tasolla 4,49 (4,52 / 2020). Muutokset edellisvuoteen ovat myös muiden tyytyväisyyden osatekijöiden osalta pieniä. Lupapalveluiden asiakkaat olivat edellisvuosien tapaan hyvin tyytyväisiä myös asian käsittelyn nopeuteen muiden osatekijöiden lisäksi, joskin tyytyväisyys on hivenen alentunut 4,43 (4,49 / 2020).

Valvontapalvelujen osalta kokonaistyytyväisyys on pysynyt ennallaan 4,36 (4,37 / 2020). Muutokset edellisvuoteen ovat myös muiden tyytyväisyyden osatekijöiden osalta pieniä. Valvontapalvelujen asiakkaat olivat hyvin tyytyväisiä koettuun ystävällisyyteen ja palvelun asiantuntemukseen. Palvelun ystävällisyydestä saatu keskimääräinen arvio on pysynyt ennallaan ja on erinomainen 4,71 (4,70 / 2020).

Osana ELY-keskusten palvelutyytyväisyyskyselyä selvitettiin myös asiakkaiden näkemyksiä yritysten kehittämispalveluista (analyysi ja konsultointi, koulutus). Vuoden 2021 Analyysi- ja konsultointipalvelun kokonaistyytyväisyys säilyi

lähes edellisvuoden korkealla tasolla 4,38 (4,41 / 2020). Kokonaistyytyväisyys koulutuspalveluihin kasvoi edellisvuodesta ollen hyvällä tasolla 4,29 (4,23 / 2020).

Taulukossa on esitetty ELY-keskusten asiakkailta saamat kaikkien palvelujen kokonaistyytyväisyysarviot vuonna 2021 sekä kokonaisvastausmäärät v. 2021 (vertailuarvona kokonaistyytyväisyys v. 2020 ja v. 2019).

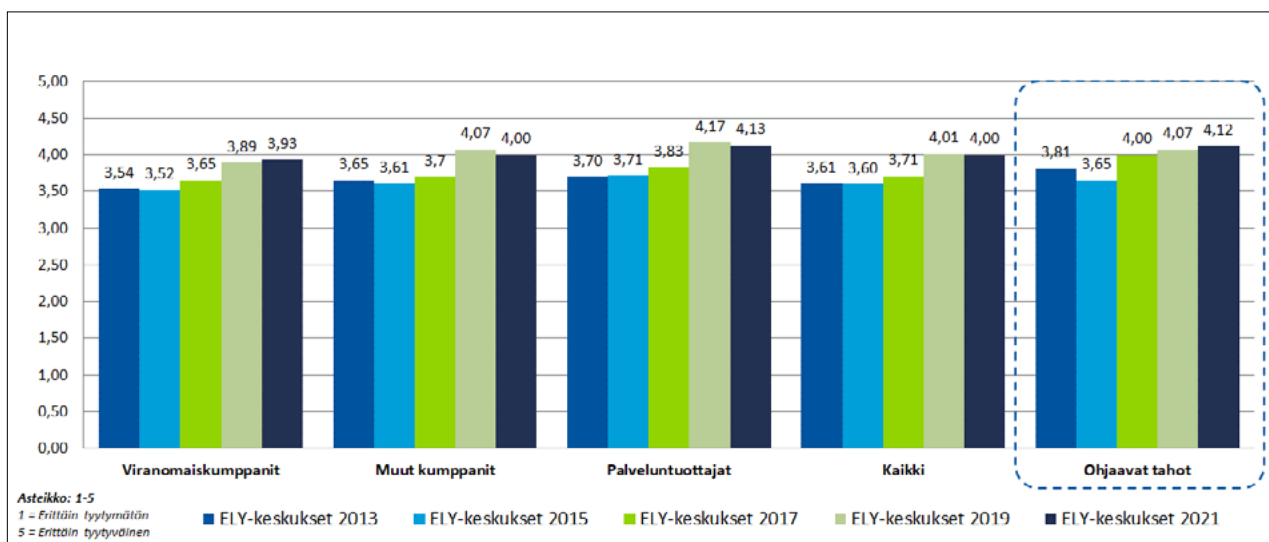
ELY-keskus	Vastausmäärä (N) 2021	Palvelu kokonaissuudessaan 2021	Palvelu kokonaissuudessaan 2020	Palvelu kokonaissuudessaan 2019
Etelä-Pohjanmaa	217	4,52	4,50	4,43
Etelä-Savo	142	4,26	4,48	4,44
Häme	351	3,99	4,13	4,33
Kaakkois-Suomi	159	4,35	4,37	4,45
Kainuu	48	4,44	4,37	4,39
Keski-Suomi	251	4,31	4,35	4,23
Lappi	25	4,42	4,50	4,21
Pirkanmaa	154	4,34	4,38	3,88
Pohjanmaa	158	4,55	4,48	4,38
Pohjois-Karjala	106	4,53	4,51	4,38
Pohjois-Pohjanmaa	366	4,45	4,45	4,41
Pohjois-Savo	34	4,03	4,39	4,21
Satakunta	89	4,57	4,59	4,59
Uusimaa	90	4,22	4,32	4,13
Varsinais-Suomi	157	4,34	4,44	4,41
KEHA-keskus	1041	4,36	4,26	4,22
Koulutus- ja analyysi ja konsultointi	379	4,37	4,34	4,31
Liikenteen ja tienpidon luvat	121	4,51	4,52	4,48

Sidosryhmien tyytyväisyys ELY-keskusten toimintaan

Kahden vuoden välein toteuttavan sidosryhmätutkimuksen tulokset osoittavat, että sidosryhmät kokevat ELY-keskusten kanssa tehdyn yhteistyön tärkeäksi ollen asteikolla 1 – 5 peräti 4,48. Lähes yhdentoista toimintavuotensa aikana ELY-keskukset ovat tulleet myös alueensa sidosryhmille tutuiksi. ELY-keskukset koetaan asiantuntevaksi, yhteistyökykyiseksi ja helposti lähestyttäväksi kumppaniksi.

Sidosryhmäkysely kohdistui ohjaaville ministeriöille ja virastoille sekä viranomaiskumppaneille, palveluntuottajille ja muille kumppaneille. Kaikkien vastanneiden antama kokonaistyytyväisyysarvosana 4,00 oli lähes samalla tasolla vuoden 2019 tutkimuksen kanssa (4,01/19). Tulosten säilyessä samalla korkealla tasolla voidaankin pitää hyvänä onnistumisena huomioiden lähes kahden viime vuoden poikkeuksellinen Covid19 ajanjakso. Vastajamäärä 1 792 (30 %) on pysynyt edellisten vuosien tasolla.

Kokonaistyytyväisyys ELY-keskusten toimintaan. Vertailuvuodet 2013 – 2021.

ELY-keskusten väliset kokonaistyytyväisyysarvosanat vaihtelivat 3,85 – 4,25 välillä. Erot ovat ELY-keskusten välillä pienentyneet aikaisempaa nähden. Onnistumisina nousi vahvasti esille sujuva mutkaton yhteistyö sekä asiantuntijatasolla tehtävä erinomainen yhteistyö.

1.5.2.2 TE-toimistojen palvelukyky ja suoritteiden laatu

TE-toimistojen asiakaspalautteiden kerääminen toteutetaan jatkuvana, automatisoituna kyselynä neljä kertaa vuodessa (URA – Webropol – QlikView järjestelmiä hyödyntäen). Nykyinen tiedonkeruujärjestelmä otettiin täysimääräisesti tuotantokäyttöön 2017 aikana. Kysely kohdistetaan kaikille TE-toimistoissa asioinneille työnantaja- ja työnhakija-asiakkaille.

Seuraavassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen työnantaja-asiakkaiden arvioima kokonaistyytyväisyys palveluun (kysymys: ”Olemmeko palvelleet teitä hyvin?”, asteikko 1 – 5) vuosilta 2018 – 2021. Työnantaja-asiakkaiden kyselyn käytettävissä olevan aineiston vastaajamäärä vuonna 2021 oli 691 vastaajaa. Vuoden 2021 aineisto perustuu kyselyihin Q1-Q3 (2021) ajalta, koska Q4 aineisto ei ole vielä ollut raportointihetkellä käytettävissä.

TE-toimisto	Työnantaja-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys (asteikko 1 - 5)			
	2021	2020	2019	2018
Uusimaa	3,84	4,22	3,93	3,91
Varsinais-Suomi	4,26	4,35	4,40	4,30
Satakunta	4,24	4,32	3,86	4,05
Häme	4,18	4,08	4,13	4,02
Pirkanmaa	4,38	4,20	4,12	4,08
Kaakkois-Suomi	4,25	4,52	3,71	3,85
Etelä-Savo	4,24	4,45	4,13	3,97
Pohjois-Savo	3,82	4,20	3,78	4,19
Pohjois-Karjala	4,00	4,47	4,00	3,94
Keski-Suomi	4,03	4,27	3,91	3,87
Etelä-Pohjanmaa	4,31	4,32	3,97	4,43
Pohjanmaa	3,93	4,60	4,42	4,17
Pohjois-Pohjanmaa	4,21	4,18	3,99	4,27
Kainuu	4,06	4,57	4,24	4,18
Lappi	3,82	4,29	4,28	4,10
Koko maa	4,05	4,28	4,03	4,05

Työnantaja-asiakkaiden kokonaistyytyväisyyden keskiarvo v. 2021 koko maan osalta oli 4,05, mikä on selvästi alempi kuin vuotta aikaisemmin, mutta toisaalta samaa tasoa kuin sitä edeltäneet vuodet kyselyn aiemman mittaushistorian aikana.

Eniten valtakunnallisen keskiarvon yläpuolella v. 2021 kokonaistyytyväisyydessä oltiin Pirkanmaan ja Etelä-Pohjanmaan TE-toimistojen alueilla. Vastaavasti alhaisimmat työnantaja-asiakkaiden kokonaistyytyväisyysarviot olivat Lapin, Pohjois-Savon ja Uudenmaan TE-toimistojen alueilla.

Seuraavassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys palveluun (kysymys: ”Palvelu on ollut kokonaisuutena hyvää.”, asteikko 1 – 5) vuosilta 2018 – 2021. Työnhakija-asiakkaiden käytettävissä olevan aineiston vastaajamäärä vuonna 2021 oli 8 756 vastaajaa. Vuoden 2021 aineisto perustuu kyselyihin Q1-Q3 (2021) ajalta, koska Q4 aineisto ei ole vielä ollut raportointihetkellä käytettävissä.

TE-toimisto	Työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys (asteikko 1 - 5)			
	2021	2020	2019	2018
Uusimaa	4,02	4,17	3,85	3,69
Varsinais-Suomi	3,99	4,27	3,92	3,85
Satakunta	4,35	4,51	4,23	4,09
Häme	4,12	4,28	3,96	3,82
Pirkanmaa	4,01	4,11	3,73	3,53
Kaakkois-Suomi	4,14	4,42	4,02	3,86
Etelä-Savo	4,21	4,38	3,94	3,79
Pohjois-Savo	4,19	4,33	3,89	3,62
Pohjois-Karjala	4,36	4,50	4,27	4,15
Keski-Suomi	4,08	4,19	3,79	3,67
Etelä-Pohjanmaa	4,05	4,34	3,99	3,87
Pohjanmaa	4,22	4,34	4,13	3,89
Pohjois-Pohjanmaa	4,06	4,22	4,00	3,81
Kainuu	4,02	4,44	4,31	4,11
Lappi	4,15	4,30	3,99	3,89
Koko maa	4,08	4,24	3,92	3,76

Työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyyden keskiarvo v. 2021 koko maan osalta oli 4,08, mikä on merkittävästi edellisvuotta alempi. Toisaalta tyytyväisyys on tätä aiempien vuosien tasolla, itse asiassa korkeampikin. Kaikilla alueilla kokonaistyytyväisyys laski. Parhaimmat tyytyväisyysarvosanat työnhakija-asiakkaat antoivat edellisvuoden tapaan Pohjois-Karjalan ja Satakunnan TE-toimistojen alueilla. Alhaisimmat arviot olivat Varsinais-Suomen, Pirkanmaan, Uudenmaan ja Kainuun TE-toimistojen alueilla.

1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

TE2024 uudistuksen valmistelu

Toimintakertomusvuoden keväällä käynnistyi virkamiestyönä TE2024 -uudistuksen valmistelu. Uudistuksessa pääosa TE-toimistojen tehtävistä, TE-palveluihin liittyvät hankintatehtävät ELY-keskusten E-vastuualueilta sekä TE-palvelujen maksatustehtävät ja TE-palveluihin liittyvät henkilöstö- ja taloushallinnon, asianhallinnan ja virastopalvelujen tehtävät KEHA-keskuksesta siirtyvät kuntiin vuoden 2024 aikana. Valmistelutyössä henkilöstöä ja muutosjohtamista koskeva asiakokonaisuus oli KEHA-keskuksen henkilöstö ja lakipalvelut -yksikön vetovastuulla. Muutoksen johtamisen ja henkilöstöpolitiikan periaatteet laadittiin heti valmistelun alkuvaiheessa. Muutoksen valmistelu edellytti yhteistyötä niin kuntaliiton kuin muidenkin kuntasektorin toimijoiden kanssa. Uudistuksen linjausten johdosta järjestettiin henkilöstöinfoja ja teams -nettikyselytunteja. Valmistelun edetessä suunniteltiin muutosta tukevia toimenpiteitä henkilöstölle ja marraskuussa aloitettiin jo TE-johtajien muutosvalmennus.

Koronatilanteen vaikutuksia

Koronaepidemian jatkuminen työllisti henkilöstö- ja lakipalvelut yksikköä edelleen vuonna 2021. Yksikkö perusti vuonna 2020 Koronasivuston Taimi -intranettiin. Sivustolla on toimintaohjeita sekä tartuntojen ehkäisemistä että tartuntatilanteita varten. Sivustoa ylläpidettiin toimintavuoden aikana huomioiden valtioneuvoston suosituksia ja Valtiovarainministeriön antamia ohjeita. Päävastuu koronapandemian torjunnassa siirtyi valtakunnallisesta toimintamallista alueellisen tautitilanteeseen perustuviin rajoitus- ja hallintatoimiin, joiden mukaan virastot ovat toimineet. Usein kysytyt kysymykset -palstalla otetaan edelleen tarvittaessa kantaa henkilöstöhallinnollisiin sekä työvälineitä koskeviin kysymyksiin.

Koronapandemialla sekä sen torjuntakeinona käytetyllä laajalla etätyöllä näyttää olleen merkittävä vaikutus moneen toimintakertomuksen tunnuslukuun vuosina 2020 ja 2021. Yhteensä yli 800 henkilötyövuoden lisäresursseilla oli suuri vaikutus sekä henkilöstöresurssien määrään että rakennetietoihin, kuten keski-ikään ja määräikäisen henkilöstön osuuteen. Etätyö on vähentänyt sairauspoissaoloja ja se on vaikuttanut myös vähentävästi

henkilöstökoulutukseen ja virkistystoimintaan. Tämä näkyy sekä ko. tunnuslukujen muutoksena että merkittävänä nousuna tehdyn työajan osuudessa virastojen kokonaistyöajasta.

Työllisyyden kuntakokeilut henkilöstöhallinnon näkökulmasta

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilut, jotka toteutetaan 1.3.2021 – 30.6.2023 välisenä aikana, merkitsivät yhteensä noin 1 130 henkilötyövuotta vastaavan TE-toimiston henkilömäärän siirtämistä kokeiluun osallistuvien kuntien työnjohdon alle. Henkilöstö- ja lakipalvelut -yksikkö suunnitteli ja toteutti laajan kuntakokeilujen yt-prosessin yhdessä TE-toimistojen kanssa. Useassa TE-toimistossa toteutettiin samassa yhteydessä toimiston organisaatiomuutos. Henkilöstön laajamittainen siirtäminen edellytti laajaa suostumus- ja päätöksentekoprosessia henkilötasolla sekä muutoksia henkilötietojärjestelmässä siirtyvän henkilöstön osalta.

Siirtyminen valmentavan työkuultuuriin aloitettiin

Toimintakertomusvuoden aikana valmisteltiin valmentavan työotteiden käyttöönottoa vuoden 2022 kehityskeskusteluissa. Valmentavan työotteiden käyttöönotolla tavoitellaan johtamisen, esihenkilötyön ja työyhteisön kehittämistä. Keskeisenä tekijänä on jatkuva vuorovaikutus johdon, esihenkilöiden ja henkilöstön välillä. Valmentavaa työotetta pilotoitiin Pohjanmaan ELY-keskuksessa ja TE-toimistossa. Esihenkilöitä ja henkilöstöä koulutettiin valmentavaan työotteeseen sekä Osaava-järjestelmään, joka toimii apuna kehityskeskusteluissa. Valmentavan työotteiden vakiinnuttaminen ja Osaava-järjestelmän käytön laajentaminen jatkuu virastokokonaisuudessa vuonna 2022. Tavoitteena on toimintakulttuurin muutos, jossa korostuu yhdessä tekeminen ja henkilöstön osallistaminen.

Laadullinen henkilöstösuunnittelu ja osaamiskeskustelut

Vuonna 2021 valmisteltiin ELY-keskuksissa, TE-toimistoissa ja KEHA-keskuksessa käyttöön otettavaksi laadullista henkilöstösuunnittelua varten osaamiskeskusteluohjeistus. Osaamiskeskustelussa on kyse vähintään kerran vuodessa käytävästä työyhteisön keskustelusta, jossa pysähdytään yhdessä tunnistamaan vahvuuksia, ennakoimaan tulevaisuuden osaamistarpeita ja peilaamaan osaamista organisaatiotasolla sovittuihin tavoitteisiin. Osaamiskeskustelun tavoitteena on lisätä myös työyhteisön yhdessä ohjautuvuutta ja valmentavaa työotetta, joka otetaan käyttöön samassa aikataulussa kuin osaamiskeskustelutkin. Yksi osaamiskeskusteluista voidaan käydä vuosittaisena ryhmäkehityskeskusteluna ja muulloin tarpeen mukaan esimerkiksi yksikkö-, ryhmä- tai tiimikokouksissa. Osaamiskeskustelut tekevät läpinäkyväksi, mitä osaamista omassa ja muissa virastoissa on. Tarvittaessa tämä edesauttaa osaamisen jakamista virastojen välillä.

Työhyvinvoinnin ajankohtaispäivä sekä Terve arki haltuun kampanjan käynnistäminen

Työhyvinvoinnin ajankohtaispäivä toteutettiin 6.10.2021 Tulevaisuus -teemalla. Webinaarissa oli asiantuntijapuheenvuoroina ”Tulevaisuusajattelu ja tulevaisuustietoisuus työkykyjohtamisen palveluksessa” sekä ”Resilienssi tulevaisuuden työelämän metataitona”.

Koko virastokokonaisuuden henkilöstölle tarkoitettu Terve arki haltuun -kampanja käynnistettiin tammikuussa 2021. Vuoden aikana järjestettiin viisi webinaaria, joiden teemat olivat: ”Motivaation ylläpito, elämäntapamuutos, pienin askelin kohti hyvinvointia”, ”Ergonomia ja työn tauotus”, ”Liikunta”, ”Ravitsemus” sekä ”Uni, vireys ja palautuminen”.

1.6.1 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen henkilöstö

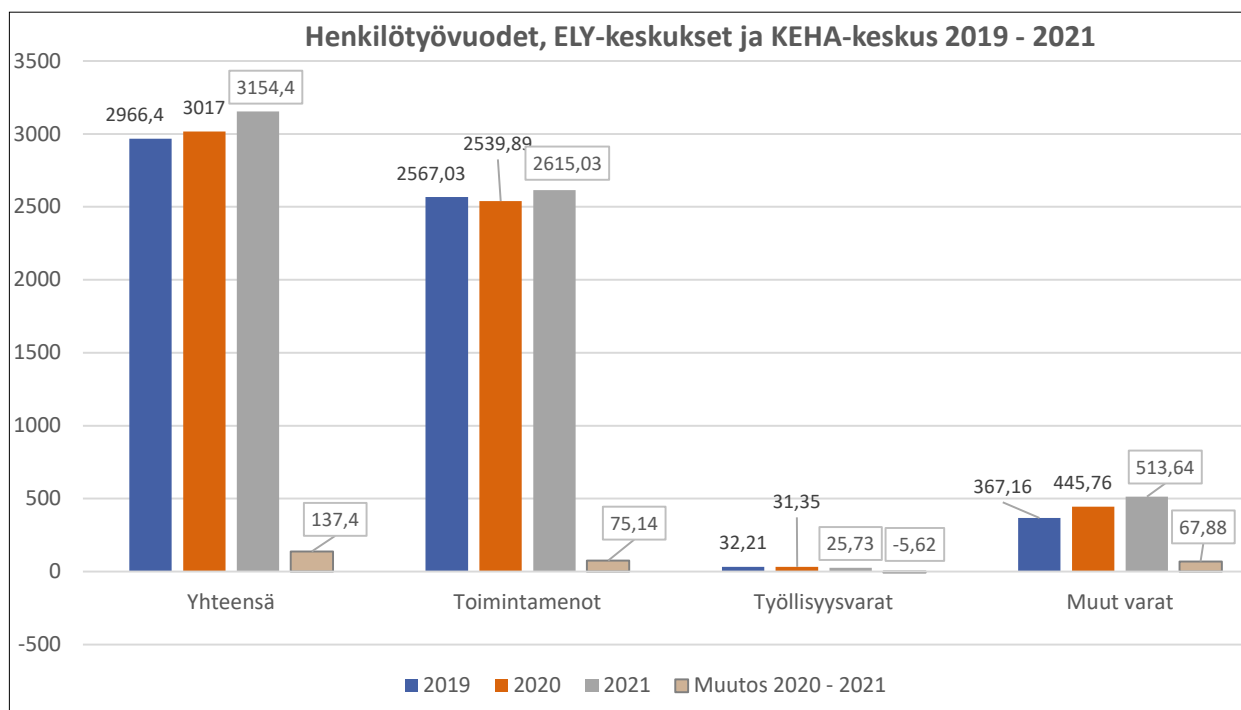
ELY-keskusten henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tulostavoitteena on suunnittelukaudella 2021 – 2022, että keskuksat johdetaan määrätietoisesti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen.

ELY-keskukset ovat TEM:n 10.9.2019 antaman ohjeen mukaisesti laatineet suunnittelukaudelle 1 – 2 konkreettista tavoitetta valtion HR-johtamisen kolmeen strategiseen teemaan, jotka ovat 1) Osaamisen kehittäminen/uudistaminen, 2) Liikkuvuuden edistäminen ja 3) Valtion työnantajakuvan edistäminen.

Mittarina on henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi. Tavoitetaso ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen tulosopimuksissa oli >3,6. Tavoite saavutettiin kaikissa virastoissa.

1.6.1.1 ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen henkilöstön määrä ja rakenne, henkilöstökulut sekä vaihtuvuus

ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen kokonaishenkilötyövuosikertymä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 137,4 henkilötyövuodella (+ 4,6 %). Muutos oli merkittävä sekä toimintamenoilla (+75,1 htv) että muilla varoilla (+67,9 htv).

Toimintamenot:

Toimintamenoäärärahoilla palkatun henkilöstön henkilötyövuosikertymä kasvoi 75,1 henkilötyövuodella (+ 2,9 %).

ELY-keskusten, ml. KEHA-keskuksen vuoden 2021 määrärahaossa ei ollut tasoleikkauksia, jotka olisivat kohdistuneet henkilöstömenoihin. Määrärahaossa oli 1,2 miljoonan euron kertaluonteinen lisämääräraha kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistämiseen (vuonna 2020 0,6 Me) sekä 1,2 miljoonan euron lisämääräraha osaajapulan koordinointiin (1,2 Me). Kertaluonteisina lisäyksiä myönnettiin lisäksi 340 000 € pitkään perhevapailta olevien työllistymisen parantamiseen, 501 690 € asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumisavustusten käsittelyyn, 315 000 € metsitystukeen liittyviin tehtäviin sekä 80 000 € RED yhteyspisteen toimintaan. RED yhteyspisteen toimintaan myönnettiin lisäksi 69 600 euron pysyvä lisämääräraha. Palkkausten tarkastuksiin myönnettiin 5,6 miljoonaa euroa.

TE-toimistojen toimintamenoäärärahan osuus toimintamenohenkilötyövuosista oli 33,7 (-5,2 htv) henkilötyövuotta. KEHA-keskuksen toimintamenohenkilötyövuosista 32,6 (-1,1) henkilötyövuotta kohdistui TE-toimistojen toimintamomentille tehtävissä, jotka liittyvät kiinteästi TE-toimistojen toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. Suurin osa resursseista käytettiin tieto- ja viestintäyksikössä 14,4 (+ 1,6 htv) ja toiminnan kehittämissyksikössä 10,3 htv (- 12,4 htv).

Ympäristövastuualueiden toimintamenuhenkilötyövuosista 32,2 henkilötyövuotta (- 4,1 htv) rahoitettiin seuranta-koodin perusteella ympäristövalvonnan tuloilla.

Muut varat:

Henkilötyövuodet muilla varoilla lisääntyivät 67,9 henkilötyövuodella (15,2 %). Muilla kuin toimintamenuilla palkattujen osuus oli 16,3 %:a kokonaisenhenkilötyövuosimäärästä (+ 1,5 %-yksikköä). Henkilötyövuodet jakautuivat seuraavasti, suluissa muutos vuoteen 2020 verrattuna: Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan yritystoiminnan kehittämispalvelut, yhteisrahoitteiset hankkeet ja yhteistoiminnan hankkeet 266,7 htv

(+ 6,8 htv), Ympäristöministeriön hallinnonala 169,5 htv (+ 58,5 htv), Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala 68 htv (+ 3,4 htv), muut 9,4 htv.

Työllisyysvarat:

Työllisyysvaroilla palkattujen osuus henkilötyövuosista oli pieni, 25,7 henkilötyövuotta, ja osuus väheni edelleen (-5,6 htv). Työllisyysvaroin palkattuja oli vuoden aikana yhdeksässä ELY-keskuksessa sekä KEHA-keskuksessa.

Henkilötyövuosien kehitys, ELY-keskusten vastuualueet ja yhteiset yksiköt

Henkilötyövuodet	2019			2020			2021			Muutos 2020 - 2021		
	Toimintamenoilla	Muilla varoilla	Yhteensä	Toimintamenoilla	Muilla varoilla	Yhteensä	Toimintamenoilla	Muilla varoilla	Yhteensä	Toimintamenoilla	Muilla varoilla	Yhteensä
E-vastuualue	690	158	848,0	674,5	168,3	842,8	695,1	155,6	850,8	20,6	-12,6	8,0
L-vastuualue	402	2	404,0	391,7	5,5	397,2	410,9	2,5	413,4	19,2	-3,0	16,2
Y-vastuualue	690	125	815,0	681,2	197,4	878,6	691,2	256,3	947,5	10,0	58,8	68,9
Muut ELY-keskuksen sisäiset yksiköt	205	98	303,0	208,1	95,6	303,7	210,4	114,4	324,8	2,3	18,8	21,1
Keha ja TE-Aspa	580	16	596,0	584,4	10,4	594,8	606,1	10,6	616,8	21,7	0,3	22,0
Yhteensä	2567,0	399,0	2966,0	2539,9	477,1	3017,0	2613,8	539,4	3153,1	73,8	62,3	136,1

Henkilötyövuosikertymä toimintamenumäärärahoilla kasvoi kaikilla vastuualueilla. Lisäresurssit koronatukien käsittelyyn ja neuvontatehtäviin näkyi kasvuna RR-ELY-keskusten rahoitus- ja maksatusyksiköissä sekä TE-asiakaspalvelukeskuksessa ja KEHA-keskuksessa. Maatalouden ja kalatalouden koronatukien käsittelystä aiheutuneita menoja korvattiin jälkikäteen käytetyn työajan perusteella.

Liikennevastuualueille myönnettiin 1 750 000 euron pysyvät lisäresurssit toimintamenumäärärahamentille.

Ympäristövastuualueilla muiden varojen käytön kasvu jakautui monelle erillisrahoitetulle tehtävälle ja hankkeelle. Merkittävin yksittäinen muutos oli Helmi -elinympäristöohjelmaan käytetyn henkilötyövuosimäärän nousu 20,8 henkilötyövuodella.

Henkilötyövuosimäärä nousi kaikissa ELY-keskuksissa, lukuun ottamatta Kaakkois-Suomen, Satakunnan ja Pohjanmaan ELY-keskuksia, sekä KEHA-keskusta.

Henkilötyövuodet vuonna 2021, ELY-keskukset ja KEHA-keskus	Toimintamenu	Työllisyysvarat	Muut varat	Yhteensä	Muutos, htv:ta yhteensä 2020 - 2021
Uusimaa	243,9	9,8	23,8	277,5	8,7
Varsinais-Suomi	221,5	2,7	53,8	277,9	11,2
Satakunta	38,2	0,0	8,2	46,4	-0,9
Häme	111,5	0,7	41,9	154,1	9,9
Pirkanmaa	205,5	1,7	33,2	240,4	15,1
Kaakkois-Suomi	150,8	0,0	19,0	169,8	-3,8
Etelä-Savo	84,6	0,8	51,3	136,7	11,6
Pohjois-Savo	124,5	0,0	21,2	145,7	8,0
Pohjois-Karjala	66,0	0,4	23,6	90,0	5,1
Keski-Suomi	163,9	0,3	44,7	208,9	8,9

Henkilötyövuodet vuonna 2021, ELY-keskukset ja KEHA-keskus	Toimintamenot	Työllisyysvarat	Muut varat	Yhteensä	Muutos, htv:ta yhteensä 2020 – 2021
Etelä-Pohjanmaa	176,7	0,0	61,1	237,8	13,1
Pohjanmaa	59,8	0,0	7,5	67,3	-0,6
Pohjois-Pohjanmaa	162,1	2,6	64,6	229,3	15,0
Kainuu	52,4	0,0	21,3	73,7	6,7
Lappi	148,0	2,6	32,0	182,7	8,0
TE-asiakaspalvelukeskus	92,7	0,0	0,0	92,7	1,2
Keha-keskus	512,9	4,1	6,5	523,5	20,2
Yhteensä	2615,0	25,7	513,6	3154,4	137,4

Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 148 henkilöä suurempi (+ 4,6 %), kuin vuotta aikaisemmin.

Henkilöstömäärä on kasvanut etenkin Y-vastuualueelle osoitettujen erillismäärärahojen sekä lisääntyneiden lupatehtävien johdosta.

KEHA-keskuksessa, jossa henkilömäärä kasvoi asianhallinta- ja virastopalvelut -yksikössä, henkilöstö- ja lakipalvelut -yksikössä, maksatusyksikössä sekä tieto- ja viestintäyksikössä, muutos oli yhteensä 20 henkilöä.

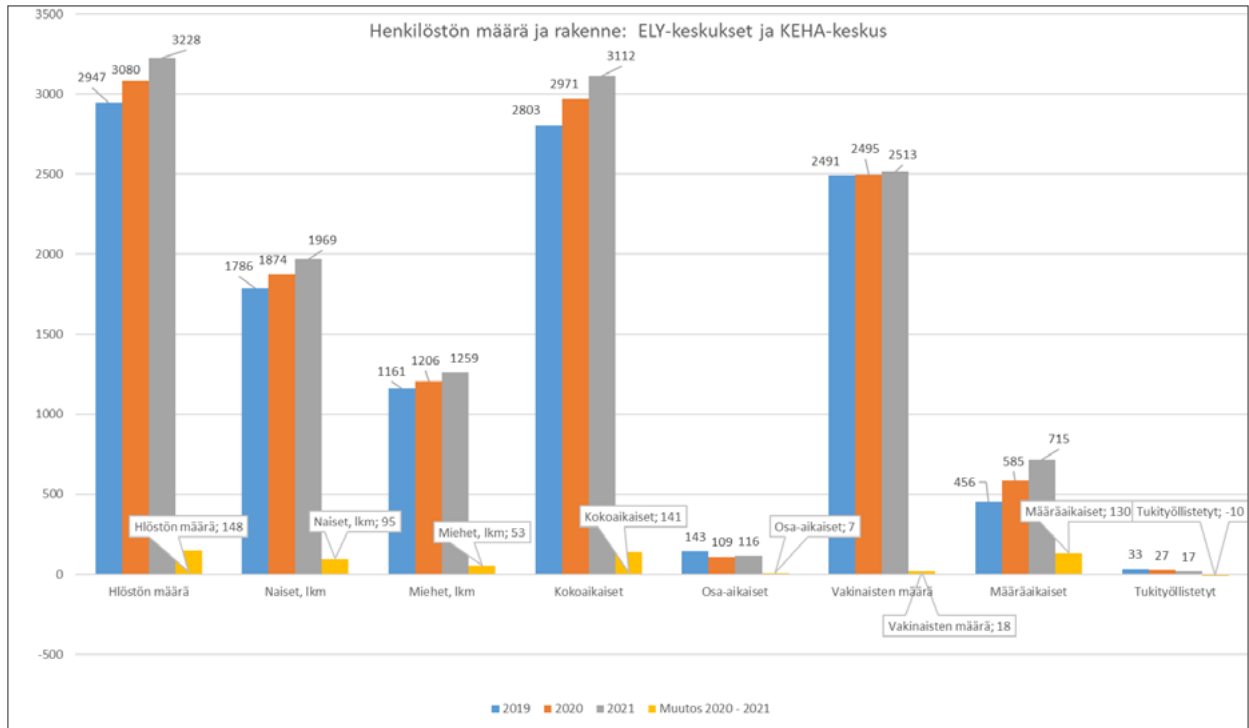
Koronapandemiasta johtuva muutos henkilöstömäärässä vuoteen 2019 verrattuna on ollut merkittävä rakennerahastotehtäviä ja yritystoiminnan kehittämistä hoitavissa ELY-keskuksissa (Etelä-Savo, Häme, Keski-Suomi ja Pohjois-Pohjanmaa), joille myönnettiin lisäresursseja koronapandemian takia lisääntyneiden tehtävien hoitamiseen sekä 2020 että 2021. Niiden henkilöstömäärissä on myös muista syistä johtuvaa kasvua.

Henkilöstön määrä 2019 – 2021, ELY-keskukset ja KEHA-keskus	2019	2020	2021	Muutos 2020 – 2021, lkm.	Muutos 2020 – 2021, %
Uudenmaan ELY-keskus	267	276	276	0	0,0 %
Varsinais-Suomen ELY-keskus	273	272	286	14	4,9 %
Satakunnan ELY-keskus	47	44	45	1	2,2 %
Hämeen ELY-keskus	132	153	156	3	1,9 %
Pirkanmaan ELY-keskus	214	236	257	21	8,2 %
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	166	171	168	-3	-1,8 %
Etelä-Savon ELY-keskus	206	227	237	10	4,2 %
Pohjois-Savon ELY-keskus	137	137	148	11	7,4 %
Pohjois-Karjalan ELY-keskus	84	82	89	7	7,9 %
Keski-Suomen ELY-keskus	183	207	210	3	1,4 %
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	219	225	246	21	8,5 %
Pohjanmaan ELY-keskus	67	66	72	6	8,3 %
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	205	219	228	9	3,9 %
Kainuun ELY-keskus	63	66	75	9	12,0 %
Lapin ELY-keskus	171	176	192	16	8,3 %
Keha-keskus	513	523	543	20	3,7 %
Yhteensä	2947	3080	3228	148	4,6 %

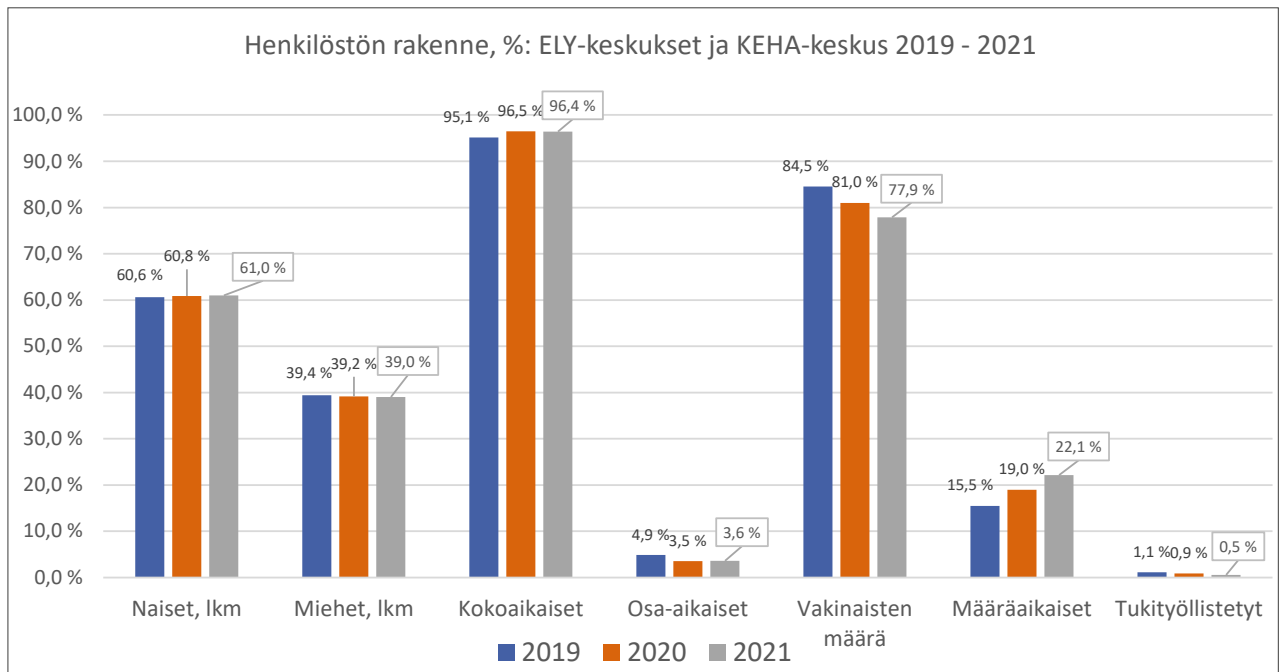
Henkilöstömäärät ko. vuoden lopussa.

Henkilöstörakenne

Merkittävin muutos henkilöstörakenteessa on, että koronatukien käsittelyyn sekä uusiin tehtäviin myönnettyt kertaluonteiset lisäresurssit näkyvät määräaikaisen henkilöstön osuuden 3,1 prosenttiyksikön kasvuna. Uuden henkilöstön palkkaaminen on myös nostanut kokoaikatyötä tekevien määrää.

Määräaikaisen henkilöstön osuus, 22,1 %, oli korkeampi, kuin koko valtionhallinnossa (14,0 %) ja osa-aikaisessa palvelussuhteessa olevien osuus, 3,6 %, oli alhaisempi kuin valtiolla keskimäärin (4,8 %).

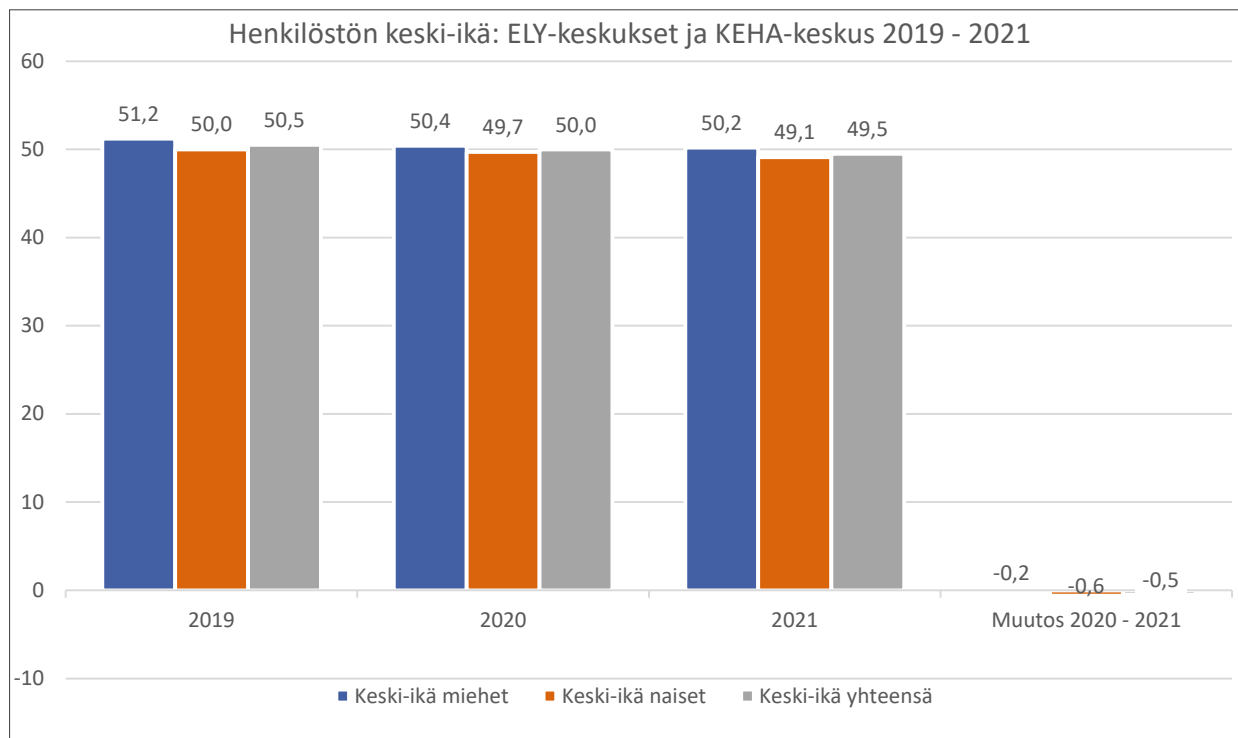

Valtiolla naisten osuus henkilökunnasta oli keskimäärin 50,2 % ja miesten osuus 49,8 %. ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa naisten osuus henkilökunnasta oli huomattavasti suurempi (61 %). Naisten osuudet eri henkilöstöryhmissä olivat: johto 20,0 % (muutos -2,2 %), esimiehet 45,5 % (+2,2 %) ja asiantuntijat 52,4 % (+1,1 %).

Johto- ja esimiestehtävissä toimivien osuus oli yhteensä vain 5,3 %:a henkilökunnasta (muutos -0,2 %-yksikköä), kun se valtionhallinnossa keskimäärin oli 11,9 %. Asiantuntijatehtävissä toimivien osuus, 54,9 % (muutos +0,3 %-yksikköä) on taas huomattavasti korkeampi, kuin valtiolla keskimäärin (42,1 %).

Työllisyysvaroilla palkatun henkilöstön osuus henkilökunnasta oli erittäin pieni, vain 0,5 %. Eniten työllistettyjä oli Uudenmaan ELY-keskuksessa (6) KEHA-keskuksessa (6), sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa (2). Kymmenessä ELY-keskuksessa ei ollut lainkaan työllisyysvaroilla palkattuja henkilöitä vuoden lopussa.

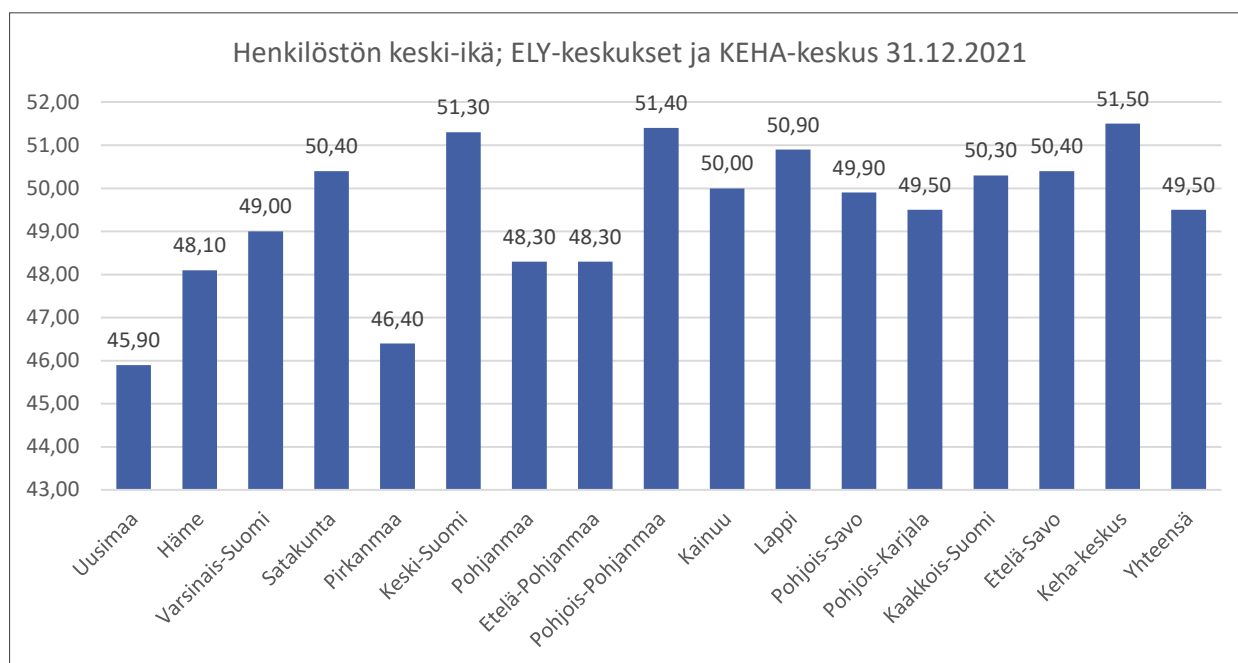
Henkilöstön keski-ikä

Henkilön keski-ikä lasketaan vuosina raportointiajankohdan (kuukausi/vuosi) ja syntymäajan(kuukausi/vuosi) erotuksena.

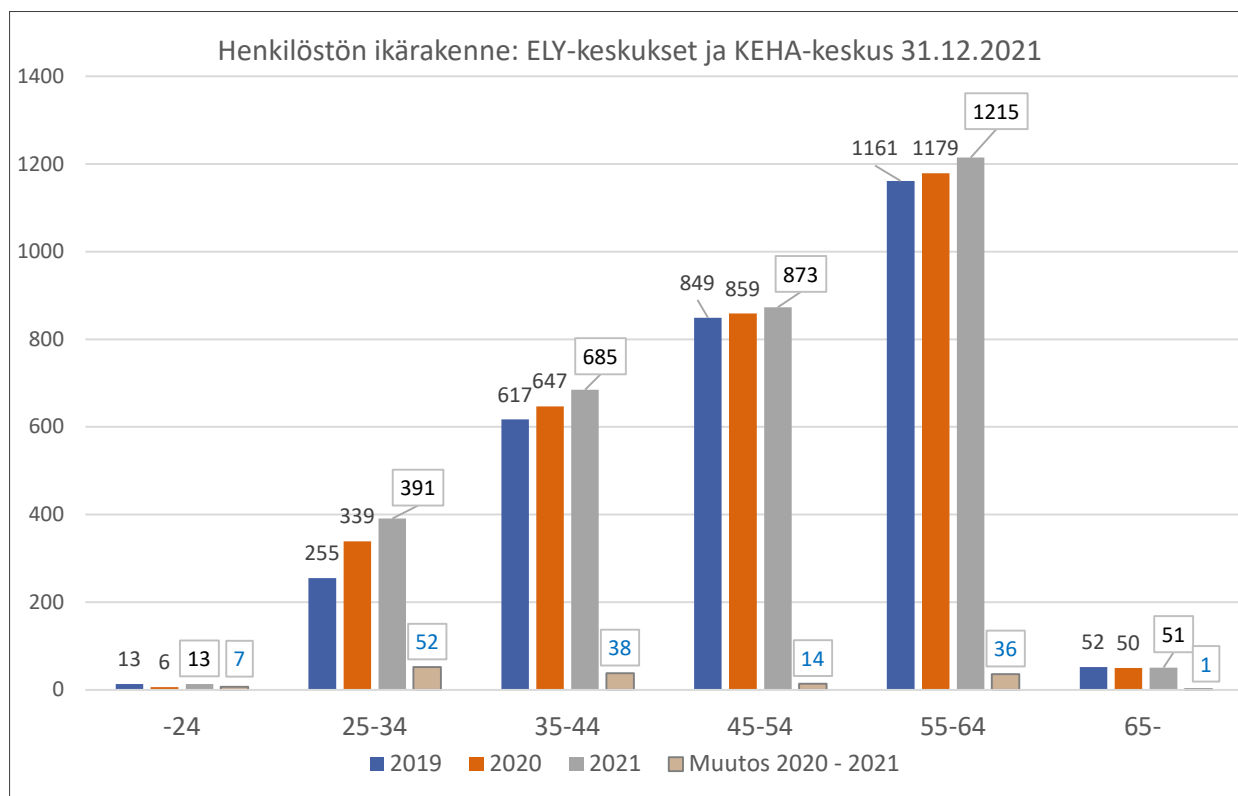
Sekä naisten että miesten keski-ikä aleni vuoteen 2020 verrattuna. Naisten keski-ikä muuttui suuremmin (-0,6 vuotta) ja ero sukupuolten välillä kasvoi 1,1:een vuoteen. Koko henkilöstön keski-ikä oli 49,5 vuotta, mikä on 3,9 vuotta korkeampi, kuin koko valtionhallinnossa keskimäärin (45,6 vuotta). Virastotasolla muutoksia keski-ikässä tapahtui molempiin suuntiin. Koko henkilöstön keski-ikä aleni yhdessätoista ELY-keskuksessa 0,2 – 1,0 vuodella. Muissa ELY-keskuksissa keski-ikä pysyi muuttumattomana tai nousi 0,1 – 0,4 vuodella. Keski-ikä aleni eniten Satakunnan ELY-keskuksessa, jossa muutos oli -1,6 vuotta. KEHA-keskuksessa keski-ikä aleni puolella vuodella.

Korkein keski-ikä oli Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa, 51,4 vuotta ja Keski-Suomen ELY-keskuksessa 51,3 vuotta. KEHA-keskuksessa koko henkilöstön keski-ikä oli vielä näitäkin korkeampi, 51,5 vuotta. Keski-ikä oli alhaisin Uudenmaan ELY-keskuksessa, 45,9 vuotta ja Pirkanmaan ELY-keskuksessa, 46,4 vuotta.

Henkilöstön ikäjakauma, henkilömäärät ikäryhmittäin

Henkilöstön vaihtuvuudella on vaikutusta keski-ikään ja sen muutoksiin. Varsinkin tulovaihtuvuus ja eläköityminen alentavat keski-ikää.

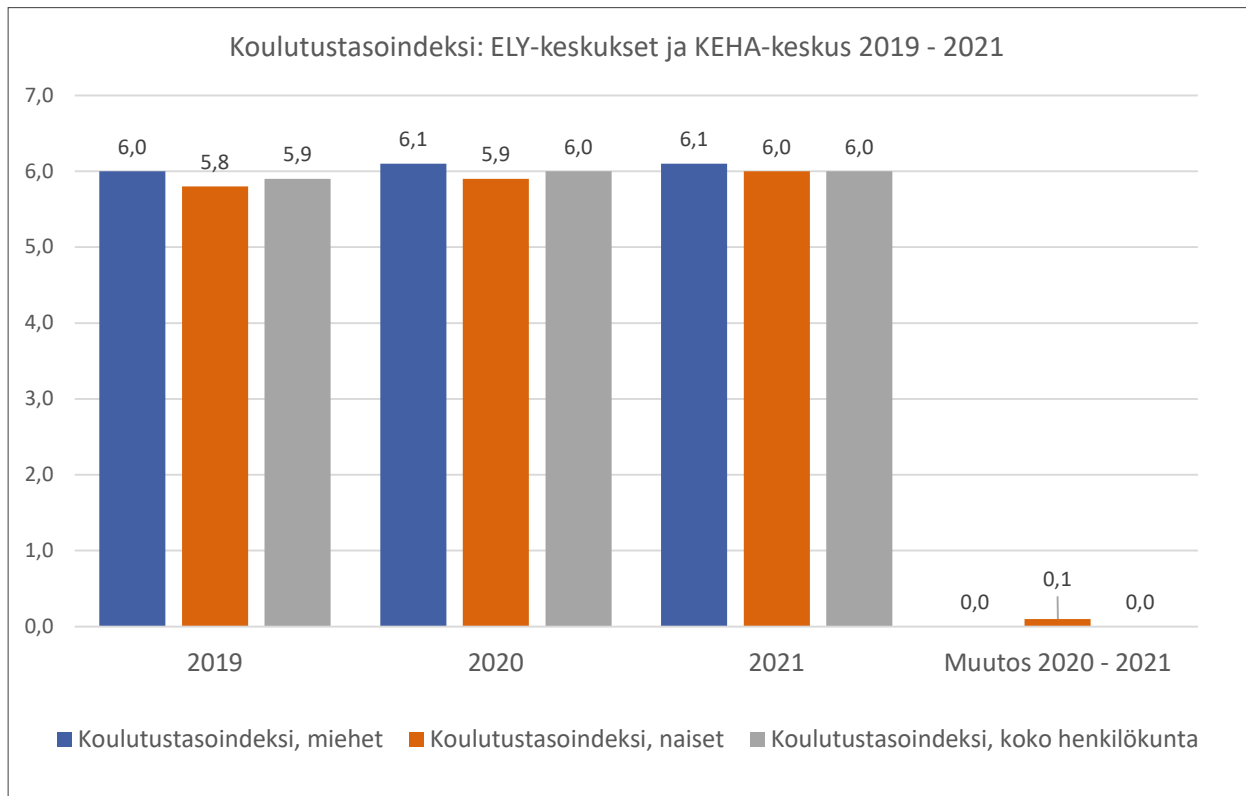

Kehitystrendinä on viimeisten vuosien aikana ollut, että henkilömäärä kasvaa tulovaihtuvuudesta johtuen eniten ikäryhmissä 25 – 34 vuotta ja 35 – 44 vuotta. Vuonna 2021 myös henkilömäärän muutos ikäryhmässä 55 – 64 oli aikaisempaa isompi. Myönteisenä kehityksenä voidaan nähdä alle 25-vuotiaiden henkilöiden määrän tuplaantuminen, joskin kokonaismäärä on edelleen hyvin pieni muihin ikäryhmiin verrattuna. Vähintään 45 vuotta täyttäneiden %-osuus henkilöstöstä vuoden lopussa oli 66,3 % (muutos -1,5 %-yksikköä), mikä on 13,3 %-yksikköä korkeampi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin (53,0 %).

Henkilöstön koulutustasoindeksi

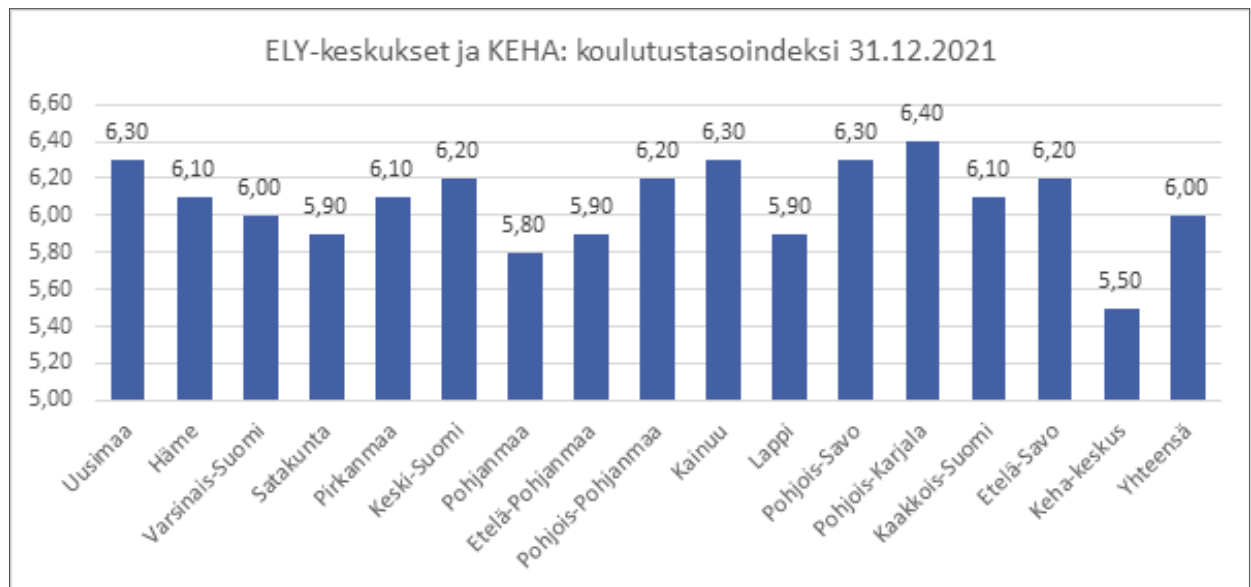
ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen koulutustasoindeksi, 6,0, oli edellisvuoden tasolla. Naisten indeksitaso nousi yhdellä kymmenyksellä ja sukupuoliryhmien ero puolittui samalla. Merkittävää eroa naisten ja miesten indeksissä ei ole. Myös virastokohtaiset muutokset olivat vähäisiä, kahdeksassa ELY-keskuksessa ei tapahtunut muutosta lainkaan. Koko valtionhallinnossa koulutustasoindeksi oli 5,4.

Korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden %-osuus henkilöstöstä vuoden lopussa oli 72,1 % (+ 1,9 %-yksikköä), mikä voidaan pitää varsin korkeana. Ylemmän korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä, 47,6 % (muutos +1,3 %-yksikköä), on 11,4 prosenttiyksikköä korkeampi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin (36,2 %).

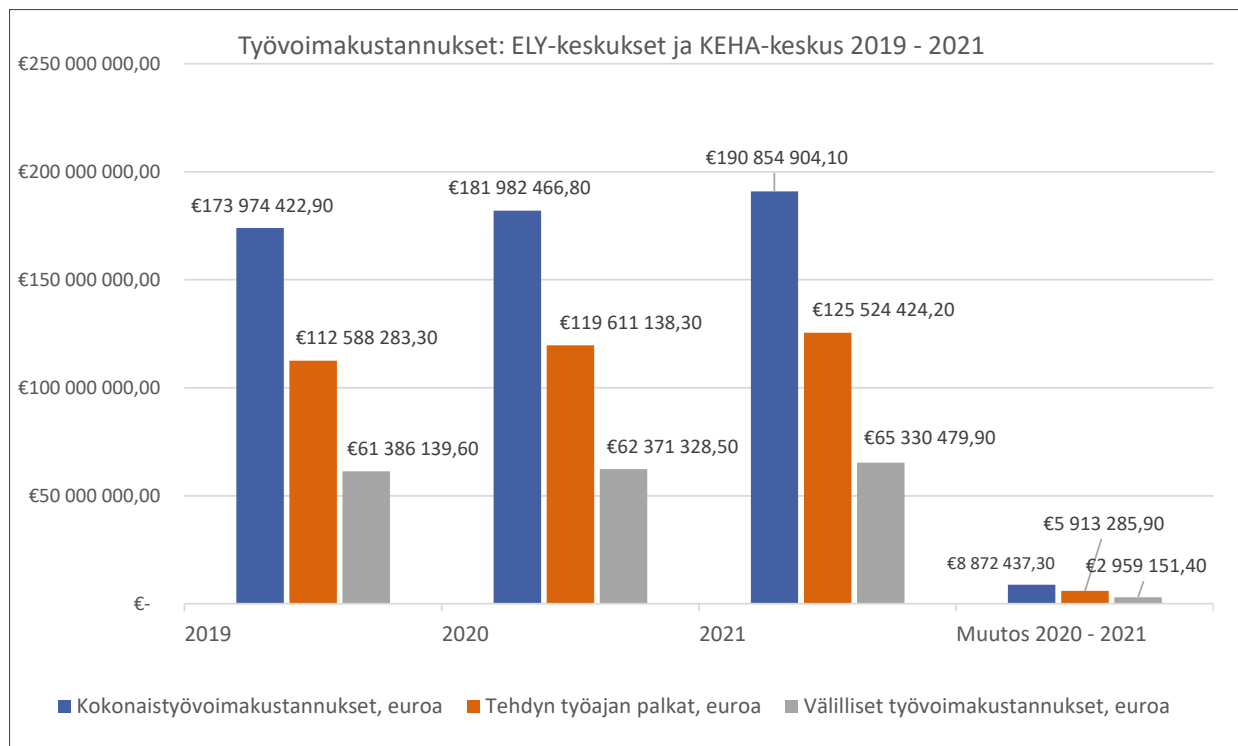
Koulutustasoindeksi on keskiarvo henkilöiden koulutusasteesta, jossa 1 = alempi perusaste, 2 = ylempi perusaste, 3,5 = keskiaste, 5 = alin korkea-aste, 6 = alempi korkeakouluaste, 7 = ylempi korkeakouluaste, 8 = tutkijakoulutus.

Indeksi vaihteli ELY-keskuksissa 6,4 (Pohjois-Karjalan ELY-keskus) ja 5,8 välillä (Pohjanmaan ELY-keskus). KEHA-keskuksen koulutustaso (5,5) on tehtävärakenteen takia alhaisempi kuin ELY-keskuksissa.

ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen työvoimakustannukset

Alla olevassa kaaviossa esitetään ELY-keskusten ja KEHA-keskusten työvoimakustannuksia vuosina 2019 – 2021 sekä muutokset 2020 – 2021.

Tehdyn työajan palkat lasketaan vähentämällä kokonaispalkkasummasta välilliset palkat. Välilliset palkat koostuvat lomarahasta, vuosiloma-ajan palkoista, äitiys- ja vanhempainloma-ajan palkoista (lapsen syntymä ja hoito), sairausajan palkoista (ml. tapaturmapoissaolot), muista palkallisista vapaista, reservin kertausharjoitusten ajan palkoista, koulutusajan palkoista, arkipyhien palkoista sekä ammattiyhdistystoimintaan, yhteistoimintaan, työsuojelun yhteistoimintaan ja virkistystoimintaan käytetyn työajan palkoista. Välilliset työvoimakustannukset sisältävät: välilliset palkat, sosiaaliturvan kustannukset ja muut välilliset työvoimakustannukset. Muita välillisiä työvoimakustannuksia ovat: kustannukset virka- ja suojaavuista, vapaista matkoista, koulutuksesta, työsuojelusta, väestönsuojelusta, terveyden- ja sairaudenhoitopalveluista, työpaikkaruokailusta, virkistys- ja sosiaalitoiminnasta ja muista kustannuksista.

Kokonaistyövoimakustannukset nousivat 8,9 miljoonalla eurolla (4,9 %). Työvoimakustannusten nousu johtui henkilötyövuosimäärän 4,5 %:n kasvusta (137,4 htv) sekä virkaehtosopimuksen mukaisesta 0,47 %:n yleiskorotuksesta 1.6.2021 lukien. Lisäksi käytettiin yhteensä 1,1 % vuosien 2020 – 2021 yleiskorotuksista sekä 1 %:n virastoerä (voimaantulo 1.5.2021 lukien) palkkausjärjestelmän siirtymäkauden päättämiseen 1.6.2021 lukien. Palkkausten tarkistuksiin myönnettiin 5 632 000 euroa toimintamenomäärärahamentille.

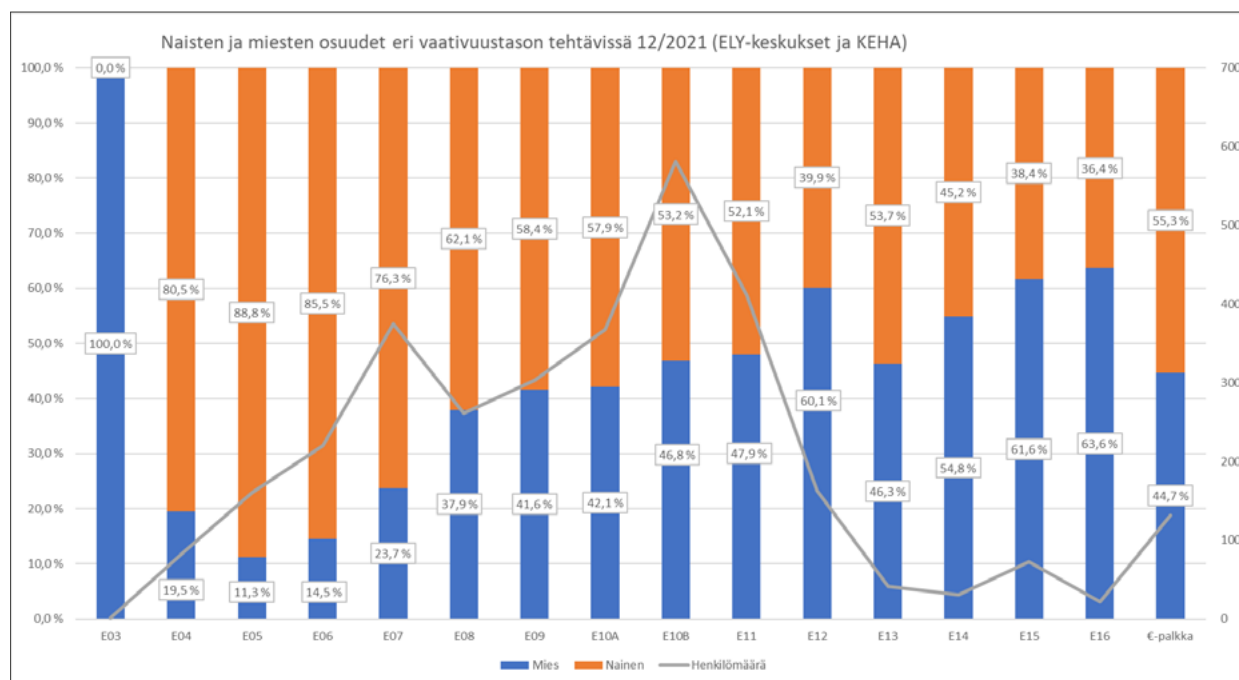
Välilliset työvoimakustannukset nousivat suhteellisesti hieman vähemmän (4,7 %), kuin kokonaistyövoimakustannukset. Niiden osuus työvoimakustannuksista, 34,2 %, on valtionhallinnon keskitasoa (34,1 %). Myös välillisten työvoimakustannusten osuus tehdyn työajan kustannuksista, 52,0 %, on valtionhallinnon keskitasoa (51,8 %).

Henkilötyövuoden hinta (työvoimakustannukset euroa/henkilötyövuosi) oli 60 503 euroa (+ 188 €). Henkilötyövuoden hinta sisältää sekä palkkasumman että välilliset työvoimakustannukset henkilötyövuotta kohden.

Samapalkkaisuus

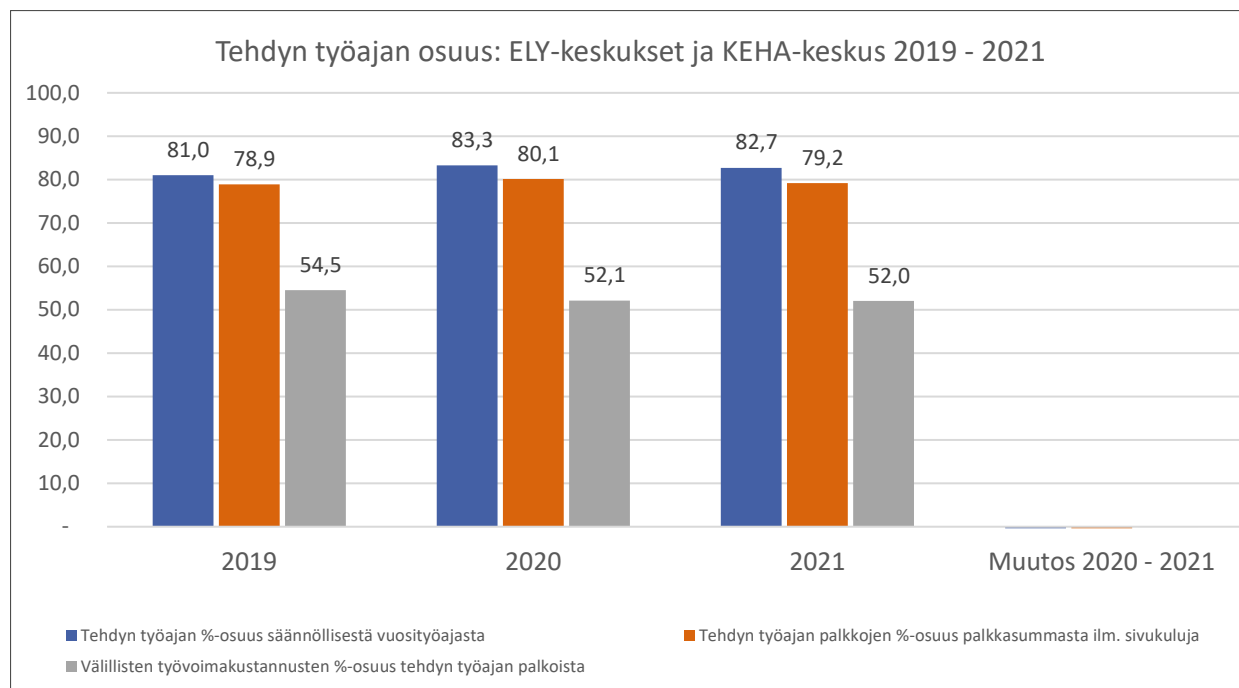
Keskeinen osa tasa-arvoa on samapalkkaisuus, jonka lähtökohta on, että naisille ja miehille maksetaan sama palkka samasta tai samanarvoisesta työstä samalla työnantajalla. Samapalkkaisuus vastaavissa tehtävissä toteutuu hyvin. Eroa sukupuolten välillä muodostuu siitä, että miesten suhteellinen osuus on korkeampi johto- ja esimiestehtävissä

ja pienempi toimihenkilötehtävissä kuin miesten osuus koko henkilökunnasta. Asiantuntijatehtävissä naisten osuus on hieman korkeampi kuin miesten osuus.

Euromääräisellä palkalla ovat palkkausjärjestelmään kuulumattomat henkilöt, pääosin työnantajavirkkamiehet, työllisyysvaroilla palkatut henkilöt, harjoittelijat sekä alle kuuden kuukauden pituisissa palvelussuhteissa olevat henkilöt.

Tehdyn työajan osuus vuosityöajasta sekä työvoimakustannusten %-osuudet palkkasummasta

Tehty vuosityöaika lasketaan vähentämällä säännöllisestä vuosityöajasta koulutukseen käytetty työaika ja ei tehty vuosityöaika, eli 1. Vuosiloma, 2. Lapsen syntymä ja hoito (äitiysloma), 3. Sairaus, 4. Tapaturmat, 5. Muut palkalliset vapaat, 6. Arkipyhät, 7. Ammatyhdystys- ja yhteistoiminta sekä 8. Virkistystoiminta.

Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa 82,7 %, eli 0,6 prosenttiyksikköä alhaisempi, kuin vuonna 2020. Tehdyn vuosityöajan %-osuus oli 0,5 %-yksikköä korkeampi, kuin valtiolla keskimäärin.

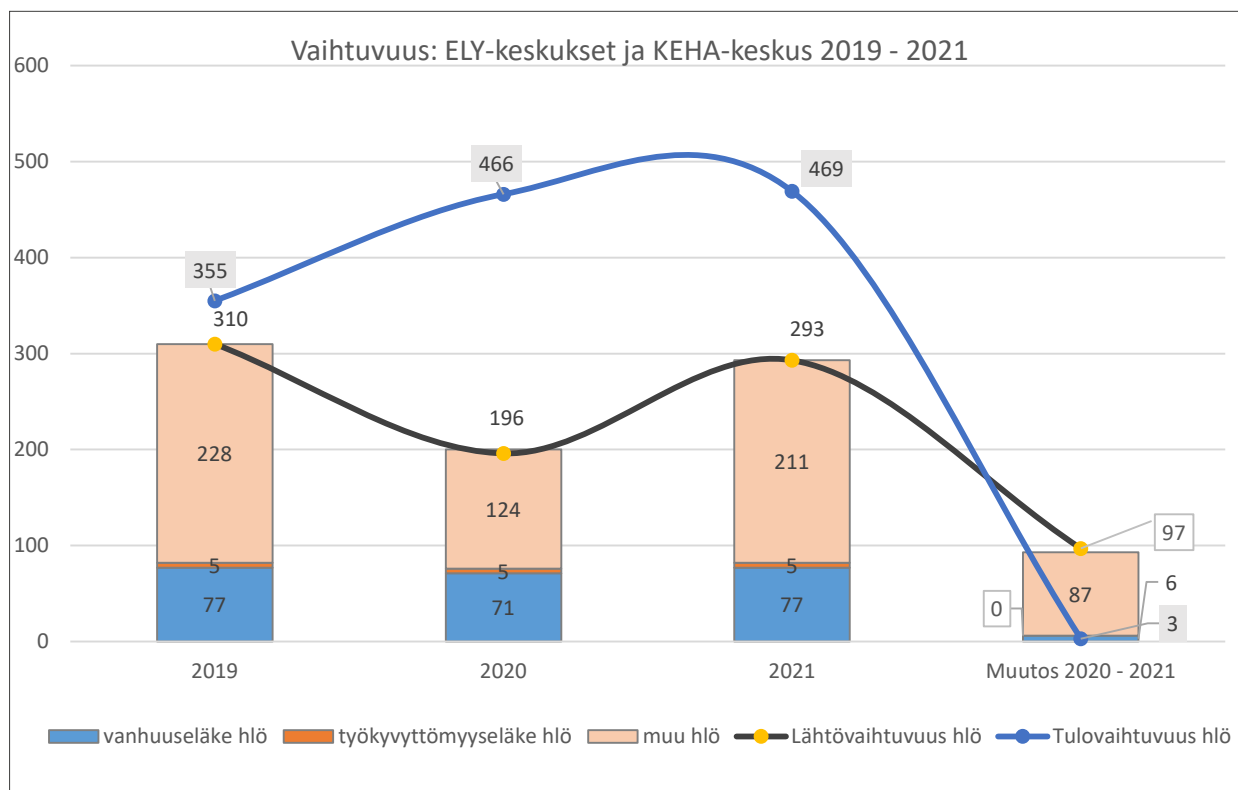
Merkittävimmät ei tehdyn työajan osuudet säännöllisestä vuosityöajasta olivat vuosilomat, 14,1 % (muutos +0,4 %) sekä sairauspoissaolot 2,2 % (-0,1 %). Henkilöstökoulutukseen käytettiin 0,3 % (+0,1 %) vuosityöajasta. Muutos vuoteen 2020 verrattuna johtuu siis pääosin loma- ja koulutuspäivien määrän noususta. ELY-keskusten tehty työaika vaihteli Etelä-Savon ELY-keskuksen 81,4 %:n ja Hämeen ELY-keskuksen 83,9 %:n välillä. Tehdyn työajan osuus KEHA-keskuksessa oli 81,6 % (-0,7 %-yksikköä).

Tulo- ja lähtövaihtuvuus, vakinainen ja määräaikainen henkilöstö, pl. työllisyysvaroilla palkatut

Lähtövaihtuvuus lisääntyi 97 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna ja oli yhteensä 293 henkilöä. Lähtövaihtuvuus oli 9,6 %:a vuoden 2020 lopun henkilömäärästä. Lähtövaihtuvuus oli suurinta Lapin ja Pohjois-Karjalan ELY-keskuksissa (15,9 %) ja vähäisintä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa (5,3 %).

ELY-keskuksilla on voimassa olevat määrälliset henkilöstösuunnitelmat vuosille 2019 – 2023. Henkilöstösuunnitelmia ylläpidetään säännöllisesti ja rekrytoinnit toteutetaan suunnitelmien perusteella.

Laadullista henkilöstösuunnittelua on kehitetty vuonna 2021. Ryhmäkohtaisten osaamiskeskustelujen avulla varaudutaan toisaalta osaamisen poistumaan ja toisaalta ennakoimaan tulevia osaamistarpeita, joita voidaan huomioida rekrytoinneissa.

Tulovaihtuvuus, palvelukseen otettujen uusien henkilöiden ja palkattomalta virkavapaalta palanneiden henkilöiden lukumäärä. Lähtövaihtuvuus, muu hlö: siirtynyt toisen työnantajan palvelukseen, vuorotteluvapaalle tai palkattomalle virkavapaalle, muu tai tuntematon erosyy.

Tulovaihtuvuus, 469 henkilöä (15,4 %), oli huomattavasti suurempi 176 henkilöä, kuin lähtövaihtuvuus, 293 henkilöä (9,6 %). Henkilömäärän muutos vuoden lopussa, pois lukien työllisyysvaroin palkatut vuoden lopussa oli 31.12.2020 verrattuna 139 henkilöä. Ero verrattuna laskennalliseen nettovaihtuvuuteen johtuu siitä, että tulovaihtuvuuteen sisältyvät rekrytointien lisäksi myös erilaiset vuoden aikana alkaneet ja päättyneet lyhytkestoiset palvelussuhteet.

Ulkoisten henkilöstörekrytointien määrä vuoden aikana oli Tahti -järjestelmän tietojen mukaan 408 (muutos +149) ja hakijoita oli keskimäärin 19,5 per rekrytointi (-7,3).

Vaihtuvuus, osuus henkilöstöstä: ELY-keskukset ja KEHA-keskus 2019 – 2021	2019	2020	2021
Eläkkeelle siirtyneiden %-osuus	2,6 %	2,5 %	2,5 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden %-osuus	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Lähtövaihtuvuus, siirtyneiden henkilöiden lukumäärä %-osuus	10,6 %	6,8 %	9,6 %
Tulovaihtuvuus %-osuus	12,2 %	16,1 %	15,4 %

Lähtö- ja tulovaihtuvuusprosentit lasketaan suhteuttamalla eläkkeelle jääneiden, työpaikkaa vaihtaneiden sekä muista syystä eronneiden ja palvelukseen tulleiden henkilöiden lukumäärät tarkasteltavana vuonna edellisen vuoden lopun henkilöstön lukumäärään.

Vanhuuseläkkeelle siirtyi yhteensä 77 henkilöä, mikä on kuusi henkilöä enemmän, kuin vuonna 2020. Työkyvyttömyyseläkkeelle jäi yhteensä viisi henkilöä neljästä eri ELY-keskuksesta. Määrä oli sama, kuin vuosina 2019 ja 2020. Työkyvyttömyyseläkemenot nostavat virastokohtaisten työeläkemaksujen työkyvyttömyyseläkeosaa.

Muu vaihtuvuus oli yhteensä 211 henkilöä, mikä oli 87 henkilöä enemmän, kuin vuonna 2020.

1.6.1.2 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen työhyvinvointi

Henkilöstön työtyytyväisyyttä tutkitaan vuosittain VMBaro -kyselyllä. VMBaroon lisättiin vuonna 2020 mm. johtamista koskevia uusia kysymyksiä. Samalla nähtiin tarpeelliseksi uudistaa VMBaron virallisia indeksejä. Muutoksessa huomioitiin indeksien ymmärrettävyyttä, käytettävyyttä ja tulevia kyselyn kehittämistarpeita.

Uudet indeksit: oma työ, työyhteisön oikeudenmukaisuus, esimiestyö, johtaminen ja palkkaus otettiin käyttöön 2021 aikaisempien johtajuusindeksin, innovointikykyindeksin ja työyhteisöindeksin rinnalle. Viimeksi mainitut ovat käytössä siirtymäajan. Uudet indeksitiedot on muodostettu taannehtivasti myös vuoden 2020 tiedoista, mikä mahdollistaa tulosten vertailun edelliseen vuoteen.

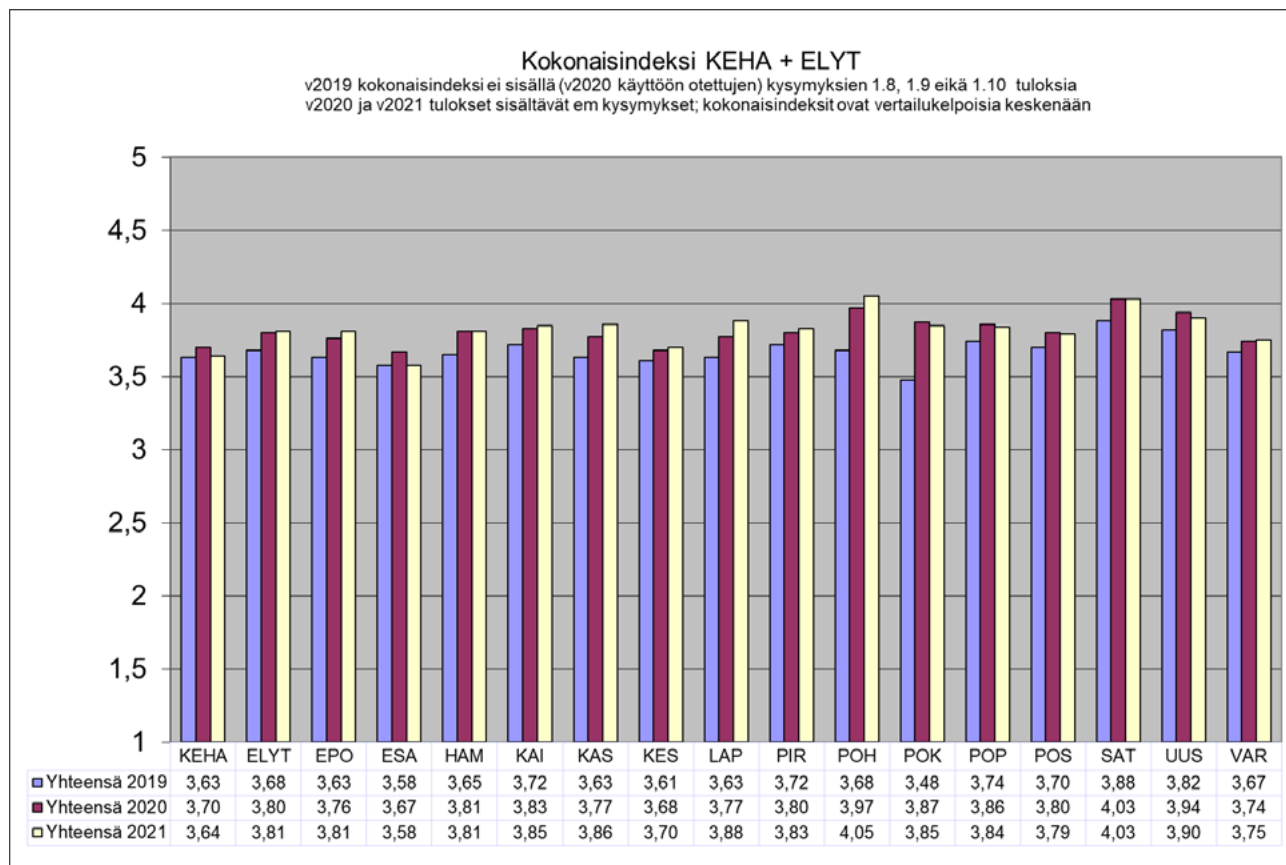
Työtyytyväisyyskyselyn (VM Baro) vastausprosentti ELY-keskuksissa oli 79,1, mikä oli 6,6 prosenttiyksikköä korkeampi, kuin vuonna 2020 (72,5 %). Vastausaktiivisuus parani myös KEHA-keskuksessa, jossa vastausprosentti oli 78,7 kun se vuonna 2020 oli 76,8. Barometriin vastasi 2 151 henkilöä ELY-keskuksissa (vuonna 2020 1 952) ja 421 henkilöä KEHA-keskuksessa (395).

Työtyytyväisyyskyselyn (VM Baro) indeksit

VM Baro -indeksit (ELY-keskukset ja Keha-keskus 2019 - 2021)	ELY/KEHA 2019	ELY/KEHA 2020	ELY/KEHA 2021	Valtionhallinto 2021
VMBaron indeksit				
Kokonaistyytyväisyysindeksi	3,68/3,63	3,80/3,72	3,81/3,64	3,64
i.1 Oma työ		4,04/3,89	4,05/3,79	3,91
i.2 Työyhteisön oikeudenmukaisuus		4,13/3,95	4,16/3,94	4,04
i.3 Esimiestyö		4,00/3,92	4,00/3,80	3,87
i.4 Johtaminen		3,58/3,35	3,59/3,32	3,19
i.5 Palkkaus		3,04/2,95	3,07/2,92	2,95
Johtajuusindeksi (JO)	3,55/3,54	3,70/3,61	3,71/3,54	3,50
Innovointikyvykkyyksindeksi (IN)	3,82/3,73	3,92/3,79	3,93/3,71	3,76
Työyhteisöindeksi (TY)	3,93/3,86	4,04/3,96	4,05/3,94	3,92

Kokonaistyytyväisyys eli työtyytyväisyys yhteensä ja kaikki osaindeksit nousivat hieman tai olivat samalla tasolla verrattuna edelliseen vuoteen ELY-keskuksissa. KEHA-keskuksessa kaikki indeksit laskivat hieman vuoden 2020 tuloksista. Kaikki indeksit ovat ELY-keskuksissa keskimäärin merkittävästi korkeammat, kuin valtionhallinnossa keskimäärin. Suurin ero on uuden johtamisindeksin (i.4) toteumaluvuissa.

Työtyytyväisyyskyselyn kokonaisindeksi

Valtion talousarvioehdotuksessa vuodelle 2021 asetettu tavoite, kokonaistyötyytyväisyys >3,6, saavutettiin kaikissa ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa. Kokonaistyötyytyväisyysindeksi vaihteli ELY-keskuksissa Pohjanmaan ELY-keskuksen 4,05 ja Keski-Suomen ELY-keskuksen 3,70 välillä.

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen nähdään tutkimustulosten perusteella olevan yhteydessä henkilöstön työhyvinvointiin. Sairauspoissaolot lisäävät työvoimakustannuksia ja heikentävät organisaatioiden tuloksellisuutta.

Sairauspoissaolotapausten määrä laski edelleen, eli 7,7 %:lla ja sairauspoissaolopäivien määrä aleni 0,1 työpäivällä 5,6 työpäivään per henkilötyövuosi. Poissaolojen ja poissaolopäivien määrä on koronapandemian aikana ollut huomattavasti pienempi, kuin vuonna 2019. Sairauspoissaolopäivien määrä vuonna 2021 oli 1,7 työpäivää pienempi, kuin valtiolla keskimäärin (7,3 työpäivä/htv).

1 – 3 pv tapausten määrä väheni heti laajan etätöyön alkuvaiheessa keväällä 2020 ja niiden määrä on edelleen vähentynyt vuonna 2021. Myös keskipitkien sairauslomien määrä on vähentynyt, mutta sen sijaan yli 130 työpäivän pituisten sairauspoissaolojen määrässä on selvä nousu. Sairauspoissaolojen keskimääräinen kesto piteni 5,8 työpäivään (5,2 tpv/tapaus vuonna 2020).

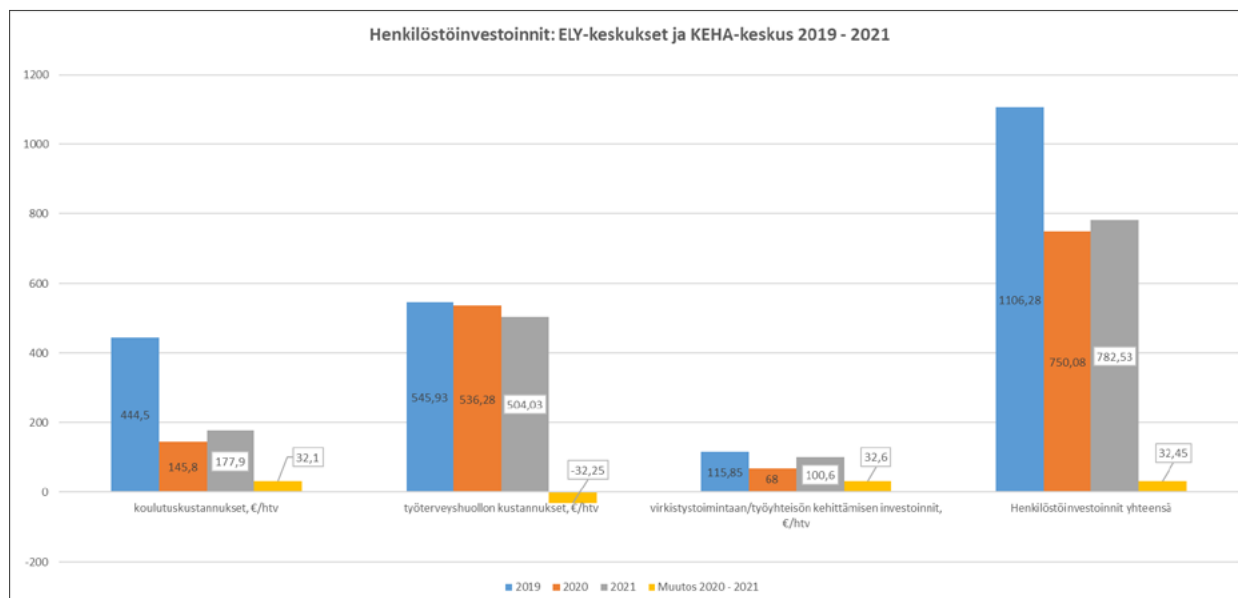
Terveysprosentti, eli ilman sairauspoissaoloja olleiden henkilöiden lukumäärän prosenttiosuus henkilöstöstä oli 59,3 %. Muutos vuoteen 2020 verrattuna, 4,1 %-yksikköä, on merkittävä. Keskimääräinen terveysprosentti valtionhallinnossa oli 50,1 %.

Sairauspoissaolot (ELY-keskukset ja KEHA-keskus 2019 – 2021)	2019	2020	2021	Muutos 2020 – 2021
Sairauspoissaolot yht. (työpvm)	22 716	17 047	17 518	471
Sairauspoissaolot, työpvm/htv	7,7	5,7	5,6	-0,1
1 – 3 päivän sairauslomataapaukset	4193	2425	2219	-206
1 – 3pv tapaukset/htv	1,4	0,8	0,7	-0,10
1 – 3 pv tapausten -% osuus	78,2 %	74,6 %	74,0 %	-0,7 %
4 – 60 päivän sairauslomataapaukset	1134	794	747	-47
61 – 130 päivän sairauslomataapaukset	24	23	17	-6
yli 130 päivän sairauslomataapaukset	8	7	17	10
Sairauspoissaolotapaukset yhteensä	5359	3249	3000	-249
Tapaukset yht./htv	1,8	1,1	1,0	-0,1
Henkilötyövuosimäärä	2966,4	3017,0	3154,4	137,4

Sairauspoissaolot pv/htv vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna yhdessätoista ELY-keskuksessa. Yksittäisilläänkin pittemillä sairauspoissaoloilla voi olla iso vaikutus suhdelukuun, varsinkin pienemmissä virastoissa, mikä täytyy huomioda suhdeluvun tarkastelussa. Vähiten sairauspoissaoloja oli Hämeen ELY-keskuksessa, 3,48 työpvm/htv ja Pohjanmaan ELY-keskuksessa 3,63 työpvm/htv. KEHA-keskuksessa oli 6,9 sairauspoissaolopäivää/htv, mikä oli 0,2 työpäivää enemmän, kun vuonna 2020.

1.6.1.3 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) henkilöstöinvestoinnit

Henkilöstön työtyytyväisyyden ja työkuoron edistämiseen, henkilöstökoulutukseen ja henkilöstön kehittämiseen sekä työterveyshuoltoon tehdyillä henkilöstöinvestoinneilla pyritään varmistamaan se, että henkilöstön tila tukee organisaation toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista.

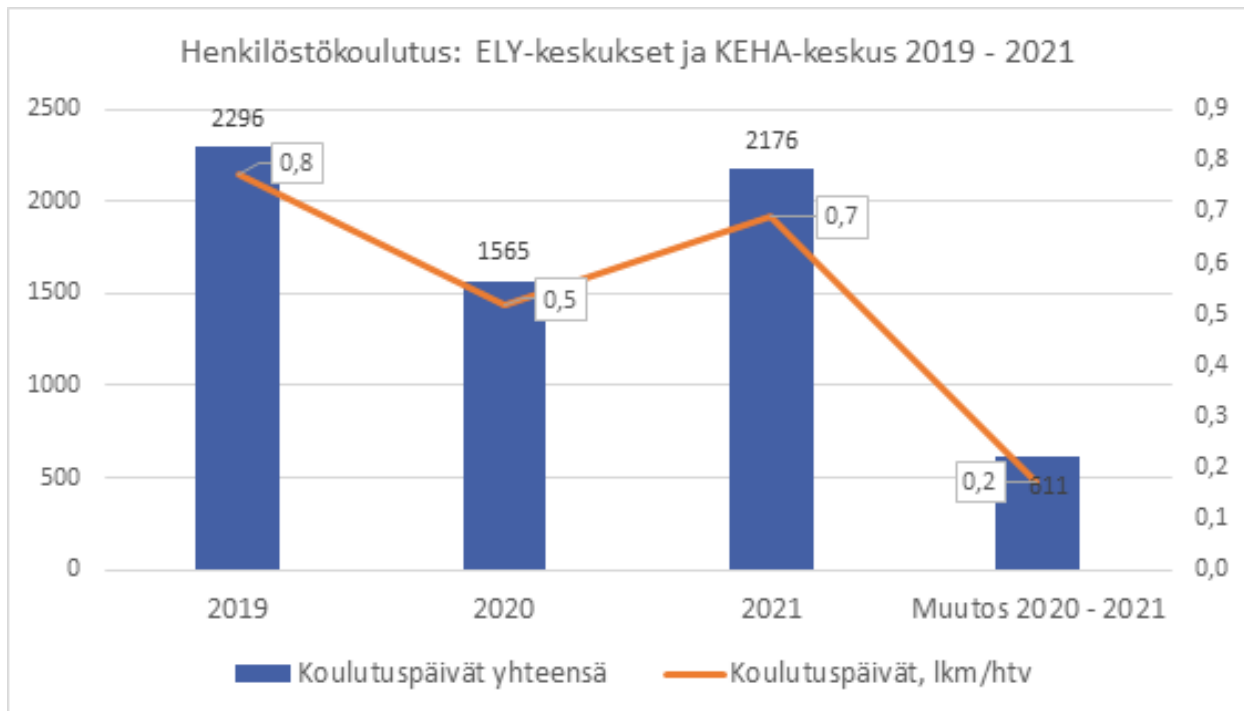
Koulutus- ja virkestystoiminnan kustannukset/htv nousivat edellisen vuoden tasosta, kun koulutusta ja henkilöstötilaisuuksia järjestettiin jonkin verran enemmän, kuin vuonna 2020. Koulutuksen ja virkestystoiminnan kustannukset olivat kuitenkin edelleen alhaisemmat, kuin ennen koronapandemiaa.

Henkilöstö- ja luontaisetujen käytäntöjä on yhtenäistetty KEHA-keskuksen antamalla ohjeella. Yhteisen ohjeen mukaan kulttuuri- ja liikuntaseteleitä on käytettävissä ePassi-sovelluksessa 28 kappaletta/vuosi á viisi euroa henkilöä

kohden 50 %:n omavastuulla. Virastojen omien liikunta-, hyvinvointi- virkistys- ja kulttuuritapahtumien järjestämiseen ja tapahtumiin osallistumiseen myönnetään lisäksi 50 euroa/henkilö vuodessa.

KEHA-keskus maksaa työterveyshuollon kustannukset keskitetysti, joten erittelyä ELY-keskusten ja TE-toimistojen osalta ei ole mahdollista tehdä. Kuvassa on näin ollen laskennalliset työterveyshuollon kustannukset/htv Kelan korvaaman osuuden jälkeen. Työterveyshuollon kustannukset alenivat kuudella prosentilla edellisvuoden tasosta.

Henkilöstökoulutus

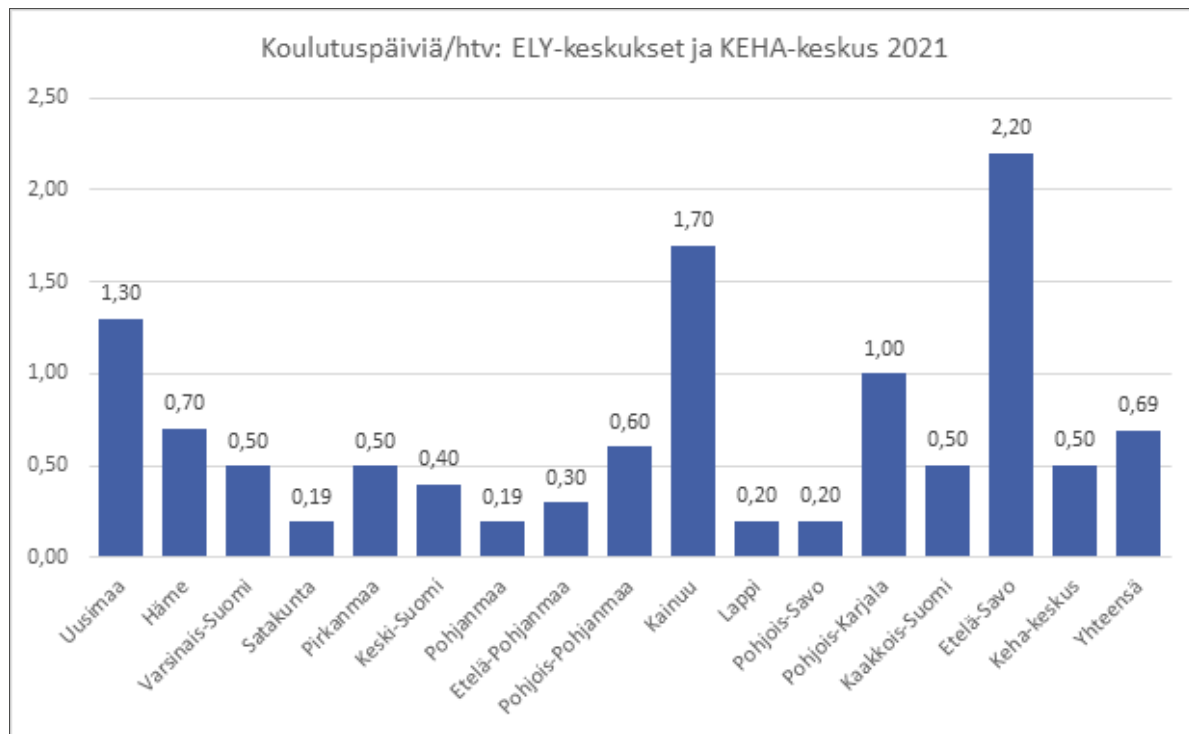

Rekisteröityjen henkilöstökoulutuspäivien määrä nousi merkittävästi (+39,0 %) vuoteen 2020 verrattuna. Koulutuspäiviä/henkilötyövuosi oli kuitenkin vain 0,7 pv (+40,0 %). Vuoden 2021 luku ei ole suoraan verrannollinen aikaisempien vuosiin, johtuen rekisteröintitavan muutoksesta. Vuoden 2021 aikana siirryttiin menettelyyn, jossa kaikki henkilöstökoulutukseen osallistuminen ilmoitetaan henkilöstökoulutuksena. Aikaisemmin substanssiin liittyvä henkilökoulutus kohdennettiin työajan kohdentamisessa ko. substanssitehtävälle. Muutoksen tavoitteena on, että saadaan raportoitua henkilöstön koulutukseen käytetty työaika oikein ja vertailukelpoisella tavalla muuhun valtionhallintoon verrattuna. Uusi ohjeistus julkaistiin kesäkuussa 2021.

Koulutuspäivien vähäisyyteen ovat viime vuosina vaikuttaneet uudet lyhytkestoiset koulutus- ja valmennusmuodot, jotka eivät kerrytä koulutuspäiviä samalla tavalla, kuin perinteinen henkilöstökoulutus.

Vuoden aikana henkilöstökoulutusta saaneiden henkilöiden lukumäärän %-osuus vuoden lopun henkilöstöstä kasvoi 2,2 %-yksiköllä, mutta oli edelleen ainoastaan 14,5 %. Koulutuksen laajuus koko valtionhallinnossa keskimäärin on myös varsin alhainen, 20,7 %.

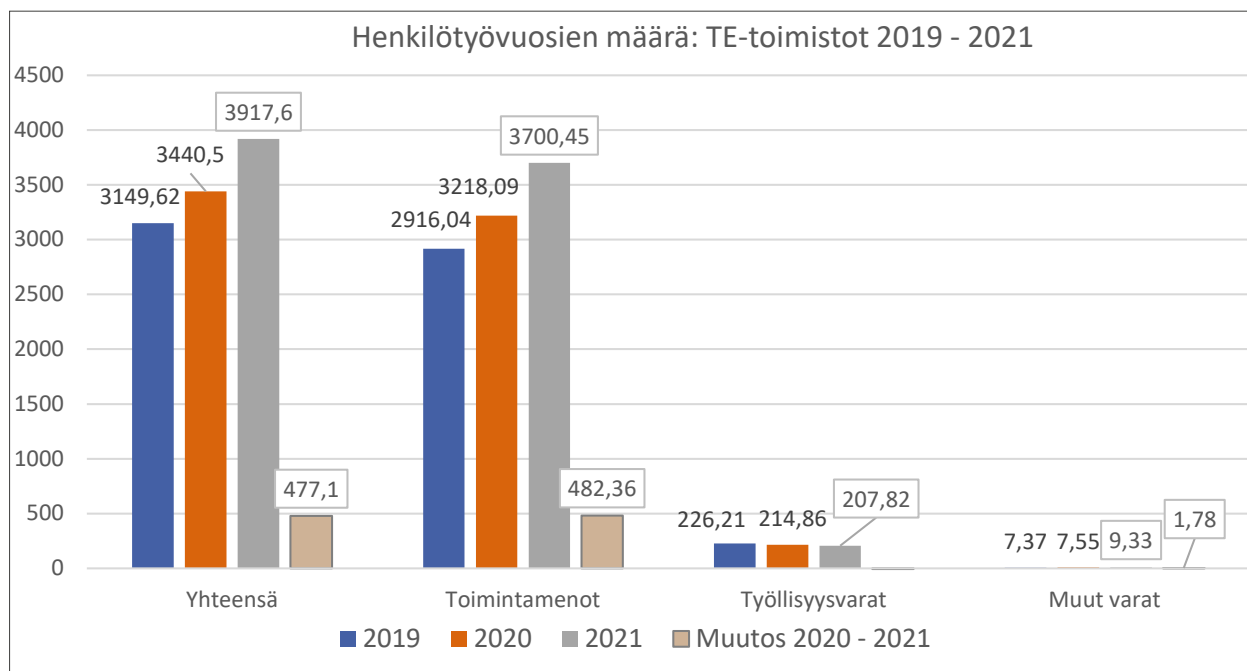
Rekisteröidyt koulutuspäivät/henkilötyövuosi vaihtelivat ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa 0,19 ja 2,2 koulutuspäivän välillä.

1.6.2 TE-toimistojen henkilöstö

1.6.2.1 TE-toimistojen henkilöstön määrä ja rakenne, henkilöstökulut sekä vaihtuvuus

Alla olevassa kuvassa on esitetty TE-toimistojen henkilötyövuosien määrä 2019 – 2021 sekä muutos 2020 – 2021.

Toimintamenoilla palkatun henkilöstön 482 henkilötyövuoden kasvu (15 %) vuoteen 2020 verrattuna johtuu pääosin koronapandemian aiheuttamasta lisääntyneestä palvelutarpeesta, johon vuoden 2020 lisätalousarvioissa myönnettiin yhteensä 40,7 miljoonan euron lisäresurssit. Määrärahan jako TE-toimistoille tehtiin vuonna 2020 kaikkien työttömien ja lomautettujen määrän perusteella, maahanmuuttajapalvelujen osalta ulkomaalaisten työttömien ja lo-

mautettujen määrän perusteella. Lisäresurssista ehdittiin vuonna 2020 käyttää yhteensä n. 280 henkilötyövuotta. Siirtomäärärahana vuodelle 2021 siirretyllä resurssilla käytettiin yhteensä 551 henkilötyövuoden verran.

Vuoden 2021 varsinaisessa toimintamäärärahaossa oli yhteensä 5,2 miljoonan euron kertaluonteiset lisämäärärahat Onni -hankkeen toimeenpanoon, osatyökykyisten työkykyohjelman toimeenpanoon, maahanmuuttajien palveluihin sekä Kohti oppisopimusta -mallin toimeenpanoon. Valtaosa lisämäärärahoista käytettiin henkilöstömenoihin. Lisäksi siirrettiin 1,9 miljoonaa momentilta 32.30.51 Uudenmaan TE-toimiston aulapalveluihin.

TE-toimistoilla oli vuodelle 2021 myönnetyn toimintamäärärahan lisäksi yhteensä 51,7 miljoonaa euroa siirtomäärärahaa edellisiltä vuosilta, jota oli mahdollista käyttää määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen. Siirtomääräraha sisälsi edellä mainitun koronapandemian hoitoon myönnetyn lisämäärärahan osittainen siirto vuodelle 2021.

Kokonaishenkilötyövuosimäärän nettokasvua vähensi työllisyysmäärärahoilla palkatun henkilöstön väheneminen seitsemällä henkilötyövuodella.

Henkilötyövuosien määrä kasvoi kaikissa TE-toimistoissa, lukuun ottamatta Kainuun TE-toimistoa. Muutos oli lukumääräisesti suurin Uudenmaan TE-toimistossa, jonka henkilötyövuosimäärä kasvoi 213,8 henkilötyövuodella.

Henkilötyövuodet vuonna 2021, TE-toimistot	Toiminta- menot	Työllisyys- varat	Muut varat	Yhteensä	Muutos, htv:ta yhteensä 2020 – 2021
Uudenmaan TE-toimisto	1242,0	43,7	7,4	1293,0	213,8
Varsinais-Suomen TE-toimisto	262,9	25,2	0,0	288,1	22,6
Satakunnan TE-toimisto	145,9	6,2	0,0	152,1	9,7
Hämeen TE-toimisto	241,2	11,9	0,0	253,1	32,0
Pirkanmaan TE-toimisto	350,7	34,3	0,3	385,2	44,4
Kaakkois-Suomen TE-toimisto	239,3	13,1	0,1	252,5	28,7
Etelä-Savon TE-toimisto	95,7	4,1	1,3	101,2	12,7
Pohjois-Savon TE-toimisto	170,7	7,4	0,0	178,1	22,1
Pohjois-Karjalan TE-toimisto	116,6	8,4	0,0	125,0	24,2
Keski-Suomen TE-toimisto	184,9	17,0	0,0	201,9	15,2
Etelä-Pohjanmaan TE-toimisto	105,4	3,8	0,0	109,2	12,9
Pohjanmaan TE-toimisto	118,6	7,2	0,0	125,8	16,1
Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto	241,6	20,3	0,0	261,9	13,0
Kainuun TE-toimisto	53,3	0,8	0,0	54,1	-4,1
Lapin TE-toimisto	131,8	4,3	0,3	136,4	13,8
Yhteensä	3700,5	207,8	9,3	3917,6	477,1

Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrän muutos TE-toimistoissa verrattuna vuoden 2020 lopun tilanteeseen oli 308 henkilöä (8,1 %). Henkilöstön määrään muutokseen vaikutti mm. se, käytettiinkö koronapandemian lisääntyneisiin tehtäviin vuonna 2020 myönnetty lisäresurssit etupainotteisesti vai käytettiinkö suurempi osa niistä vuonna 2021.

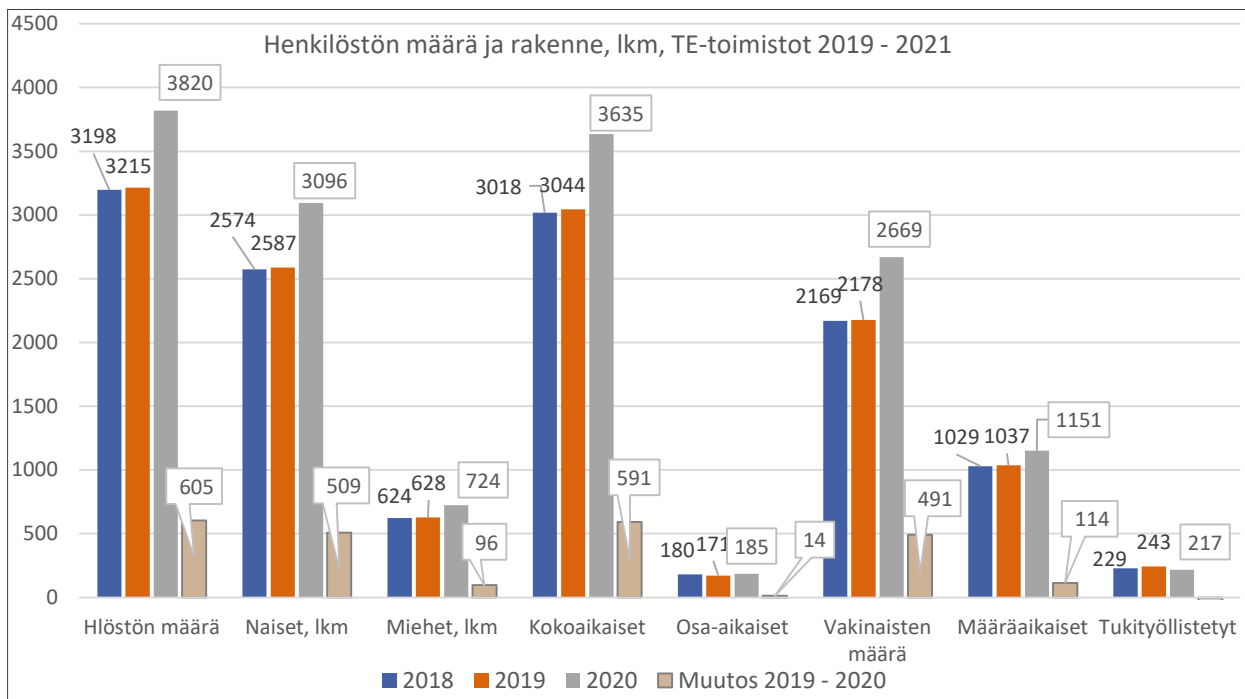
Henkilöstön määrä 2019 – 2021, TE-toimistot	2019	2020	2021	Muutos 2020 – 2021	Muutos 2020 – 2021, %
Uudenmaan TE-toimisto	922	1226	1484	258	17,4 %
Varsinais-Suomen TE-toimisto	267	281	295	14	4,7 %
Satakunnan TE-toimisto	136	155	155	0	0,0 %
Hämeen TE-toimisto	221	232	261	29	11,1 %
Pirkanmaan TE-toimisto	294	385	378	-7	-1,9 %
Kaakkois-Suomen TE-toimisto	219	240	251	11	4,4 %
Etelä-Savon TE-toimisto	86	104	95	-9	-9,5 %
Pohjois-Savon TE-toimisto	145	184	182	-2	-1,1 %
Yhteensä	3215	3820	4128	308	7,5 %

Henkilöstön määrä 2019 – 2021, TE-toimistot	2019	2020	2021	Muutos 2020 – 2021	Muutos 2020 – 2021, %
Pohjois-Karjalan TE-toimisto	97	109	129	20	15,5 %
Keski-Suomen TE-toimisto	191	198	205	7	3,4 %
Etelä-Pohjanmaan TE-toimisto	94	103	110	7	6,4 %
Pohjanmaan TE-toimisto	106	124	128	4	3,1 %
Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto	256	274	262	-12	-4,6 %
Kainuun TE-toimisto	61	61	58	-3	-5,2 %
Lapin TE-toimisto	120	144	135	-9	-6,7 %
Yhteensä	3215	3820	4128	308	7,5 %

Henkilöstömäärät ko. vuoden lopussa.

Henkilöstön rakenne

Henkilöstömäärän huomattava kasvu näky alla olevassa kuvassa määrällisenä kasvuna niin naisten ja miesten, koko- ja osa-aikaisten kuin vakituisten ja määräaikaisten lukumäärissä. Ainoastaan työllisyysvaroilla palkattujen lukumäärä väheni.

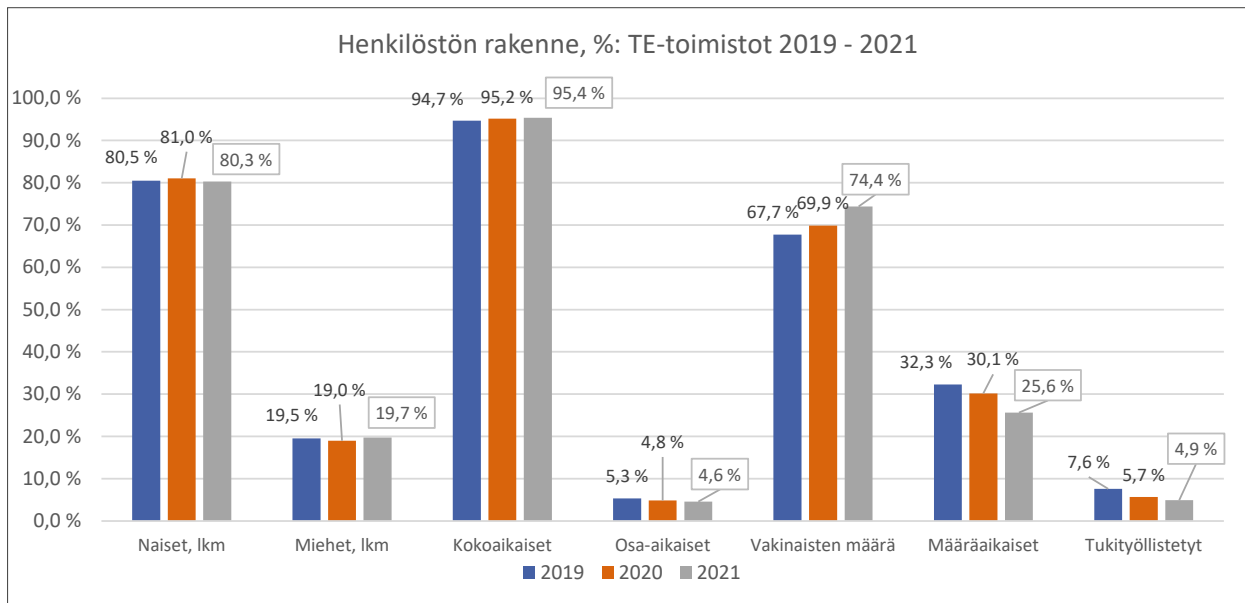

Vaikka henkilöstömäärä kasvoi, oli sen vaikutukset suhdelukuihin verraten pieni. Lisäresursseilla palkattu henkilökunta korvasi osin työllisyysvaroilla palkattua henkilöstöä ja vähensi sen osuutta kokonaishenkilömäärästä.

Määräaikaisten osuus henkilökunnasta laski noin neljäsosaan kokonaishenkilömäärästä. Määräaikaisten osuus oli kuitenkin edelleen korkea, kun otetaan huomioon, että suurin osa määräaikaisista tehtävistä täytettiin pysyvinä vuoden 2020 alussa. Syynä määräaikaisen henkilöstön määrän pysymiseen korkealla tasolla oli TE-toimistojen palvelukyvyyn ja maahanmuuttajien palvelujen turvaamiseen koronapandemian aikana vuonna 2020 myönnetty kertaluonteiset lisämäärärahat. Suuri osa lisämäärärahoista siirtyi käytettäväksi vuonna 2021. Henkilötyövuosikertymä lisärahoituksella oli yhteensä 283 vuonna 2020 ja 553 vuonna 2021.

Määräaikaisten osuus, 25,6 %, on huomattavasti suurempi kuin valtionhallinnossa keskimäärin (17,7 %). Ilman työllisyysvaroin palkattuja ja harjoittelijoita osuus oli 20,4 % (valtionhallinto 17,4 %).

TE-toimistojen henkilöstön sukupuolirakenne on huomattavasti naisvaltaisempi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin, jossa naisia ja miehiä on lähes yhtä paljon. Naisten osuus henkilökunnasta oli 80,3 % (- 0,7 %-yksikköä). Naisten osuudet eri henkilöstöryhmissä olivat: johto 75,0 %, esimiehet 73,9 % ja asiantuntijat 80,6 %.

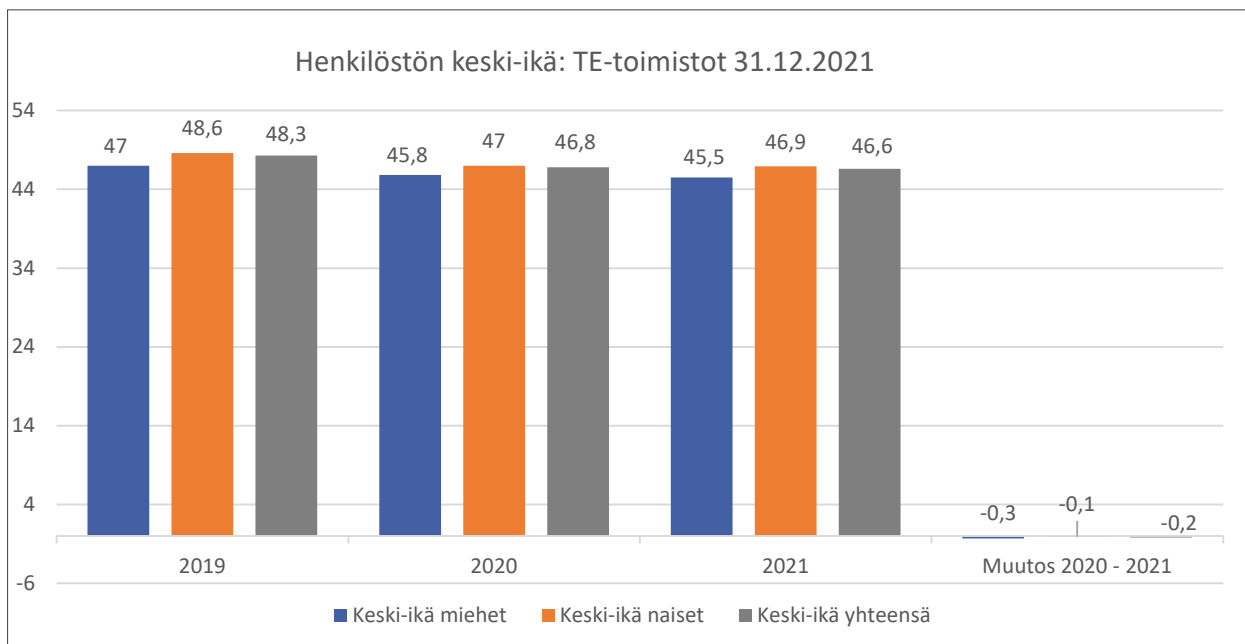
Sukupuolijakauma vaihtelee paljon eri TE-toimistoissa, miesten osuus henkilökunnasta on korkein Pohjois-Karjalan (24,8 %) ja Uudenmaan TE-toimistoissa (22,1 %). Muissa TE-toimistoissa miesten osuus oli alle 20 prosenttia. Naisten osuus henkilökunnasta oli korkein Keski-Suomen TE-toimistossa (88,2 %) ja Satakunnan TE-toimistoissa (87,1 %).

Johto- ja esimiestehtävissä toimivien osuus henkilökunnasta oli yhteensä vain 5,5 %, kun se valtionhallinnossa keskimäärin oli 11,9 %. Lähes koko muu henkilöstö toimi asiantuntijatehtävissä.

Osa-aikatyössä olevien henkilöiden % -osuus, 4,6 %, on samalla tasolla, kuin valtionhallinnossa keskimäärin (4,8 %). Osa-aikaisten suhteellinen osuus aleni hieman kokonaishenkilömäärän kasvun vuoksi. Osa-aikatyössä olevien lukumäärä nousi 14 henkilöllä.

Työllisyysvaroilla palkatun henkilöstön osuus väheni, kuten vuonna 2020 yhteensä 26 henkilöllä ja osuus henkilömäärästä vuoden lopussa oli 4,9 %. Henkilötyövuosiintiö työllistämiseksi TE-toimistoihin oli sama kuin aikaisemmin, 250 henkilötyövuotta. Toteuma aleni 7,1 henkilötyövuodella ja oli 207,8 henkilötyövuotta. Merkittävin syy muutokseen on työllisyysvaroilla palkattujen henkilöiden palvelussuhteen jatkaminen palvelukyvyn turvaamiseen koronapandemian aikana myönnettyllä lisärahalta.

Henkilöstön keski-ikä

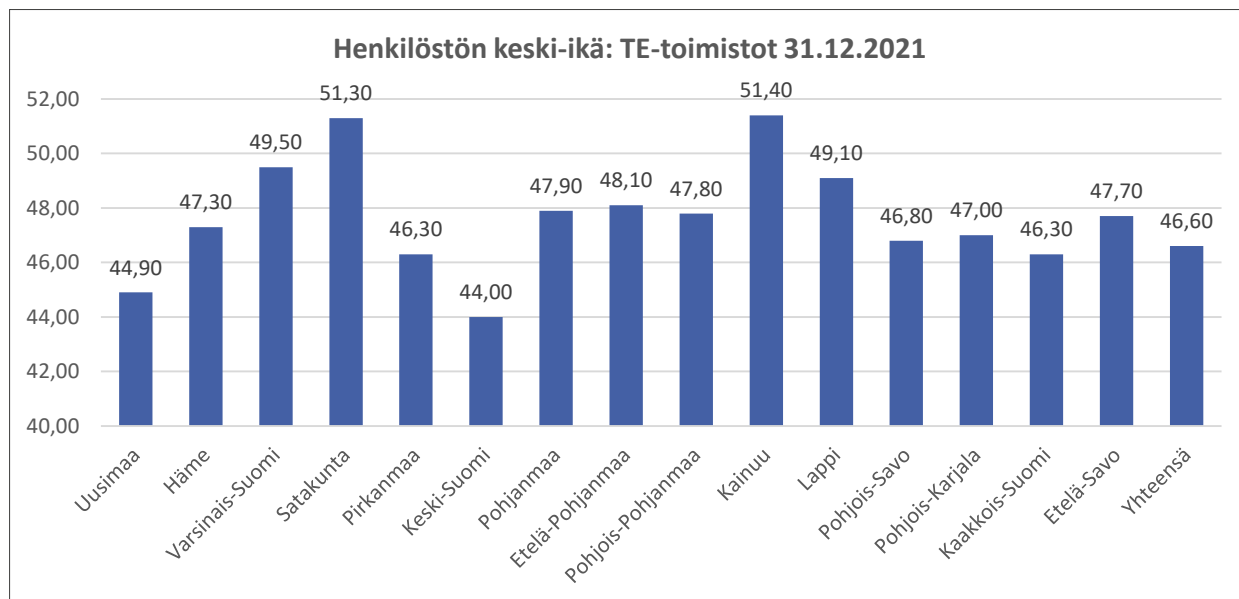

Henkilön keski-ikä lasketaan vuosina raportointiajankohdan (kuukausi/vuosi) ja syntymäajan(kuukausi/vuosi) erotuksena.

Henkilöstön keski-ikässä ei tapahtunut merkittävää muutosta suuresta vaihtuvuudesta huolimatta. Sekä naisten että miesten keski-ikä vuoden lopussa aleni vain hieman vuoteen 2020 verrattuna. Sukupuolten välinen ero kasvoi 1,4 vuoteen.

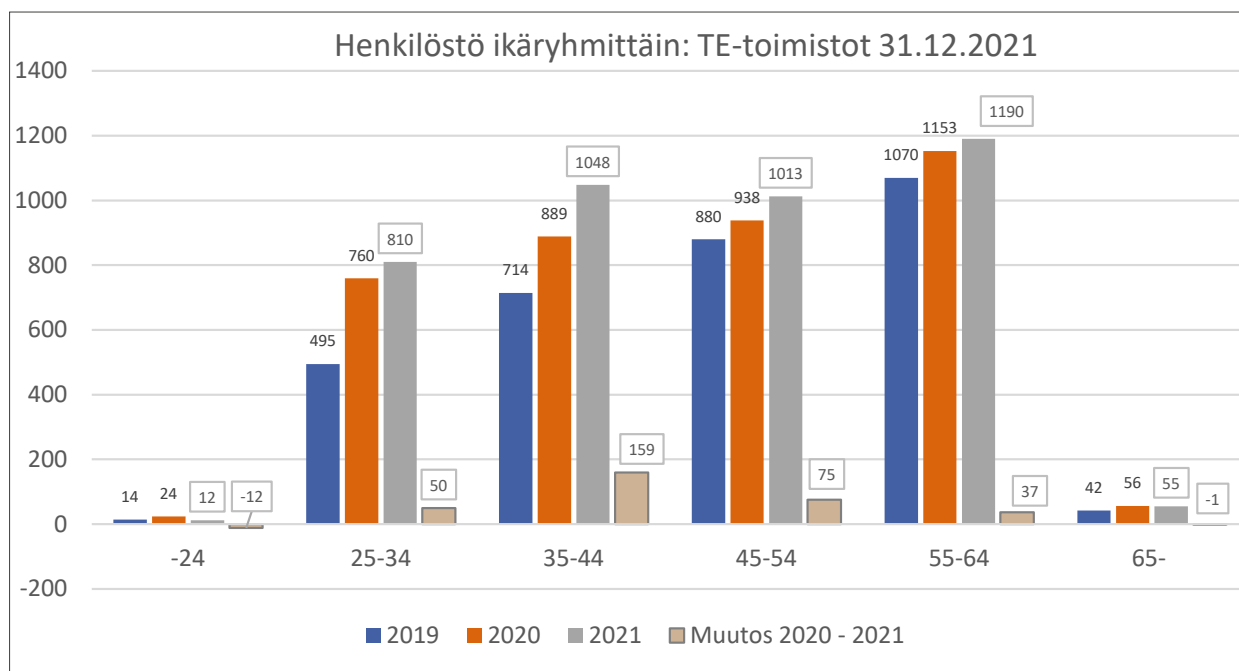
Koko henkilöstön keski-ikä, 46,6 vuotta on 2,9 vuotta alle ELY-keskusten, ml. KEHA-keskuksen keskiarvon (49,5 vuotta), mutta vuoden korkeampi kuin koko valtionhallinnon henkilöstön keski-ikä (45,6 vuotta).

Henkilöstön keski-ikä oli korkein Kainuun TE-toimistossa (51,4 vuotta) ja Satakunnan TE-toimistossa (51,3 vuotta). Muissa TE-toimistoissa keski-ikä oli alle 50 vuotta. Henkilöstön keski-ikä oli matalin Keski-Suomen TE-toimistossa (44,0 vuotta) ja Uudenmaan TE-toimistossa (44,9 vuotta). Vähintään 45-vuotiaiden %-osuus henkilöstöstä vuoden lopussa oli 54,7 %.

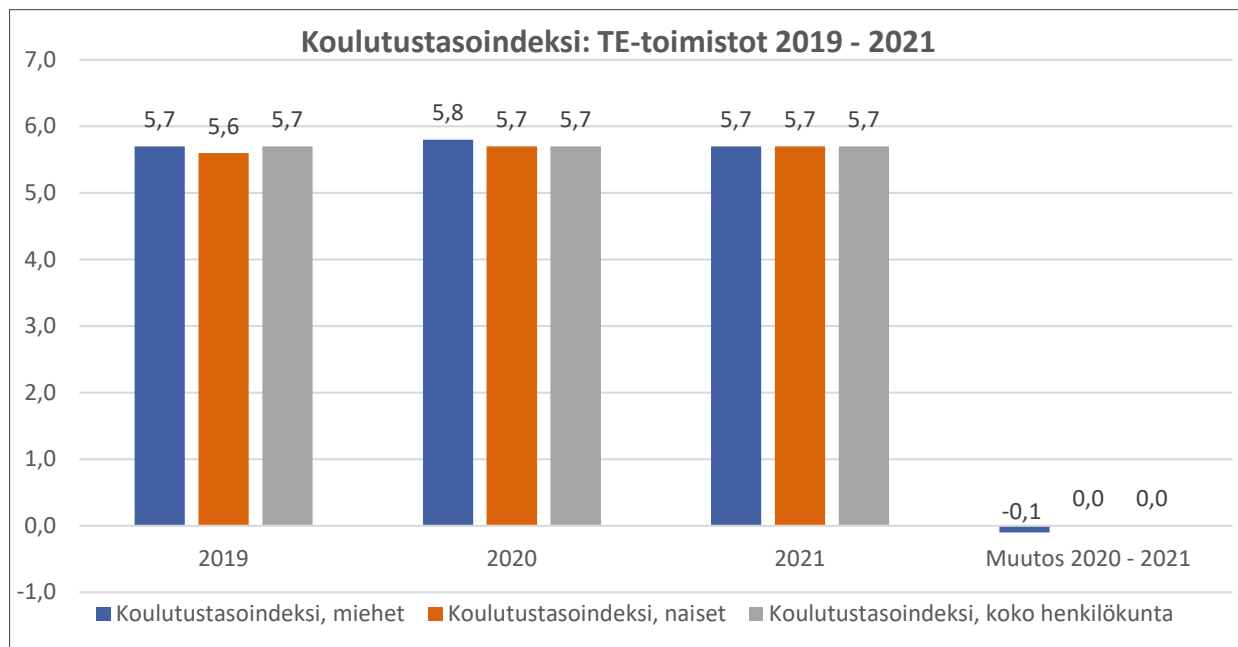
Henkilöstön ikäjakauma, henkilömäärät ikäryhmittäin

Henkilömäärä on kasvanut kaikissa ikäryhmissä. Tulovaihtuvuus näyttää kohdistuneen eniten ikäryhmiin 35 – 44 sekä 45 – 54 vuotta. Alle 25 -vuotiaiden määrä puolittui ja kokonaishenkilömäärä tässä ikäluokassa oli erittäin pieni, 0,3 %. Vähintään 65 vuotta täyttäneiden lukumäärä väheni yhdellä henkilöllä.

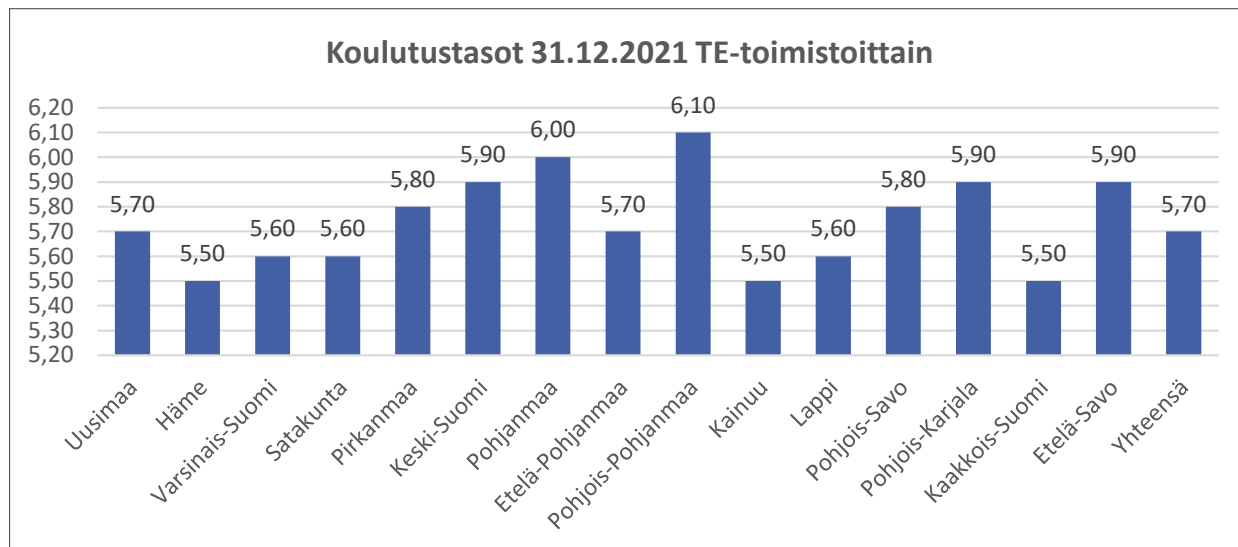

Henkilöstön koulutustasoindeksi

Koulutustasoindeksissä ei tapahtunut muuta muutosta, kuin että miesten koulutustasoindexi aleni 0,1 yksiköllä. Koulutustaso, 5,7, on 0,3 yksikköä korkeampi TE-toimistoissa, kuin valtiolla keskimäärin (5,4). Korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden osuus henkilökunnasta nousi 2,7 %-yksiköllä ja oli 68,2 % (koko valtionhallinnossa 56,6 %). Ylemmän korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden %-osuus henkilöstöstä vuoden lopussa oli 35,9 %, mikä on valtionhallinnon keskitasoa.

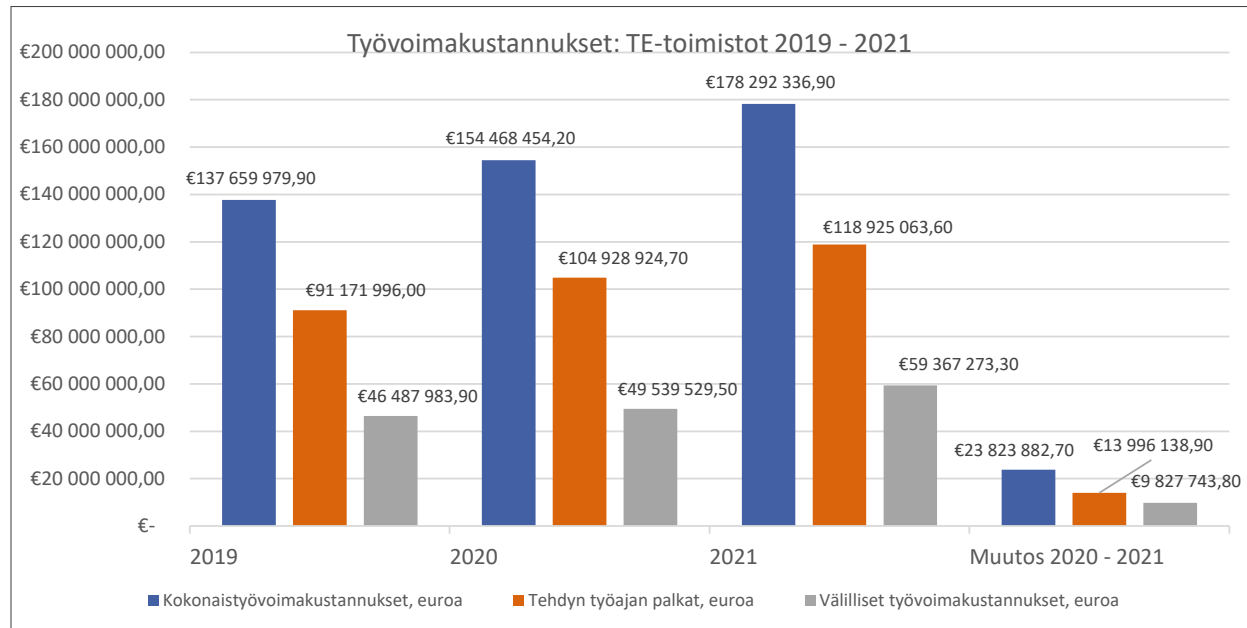

Koulutustasoindexi vaihtelee varsin paljon TE-toimistojen välillä, vaihteluväli 31.12.2021 tilanteen mukaan oli 5,5 – 6,1. Yksittäistä selittävää tekijää ei näytä olevan. Mahdollisia syitä indeksitason vaihteluun ovat ikärakenne, henkilöstön vaihtuvuus ja korkeammin koulutetun työvoiman työmarkkinatilanne.

Työvoimakustannukset

TE-toimistojen kokonaistyövoimakustannukset nousivat 23,8 miljoonalla eurolla (+ 15,4 %).

Tehdyn työajan palkat lasketaan vähentämällä kokonaispalkkasummasta välilliset palkat. Välilliset palkat koostuvat lomarahasta, vuosiloma-ajan palkoista, vanhempainloma-ajan palkoista (lapsen syntymä ja hoito), sairausajan palkoista (ml. tapaturmapoissaolot), muista palkallisista vapaista, reservin kertausharjoitusten ajan palkoista, koulutusajan palkoista, arkipyhien palkoista sekä ammattiyhdistystoimintaan, yhteistoimintaan, työsuojelun yhteistoimintaan ja virkistystoimintaan käytetyn työajan palkoista. Välilliset työvoimakustannukset sisältävät: välilliset palkat, sosiaaliturvan kustannukset ja muut välilliset työvoimakustannukset. Muita välillisiä työvoimakustannuksia ovat: kustannukset virka- ja suojavuusta, vapaista matkoista, koulutuksesta, työsuojelusta, väestönsuojelusta, terveyden- ja sairaudenhoitopalveluista, työpaikkaruokailusta, virkistys- ja sosiaalitoiminnasta ja muista kustannuksista.

Työvoimakustannusten nousu johtuu sekä henkilötyövuosimäärän 447,1 henkilötyövuoden (13,9 %) kasvun lisäksi voimassa olleen virkaehtosopimuksen mukaisista palkankorotuksista, jotka olivat 1,0 prosentin virastoerä 1.5.2021 lukien sekä 0,97 prosentin yleiskorotus 1.6.2021 lukien. Palkkausten tarkastuksiin myönnettiin 4 672 000 euroa toimintamenomomentille.

Välillisten työvoimakustannusten 9,8 miljoonan euron nousu (19,8 %) on suhteellisesti korkeampi, kuin kokonaistyövoimakustannusten nousu. Tämän johtunee välillisten palkkojen osuuden kasvusta, johtuen sairauspoissaolojen ja vuosilomapäivien kasvusta.

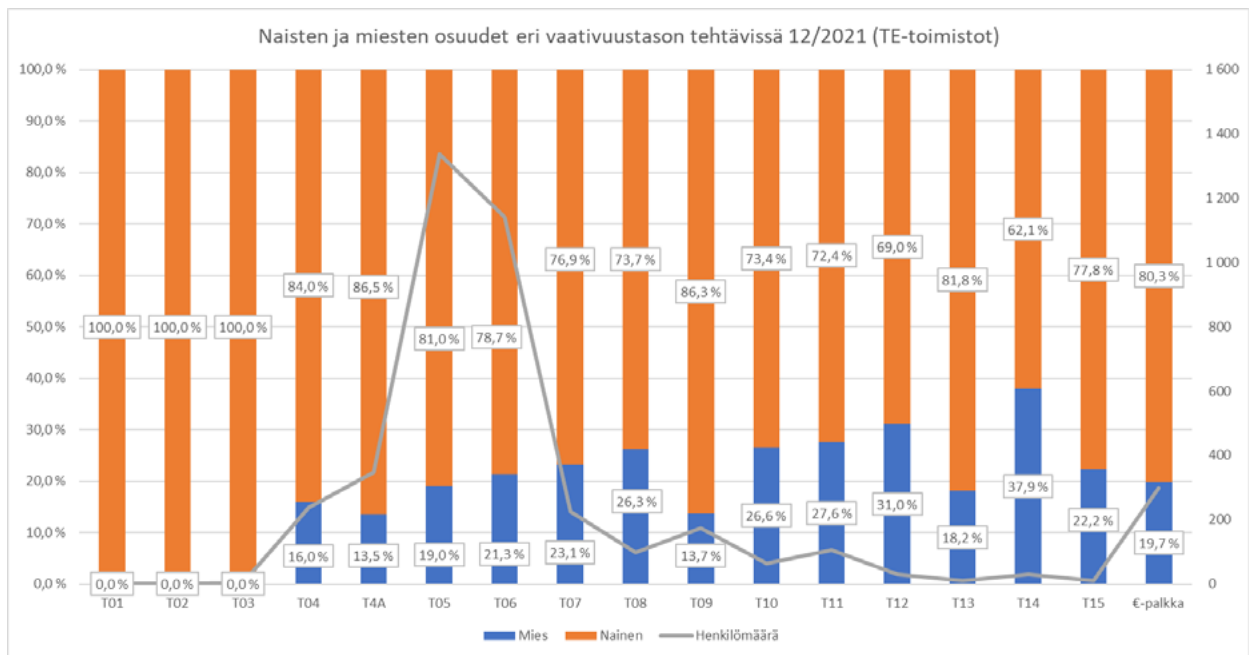
Henkilötyövuoden hinta (työvoimakustannukset euroa/henkilötyövuosi) oli 45 512 euroa (+ 614 euroa). Henkilötyövuoden hinta sisältää sekä palkkasumman että välilliset työvoimakustannukset henkilötyövuotta kohden.

Samapalkkaisuus

Keskeinen osa tasa-arvoa on samapalkkaisuus, jonka lähtökohta on, että naisille ja miehille maksetaan sama palkka samasta tai samanarvoisesta työstä samalla työnantajalla. Samapalkkaisuus samoissa tehtävissä toteutuu hyvin. Jonkin verran eroa sukupuolten välillä muodostuu ylemmillä vaativuustasoilla siitä, että miesten osuus johtotehtävissä (25,0 %) ja esimiestehtävissä (26,1 %) on suurempi, kuin miesten osuus koko henkilökunnasta (19,7 %).

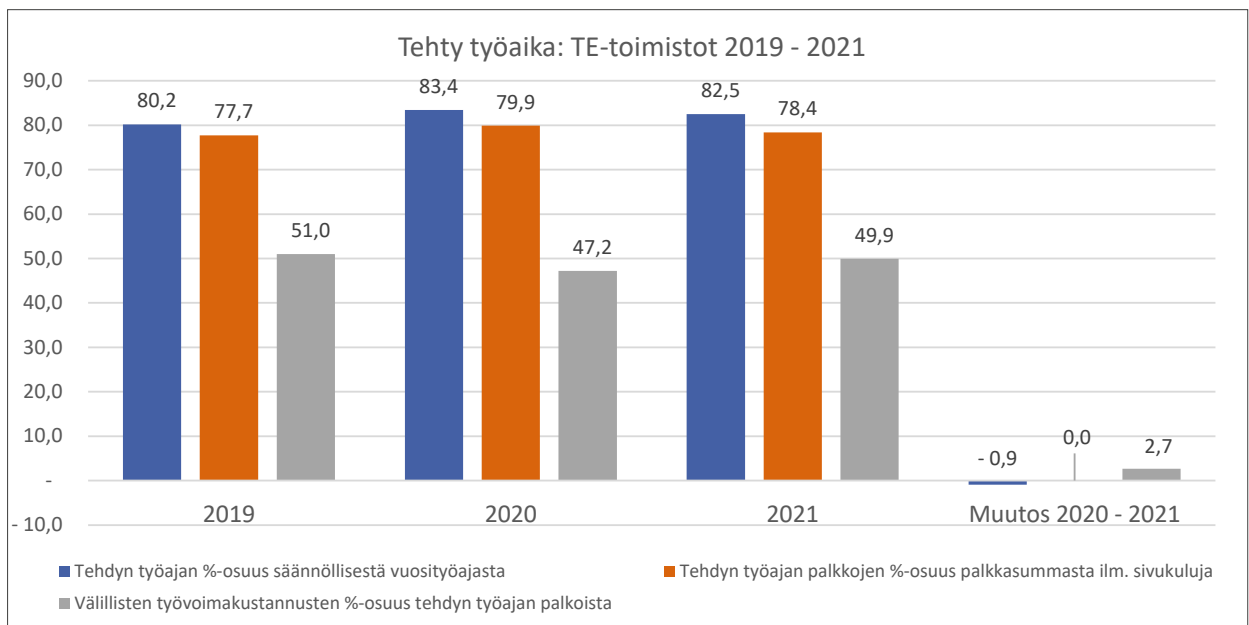
Euromääräisellä palkalla ovat palkkausjärjestelmään kuulumattomat henkilöt, pääosin työnantajavirkamiehet, työllisyysvaroilla palkatut henkilöt, harjoittelijat sekä alle kuuden kuukauden pituisissa palvelussuhteissa olevat henkilöt.

Tehdyn työajan osuus vuosityöajasta sekä työvoimakustannusten % -osuudet palkkasummasta

Tehdyn työajan osuus, 82,5 % vuosityöajasta laski 0,9 %-yksiköllä, mikä on melko merkittävä muutos. Syitä muutokseen ovat vuosiloma- ja sairauspoissaolopäivien kasvu. Tulovaihtuvuus oli suurta vuonna 2020 ja silloin aloittaneille oli kertynyt enemmän vuosilomaoikeutta vuonna 2021. Vuosiloma-ajan osuus oli 1,2 prosenttiyksikköä alhaisempi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin. Koko valtionhallinnon tehdyn vuosityöajan osuuden keskiarvo oli 82,2 % (+ 1,2 %-yksikköä).

Merkittävimmät ei tehdyn työajan osuudet säännöllisestä vuosityöajasta olivat vuosilomat, 12,0 % (muutos + 0,2 %-yksikköä) sekä sairauspoissaolot, 3,5 % (+ 0,4 %). Henkilöstökoulutukseen käytettiin 0,4 % (- 0,3 %) vuosityöajasta.

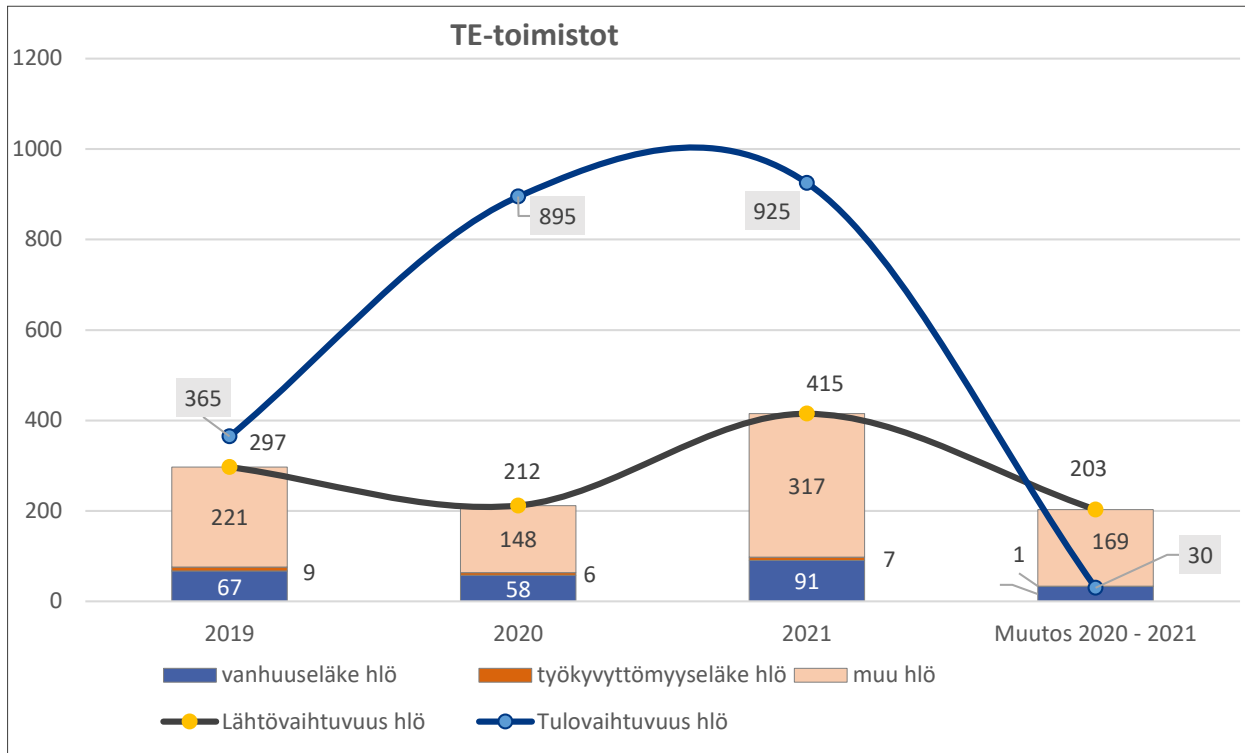

Tehty vuosityöaika lasketaan vähentämällä säännöllisestä vuosityöajasta koulutukseen käytetty työaika ja ei tehty vuosityöaika, eli 1. Vuosiloma, 2. Lapsen syntymä ja hoito (äitiysloma), 3. Sairaus, 4. Tapaturmat, 5. Muut palkalliset vapaat, 6. Arkipyhät, 7. Ammat-tyhdistys- ja yhteistoiminta sekä 8. Virkistystoiminta.

Tehdyn työajan osuus vaihteli Kainuun TE-toimiston 78,7 %:n ja Etelä-Savon TE-toimiston 84,3 %:n välillä. Suurin muutos, - 3,3 %, tapahtui Kainuun TE-toimistossa, jossa sairauspäivien määrä/htv nousi 2,9 työpäivällä.

Lähtövaihtuvuus, vakinainen ja määräaikainen henkilöstö, pl. työllisyysvaroilla palkatut

TE-toimistojen henkilöstön lähtövaihtuvuus kasvoi 203 henkilöllä. Sekä eläköityminen että muu lähtövaihtuvuus lisääntyivät huomattavasti edelliseen vuoteen verrattuna. Tulovaihtuvuus, 925 henkilöä, oli, kuten vuonna 2020 erittäin korkealla tasolla palvelukyvyin ja maahanmuuttajien palvelujen turvaamiseen myönnettyjen lisäresurssien ansiosta. Tulovaihtuvuus, vuoden aikana palvelukseen otettujen uusien henkilöiden lukumäärän %-osuus edellisen vuoden lopun henkilöstöstä, oli 25,8 %.

Vanhuuseläkkeelle jäi 91 henkilöä, eli 33 enemmän kuin vuonna 2020 ja työkyvyttömyyseläkkeelle jäi 7 henkilöä (6 vuonna 2020). Vanhuuseläkkeelle jääneiden osuus kasvoi merkittävästi, 56,9 %.

Muu lähtövaihtuvuus oli 317 henkilöä. Muusta lähtövaihtuvuudesta suurin osa johtuu siirtymisestä toisen työnantajan palvelukseen tai määräaikaisten sopimusten päättymisestä. Eniten palvelussuhteita päättyi muusta syystä Uudenmaan TE-toimistossa, 134 palvelussuhdetta ja Pirkanmaan TE-toimistossa, 50 palvelussuhdetta. Vähiten palvelussuhteita päättyi muusta syystä Kainuun TE-toimistossa, yksi palvelussuhde ja Pohjanmaan TE-toimistossa, viisi palvelussuhdetta.

Vaihtuvuus, osuus henkilöstöstä	2019	2020	2021	
Eläkkeelle siirtyneiden %-osuus		2,3 %	2,0 %	2,5 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden %-osuus		0,3 %	0,2 %	0,2 %
Lähtövaihtuvuus, siirtyneiden henkilöiden lukumäärä %-osuus		10,1 %	7,1 %	11,6 %
Tulovaihtuvuus %-osuus		12,4 %	30,1 %	25,8 %

Tulovaihtuvuus oli ylivoimaisesti suurinta Uudenmaan TE-toimistossa, 432 henkilöä. Muiden TE-toimistojen tulovaihtuvuus vaihteli 6 – 86 henkilön välillä.

Ulkoisten henkilöstörekrytointien määrä vuoden aikana oli Tahti -järjestelmän tietojen mukaan n. 1 200 (+ 472) ja hakijoita oli keskimäärin 21,3 per rekrytointi (- 8,2).

1.6.2.2 TE-toimistojen työhyvinvointi

Vuosittain toteutettavaan VMBaro -tyytyväisyyskyselyn tuloksiin lisättiin viisi uutta indeksiä (i1. – i5.) vuonna 2021 (ks. luku 1.6.1.2.). Uudet indeksitiedot on muodostettu taannehtivasti myös vuoden 2020 tiedoista, mikä mahdollistaa tulosten vertailun edelliseen vuoteen.

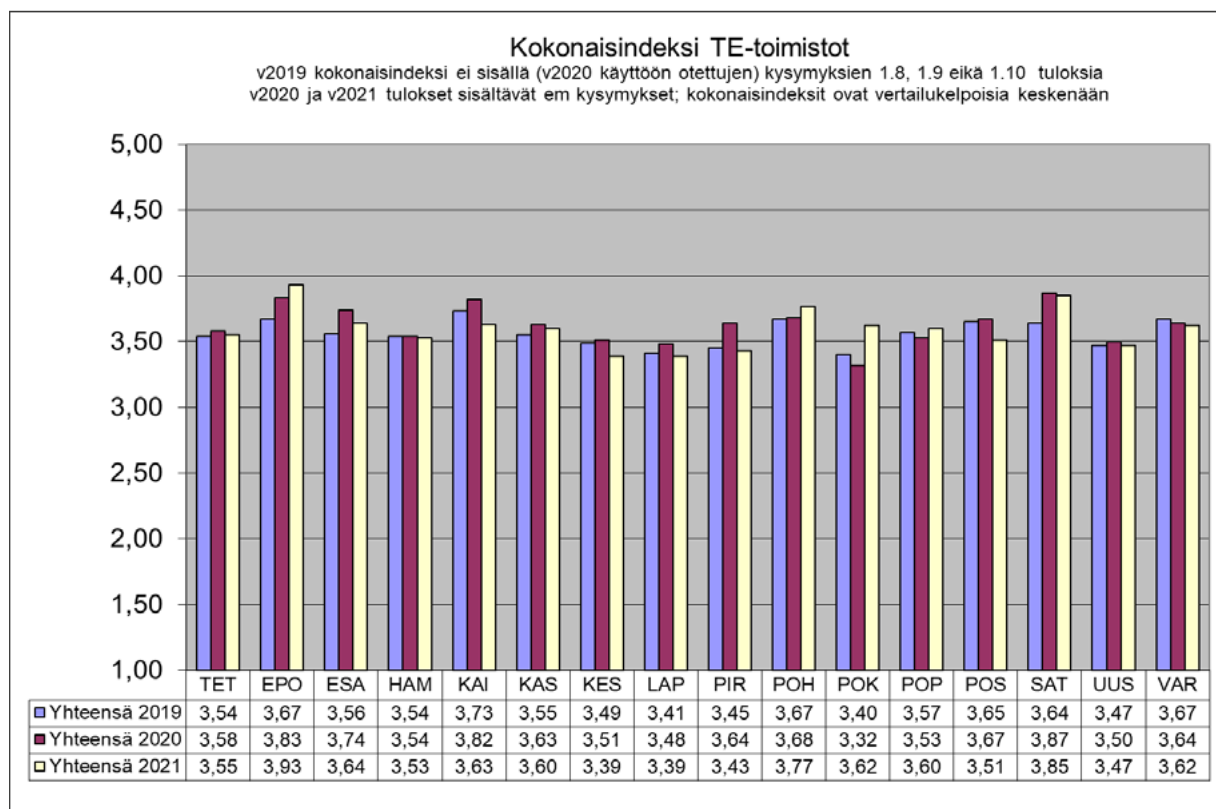
Työtyytyväisyyskyselyn (VMBaro) vastausaktiivisuus aleni TE-toimistoissa ja vastausprosentti oli 66,4 % (-10,4 %-yksikköä). Vastausprosentti oli huomattavasti alhaisempi, kuin ELY-keskuksissa (79,1 %) ja KEHA-keskuksessa (78,7 %). Merkittävä syy muutokseen oli suurimman TE-toimiston, eli Uudenmaan TE-toimiston alhainen vastausprosentti, 50,9 %, mikä tarkoitti, että n. 700 henkilöä ei vastannut barometrikyselyyn. Barometriin vastasi yhteensä 2 702 henkilöä TE-toimistoissa (2020: 2 633 henkilöä).

VM Baron indeksit muuttuivat varsin vähän edellisvuoteen verrattuna. Kokonaistyytyväisyysindeksi aleni hieman. Indeksit ovat, Työyhteisöindeksiä lukuun ottamatta jonkin verran alle valtionhallinnon keskitason.

VM Baron indeksit (TE-toimisto)	TOT 2019	TOT 2020	TOT 2021	TOT 2021 Valtionhallinto
Kokonaistyytyväisyysindeksi	3,54	3,58	3,55	3,64
i.1 Oma työ		3,85	3,80	3,91
i.2 Työyhteisön oikeudenmukaisuus		4,01	4,04	4,04
i.3 Esimiestyö		3,77	3,80	3,87
i.4 Johtaminen		3,19	3,02	3,19
i.5 Palkkaus		2,69	2,75	2,95
Johtajuusindeksi (JO)	3,38	3,44	3,43	3,47
Innovointikyvykkyyksindeksi (IN)	3,72	3,74	3,73	3,76
Työyhteisöindeksi (TY)	3,84	3,89	3,88	3,88

Työtyytyväisyyskyselyn kokonaisindeksi

Kokonaisindeksin taso vaihteli Etelä-Pohjanmaan TE-toimiston 3,93 ja Keski-Suomen ja Lapin TE-toimistojen 3,39 välillä. TE-toimistojen kokonaisindeksin keskiarvo aleni hieman. Yhtenä syynä muutokseen on kuntakokeilujen TE-toimistoa alempi indeksitaso usealla alueella. TE-toimistokohtaisia tulostavoitteita ei asetettu toimintavuodelle.

Sairauspoissaolot

TE-toimistojen sairauspoissaolot lisääntyivät keskimäärin 1,1 työpäivällä (12,5 %) henkilötyövuotta kohti 9,9 työpäivään/htv. Poissaolojen määrä henkilötyövuotta kohti on, kuten aikaisemmin merkittävästi korkeampi, kuin ELY-keskuksissa ja KEHA -keskuksessa keskimäärin (5,5 työpäivä/htv). Määrä on myös korkeampi kuin valtionhallinnossa keskimäärin (7,3 työpäivä/htv). Sairauspoissaolopäivien määrät (työpäivä/htv) vaihtelivat eri TE-toimistoissa 6,0 ja 14,0 työpäivän välillä.

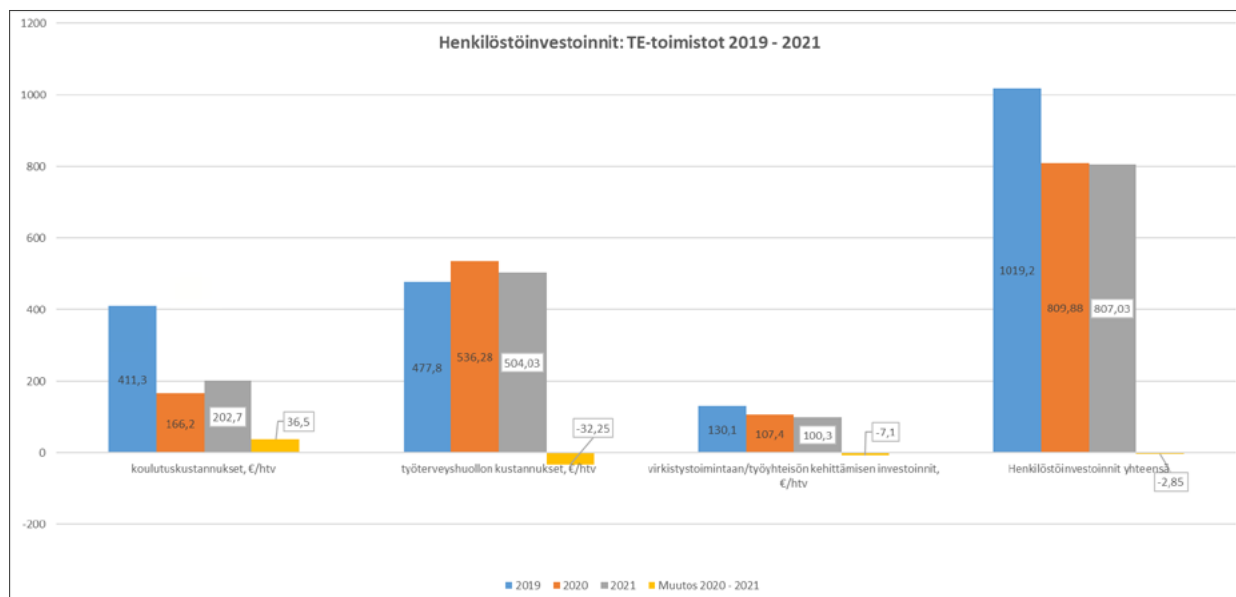
Sairauspoissaolot (TE-toimistot 2019 – 2021)	2019	2020	2021	Muutos 2020 – 2021
Sairauspoissaolot yht. (työpäivä)	34 969	30 334	38 743	8 409
Sairauspoissaolot, työpäivä/htv	11,1	8,8	9,9	1,1
1 – 3 päivän sairauslomataapaukset	6 483	4 269	4 695	426
1 – 3pv tapaukset/htv	2,1	1,2	1,2	0,0
1 – 3 pv tapausten %-osuus	78,2 %	73,3 %	71,4 %	-1,9 %
4 – 60 päivän sairauslomataapaukset	1 752	1 508	1 794	286
61 – 130 päivän sairauslomataapaukset	31	38	71	33
yli 130 päivän sairauslomataapaukset	19	12	16	4
Sairauspoissaolotapaukset yhteensä	8 285	5 827	6 576	749
Tapaukset yht/htv	2,6	1,7	1,7	0,0

Sairauspoissaolotapausten määrä nousi 12,8 %:lla, mikä on hieman pienempi kuin henkilötyövuosimäärän muutos (13,9 %). Sairautapausten määrä per henkilötyövuosi oli sama, kuin vuonna 2020, eli 1,7 poissaolokertaa. Sairauspoissaolojen keskimääräinen kesto piteni 5,2 päivästä 5,9 päivään, mikä johtui siitä, että pitempikestoisten poissaolojen määrä kasvoi suhteellisesti enemmän.

Terveysprosentti, ilman sairauspoissaoloja olleiden henkilöiden lukumäärän %-osuus oli 49,1 (muutos + 0,4 %-yksikköä). Luku on hieman alempi, kuin koko valtionhallinnon keskitaso (50,1 %).

1.6.2.3 TE-toimistojen henkilöstöinvestoinnit

TE-toimistojen henkilöstöinvestoinnit, 807 €/htv olivat samalla tasolla kuin edellisvuonna. Taso on huomattavasti alhaisempi, kuin ennen koronapandemiaa.

Henkilöstön koulutuskustannukset, 202,7 €/htv, jotka pääosin muodostuvat koulutukseen käytetyn työntekijän palkasta, nousivat 22 %:lla. Kustannukset ovat huomattavasti pienemmät, valtionhallinnossa keskimäärin (596,2 €/htv).

KEHA-keskus maksaa työterveyshuollon kustannukset keskitetysti, joten erittelyä ELY-keskusten ja TE-toimistojen osalta ei ole mahdollista tehdä. Taulukossa on näin ollen laskennalliset työterveyshuollon kustannukset/htv Kelan korvaaman osuuden jälkeen. Laskennalliset työterveyshuollon kustannukset/htv olivat TE-toimistoissa keskimäärin 504,03 €/htv. Kustannukset/htv alenivat kuudella prosentilla edellisen vuoden tasosta (2020: 536,28 €/htv).

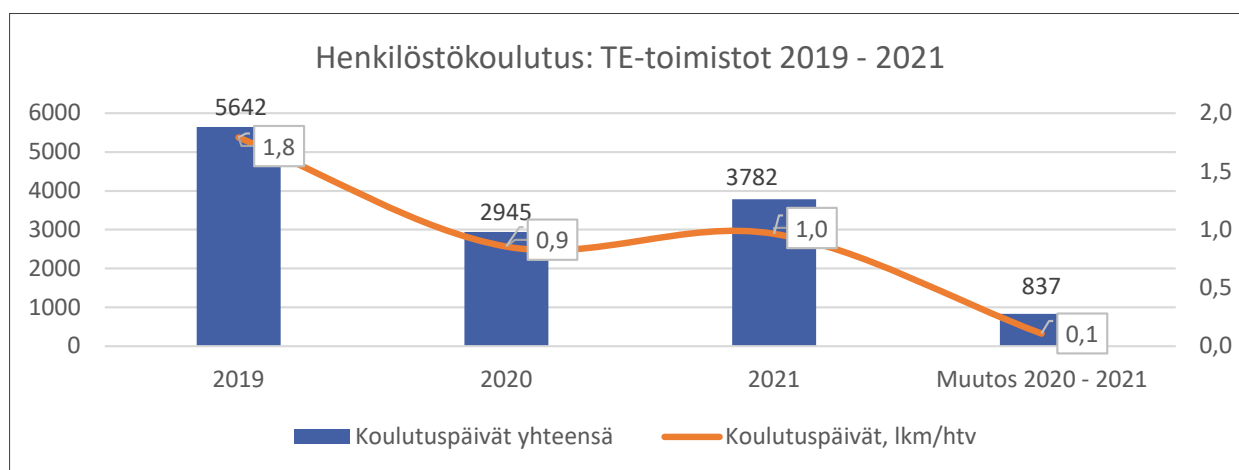
Henkilöstö- ja luontaisetujen käytäntöjä on yhtenäistetty KEHA-keskuksen antamalla ELY-keskuksia, TE-toimistoja ja KEHA-keskusta koskevalla ohjeella. Virkistystoiminnan kustannukset vähenivät, kun henkilöstötilaisuuksia voitiin edelleen vuonna 2021 järjestää normaalia vähemmän koronapandemiasta johtuvien etätyösuositusten vuoksi.

Henkilöstökoulutus

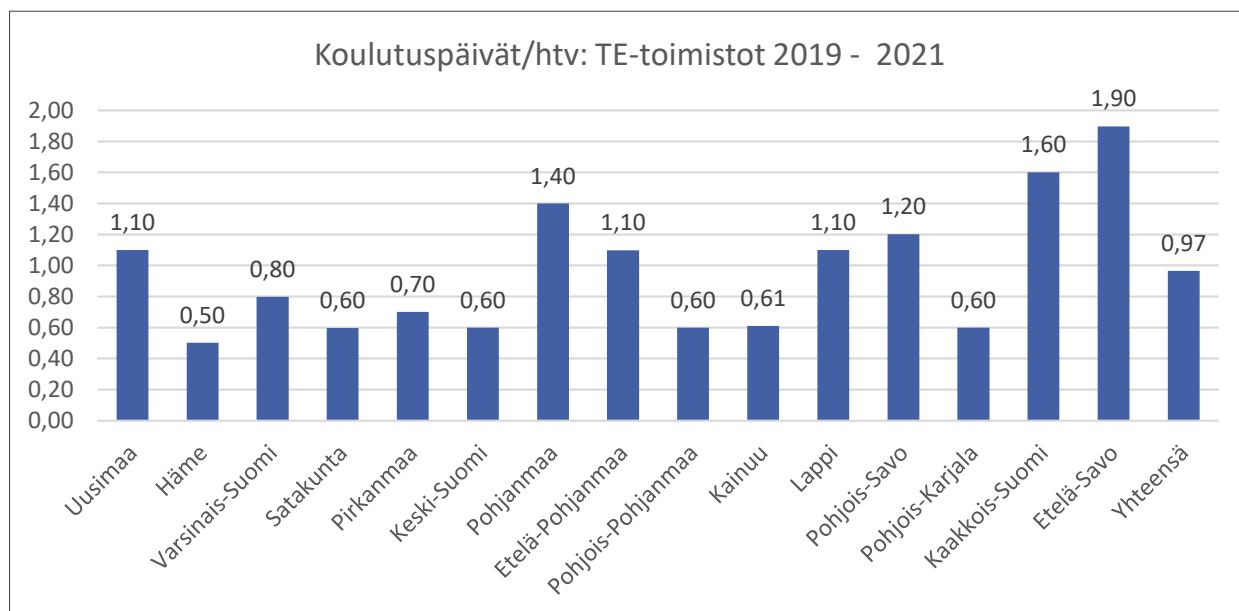
Rekisteröityjä henkilöstökoulutuspäiviä oli huomattavasti enemmän, kuin vuonna 2020 (+28,4 %). Koulutuspäivien määrä henkilötyövuotta kohti oli 1,0. Vuoden 2021 luku ei ole suoraan verrannollinen aikaisempien vuosiin, johtuen rekisteröintitavan muutoksesta. Vuoden 2021 aikana siirryttiin menettelyyn, jossa kaikki henkilöstökoulutukseen osallistuminen ilmoitetaan henkilöstökoulutuksena. Aikaisemmin substanssiin liittyvä henkilökoulutus kohdennettiin työajan kohdentamisessa ko. substanssitehtävälle. Muutoksen tavoitteena on, että saadaan raportoitua henkilöstön koulutukseen käytetty työaika oikein ja vertailukelpoisella tavalla muuhun valtionhallintoon verrattuna. Uusi ohjeistus julkaistiin kesäkuussa 2021.

Koulutuspäiviä per henkilötyövuosi, 1,0 pv/htv, oli enemmän, kuin ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa keskimäärin (0,7 pv/htv) mutta vähemmän kuin valtionhallinnossa keskimäärin (1,5 pv/htv).

Vuoden aikana henkilöstökoulutusta saaneiden henkilöiden lukumäärän %-osuus vuoden lopun henkilöstöstä oli 19,5 % (+ 7,2 %-yksikköä), mikä on lähes valtionhallinnon keskitasoa (20,7 %).

Rekisteröityjen koulutuspäivien määrissä oli suuria vaihteluja TE-toimistojen välillä. Eniten rekisteröityjä henkilöstökoulutuspäiviä per henkilötyövuosi oli Etelä-Savon TE-toimistossa ja vähiten Hämeen TE-toimistossa.

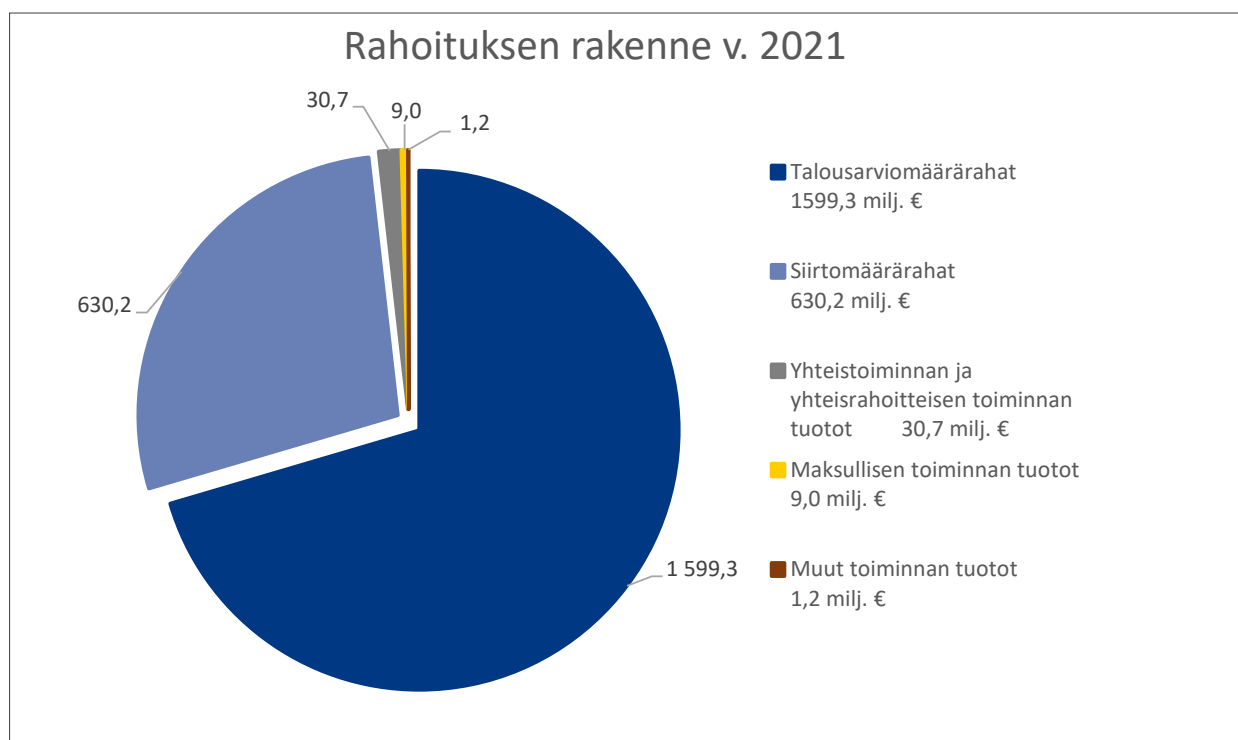

1.7 Tilinpäätösanalyysi

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Vuonna 2021 ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen toiminnan rahoitus muodostui vuoden 2021 valtion talousarviossa ja lisätalousarvioissa myönnettyistä määrärahoista 1 599,3 milj. €, edelliseltä vuodelta siirtyneistä määrärahoista 630,2 milj. € sekä maksullisen, yhteistoiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan sekä muun toiminnan tuotoista yhteensä 40,9 milj. €

ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen rahoituksen rakenne vuonna 2021 on esitetty seuraavassa kaaviossa.

ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen muodostama kirjanpitoyksikkö saa valtion talousarviossa ja mahdollisissa lisätalousarvioissa rahoituksensa kahdeksalta eri hallinnonalalta. Talousarviomäärärahat jakautuvat arviomäärärahoihin ja siirtomäärärahoihin. Arviomääräraha perustuu arvioon myöntövuoden toiminnan kustannusten määrästä ja se on käytettävä talousarviovuoden aikana, mahdollinen käyttämättä jäävä rahoitus on palautettava kyseiselle ministeriölle. Siirtomäärärahaa on talousarviokirjanpidontilistä (momentti) riippuen mahdollista käyttää talousarviovuoden (n) ja sitä seuraavien (n+1, n+2) vuosien aikana. ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen rahoitus hallinnaloittain vuonna 2021 on esitetty seuraavassa taulukossa.

Talousarvion hallinnonala	Talousarvio 2021 TA ja LTA:t	Edellisiltä vuosilta siirtyneet
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	0	348 755
25. Oikeusministeriön hallinnonala	152 897	9 022
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	747	124 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	43 104 918	96 233 418
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	82 015 000	69 193 950
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	1 143 604 938	339 820 614
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	226 401 287	0
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	104 066 586	124 478 496
Talousarviorahoitus yhteensä	1 599 346 372	630 208 257

Pääosa kirjanpitoyksikön vuoden 2021 rahoituksesta osoitettiin työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan pääluokasta 32. Luvun 32.30. Työllisyys ja yrittäjyys momenteilta rahoitettiin julkisia työvoima- ja yrityspalveluita, joissa suurimmat rahoituskohteet olivat palkkatuki ja starttiraha, työvoimakoulutuksen hankinta sekä yritysten kehittämishankkeiden tukeminen. Lukuun 32.30. sisältyy myös arviomääräraha EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin. Luvun 32.01. Hallinto rahoitus kohdistui pääosin TE-toimistojen, ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen toiminnasta aiheutuviin menoihin, suurimpana eränä henkilöstökulut. Luvun 32.50. Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen rahoitus kohdistui arviomäärärahana valtion korvauksiin kotouttamisesta, joista suurimpana eränä muut pakolaisista maksettavat kuntakorvaukset.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonalan pääluokan 33. rahoitus kohdistui suurimmalta osin luvun 33.20. Työtömyysturva momenteilta palkkatukeen ja starttirahaan sekä valtion korvauksiin kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä. STM:n rahoitus oli kokonaisuudessaan arviomäärärahaa.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan pääluokan 31. suurimmat yksittäiset rahoitusosuudet olivat osoitettu luvun 31.20. Liikenteen ja viestinnän palvelut momenteilta julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostoihin ja kehittämiseen sekä saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostoihin ja kehittämiseen. Suuri erä rahoituksesta osoitettiin myös luvun 31.10. Liikenne- ja viestintäverkot momentille yksityistieavustuksiin ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuviin kulutusmenoihin

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan pääluokan 30. luvusta suurin rahoitusosuus kohdistui lukuun 30.40. Luonnonvaratalous. Rahoituksesta suurin erä kohdistui elinkeinokalatalouden edistämiseen, josta katettiin kansallisia toimenpiteitä sekä EMKR-hankkeiden EU:n ja kansallisen rahoituksen rahoitusosuuksia. Luvusta 30.40. rahoitusta kohdistui myös esimerkiksi vesivarojen käytön ja hoidon menoihin, vesi- ja kalataloushankkeiden tukemiseen, maatalouden aloittamis- ja investointiavustuksiin, kalakannan hoitovelvoitteisiin ja luonnonvara- ja biotalouden edistämiseen.

Ympäristöministeriön hallinnonalan pääluokan 35. rahoituksesta suurimmat rahoituserät kohdistuivat luvun 35.10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu momentilta katettaviin luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenoihin sekä luvun 35.20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen momentin asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi rahoitettaviin avustuksiin.

Talousarvion momenttikohtainen rahoitus esitetään toimintakertomuksen kohdassa 2 Talousarvion toteumalaskelma ja siihen liittyvä analyysi kohdassa 1.7.2 Talousarvion toteutuminen.

Maksullista toimintaa on kuvattu ja analysoitu toimintakertomuksen kohdassa 1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus ja yhteisrahoitteista toimintaa kohdassa 1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.

Vuonna 2021 muihin toiminnan tuottoihin sisältyi talousarvion ulkopuolisia tuottoja yhteensä 117 639 €. Tämä rahoitus muodostui Ruotsin ja Suomen valtiosopimukseen perustuvista Rajajokikomission maksuista Lapin ELY-keskuksen kalatalousyksikölle ja UPM Oyj:n Keski-Suomen ELY-keskuksen Ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueelle suorittamasta maksusta vaellusesteiden poistamiseksi.

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

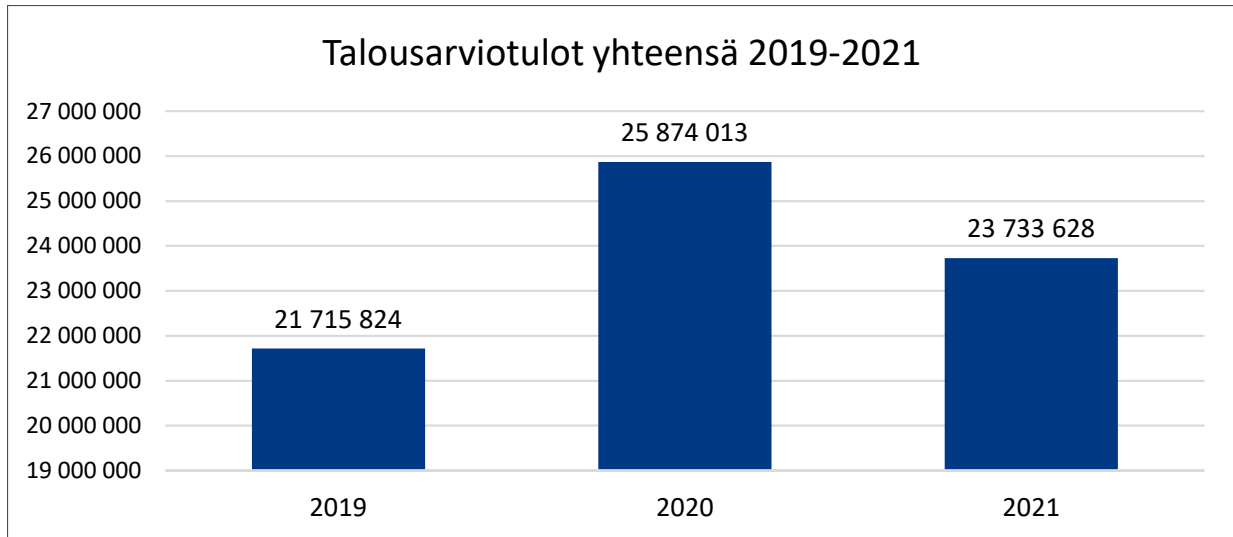
Kunkin ELY-keskuksen talousarvion toteutumisesta on laadittu analyysi, joiden perusteella tämä analyysi on laadittu.

Talousarvion tulotileille vuonna 2021 kertyi 23,7 milj. euroa, mikä oli 8 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Suurin osa tuloista, 23,6 milj. euroa oli sekalaisia tuloja. Vähennys johtui pääosin siitä, että siirrettyjä määrärahoja peruutettiin 3,5 milj. euroa, joka on 61 % vähemmän kuin vuonna 2020.

Siirrettyjen määrärahojen peruutuksista 2,2 milj. euroa, joka on 63 % peruutetuista siirtomäärärahoista, kohdistui momenttiin 4.19.30.40.62.4. EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet.

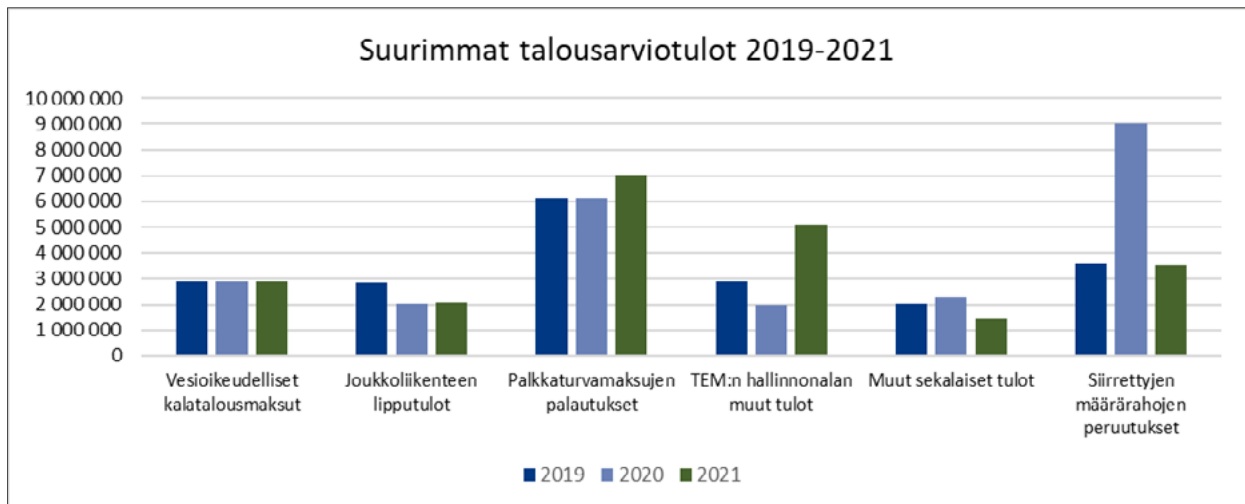
Joukkoliikenteen lipputulot olivat 2 milj. euroa, mikä oli 1 % eli 18 880 euroa enemmän kuin edellisellä vuonna. Alhaisia lipputuloja selittää joukkoliikenteen matkustajamäärien normaalia pienempi määrä johtuen koronapandemiasta aiheutuneen etätöy- ja -opiskelun lisääntymisestä. Tämä luonnollisesti vaikutti myös ELY-keskusten ostaman joukkoliikenteen lipputuloihin.

Vuoden 2021 kesään mennessä päättyivät loputkin ELY-Waltissa olevat käyttöoikeussopimukset, jotka pääosin kilpailutettiin bruttosopimuksilla kaupunki-Waltiin. Uudet bruttosopimusliikenteiden lipputulot kasvattivat lipputuloja, tosin koronasta johtuen odotettua vähemmän.

Työ- ja elinkeinoministeriön muut tulot olivat 5,1 milj. euroa, joka on 157 % enemmän eli 3,1 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2020. Nousua selittää osin majoitus- ja ravitsemusalan koronatukien takaisinperinnät. Toiminnan rajoittamisen hyvitysten palautuspyyntömenettely aloitettiin KEHA-keskuksen maksatusyksikössä vuoden 2020 joukkomaksatuksen jälkeen. Tammikuussa 2021 käynnistettiin KEHA-keskuksen talousyksikön myyntilaskutus ja tulojen käsittelyn ryhmän perintätoimen ja henkilöstöhallinnon lakimiehen toimesta kuulemismenettely niistä palautuspyynnöistä, joihin ei oltu reagoitu. Kuulemismenettelyyn lähteviä on yhteensä 590 kpl. Kuulemismenettelyyn per 31.12.2021 on lähtenyt yhteensä 259 kpl. Hallintoriitahakemuksia hallinto-oikeuksissa oli yhteensä 19 kpl 31.12.2021 mennessä. Kyseiseen ajankohtaan mennessä ei saatu yhtään hallinto-oikeuden päätöstä, joten saatavia ei ole siirretty ulosottoon. Uudelleentyydyttämisen tuen palautuspyyntöjä oli v. 2021 yhteensä 7 kpl, joista kolme eteni kuulemismenettelyyn.

Seuraavassa pylväskaaviossa on esitetty tulojen kehitys vuosina 2019 – 2021, (yli milj. euroa)

ELY-keskusten vuoden 2021 talousarviomäärärahat olivat kirjanpitoyksikön kirjanpidossa yhteensä 1 599 milj. euroa. Tämä on 24 % vähemmän kuin vuonna 2020. Määrärahojen vähentymistä selittää muun muassa vuonna 2020 myönnetty koronaan liittyvät määrärahat. Määrärahoista 669 milj. euroa oli arviomäärärahoja.

Talousarviovuoden määrärahojen lisäksi KEHA-keskuksella, ELY-keskuksilla ja TE-toimistoilla oli käytettävissä noin 630 milj. euroa edellisiltä vuosilta siirrettyjä määrärahoja. Käytettävissä oli varainhoitovuoden myöntöjä ja edellisiltä vuosilta siirrettyjä määrärahoja yhteensä 2 230 milj. euroa. Vuodelle 2022 siirtyi noin 614 milj. euroa, josta talousarviovuoden määrärahojen osuus oli noin 506 milj. euroa. Vuodelta 2021 myönnettyjä arviomäärärahoja jäi käyttämättä 70 milj. euroa, pääasiassa Sosiaali- ja terveysministeriön sekä Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonaloilla.

Käytettävissä olleet talousarviovuoden määrärahat:

		v.2021 €	% kaikista määrärahoista
25	Oikeusministeriön hallinnonala	152 897	0,01 %
28	Valtiovarainministeriön hallinnonala	747	0,00 %
30	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	43 104 918	2,70 %
31	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	82 015 000	5,13 %
32	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	1 143 604 938	71,50 %
33	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	226 401 287	14,16 %
35	Ympäristöministeriön hallinnonala	104 066 586	6,51 %
	yhteensä:	1 599 346 373	100 %

Suurimmat käytettävissä olleet siirtomäärärahat on esitetty seuraavassa taulukossa (yli milj. euroa). Prosenttiluku taulukossa kertoo, kuinka monta prosenttia varainhoitovuonna käytettävissä olleista määrärahoista siirtyi varainhoitovuodelle 2022.

Suurimmat käytettävissä olevat siirtomäärärahat:

Momentti			Käytettävissä v. 2021	Siirretty seuraavalle vuodelle	%
MMM	30.10.40.	Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (smr 3v)	7 450 000	7 439 729	100
	30.40.20.	Kalakannan hoitovelvoitteet (smr 3 v)	7 364 054	4 489 475	61
	30.40.21.	Vesivarojen käytön ja hoidon menot (netto) (smr 3v)	24 372 857	12 714 802	52
	30.40.22.	Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (smr 3v)	6 376 920	5 361 328	84
	30.40.31.	Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (smr 3v)	24 442 632	16 760 111	69
	30.40.51.	Kalatalouden edistäminen (smr 3v)	7 750 634	2 155 144	28
	30.40.62.	Elinkeinokalatalouden edistäminen (smr 3v)	56 095 490	33 946 552	61
LVM	31.10.31.(*)	Valtionavustus yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen (smr 3v)	52 252 540	36 278 921	69
	31.20.55.(*)	Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (smr 3v)	71 894 891	28 301 259	39
	31.20.54.	Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen (smr 3v)	27 061 520	4 832 427	18
TEM	32.01.02.	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (netto) (smr 2v)	214 854 519	30 142 868	14
	32.01.03.	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (netto) (smr 2v)	254 588 799	29 348 634	12
	32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (smr 2v)	519 844 003	247 326 090	48
	32.50.44.	Alueellinen kuljetustuki (smr 3v)	1 197 126	0	0
YM	35.10.20.	Ympäristövahinkojen torjunta (smr 3v)	3 955 233	0	0
	35.10.21.	Eräät luonnonsuojelun menot (smr 3v)	22 105 522	14 202 347	64
	35.10.22.	Eräät ympäristömenot (smr 3v)	20 122 753	10 780 792	54
	35.10.61.	Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen (smr 3v)	33 335 801	21 635 140	65
	35.10.63.	Luonnonsuojelualuiden hankinta- ja korvausmenot (smr 3v)	82 785 382	28 255 618	34
	35.20.56.	Avustukset asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi (smr 3v)	61 225 500	35 417 000	58

(*) Mukaan on laskettu aikaisempien talousarviotilien siirtyneet määrärahat.

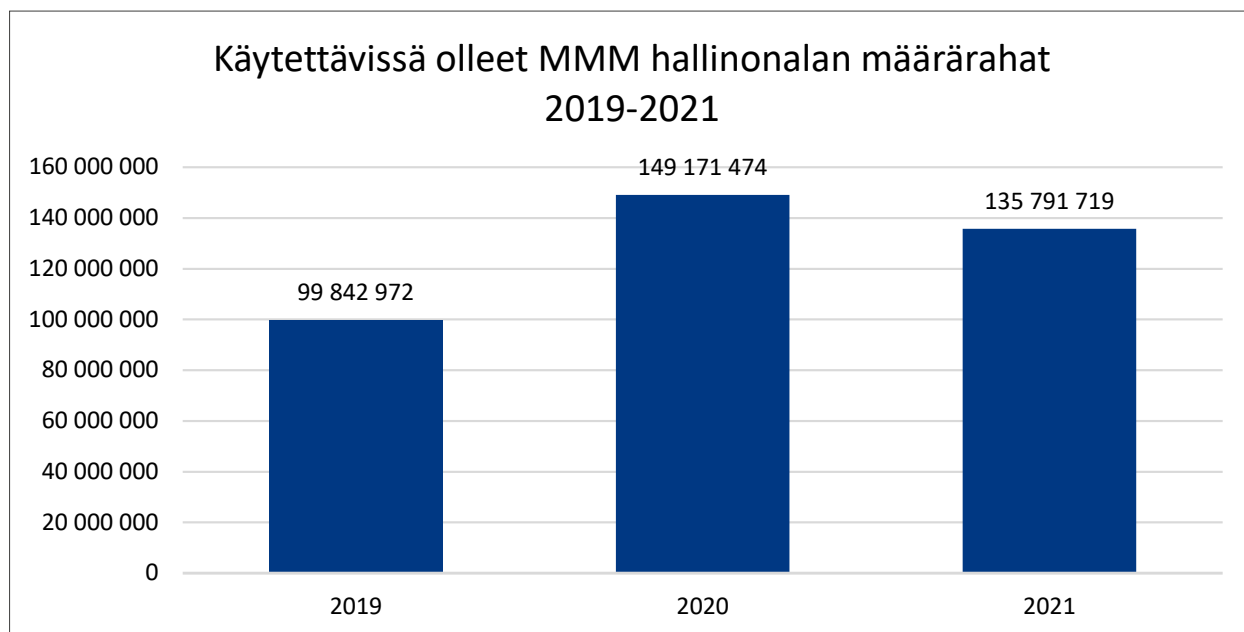
Ulkoasiainministeriön hallinnonalan momentilla 24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö oli edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat mukaan lukien käytettävissä 348 755 euroa. Määräraha on myönnetty hankkeelle Itämeri-yhteistyöllä ilmastokestävyyttä - tulva- ja kuivuusriskien hallinta. Määrärahasta käytettiin noin 29 % ja vuodelle 2022 siirrettiin 134 633 euroa.

Oikeusministeriön hallinnonalan momentin määrärahaa 25.01.01. oikeusministeriön toimintamenot oli käytettävissä edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat mukaan lukien 158 494 euroa. Määrärahasta käytettiin 27 %, joka on 42 080 euroa ja vuodelle 2022 siirtyi 116 414 euroa.

Oikeusministeriön hallinnonalan momentista 25.01.01. oli varattu 39 500 euroa alueellisten etnisten suhteiden neuvottelukunnan toimintaan vuonna 2021. Toiminnalla tarkoitetaan alueellisten etnisten suhteiden neuvottelukuntien kokouksia, matkoja, palkkioita, neuvottelukunnan koordinaattoreiden osallistumista koordinaattorikokouksiin sekä muuta alueellisten neuvottelukuntien toimintasuunnitelmissa mainittua toimintaa. Määräraha ei ole käytettävissä virkamiesten palkkamenoihin.

Oikeusministeriön hallinnonalan momentille 25.01.01. oli varattu 120 000 euroa hyvien väestösuhteiden edistämiseen alueellisten etnisten suhteiden neuvottelukuntien toiminnan kautta vuonna 2021. Toimilla tuetaan rasismin vastaisen ja hyvien väestösuhteiden toimintaohjelman tavoitteita sekä väestösuhteiden tilan seurantaan alueellisella ja paikallisella tasolla. Toimilla vahvistetaan maahanmuuttaja- ja monikulttuurijärjestöjen osaamista ja resursseja.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 136 milj. euroa, joista käytettiin 37 % eli 50,5 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 61 % eli 82,9 milj. euroa. Määrärahoja peruutettiin 2 % eli 2,3 milj. euroa. Talousarviovuoden määrärahoja oli käytettävissä 43,1 milj. euroa ja vähennystä oli 44 % vuoteen 2020 verrattuna, jolloin määrärahoja osoitettiin 77,2 milj. euroa. Käytettävissä olleet määrärahat yhteensä vähenivät 13,4 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna:

Talousarviovuonna osoitettujen määrärahojen vähentymistä edelliseen vuoteen verrattuna selittää etenkin momentin 30.40.62. Elinkeinokalatalouden edistäminen määrärahojen vähentyminen 22 milj. eurolla. Talousarviovuonna momentille 30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet myönnettiin 100 000 euron määräraha kalastusvalvonnan satelliittivalvonnasta ja muista kaupallisen kalastuksen valvonnasta aiheutuviin menoihin, kun vuonna 2020 ko. momentille myönnettiin edellä mainitun kalastusvalvonnan satelliittivalvonnan määrärahan lisäksi 10 milj. euron määräraha korona-avustuksiin sekä 270 000 euron määräraha vahinkoja aiheuttavien hylkeiden poistosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen. Lisäksi vuonna 2020 maa- ja metsätalousministeriö teki viimeisen määrärahaosan Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelman ohjelmakaudelle 2014 – 2020 momentille 30.40.62.4. EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet ja 32.40.62.5. EMKR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus. Määräraha myönnettiin vuosien 2020 – 2022 rahoitustarpeisiin ja vuonna 2022 pääosa päättyvän ohjelmakauden hankkeista päätetään. Talousarviovuonna määrärahaa myönnettiin 330 000 euroa EU-rahoitusosuutena Lapin ELY-keskukselle ja 6,9 milj. euroa kansallisena rahoitusosuutena Varsinais-Suomen, Pohjois-Savon ja Lapin ELY-keskuksille, yhteensä 7,3 milj. euroa, joka on 11,7 milj. euroa vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna.

EMKR määrärahoja oli käytettävissä yhteensä 52,5 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 31,4 milj. euroa. Rahoitusprosessille on tyypillistä, että määrärahaa siirryy seuraavalle vuodelle, sillä rahoitusprosessista johtuen

määrärahan käyttövuosi ratkaistaan vasta maksupäätösten yhteydessä ja rahoitettujen hankkeiden toteutumisen ennakoitavuus vaihtelee. Osa tukea saaneista hankkeista toteutui ennakoitua hitaammin johtuen covid-19-pandemiasta, joka aiheutti haasteita niin elinkeinoelämälle kuin tutkimusprojekteille. Tästä johtuen Varsinais-Suomen ELY-keskus joutui peruuttamaan EU-määrärahaa 1,6 milj. euroa, mutta määräraha saatiin käytettyä maksatuksiin Pohjois-Savon ja Lapin ELY-keskuksissa ja peruutetun määrärahan tilalle Varsinais-Suomen ELY-keskukselle osoitettiin vastaava määrä vuoden 2020 määrärahaa käytettäväksi vuoden 2022 EMKR-hankkeiden maksupäätöksiin.

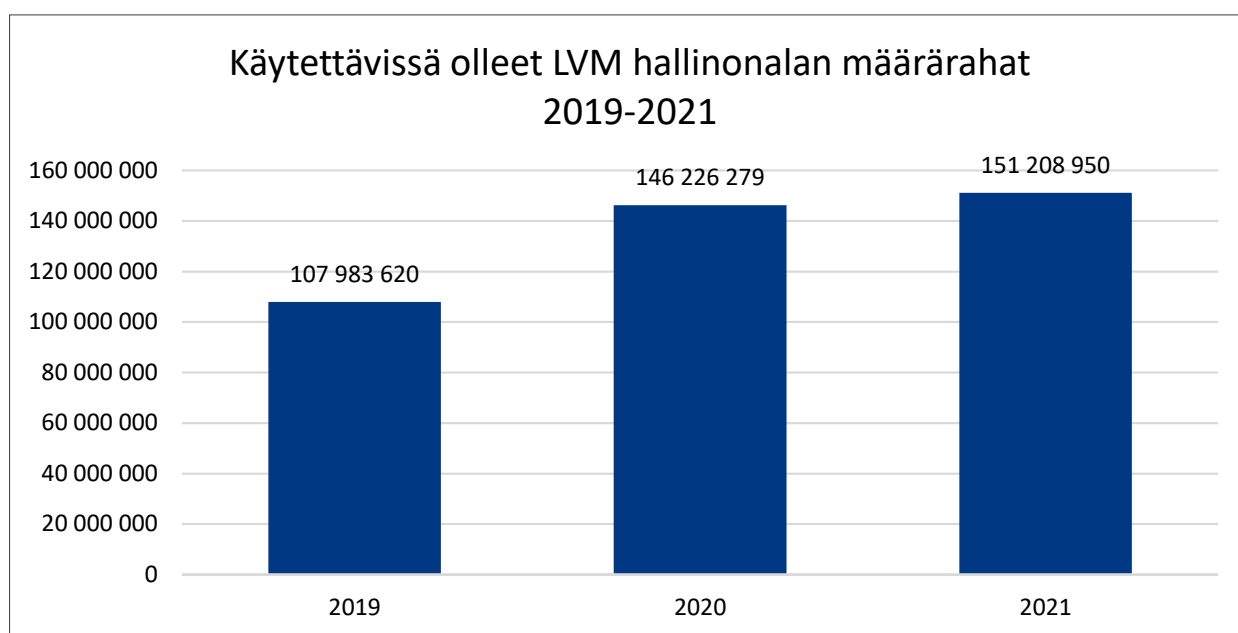
Momentille 30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot osoitettiin määrärahaa talousarviovuonna 9,9 milj. euroa vähemmän verrattuna edelliseen vuoteen, mutta käytettävissä olevissa määrärahoissa yhteensä ei tapahtunut merkittävää muutosta. Eroa talousarviovuonna myönnetyssä määrärahassa verrattuna edelliseen vuoteen selittää etenkin vuoden 2020 IV lisätalousarviossa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle osoitettu lisäys 4,1 milj. euroa vesistö-rakenteiden perusparannushankkeiden toteuttamiseen sekä lisäys

850 000 euroa pohjavesiasemien automatisointiin vuosille 2020 – 2022. Valtakunnalliset elvytyshankkeet ovat lisänneet momentin määrärahaa merkittävästi vuodesta 2020 lähtien. Hankkeiden käynnistymisen myötä määrärahojen käyttö on lisääntynyt ja siirtyvät määrärahat ovat pienentyneet vuoteen 2020 verrattuna.

Momentille 30.40.31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen osoitettiin määrärahaa talousarviovuonna 3,1 milj. euroa vähemmän verrattuna edelliseen vuoteen, mutta käytettävissä olevia määrärahoja yhteensä oli 5,3 milj. euroa enemmän. Määrärahaa oli käytettävissä yhteensä 24,4 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 16,8 milj. euroa. Määrärahoja siirtyi seuraavalle vuodelle muun muassa avustushakemusten vähäisyyden sekä hankkeiden alitoteutumisen, viivästymisen ja hitaan käynnistymisen vuoksi. Toisaalta Pirkanmaan ELY-keskuksessa vesi- ja kalataloushankkeiden tukemisen määrärahaa käytettiin aiempaa vuotta enemmän ja hankkeiden lukumäärä kasvoi.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus vastaa Marinin hallitusohjelmaan sisällytetyn ravinteiden kierrätyksen kärkihankeen toimeenpanosta, ja talousarviovuonna momentille 30.40.22.8. Ravinteiden kierrätyksen kärkihanke myönnettiin 1,8 milj. euroa. Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelman II rahoituskokonaisuuden kautta on rahoitettu biomassojen ravinteiden kierrätystä edistäviä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioita sekä niihin liittyviä investointeja. Vuoden 2021 loppuun mennessä tehtiin myönteinen tukipäätös 24:lle tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeelle ja lisäksi rahoitusta on myönnetty neljälle investointihankkeelle. Määrärahaa oli käytettävissä yhteensä 5 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 4,5 milj. euroa.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 151 milj. euroa, joista käytettiin 54 % eli 81,7 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 46 % eli 69,4 milj. euroa. Talousarviovuoden määrärahoja oli käytettävissä 82 milj. euroa, ja vähennystä oli 22 % vuoteen 2020 verrattuna, jolloin määrärahoja osoitettiin 106 milj. euroa. Käytettävissä olleita määrärahoja yhteensä oli 5 milj. euroa enemmän edelliseen vuoteen verrattuna:

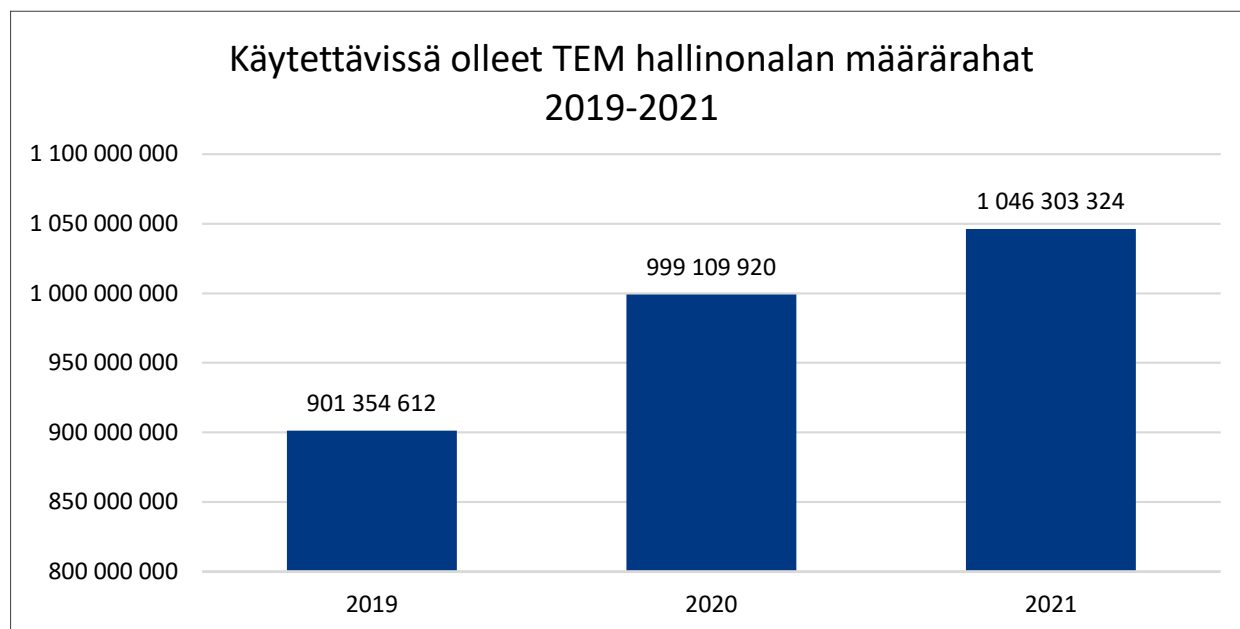
Talousarviovuoden määrärahojen vähentymistä edelliseen vuoteen verrattuna selittää etenkin momentin 31.20.55. Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen määrärahojen vähentyminen. Vuoden 2021 talousarviossa momentille 31.20.55.02. Alueellisen ja paikallisen liikenteen ostot ja kehittäminen osoitettiin 32,3 milj. euron määräraha ja 2021 III lisätalousarviossa 800 000 euron määräraha, yhteensä 33,1 milj. euroa, kun vuoden 2020 talousarviossa ja lisätalousarvioissa määrärahaa osoitettiin yhteensä 66,3 milj. euroa. Määrärahojen lisäyksillä vuonna 2020 tavoiteltiin joukkoliikenteen palvelutason turvaamista koronatilanteen pitkittyttyä. Momentin 31.20.55. määrärahaa oli käytettävissä talousarviovuonna yhteensä 70 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirtyi 28,3 milj. euroa. Siirtyvä määräraha on pääosin rahoituspäätöksillä sidottua ja sopimusten uudelleen kilpailutuksien myötä saatiin aikaan kustannussäästöjä. Momentille 31.20.55.05. Merenkurkun liikenne ei myönnetty talousarviovuonna määrärahaa, sillä vuodesta 2021 alkaen valtio ei enää osallistunut laivaliikenteen ylläpitoon vuotuisilla palvelujen ostoilla.

Talousarviovuonna joukkoliikenteen käyttäjämäärät jäivät selvästi covid-19-pandemiaa edeltävää aikaa alhaisemmalle tasolle, kuten edellisenäkin vuonna. Pandemian johdosta liikennöitsijät ovat joutuneet tekemään supistuksia markkinaehtoiseen liikenteeseen, toimintaa on keskeytetty ja liikennöitsijöitä on ajautunut konkurssiin. ELY-keskukset ja kunnat yhteistyössä ovat tehneet tärkeimmille lakkautetuille yhteyksille korvaavia hankintoja palvelutason turvaamiseksi, ja lippukompensaatiolla tuetaan käyttäjämäärien vähentymistä ostopalveluissa. Eduskunta on myöntänyt koronavirustilanteen vuoksi julkisen henkilöliikenteen koronatukia, joita Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on kohdistanut joukkoliikenneviranomaisille. ELY-keskusten vuoden 2021 määrärahojen myöntämisen yhteydessä (15.1.2021) jaettiin myös kiintiöityä lisämäärärahaa.

Momentille 31.10.31.3. Yksityistieavustukset ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuvat kulutusmenot myönnettiin määrärahaa 29,8 milj. euroa, joka on 9,8 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Määrärahaa yksityisten teiden kunnossapidon ja parantamisen tukemiseen käytetään tasa-arvoisen liikkumisen turvaamiseen sekä pysyvän asutuksen ja elinkeinoelämän tarvitsemien teiden avustamiseen. Valtionavustuspäätöksiä tehtiin muun muassa teiden perusrannushankkeisiin sekä siltojen peruskorjauksiin ja uudelleenrakennukseen. Covid-19-pandemian takia avustushakemusmäärät laskivat osassa ELY-keskuksia, sillä hankkeiden käynnistymisiä jouduttiin lykkäämään yksityistiekuntien kokoontumisrajoitusten vuoksi. Määrärahaa oli käytettävissä yhteensä 45,7 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 36,3 milj. euroa. Määrärahasta myönnettyt valtionavut maksetaan töiden edistymisen mukaan tai jälkikäteen.

Varsinais-Suomen ELY-keskukselle myönnettyä momentin 31.20.54. Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen vuoden 2020 määrärahaa oli käytössä 7,9 milj. euroa, joka käytettiin talousarviovuonna kokonaan. Talousarviovuonna osoitettua määrärahaa oli käytettävissä yhteensä 19,1 milj. euroa ja vuodelle 2022 siirrettiin 4,8 milj. euroa. Määrärahan siirtyminen johtui pääosin useiden laitureiden uusimisten viivästymisestä ja esimerkiksi Tallintehtaan laiturityöt siirtyivät kokonaan vuodelle 2022 lupavalitusten takia. Siirtyvällä määrärahalla varaudutaan käynnissä olevien ja muiden kustannuksiltaan merkittävien laiturikorjausten toteuttamiseen.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrarahat olivat yhteensä 1 046 milj. euroa, josta käytettiin 66 % eli 695 milj. euroa. Talousarviovuoden määrärahoja myönnettiin 1 143 milj. euroa, mikä oli 26 % vähemmän kuin vuonna 2020. Talousarviovuoden määrärahoista käytettiin 783 milj. euroa eli 68 % ja vuodelle 2022 siirrettiin 348 milj. euroa.

Vuonna 2019 käytettävissä oli 901 milj.
 Vuonna 2020 käytettävissä oli 999 milj.
 Vuonna 2021 käytettävissä oli 1 046 milj.

Työllisyyden hoitoon tarkoitettuja määrärahoja, edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat mukaan lukien, talousarviolilla 32.30.51. oli yhteensä 519 milj. euroa. Vuonna 2021 määrärahaa käytettiin 272 milj. euroa, joka oli 11 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2020, jolloin käyttö oli 260 milj. euroa.

Määrärahojen käyttö	2020	2021	ero
32.30.51 Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	260 934 687,82	272 517 912,64	11 583 224,82
32.30.51.01. Asiantuntija-arvioinnit (KPY)	4 821 272,71	4 162 245,33	-659 027,38
32.30.51.02. Kokeilut ja valmennukset (KPY)	15 914 673,03	19 200 663,05	3 285 990,02
32.30.51.03. Työvoimakoulutuksen hankinta (KPY)	91 967 385,84	103 272 791,26	11 305 405,42
32.30.51.04. Palvelujen kehittämis- ja kokeilumenot (KPY)	107 601,55	0,00	-107 601,55
32.30.51.05. Pohjoiskalotin koulutussäätiöstä hankittava koulutus (KPY)	178 922,02	0,00	-178 922,02
32.30.51.06. Palkkatuki ja starttiraha (KPY)	86 218 713,42	94 375 855,18	8 157 141,76
32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	7 042 623,39	6 846 978,99	-195 644,40
32.30.51.08. Työllisyyspoliittinen avustus (KPY)	10 225 792,64	9 780 645,14	-445 147,50
32.30.51.09. Korvaukset (KPY)	650 684,51	553 907,34	-96 777,17
32.30.51.10. Vakuutusturva (KPY)	531 343,11	504 493,06	-26 850,05
32.30.51.11. Yritystoiminnan kehittämispalvelujen hankinta (KPY)	24 250 865,80	18 824 603,75	-5 426 262,05
32.30.51.12. Yksityiset työnvälityspalvelut ja pilotit (KPY)	19 024 809,80	14 995 729,54	-4 029 080,26

Momentilta 32.30.51. siirrettiin 247 milj. euroa vuodelle 2022. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan työttömyysetuusrahoituksen (33.20.50 ja 33.20.52) käyttöä jatkettiin myös vuonna 2021. Työvoimakoulutuksen hankintoihin (32.30.51.03) oli käytettävissä 174 milj. mikä oli 8 milj. enemmän kuin edellisenä vuonna. Työvoimakoulutuksen osalta palattiin pandemiaa edeltäneeseen tilanteeseen.

Momentilla 32.30.51.11. Yritystoiminnan kehittämispalvelujen hankinta käytettävissä olivat siirtyneet määrärahat mukaan lukien 30,5 milj. euroa, joka on 24 % vähemmän eli 9,5 milj. euroa kuin edellisenä vuonna. Määrärahan käyttö vähentyi 5,4 milj. euroa. Vuonna 2020 koronan vaikutuksesta syntyi yrityksille pakosta merkittävä kehittämistarve ja monet yritykset jatkoivat siitä eteenpäin kehittämistä Team Finlandin yrityspalveluilla ja rahoituksella. Uuden puitekilpailutuksen jälkeen vuonna 2021 palvelut avautuivat vasta helmikuun lopussa asiakkaiden käyttöön. Hinnossa palattiin jälleen entiseen korkeampaan tasoon, jopa pienin korotuksin, mikä osaltaan pani yritykset miettimään käytön määrää.

Momentin 32.50.30. Valtion korvaukset kotouttamisesta arviomäärärahan käyttö oli 127 milj. euroa. Momentilta maksetaan paluumuuttajien kustannuksia, laskennallisia korvauksia pakolaisista ja muita pakolaisista aiheutuvia kuntakorvauksia. Talousarviolin käyttö pieneni 6,6 % edellisvuoteen. Momentin käytön laskuun on vaikuttanut muun muassa se, että kiintiöpakolaisten saapuminen siirtyi koronapandemian takia vuoden 2021 lopulle.

Momentille 32.30.42 Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen arviomäärärahaa oli käytettävissä 50,1 milj. euroa, joka on 82 % eli 230,9 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Merkittävä muutos johtuu vuonna 2020 myönnetystä Korona poikkeusrahoituksesta, joka nosti merkittävästi kansallisen rahoituksen volyyymiä. Poikkeusrahoitus ei ollut enää voimassa vuonna 2021.

ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen sekä TE-toimistojen toimintamenomäärärahojen talousarviolitit olivat nettobudjetoituja.

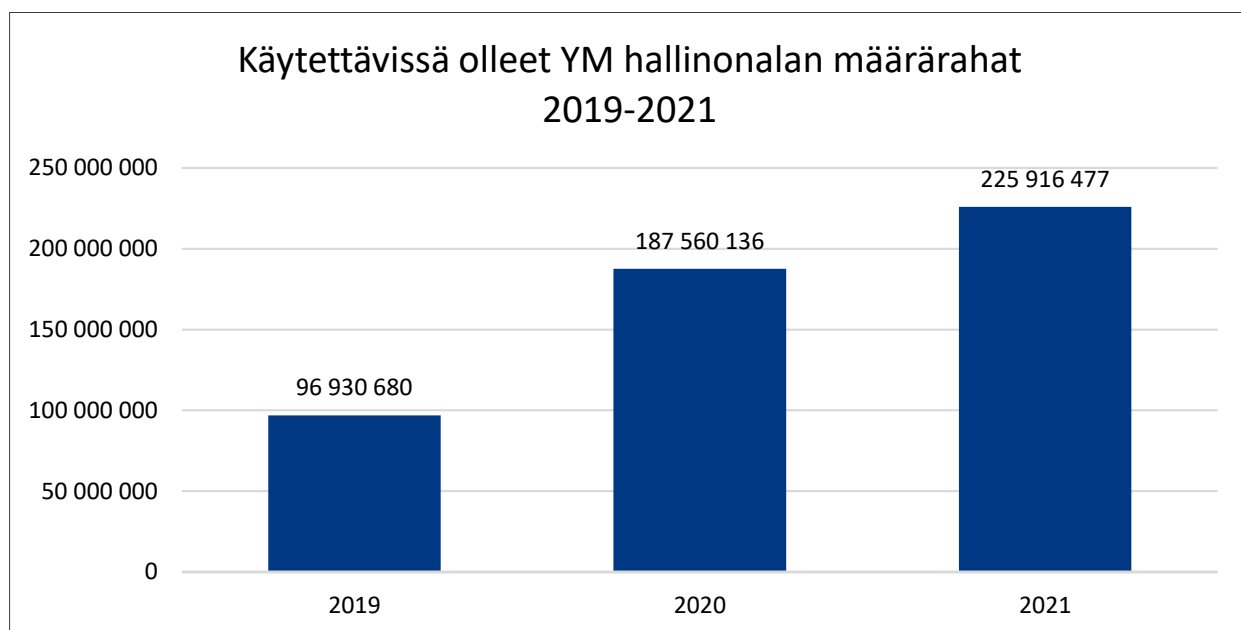
Taulukossa on määrärahojen kehitys varainhoitovuosina 2020 – 2021.

Toimintamenot	Talousarvio vuosi 2021	Siirtynyt vuodelta 2020	Yhteensä käytettävissä		Määrärahojen muutos %	Käyttö		Kulujen muutos %	Siirretty vuodelle 2022	%
			2021	2020		2021	2020			
ELYt ja KEHA 32.01.02.1	183 915 913	30 938 605	214 854 519	209 330 677	2,6%	184 711 650	180 381 430	2,4%	30 142 868	14%
TE-toimistot 32.01.03.1	199 908 963	54 679 837	254 588 799	262 472 887	-3,0%	225 240 165	201 813 287	6,8%	29 348 634	11,5%

Momentilla 32.01.02.1. ELY- ja KEHA-keskuksen toimintamenot olivat yhteensä käytettävissä n. 214 milj. euroa, josta käytettiin 86 % eli 184 milj. euroa ja siirrettiin 14 % eli 30 milj. euroa seuraavalle vuodelle. Suurimman osan toimintamenoista muodostavat edelleen henkilöstökustannukset. ELY-keskusten henkilöstökustannuksia kasvatti muun muassa koronatukien käsittely sekä palkkausjärjestelmän siirtymäkauden päättyminen ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa 1.6.2021. Tämän jälkeen palkat maksetaan täysimääräisinä kaikille palkkausjärjestelmän piirissä oleville. Virastoerä käytettiin kokonaisuudessaan siirtymäkauden loppumisen kuluihin.

Momentilla 32.01.03.1. TE-toimistojen toimintamenot oli käytettävissä 254 milj. euroa, josta käytettiin 88,5 %, 225 milj. euroa ja siirrettiin 11,5 % eli 29 milj. euroa seuraavalle vuodelle. Toimintamenojen käyttö kasvoi 19,9 % edellisvuoteen. Suurimman osan toimintamenoista muodostavat edelleen henkilöstökustannukset. TE-palvelujen digitalisaatioon myönnettiin 5 milj. euroa ja kansainvälisen rekrytoinnin ostopalveluista aiheutuviin kustannuksiin 1,6 milj. euroa.

Ympäristöministeriön hallinnonalan käytettävissä olevat määrärahat olivat yhteensä 225,6 milj. euroa, josta käytettiin 51 % eli 114,7 milj. euroa. Käytettävissä olevat määrärahat lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna 20 %. Seuraaville varainhoituvuosille siirrettiin 49 % eli 110,4 milj. euroa. Talousarviovuoden määrärahoja oli käytettävissä 104,1 milj. euroa, joka oli 19 % vähemmän kuin vuonna 2020 (129,2 milj. euroa).

Ympäristöministeriön talousarvion 35.10.21. (Eräät luonnonsuojelun menot) määrärahaa oli käytettävissä 22,1 milj. euroa, josta käytettiin 36 % eli 7,9 milj. euroa. ELY-keskuksille myönnettiin määrärahaa Helmi-elin ympäristöohjelmaan, jonka tarkoitus on vahvistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta. Ohjelmalla suojellaan, kunnostetaan ja hoidetaan etenkin soiden, lintukosteikkojen, perinnebiotooppien ja metsien sekä vesi- ja rantaluonnon kohteita ja parannetaan uhanalaisten luontotyyppien ja lajien suojelutasoa. Myönnettyllä määrärahalla ELY-keskukset pystyvät rekrytoimaan useita uusia henkilöitä toteuttamaan HELMI-elin ympäristöohjelmaa, johon liittyy mm. alueiden ja luonto- ja eliöstötyyppien inventointeja sekä alueiden kunnostustoimenpiteitä.

Momentilla 35.10.63.1. Luonnonsuojelun alueiden hankinnasta ja korvauksesta aiheutuneet menot määrärahaa oli käytettävissä 82,8 milj. euroa, josta käytettiin 66 % eli 54,5 milj. euroa. Määrärahaa oli käytettävissä 6,2 milj.

euroa enemmän kuin vuonna 2020. Hallitusohjelman myötä rahoitusta luonnonsuojelun toimiin lisättiin. Määrärahaa myönnettiin ELY-keskuksille luonnonsuojeluun varattujen Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelmaan (METSO) valittujen alueiden hankintojen kauppahintoihin, rauhoituskorvausten sekä määräaikaisten suojelusopimusten maksuun. METSO-ohjelman luonnonsuojelun alueiden hankinta- ja korvausmäärärahoja suunnataan erityisesti eteläisimmän Suomen ELY-keskuksiin, joissa metsiensuojelun puutteet ovat suurimmat. Valtio voi neuvotella suojelun toteuttamisesta vain sen mukaisesti mitä ELY-keskuksella on määrärahavaltuutta olemassa eli myönnettyä määrärahaa tulee olla aina reilusti jäljellä. Määrärahapyyntöjä, joita toteutuksessa tehdään useamman kerran vuodessa, toimitaan tämän vuoksi etupainotteisesti, jotta rauhoituksista ja maahankinnoista voidaan neuvotella sekä tehdä päätöksiä.

Määrärahojen lisääntymiseen vaikutti momentin 35.20.56. määrärahat avustuksiin asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi, jonka määrärahaa oli käytettävissä yli 32 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisellä vuonna. Öljylämmityksestä luopumisavustuksessa on kyse ympärivuotisessa asuinkäytössä olevien pientalojen omistajille tarjolla olevasta valtionavustuksesta öljylämmityksen poistamiseen ja korvaamiseen muilla lämmitysmuodoilla. Avustusta voidaan myöntää hankkeille, joiden kustannukset ovat syntyneet 1.6.2020 jälkeen. Pientalojen omistajat voivat hakea avustusta niin kauan, kuin siihen osoitetut määrärahat riittävät.

Vuonna 2021 öljylämmityksestä luopumisen avustuksiin oli käytettävissä 61,2 miljoonaa euroa, josta 34,4 milj. euroa oli talousarviovuoden 2021 määrärahaa ja 26,8 milj. euroa edelliseltä vuodelta siirtynyttä määrärahaa. Kolmannessa lisätalousarviossa momentin 35.20.56. perusteluja täydennettiin siten, että 25 miljoonaa euroa varattiin öljystä luopumisen avustuksiin (RRF pilari1) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa, ja tähän tarkoitukseen varattu määräraha eroteltiin alajaottelulla 35.20.56.2. Avustukseen on varattu Suomen kestävän kasvun ohjelmassa EU:n elvytysvaroista yhteensä 65 miljoonaa euroa vuosille 2021 (25 milj.€.), 2022 (30 milj.€.) ja 2023 (10 milj.€.). Avustus on osa koronapandemian johdosta toteutettavaa kestävä elvytystä ja Suomen hallituksen sekä EU:n ilmastotavoitteiden mukainen konkreettinen toimenpide.

Vuonna 2021 öljylämmityksestä luopumisavustuspäätöksiä tehtiin yhteensä 7 375 kpl, joista myönteisiä oli 6 650 kpl. Näihin sidottiin avustusrahaa yhteensä 26 267 500 euroa.

Valtuudet varainhoitovuonna

Uusia valtuuksia oli käytettävissä varainhoitovuonna 311 milj. euroa ja uusittuja valtuuksia 345 milj. euroa, yhteensä 656 milj. euroa. Varainhoitovuoden valtuuksien käyttö oli 437 milj. euroa ja käyttämättä jäi 219 milj. euroa.

Momentin 31.20.54. Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen valtuutta oli käytettävissä yhteensä 61,7 milj. euroa. Valtuuden käyttö oli 20,6 milj. euroa ja käyttämättä jäi 41,1 milj. euroa.

Momentin 32.30.42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen myöntämisvaltuutta oli käytettävissä yhteensä 23 milj. euroa. Valtuuden käyttö oli 18,3 milj. euroa ja käyttämättä jäi 4,7 milj. euroa.

Momentin 32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut uutta valtuutta oli käytettävissä 55 milj. euroa, käyttämättä jäänyt valtuus ei ole uusittavissa. Valtuuden käyttö oli 31,3 milj. euroa ja käyttämättä jäi 23,8 milj. euroa. Työllisyysmäärärahalla hankittujen koulutusten kestot ovat vuonna 2018 toteutetun koulutusreformin johdosta olennaisesti lyhentyneet, kun tutkintotavoitteiset koulutukset järjestetään valtionosuusrahoituksella ja lisäksi tavoitellaan nopeasti työmarkkinoille ohjaavia koulutuksia. Myös covid-19-pandemia on vaikuttanut koulutusten määrään ja osallistujamääriin.

Momentin 32.30.64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepoliittikan ja muihin koheesiopoliittikan ohjelmiin myöntämisvaltuutta oli käytettävissä yhteensä 516 milj. euroa. Valtuuden käyttö oli 367 milj. euroa ja käyttämättä jäi 149 milj. euroa.

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Kunkin ELY-keskuksen tuotto- ja kululaskelmasta on laadittu analyysi. Tämä analyysi on laadittu näiden analyysien pohjalta. Vuoden 2021 tuotto- ja kululaskelma osoittaa 1 473 milj. euron kulujäämää, joka on n. 323 milj. euroa (18 %) edellisvuoden kulujäämää pienempi.

Toiminnan tuotot olivat yhteensä 42,2 milj. euroa. Tuotot lisääntyivät noin 0,4 milj. euroa (1 %) vuodesta 2020. Maksullisen toiminnan tuotot olivat yhteensä 9 milj. euroa. Tuotot lisääntyivät noin 0,9 milj. euroa (11,8 %) vuodesta 2020. Pääosin tuotot koostuivat maksuperustelain mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista. Näitä ovat mm. liikenteeseen ja tienpitoon liittyvät luvat, kalastuslakeihin perustuvat lausunnot ja kaupallisen kalastuksen rekisteröintimaksut sekä ympäristönsuojelun valvontamaksut.

Pirkanmaan ELY-keskukseen on keskitetty liikenteen lupia sekä liikennevastuualueen erikoiskuljetus- ja keskitetyt lupapalvelut -yksiköiden tuottoja. Ne muodostivat maksullisen toiminnan tuotoista noin 5 milj. euroa. Suurin osa liikenteen lupatulojen kasvusta johtuu lisääntyneistä erikoiskuljetuslupahakemuksista. Tähän on vaikuttanut mm. tuulivoimaloiden rakentamisen voimakas lisääntyminen. Myös kaapeleihin liittyvien lupien, työlupien (lähes 30 prosentin kasvu) sekä tilapäisten lupien määrä on kasvanut toiminnan vilkastumisen myötä.

Ympäristövastuualueen osalta tuotot koostuivat lähinnä ympäristölupavalvonnan tuloista. Valvontatulot vaihtelevat vuosittain riippuen toteutettavasta valvontaohjelmasta. Maksullisen toiminnan saamisista tehtiin toimintavuoden aikana tileistä poistoja 73 516 euroa, mikä oli 24 920 euroa suurempi kuin vuonna 2020. Varainhoitovuonna Lapin ELY-keskuksessa tehtiin maksullisen toiminnan saamisen tileistä poistoja siirtoajoneuvojen myyntilaskuista noin 63 000 euroa. Näistä noin 48 000 euroa on vanhentuneita saatavia, joiden ulosottoa ei voi enää uusia. Maksullisesta toiminnasta ja siinä tapahtuneista muutoksista on kerrottu tarkemmin kohdassa 1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus, jossa on myös esitetty laskelma julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuudesta.

Muut toiminnan tuotot olivat 32,8 milj. euroa eli vähentyivät noin 0,4 milj. euroa (1,2 %) vuodesta 2020. Tuotot koostuivat pääasiassa ELY-keskusten yhteistoiminnan kustannusten korvauksista 22,7 milj. euroa (69 %). Pirkanmaan ELY-keskuksessa merkittävä vähennys tapahtui keskitetyt ympäristöpalvelut -yksikössä, jossa hoidetaan Öljysuojarahaston rahoittamia öljyn pilaamien maiden puhdistukseen liittyviä Jaska- ja Esko-hankkeita. Jaska-hanke on päättyvässä eikä uusia kohteita otettu enää vuonna 2021. Rahoitusta ei myöskään myönnetä enää uusiin Esko-hankkeisiin.

Tuotoista 9 milj. euroa (27,3 %) koostui yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista. Uudenmaan ELY-keskuksen tuottojen väheneminen (n. 71 %) johtui yhteisrahoitteisen toiminnan supistumisesta. Sekä Kotona Suomessa2- että Perhevaapaalta työelämään- hankkeet päättyivät vuonna 2020.

Lapin ELY-keskuksessa tuotot nousivat 0,5 milj. euroa. Nousu selittyy päättyneen NatNet Life projektin tulouttamisesta. Yhteisrahoitteisesta toiminnasta ja siinä tapahtuneista muutoksista on kerrottu tarkemmin kohdassa 1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus, jossa on myös esitetty laskelma yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuudesta.

Toiminnan kulut olivat yhteensä 549 milj. euroa. Kulut lisääntyivät 13,7 milj. euroa (2,56 %) vuodesta 2020.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot olivat yhteensä 7,9 milj. euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen noin 1,0 milj. euroa (11,3 %).

Henkilöstökulut olivat yhteensä 371,1 milj. euroa. Kulut kasvoivat 35,2 milj. euroa (10,5 %) vuodesta 2020. Varainhoitovuonna kasvua aiheutti tehtäväkohtaisten palkanosien yleiskorotus 1.6.2021 lukien. Korotuksen suuruus oli TE-toimistoissa 0,97 % ja ELY-keskuksissa sekä KEHA-keskuksessa 0,47 %. Lisäksi virastoerä kohdennettiin ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa siirtymäkauden vähennyksen päättämiseen. Pirkanmaan ELY-keskuksessa hoidetaan keskitetysti öljylämmityksen vaihtajien avustushakemukset. Hakemusten suuren määrän takia henkilöstömäärää lisättiin merkittävästi. ELY-keskuksissa henkilöstökuluja lisäsi myös Covid-19 pandemiaan liittyvien tehtävien hoitoon palkatut lisäresurssit ja Helmi-elinympäristöhankkeen jatkuminen.

Palvelujen ostot olivat yhteensä 136 milj. euroa. Kustannukset pienenevät 15,7 milj. euroa (10,3 %) vuodesta 2020. Palvelujen ostoista 58 milj. euroa (42,6 %) maksettiin keskitetysti KEHA-keskuksesta. Suurin osa palveluiden ostoista oli asiantuntija- ja tutkimuspalveluja (11,4 milj. euroa). Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa palvelujen ostojen vähentymiseen vaikutti Hituran kaivosalueen sulkeminen. Pirkanmaan ELY-keskuksen Jaska ja Esko -hankkeiden

kustannukset ovat pienentyneet toiminnan supistuessa. Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa palvelujen ostojen vähenemiseen vaikutti Työvoiman liikkuvuus Euroopassa-hankkeen päättyminen. Uudenmaan ELY-keskuksen Kotona Suomessa2 -hankkeen päättyminen pienensi osaltaan palvelujen ostoja.

Muut kulut olivat yhteensä 3,8 milj. euroa. Kulut olivat laskeneet edellisvuodesta 1,2 milj. euroa eli 25 %. Matkakulut laskivat edelleen Covid-19 pandemian määräysten ja rajoitusten takia. Varainhoitovuonna myös tileistä pois-toja oli edellisvuotta vähemmän.

Rahoitustuotot tilikaudelta olivat n. 928 000 euroa, ja ne kasvoivat 10,7 % edellisestä vuodesta.

Palkkaturvan hoito on keskitetty Uudenmaan ELY-keskukseen. Rahoitustuotot koostuivat suurelta osin palkkaturvamaksujen palautusten koroista. Lisäksi tukien takaisinperinnöistä ja palautuksista kertyy korkotuottoja.

Satunnaiset tuotot olivat yhteensä 31,7 milj. euroa ja ne kasvoivat 25,2 milj. euroa edellisvuodesta. TE-digi -hankkeen ohjelmistomenojen jälkiaktivointi käyttöomaisuuteen kasvatti satunnaisten tuottojen määrää. Satunnaisiin tuottoihin sisältyy myös perintönä saatuja luonnonsuojelualueita ja vaihtomaita. Valtion perintöjen määrät vaihtelevat vuosittain.

Siirtotalouden kulut tilikaudelta olivat 974,8 milj. euroa. Vuonna 2020 kulut olivat 1 285 milj. euroa. Kulut pienenevät noin 24,2 % edellisestä vuodesta. Kulut jakautuvat pääosin siirtotalouden kuluihin paikallishallinnolle (293 milj. euroa), elinkeinoelämälle (289 milj. euroa), kotitalouksille (243 milj. euroa), voittoa tavoittelemattomille yhteisöille (136 milj. euroa) ja valtionhallinnolle (15 milj. euroa).

Paikallishallinnolle maksetut kustannukset lisääntyivät edellisestä vuodesta 1,9 milj. euroa (0,7 %). Kunnille maksetuista kuluista pääosa oli käyttötalouden kuluja, jotka muodostuvat mm. työttömien työllistämiseen liittyvistä kustannuksista, valtion korvauksista kunnille paluumuuttajien kustannuksiin, pakolaisten kotoutukseen ja erityiskustannusten korvauksiin liittyvistä kustannuksista sekä joukkoliikenteen palveluiden ostoon ja kehittämiseen liittyvistä kustannuksista. Kuntakokeilun käynnistyminen on lisännyt palkkatuella työllistämisen määrää. Palkkatuen käyttö oli myös mahdollista koska toisena koronavuonna kunnissa ei ollut enää lomautuksia. Lisäksi kulujen määrää nosti liikennevastualueen avustukset liikenteen palveluihin kunnille. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen määräaikainen valtakunnallinen valtionavustustehtävä maa- ja metsätalouden vesienhallinnassa nostaa kulujen määrää vuosina 2021 – 2024.

Elinkeinoelämälle maksettiin yhteensä 356 milj. euroa (55,2 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Covid-19 pandemian vuoksi yritystoiminnan kehittämisavustusten tukien maksut vähenivät huomattavasti edellisvuoteen verrattuna. Etelä-Savon ELY-keskuksen alueella kehittämisavustukset vähenivät n. 89 %. Vuoden 2020 poikkeuksellisen suurta toteutumaa selittää Covid-19 pandemiasta aiheutuneista markkina- ja tuotantohäiriöistä johtuvien yritystukien ja MARA-tukien (majoitus- ja ravintola-ala) maksut. Yritystoiminnan kehittämispalvelujen tukia ja EAKR-tukia sekä rakennusperinnön hoitoavustuksia maksettiin myös edellisvuotta vähemmän.

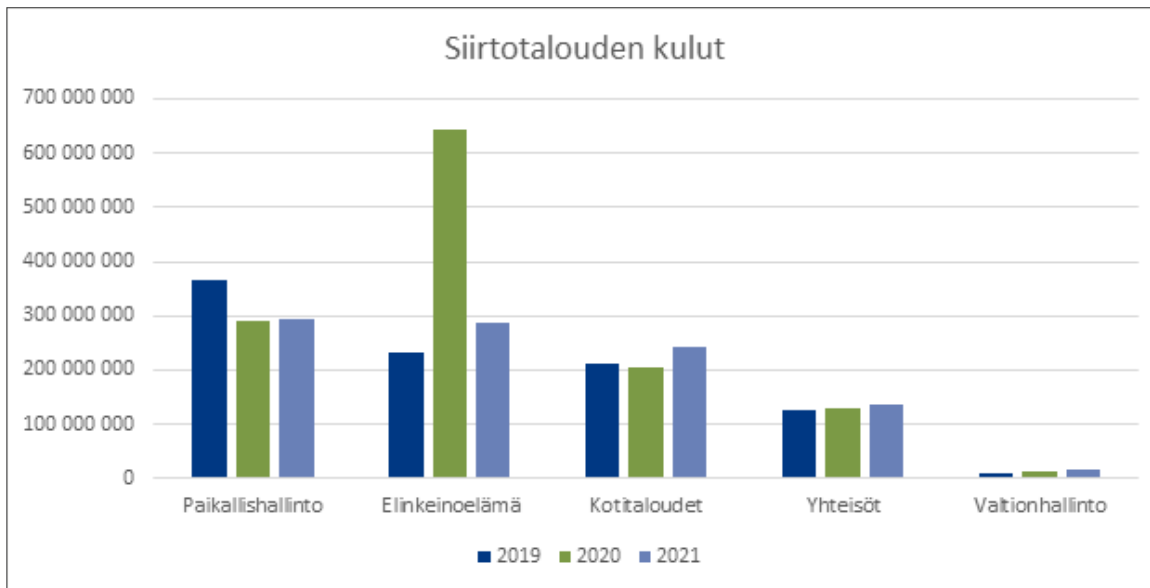
Kotitalouksille maksetut siirtotalouden kulut lisääntyivät edellisestä vuodesta 37,7 milj. euroa (18,4 %). Kulut kotitalouksille koostuvat suurelta osin työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimien menoista. Pirkanmaan ELY-keskuksen kulut nousivat 25,8 milj. euroa. Nousu selittyy suurelta osin asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumisesta maksetuista avustuksista. Lisäksi nousua on aiheuttanut useammassa ELY-keskuksessa luonnonsuojelualueiden hankinnasta ja korvauksista aiheutuneet menot.

Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille maksetut kulut lisääntyivät 4,5 milj. euroa (3,5 %) edellisestä vuodesta. Palkkatukea, yksityistieavustuksia ja vesiensuojelun avustuksia maksettiin edellisvuotta enemmän. Lisäksi Lapin ELY-keskuksesta on maksettu yksittäinen luonnonsuojelualueen rauhoituskorvaus 1,1 milj. euroa.

Valtionhallinnolle maksetut siirtotalouden kulut lisääntyivät edellisestä vuodesta 1,3 milj. euroa (9,5 %).

Kulujen nousuun vaikuttaa kausivaihtelu. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kulujen nousu selittyy osittain myös Covid-19 pandemian aikana toteutetuista ja vuonna 2021 maksetuista lyhytkestoisista ESR-hankkeista

Seuraavassa pylväskaaviossa esitetty yllä mainittujen siirtotalouden kulujen jakautuminen saajasektoreittain vuosilta 2019 – 2021.

1.7.4 Tase

Tämä analyysi perustuu ELY-keskusten laatimiin analyyseihin omien taseidensa toteumasta vuodelta 2021. Analyysiä tehtäessä on huomioitu taselaskelmassa kirjanpitoyksikkötasolla esitettävät erät.

Kansallisomaisuuden arvo ELY-keskuksissa oli 34,1 milj. euroa (vuonna 2020 arvo 36,7 milj. euroa). Kirjanpitoyksikkötasolla kansallisomaisuuden määrä väheni 2,6 milj. euroa (7 %). Kansallisomaisuus muodostui luonnonsuojelutarkoitukseen hankituista maa- ja vesialueista. Uudenaan, Varsinais-Suomen, Pohjois-Savon ja Hämeen ELY-keskusten kansallisomaisuuden määrä pieneni ympäristöministeriön päätöksellä siirtää luonnonsuojelutarkoituksiin hankittuja alueita Metsähallituksen hallintaan. Suurimmat omaisuuden hankinnat tehtiin Varsinais-Suomen, Hämeen, Keski-Suomen, Etelä-Savon sekä Etelä-Pohjanmaan alueilla. Muiden ELY-keskusten kansallisomaisuuden määrä pysyi lähes edellisen vuoden tasolla.

Käyttöomaisuuden määrä kertomusvuonna oli 102,4 milj. euroa, nousua edelliseen vuoteen verrattuna 37,8 milj. euroa (59 %). Käyttöomaisuudesta 48,0 milj. euroa (11 %) muodostui rakenteista, suurimpana vesirakenteet, joiden arvo vuonna 2021 oli 46,1 milj. euroa. Keskenäisten rakenteiden arvo taseessa vuonna 2021 oli 7,5 milj. euroa, nousua edellisestä vuodesta 5,2 milj. euroa (226 %). Varsinais-Suomessa oli vuonna 2021 käynnissä seitsemän laiturihanketta (vuonna 2020 kuusi laiturihanketta), aktivoitavia menoja syntyi 3,4 milj.euroa.

Vaihto-omaisuus sisältää 12,6 milj. euroa vaihtomaa-alueita, mitkä ovat siirtyneet ELY-keskusten omaisuuteen perintönä tai luonnonsuojelualueiden hankintaan liittyvien kauppojen yhteydessä. Vaihtomaiden luovutus Metsähallitukselle pienentää taseessa vaihto-omaisuuden määrää. Vaihtomaiden arvo taseessa kirjanpitoyksikkötasolla laski vuoteen 2020 verrattuna 0,3 milj. euroa. Suurin vaihtelu maa-alueiden arvossa kirjattiin Varsinais-Suomessa (laskua 0,3 milj. euroa).

Lyhytaikaisten saamisten kokonaismäärä toimintakertomuskaudella oli 21,5 milj. euroa. Vuodesta 2020 laskua oli 1,8 milj. euroa (7,8 %).

Myyntisaamiset ilmoitetaan kirjanpitoyksikkötasolla, eikä niitä analysoida ELY-keskuksittain.

Siirtosaamisten määrä laski 2,9 milj. euroa. Summa muodostuu muun muassa Ruokaviraston teknisen tuen sekä muiden projektien menoista, joista ei ole tehty maksatushakemusta vuodelta 2021. Saamisten määrä vaihtelee vuosittain riippuen käynnissä olevien projektien määrästä, rahoitusrakenteesta ja vaiheesta.

Muut lyhytaikaiset saamiset kasvoivat 0,5 milj. euroa (6,3 %). Kasvuun vaikuttivat mm. oman tuotannon hankkeiden määrän kasvaminen sekä teknisen tuen maksatushakemusten viivästyminen, koska projektien henkilöiden henkilöstökulujen hallinnointia vaikeutti koronatyö. Suurin kasvu saamisissa oli Keski-Suomessa.

Vieras pääoma kirjanpitoyksikkötasolla on 171 milj. euroa. Nousua edellisvuoteen verrattuna oli 3,3 milj. euroa (2 %). Saatujen ennakoiden määrä laski 0,7 milj. euroa. Saatujen ennakkomaksujen vähentymiseen vaikuttivat mm. useiden Life– projektien ennakoiden tuloutus eri ELY-keskuksissa.

Ostovelat ilmoitetaan kirjanpitoyksikkötasolla, joten niitä ei analysoida ELY-keskuksittain.

Muut lyhytaikaiset velat vuodelta 2021 ovat 23,2 milj. euroa. Nousua edelliseen vuoteen verrattuna on 1,1 milj. euroa (5 %). Muut lyhytaikaiset velat koostuvat päättyneelle tilikaudelle kuuluvista ja sen aikana arviomäärärahasta maksamatta jääneistä menoista (siirtotalouden vastikkeettomiin kuluihin liittyvät velat) kuten rakennusperinnön hoitoavustukset ja työvoimakoulutushankinnat sekä valmennukset. Vuonna 2020 YM myönsi koronaelvytyksenä ylimääräisen potin rakennusperinnön hoitoavustuksiin. Alueiden käytön henkilöstövajeen vuoksi läheskään kaikkia avustuspäätöksiä ei ehditty tekemään vuonna 2020, joten vuonna 2021 on päätöksiä tehty sekä vuonna 2020 että 2021 myönnetystä määrärahasta, josta johtuen hoitoavustus on suurempi verrattuna vuoteen 2020.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus) vastasi vuonna 2021 kirjanpitoyksikön hallinnollisista tehtävistä. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaa oman virastonsa osalta kunkin ELY-keskuksen ja TE-toimiston johto sekä KEHA-keskuksen osalta KEHA-keskuksen johto.

Vuoden 2021 kehittämiskohteet olivat virastojen yhteisen riskienhallintapolitiikan ja -työkalun käyttöönoton, digikehitysohjelman jatkaminen ja työkykyjohtaminen ja henkilöstön työhyvinvointi. Kehittämiskohteet pystyttiin toteuttamaan suurelta osin. Riskienhallintatyökalun laajempi käyttöönotto siirtyi vuodelle 2022. Ilmoituskanava väärinkäytösten ilmoittamiseen otettiin käyttöön.

Virastoilla on ollut lisäksi omia kehittämiskohteita. Keskeisimmiksi kehittämiskohteiksi virastoissa nousivat työhyvinvointi muuttuvissa olosuhteissa ja henkilöstön jaksaminen erityisesti etätyössä. Muita kehittämiskohteita oli mm. osaaminen ja sen ylläpito ja kehittäminen, yhteistyö eri muodoissa sekä johtamisen uudet haasteet.

Vuosi 2021 oli edelleen poikkeava, pandemia jatkui. Välillä oltiin palaamassa hybridityöhön, minkä jälkeen palattiin taas laajaan etätyöhön. Etätyöstä huolimatta tavoitteet saavutettiin. Henkilöstökyselyt osoittivat, että työtyytyväisyys oli hyvä tilanteesta huolimatta. Palvelutytyytyväisyys- ja sidosryhmätyytyväisyyskyselyt osoittivat, että sekä asiakkaat että sidosryhmät olivat tyytyväisiä palveluun. TE-toimistoissa kuntakokeiluiden aloitus asetti haasteita, mutta niistäkin selvitettiin hyvin.

Vuoden 2022 kehittämiskohteiksi nousivat:

- uuden riskienhallintapolitiikan ja -työkalun käyttöönoton tukeminen kaikissa virastoissa, toiminnan laaja arviointi syksyllä 2022
- valmentavan työotteen laaja käyttöönotto kehityskeskusteluissa ja jatkuvan keskustelun muodossa
- henkilöstön työssäjaksaminen erityisesti etätyöaikana ja ns. normaaliin palattaessa

Kirjanpitoyksikön sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyyttä on arvioitu käyttämällä vuonna 2020 toteutettua CAF-arviointia sekä henkilöstö- ja palvelutytyytyväisyyskyselyiden tuloksia. Lisäksi hyödynnettiin ulkoisen tarkastuksen havaintoja. Arvioinnin perusteella todetaan, että kirjanpitoyksikön sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät valtion talousarvioista annetuina asetuksen 69 §:ssä asettamat tavoitteet.

1.9 Arvioinnit

ELY-keskukset ovat arvioineet virastojen kehittämisprojektien etenemistä johtoryhmissään mm. CAF-viitekehyksen, VMBaro-kyselyiden sekä sidosryhmäytyvyys- ja asiakastytyvyyskyselyjen kautta. Useimmat kehittämisprojektit painottuivat henkilöstön osaamiseen ja hyvinvointiin, etä- ja hybridijohtamiseen digitaalisesti ja vuorovaikutteisesti, asiakasstrategiatyön jalkauttamiseen sekä sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittämiseen. Kehittämistyö on edistynyt ja hankesalkkuja on päivitetty virastoissa. Työ jatkuu 2022 vuonna. TE-toimistoissa nousi esiin kuntakokielujen mukanaan tuomat muutokset, osaamisen kasvattaminen sekä viestinnän merkitys.

AVI:n ja ELY-keskusten yhteisen strategia-asiakirjan puolivälisarviointi tehtiin alkukesällä. Arvioinnissa selvitettiin virastojen tulostavoitteiden toteutumista ns. avaintulosten kautta. Arvioinnin mukaan ELY-keskuksissa on toiminnan tuloksellisuus parantunut ja strategian painopisteissä tulokset ovat hyviä. Arvioinnin yhteydessä tehtiin myös henkilöstölle kysely virastojen arvojen (asiakaslähtöisyys, asiantuntijuus, yhteistyö) toteutumisesta. Arvot toteutuvat viraston arjessa varsin hyvin, eniten parannettavaa on yhteistyön edistämisessä.

Vuonna 2020 toteutetun KEHA 2.0 ulkoisen arviointiselvityksen pohjalta keväällä 2021 toteutettiin kysely ELY-keskuksiin ja TE-toimistoihin, jossa selvitettiin millaisia päällekkäisiä tehtäviä virastoissa on KEHA-keskuksen kanssa ja onko joitakin katvealueita nähtävissä. Tulosten mukaan päällekkäisyyksiä ei viestintätehtäviä lukuun ottamatta juurikaan ollut, myöskin katvealueet jäivät vähäisiksi. Tulosten pohjalta KEHA-keskuksessa määriteltiin kehittämistoimia, joista tärkeimpänä on tiedonkulun parantaminen virastojen välillä.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.10.1. Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat tiedot

ELY-keskusten toimittamien tietojen mukaan ELY-keskukset tekivät vuonna 2021 poliisille 26 (34/2020) tutkintapyyntöä. Tutkintapyyntöjä koskivat pääasiassa epäiltyjä ympäristönsuojelu-, luonnonsuojelu- ja vesilain mukaisia rikoksia/rikkomuksia, sekä muutamaa avustuspetosta koskevaa tutkintapyyntöä. Esitutkinnassa oli 17 ympäristönsuojelulakia koskevaa asiaa. Lisäksi Uudenmaan ELY-keskuksen valtakunnallisessa palkkaturva ja oikeudellinen tuki -yksikössä tehtiin 75(75/2020) tutkintapyyntöä koskien velallisten rikoksia. Palkkaturvan osalta on vaadittu vahingonkorvausta yhteensä 1 047 2017 euroa, mikä on jonkin verran vähemmän kuin vuonna 2021 (1 244 060 euroa).

Esitutkinnassa olevia asioita sekä ja/tai väärinkäytösasioihin liittyviä asianomistaja- tai asiantuntijanlausuntoja annettiin yhteensä 48 (59/2020) tapauksessa. Nämä liittyivät mm. ympäristönsuojelu-, jäte- ja luonnonsuojelulain valvonta-asioihin. KEHA-keskuksessa oli selvittelyssä maksuaikakorttien (150,09 €) ja virkapuhelinten (84,81 €) väärinkäyttötapaukset. Summiltaan nämä olivat suhteellisen pieniä, eikä niiden kohdalla ollut havaittavissa toistuvuutta. Kyse oli suurelta osin tahattomista väärinkäytöistä. Jokainen virhekäyttö on selvitetty ja toimenpiteisiin (takaisinperintä ja virkamiesoikeudelliset seuraukset) on ryhdytty.

Oikeudenkäynteihin ELY-keskukset osallistuivat asianomistajana tai todistajana 27 (36/2020) asiassa. Suurin osa koski ympäristörikkomuksia.

Hallintopakkopäätöksiä tehtiin vuoden 2021 aikana 16 ja ne koskivat pääasiassa ympäristönsuojelulain, jätelain ja luonnonsuojelulain mukaisia tapauksia. Muita hallintopakkoasioita oli 11. Sääntöjenvastaisuusilmoituksia tehtiin yhteensä 17.

1.10.2. Takaisinperintätiedot ja EU-rahoitukseen liittyvät sääntöjenvastaisuudet

EU-osarahoitteisten tukien osalta ELY-keskukset tekivät vuoden aikana yhteensä 17 sääntöjenvastaisuusilmoitusta. Sisäinen tarkastuksen resurssivajeen vuoksi takaisinperintätietoja ei ole kerätty keskitetysti. Tiedot on pyydetty ELY-keskuksilta, joten ne perustuvat ELY-keskusten itse keräämiin tietoihin. EU-osarahoitteisten tukien takaisinperintäpäätösten määrä nousi hieman edellisvuoden 447 päätöksestä 551 päätökseen vuonna 2021. Takaisinperittävä euromäärä nousi ja oli n. 3,1 miljoonaa euroa, mikä on noin 1,75 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2020 (n. 1,35 milj. euroa). Perityksi saatiin vuoden aikana noin 1,28 miljoonaa euroa, mikä on n. 41 % takaisinperittävästä

summasta. Vastaava osuus vuonna 2020 oli n. 31 %. Takaisinperittävä summa oli suurin Euroopan maaseuturahastosta (EMR) osarahoitettujen tukien osalta, yhteensä n. 2,2 miljoonaa euroa, mikä on huomattavasti enemmän, kuin edellisvuoden noin 800 000 euroa. Maaseuturahoituksesta tehtyjä takaisinperintäpäätöksiä oli kuitenkin enemmän (457) kuin edellisvuonna (381).

EU takaisinperinnät rahastoittain 2021

EU-osarahoitteiset (kaikki ELY-keskukset)	Päätökset, kpl	Takaisinperittävä määrä €	Perityksi saatu €
Euroopan sosiaalirahasto, ESR	50	122 831	108 706
Euroopan aluekehitysrahasto, EAKR	44	813 261	233 105
Euroopan maaseuturahasto, EMR, investoinnit ja kehittäminen	76	1 397 821	546 644
Euroopan maaseuturahasto, EMR, ympäristösopimus	381	783 923	388 027
YHTEENSÄ	551	3 117 836	1 276 482

Kansallisten tukien ja avustusten takaisinperintäpäätöksiä tehtiin vuoden aikana 512 kpl (222/2020), mikä johtui lähinnä yrityksen kehittämisavustuksen (ns. koronatuki) omaehtoisen palauttamisen päätöksistä ja takaisinperinnästä. Myös takaisinperittävä määrä nousi reilusti eli 1 489 056 (2020) eurosta 4 450 359 euroon vuonna 2021. Perityksi saatiin 2 731 367 euroa, mikä on 61 % koko takaisinperittävästä summasta. Palkkatukeen liittyviä takaisinperintäpäätöksiä tehtiin vähemmän (18) kuin edellisenä vuonna (28) ja niiden takaisinperittävä summa oli yhteensä 174 118 euroa, mikä on hieman enemmän kuin edellisenä vuonna.

Kansallinen, takaisinperinnät tukimuodoittain 2021

Kaikki ELY-keskukset ja KEHA-keskus	Päätökset, kpl	Takaisinperittävä määrä €	Perityksi saatu €
Palkkatuki	18	174 118	118 545
Starttiraha	13	37 049	24 158
Korvaukset	1	200	0
EMK:n perinnät	12	252 045	75 707
Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi	445	3 755 616	2 436 668
Maaseutuelinkeinojen rahoitustuki	1	10 125	0
Maatalouden rakennetuki, mm, nuoren viljelijän aloitustuki	10	136 624	0
Työvoimapolitiisena koulutuksen toteutettava yhteishankinta	1	36 945	31 954
Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista	2	3 947	3 947
Alueellinen kuljetustuki	1	17 489	17 489
Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuet	3	5 704	2 404
Kolttalaki	1	0	0
Kasvihuonetuet	4	20 492	20 492
YHTEENSÄ	512	4 450 354	2 731 364

Kaikkiaan EU-osarahoitteisia ja kansallisia tukia saatiin perityksi vuoden aikana noin 5 007 850 euroa, mikä on takaisinperittävästä summasta n. 66 % (vuonna 2020 osuus oli 55,5 %). Kansallisten tukien osalta poikkeuksellisen suuri määrä selittyy yritysten kehittämisavustusten takaisinperinnästä ja omaehtoisesta palauttamisesta ja sitä myötä tuen maksamisen keskeyttämisestä.

2 Talousarvion toteutumalaskelma

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2021	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	111 281,09	109 348	109 347,93	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	111 281,09	109 348	109 347,93	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	25 762 732,16	24 512 617	23 624 280,56	-888 336,50	96
12.30.40. Vesioikeudelliset kalatalousmaksut	2 861 105,83	3 300 000	2 860 589,42	-439 410,58	87
12.30.99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot	179 057,99	215 563	215 562,99	0,00	100
12.31.10. Hallinnonalan virastojen tulot	2 032 193,71	2 500 000	2 051 074,08	-448 925,92	82
12.31.10.02. Joukkoliikenteen lipputulot	2 032 193,71	2 500 000	2 051 074,08	-448 925,92	82
12.32.31. Palkkaturvamaksujen palautukset	6 124 738,38	7 044 080	7 044 080,46	0,00	100
12.32.99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	2 714 418,24	5 892 746	5 892 746,32	0,00	100
12.32.99.03. Palkkaturvapalautusten korot	737 552,97	804 300	804 299,91	0,00	100
12.32.99.07. Muut tulot	1 976 865,27	5 088 446	5 088 446,41	0,00	100
12.33.99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot	81 332,11	79 970	79 970,21	0,00	100
12.35.99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot	451 673,86	520 274	520 274,10	0,00	100
12.35.99.2. Muut sekalaiset tulot	451 673,86	520 274	520 274,10	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	9 037 705,09	3 534 125	3 534 125,22	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	2 280 506,95	1 425 858	1 425 857,76	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	25 874 013,25	24 621 965	23 733 628,49	-888 336,50	96

Päluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24. Ulkoministeriön hallinnonala	140 500,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	348 755,37	348 755,37	101 039,52	134 633,15
24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S3)	140 500,00						348 755,37	348 755,37	101 039,52	134 633,15
25. Oikeusministeriön hallinnonala	42 569,72	152 897	36 482,93	116 413,97	152 896,90	0,00	9 022,04	158 494,04	42 080,07	116 413,97
25.01.01. Oikeusministeriön toimintamenot (nettob) (S2)	39 500,00	149 472	33 058,03	116 413,97	149 472,00	0,00	9 022,04	158 494,04	42 080,07	116 413,97
25.01.29. Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	3 069,72	3 425	3 424,90		3 424,90	0,00				
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	231 336,00	747	746,50	0,00	746,50	0,00	124 000,00	124 000,00	825,00	123 175,00
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	7,00	747	746,50		746,50	0,00				
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (A)	107 329,00									
28.70.22. Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (S3)	124 000,00							124 000,00	825,00	123 175,00
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	77 189 836,64	43 104 918	13 342 880,27	29 697 695,65	43 040 575,92	64 342,17	96 233 418,92	135 791 718,92	50 535 281,50	82 920 141,35
30.01.29. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	1 670 009,08	2 214 913	2 214 912,89		2 214 912,89	0,00				
30.10.40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (S3)	3 500 000,00	3 950 000	10 270,61	3 939 729,39	3 950 000,00	0,00	3 500 000,00	7 450 000,00	10 270,61	7 439 729,39
30.10.40.2. Hallitusohjelman mukaiset kokonaan kansalliset biokaasu- ja lannankäsittelyinvestoinnit	3 500 000,00	3 950 000	10 270,61	3 939 729,39	3 950 000,00	0,00	3 500 000,00	7 450 000,00	10 270,61	7 439 729,39
30.10.51. Porotalouden edistäminen (S2)	1 843 000,00	1 843 000	1 843 000,00	0,00	1 843 000,00	0,00	0,00	1 843 000,00	1 843 000,00	0,00
30.20.47. Ruokaketjun kehittäminen (S3)	20 200,00	53 000	0,00	53 000,00	53 000,00	0,00	43 131,71	96 131,71	29 112,53	53 000,00
30.20.47.1. Ruokaketjun kehittämishankkeet	20 200,00	53 000	0,00	53 000,00	53 000,00	0,00	43 131,71	96 131,71	29 112,53	53 000,00
30.40.20. Kalakannan hoitovelvoitteet (S3)	3 200 000,00	3 300 000	622 965,29	2 677 034,71	3 300 000,00	0,00	4 064 053,84	7 364 053,84	2 874 579,00	4 489 474,84
30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (S3)	18 396 000,00	8 456 000	2 585 588,11	5 870 411,89	8 456 000,00	0,00	15 916 857,03	24 372 857,03	11 658 055,13	12 714 801,90
30.40.22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (S3)	2 376 000,00	2 251 000	109 910,90	2 141 089,10	2 251 000,00	0,00	4 125 919,85	6 376 919,85	1 012 537,33	5 361 327,52
30.40.22.1. Muu luonnonvara- ja biotalouden edistäminen	376 000,00	215 000	109 910,90	105 089,10	215 000,00	0,00	202 080,42	417 080,42	182 614,65	234 465,77
30.40.22.6. Vieraslajien torjunnan tehostaminen		210 000	0,00	210 000,00	210 000,00	0,00	665 000,00	875 000,00	236 807,61	638 192,39
30.40.22.8. Ravinteiden kierrätyksen kärkihanke	2 000 000,00	1 826 000	0,00	1 826 000,00	1 826 000,00	0,00	3 161 050,83	4 987 050,83	498 381,47	4 488 669,36
30.40.31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (S3)	9 638 050,00	6 536 000	282 712,32	6 253 287,68	6 536 000,00	0,00	17 906 632,26	24 442 632,26	7 680 986,23	16 760 111,38
30.40.40. Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (A)	1 597 577,56	1 331 705	1 267 363,03		1 267 363,03	64 342,17				
30.40.40.1. Luonnonvaratalouden muut korvaukset		1 331 705	1 267 363,03		1 267 363,03	64 342,17				
30.40.51. Kalatalouden edistäminen (S3)	5 591 000,00	5 799 300	4 406 136,52	1 393 163,48	5 799 300,00	0,00	1 951 334,28	7 750 634,28	5 520 699,97	2 155 144,25

Päluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
	30.40.51.2. Muu kalatalouden edistäminen	5 591 000,00	5 799 300	4 406 136,52	1 393 163,48	5 799 300,00	0,00	1 951 334,28	7 750 634,28	5 520 699,97	2 155 144,25
30.40.62.	Elinkeinokalatalouden edistäminen (S3)	29 358 000,00	7 370 000	20,60	7 369 979,40	7 370 000,00	0,00	48 725 489,95	56 095 489,95	19 906 040,70	33 946 552,07
	30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet	10 370 000,00	100 000	20,60	99 979,40	100 000,00	0,00	2 530 425,77	2 630 425,77	1 035 430,96	1 594 994,81
	30.40.62.4. EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet	9 028 000,00	330 000	0,00	330 000,00	330 000,00	0,00	20 059 000,00	20 389 000,00	8 522 627,34	9 625 646,51
	30.40.62.5. EMKR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (EK) (varattu)	9 960 000,00	6 940 000	0,00	6 940 000,00	6 940 000,00	0,00	25 136 064,18	32 076 064,18	10 268 807,15	21 805 086,00
	30.40.62.6. Kalanjalostuksen elpymisavustukset							1 000 000,00	1 000 000,00	79 175,25	920 824,75
31.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	105 715 000,00	82 015 000	25 332 937,04	56 682 062,96	82 015 000,00	0,00	69 193 950,38	151 208 950,38	81 746 446,40	69 412 606,28
31.10.31.	Eräät avustukset (S3)	20 000 000,00	29 750 000	3 056 153,00	26 693 847,00	29 750 000,00	0,00	15 984 079,00	45 734 079,00	9 455 158,43	36 278 920,57
	31.10.31.3. Yksityistieavustukset ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuvat kulutusmenot (EK)	20 000 000,00	29 750 000	3 056 153,00	26 693 847,00	29 750 000,00	0,00	15 984 079,00	45 734 079,00	9 455 158,43	36 278 920,57
31.10.50.	Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (S3)							6 518 461,12	6 518 461,12	6 468 563,42	0,00
31.20.54.	Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen (S3)	19 136 000,00	19 136 000	14 303 572,94	4 832 427,06	19 136 000,00	0,00	7 925 519,71	27 061 519,71	22 229 092,65	4 832 427,06
31.20.55.	Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen (S3)	66 579 000,00	33 129 000	7 973 211,10	25 155 788,90	33 129 000,00	0,00	36 966 341,08	70 095 341,08	41 794 082,43	28 301 258,65
	31.20.55.02. Alueellisen ja paikallisen liikenteen ostot ja kehittäminen (KPY)	66 329 000,00	33 129 000	7 973 211,10	25 155 788,90	33 129 000,00	0,00	36 874 468,47	70 003 468,47	41 732 209,82	28 271 258,65
	31.20.55.05. Merenkurkun liikenne (KPY)	250 000,00						24 672,61	24 672,61	24 672,61	0,00
	31.20.55.14. Ilmastoperusteiset toimenpiteet (KPY)							67 200,00	67 200,00	37 200,00	30 000,00
31.30.63.	Joukkoliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen (S3)							1 799 549,47	1 799 549,47	1 799 549,47	0,00
	31.30.63.02. Alueellisen ja paikallisen liikenteen ostot, hintaveloitteet ja kehittäminen (KPY)							1 799 549,47	1 799 549,47	1 799 549,47	0,00
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	1 544 330 022,71	1 143 604 938	783 603 716,35	348 382 103,60	1 131 985 819,95	11 619 118,16	339 820 614,08	1 046 303 324,03	695 772 024,00	350 224 936,60
32.01.01.	Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (nettob) (S2)		161 250	10 839,44	150 410,56	161 250,00	0,00	7 500,00	168 750,00	18 339,44	150 410,56
	32.01.01.4. Hallinnonalan tuottavuusmääräraha (KPY)		161 250	10 839,44	150 410,56	161 250,00	0,00	7 500,00	168 750,00	18 339,44	150 410,56
32.01.02.	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (nettob) (S2)	185 075 266,28	184 425 913	154 147 986,41	30 277 926,74	184 425 913,15	0,00	31 134 620,58	215 560 533,73	185 270 080,69	30 277 926,74
	32.01.02.1. Toimintamenot (KPY)	184 498 266,28	183 915 913	153 773 044,76	30 142 868,39	183 915 913,15	0,00	30 938 605,60	214 854 518,75	184 711 650,36	30 142 868,39
	32.01.02.2. Yritystoiminnan kehittämisspalvelut (KPY)	577 000,00	450 000	339 283,73	110 716,27	450 000,00	0,00	196 014,98	646 014,98	522 772,41	110 716,27
	32.01.02.6. Ohjaamoiden monialaisuus (RRF pilari3) (EK) (varattu)		60 000	35 657,92	24 342,08	60 000,00	0,00		60 000,00	35 657,92	24 342,08

Päluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
32.01.03.	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenu (nettob) (S2)	239 503 187,49	199 908 963	170 560 328,31	29 348 634,47	199 908 962,78	0,00	54 679 836,68	254 588 799,46	225 240 164,99	29 348 634,47
	32.01.03.1. Toimintamenu (KPY)	239 503 187,49	199 908 963	170 560 328,31	29 348 634,47	199 908 962,78	0,00	54 679 836,68	254 588 799,46	225 240 164,99	29 348 634,47
32.01.10.	Digitalisaation kehittäminen (S3)		16 000 000	6 018 415,22	9 981 584,78	16 000 000,00	0,00		16 000 000,00	6 018 415,22	9 981 584,78
	32.01.10.1. TE-digihanke		16 000 000	6 018 415,22	9 981 584,78	16 000 000,00	0,00		16 000 000,00	6 018 415,22	9 981 584,78
32.01.20.	Siviilipalvelus (A)	3 918 153,92	4 470 821	4 470 820,59		4 470 820,59	0,00				
32.01.21.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (S3)							411 278,10	411 278,10	392 980,77	0,00
32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (A)	19 595 827,27	18 412 679	18 412 678,69		18 412 678,69	0,00				
32.01.51.	Valtion osuus merimiespalvelutoiminnasta (A)	1 282 045,23	1 239 365	1 239 365,33		1 239 365,33	0,00				
	32.01.51.2. Valtion osuus työntantajille eräisiin merimiesten matkakustannuksiin (KPY)	1 282 045,23	1 239 365	1 239 365,33		1 239 365,33	0,00				
32.20.46.	Laivanrakennuksen innovaatiotuki (A)	1 488 000,00									
32.30.31.	Ravitsemisyrittäjien tukeminen (A)	125 294 014,53	13 000 000	10 661 798,87		10 661 798,87	2 338 201,13				
	32.30.31.1. Rajoitusveloitteesta maksettava hyvitys	101 308 014,53	2 500 000	273 798,87		273 798,87	2 226 201,13				
	32.30.31.2. Uudelleentyöllistämisen tukeminen	23 986 000,00	10 500 000	10 388 000,00		10 388 000,00	112 000,00				
32.30.32.	Valtionavustus kunnille Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen (RRF-pilari3) (S2)		3 190 000	0,00	3 190 000,00	3 190 000,00	0,00		3 190 000,00	0,00	3 190 000,00
32.30.40.	Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (S3)		2 000 000	0,00	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00	262 000,00	2 262 000,00	0,00	2 262 000,00
	32.30.40.3. Talent Hub (KPY)		2 000 000	0,00	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00		2 000 000,00	0,00	2 000 000,00
32.30.42.	Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (A)	281 088 513,47	50 153 102	50 153 102,00		50 153 102,00	0,00				
32.30.44.	Alueellinen kuljetustuki (S3)							6 000 000,00	6 000 000,00	4 419 167,00	1 580 833,00
32.30.45.	Valtionavustus turvetuotantokoneiden romutukseen (S3)		20 000 000	0,00	20 000 000,00	20 000 000,00	0,00		20 000 000,00	0,00	20 000 000,00
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	317 220 483,81	274 664 751	27 338 660,73	247 326 090,29	274 664 751,02	0,00	245 179 251,91	519 844 002,93	272 517 912,64	247 326 090,29
	32.30.51.01. Asiantuntija-arvioinnit (KPY)	6 394 826,73	6 522 518	189 367,12	6 333 151,09	6 522 518,21	0,00	3 972 878,21	10 495 396,42	4 162 245,33	6 333 151,09
	32.30.51.02. Kokeilut ja valmennukset (KPY)	33 911 892,13	28 327 833	3 169 651,97	25 158 181,50	28 327 833,47	0,00	16 031 011,08	44 358 844,55	19 200 663,05	25 158 181,50
	32.30.51.03. Työvoimakoulutuksen hankinta (KPY)	97 481 026,76	82 108 405	11 167 743,64	70 940 661,76	82 108 405,40	0,00	92 105 047,62	174 213 453,02	103 272 791,26	70 940 661,76
	32.30.51.06. Palkkatuki ja starttiraha (KPY)	104 109 034,37	110 403 131	1 014 755,82	109 388 375,32	110 403 131,14	0,00	93 361 099,36	203 764 230,50	94 375 855,18	109 388 375,32
	32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	7 042 623,39	6 846 979	6 846 978,99	0,00	6 846 978,99	0,00	0,00	6 846 978,99	6 846 978,99	0,00

Päluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
32.30.51.08. Työllisyyspoliittinen avustus (KPY)	11 533 701,92	10 269 630	43 491,32	10 226 138,78	10 269 630,10	0,00	9 737 153,82	20 006 783,92	9 780 645,14	10 226 138,78	
32.30.51.09. Korvaukset (KPY)	809 449,70	1 212 385	20 520,90	1 191 863,89	1 212 384,79	0,00	533 386,44	1 745 771,23	553 907,34	1 191 863,89	
32.30.51.10. Vakuutusturva (KPY)	531 343,11	504 493	504 493,06	0,00	504 493,06	0,00	0,00	504 493,06	504 493,06	0,00	
32.30.51.11. Yritystoiminnan kehittämisspalvelujen hankinta (KPY)	30 890 000,00	15 850 000	4 165 710,37	11 684 289,63	15 850 000,00	0,00	14 658 893,38	30 508 893,38	18 824 603,75	11 684 289,63	
32.30.51.12. Yksityiset työnvälityspalvelut ja pilotit (KPY)	24 516 585,70	12 619 376	215 947,54	12 403 428,32	12 619 375,86	0,00	14 779 782,00	27 399 157,86	14 995 729,54	12 403 428,32	
32.30.52. Palkkaturva (A)	31 130 307,38	21 511 259	21 511 258,74		21 511 258,74	0,00					
32.30.52.1. Palkkaturva (KPY)	31 037 854,54	21 434 185	21 434 184,56		21 434 184,56	0,00					
32.30.52.2. Takaisinperittyjen saatavien palautukset ja korot (KPY)	2 931,73	7 673	7 672,68		7 672,68	0,00					
32.30.52.3. Viranomaismaksut, oikeudenkäyntikulut ja konkurssikustannukset (KPY)	89 521,11	69 402	69 401,50		69 401,50	0,00					
32.30.64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepoliittikan ja muihin koheesiopoliittikan ohjelmiin (A)	201 903 596,17	191 679 003	191 679 002,81		191 679 002,81	0,00					
32.30.64.01. EAKR 2014 – 2020 veloitteet (KPY)		17 303	17 303,00		17 303,00	0,00					
32.30.64.07. EAKR 2014 – 2020 (KPY)	97 796 151,37	89 668 839	89 668 838,83		89 668 838,83	0,00					
32.30.64.09. ESR 2014 – 2020 (KPY)	104 107 444,80	101 992 861	101 992 860,98		101 992 860,98	0,00					
32.50.03. Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen (S2)	72 500,00	6 131 833	24 376,24	6 107 456,76	6 131 833,00	0,00	949 000,81	7 080 833,81	698 501,25	6 107 456,76	
32.50.30. Valtion korvaukset kotouttamisesta (A)	136 758 127,16	136 656 000	127 375 082,97		127 375 082,97	9 280 917,03					
32.50.30.1. Paluumuuttajien kustannukset (KPY)	709 452,78	1 119 000	632 112,06		632 112,06	486 887,94					
32.50.30.2. Laskennalliset korvaukset pakolaisista (KPY)	44 305 063,92	39 677 000	36 533 348,03		36 533 348,03	3 143 651,97					
32.50.30.3. Muut pakolaisista maksettavat kuntakorvaukset (KPY)	91 572 810,46	95 513 000	90 073 122,88		90 073 122,88	5 439 877,12					
32.50.30.4. Alkukartoituksen kustannukset (KPY)	170 800,00	347 000	136 500,00		136 500,00	210 500,00					
32.50.44. Alueellinen kuljetustuki (S3)							1 197 126,00	1 197 126,00	1 196 462,00	0,00	
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	151 213 316,75	226 401 287	167 263 384,01	622 143,47	167 885 527,48	58 515 759,22	0,00	981 175,00	359 031,53	622 143,47	
33.20.31. Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (A)	13 953 313,92	28 366 000	19 454 083,37		19 454 083,37	8 911 916,63					
33.20.50. Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (A)	33 699 692,28	51 281 299	41 247 764,28		41 247 764,28	10 033 534,85					
33.20.50.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	1 137 184,16	1 281 299	1 281 299,13		1 281 299,13	0,00					
33.20.50.02. Palkkatuki ja starttiraha	32 562 508,12	50 000 000	39 966 465,15		39 966 465,15	10 033 534,85					

Päluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
33.20.52.	Valtionosuus työttömyysetuusten perusturvasta (nettob) (A)	103 560 310,55	145 772 813	106 202 504,83		106 202 504,83	39 570 307,74				
	33.20.52.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	1 006 637,26	772 813	772 812,57		772 812,57	0,00				
	33.20.52.02. Palkkatuki ja starttiraha	102 553 673,29	145 000 000	105 429 692,26		105 429 692,26	39 570 307,74				
33.60.39.	Palvelurakenteen kehittäminen (S3)		981 175	359 031,53	622 143,47	981 175,00	0,00		981 175,00	359 031,53	622 143,47
	33.60.39.02. Kansallinen mielenterveysstrategia		981 175	359 031,53	622 143,47	981 175,00	0,00		981 175,00	359 031,53	622 143,47
35. Ympäristöministeriön hallinnonala		129 170 616,09	104 066 586	33 920 210,19	70 146 375,47	104 066 585,66	0,00	124 478 496,26	225 916 477,26	114 746 263,50	110 441 728,44
35.01.29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	3 080 177,20	2 628 605	2 628 604,66		2 628 604,66	0,00				
35.01.65.	Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (S3)	485 000,00	518 000	505 116,36	12 883,64	518 000,00	0,00	63 705,92	581 705,92	551 186,86	23 658,20
	35.01.65.01. Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon	485 000,00	518 000	505 116,36	12 883,64	518 000,00	0,00	63 705,92	581 705,92	551 186,86	23 658,20
35.10.20.	Ympäristövahinkojen torjunta (S3)	90 000,00						3 955 233,05	3 955 233,05	3 713 885,58	0,00
35.10.21.	Eräät luonnonsuojelun menot (S3)	11 841 000,00	7 707 945	3 332 691,12	4 375 253,88	7 707 945,00	0,00	14 397 576,87	22 105 521,87	7 902 145,20	14 202 346,54
35.10.22.	Eräät ympäristömenot (S3)	6 728 500,00	7 466 750	1 265 934,66	6 200 815,34	7 466 750,00	0,00	12 656 002,79	20 122 752,79	9 329 711,44	10 780 791,88
	35.10.22.1. Eräät ympäristömenot		6 816 750	1 249 653,60	5 567 096,40	6 816 750,00	0,00		6 816 750,00	1 249 653,60	5 567 096,40
	35.10.22.3. Ympäristönkäsitely (RRF pilari1) (EK) (varattu)		650 000	16 281,06	633 718,94	650 000,00	0,00		650 000,00	16 281,06	633 718,94
35.10.61.	Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen (S3)	16 528 450,00	6 246 910	84 174,26	6 162 735,74	6 246 910,00	0,00	27 088 890,85	33 335 800,85	11 236 453,78	21 635 140,15
35.10.63.	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (S3)	59 597 488,89	43 463 376	24 594 847,97	18 868 528,03	43 463 376,00	0,00	39 322 005,83	82 785 381,83	54 528 091,65	28 255 617,77
	35.10.63.1. Luonnonsuojelualueiden hankinnasta ja korvauksesta aiheutuvat menot	59 597 488,89	43 463 376	24 594 847,97	18 868 528,03	43 463 376,00	0,00	39 213 242,44	82 676 618,44	54 442 236,53	28 234 381,91
	35.10.63.2. Yhteistoimintasopimusten perusteella maksettavat palkkiot (EK) (enintään)							108 763,39	108 763,39	85 855,12	21 235,86
35.20.56.	Avustukset asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi (S3)	28 520 000,00	34 440 000	0,00	34 440 000,00	34 440 000,00	0,00	26 785 500,00	61 225 500,00	25 808 500,00	35 417 000,00
	35.20.56.1. Asuinrakennusten öljylämmityksestä luopuminen		9 440 000	0,00	9 440 000,00	9 440 000,00	0,00		9 440 000,00	0,00	9 440 000,00
	35.20.56.2. Asuinrakennusten öljylämmityksestä luopuminen (RRF pilari1) (EK) (varattu)		25 000 000	0,00	25 000 000,00	25 000 000,00	0,00		25 000 000,00	0,00	25 000 000,00
35.20.64.	Avustukset rakennusperinnön hoitoon (S3)	2 300 000,00	1 595 000	1 508 841,16	86 158,84	1 595 000,00	0,00	209 580,95	1 804 580,95	1 676 288,99	127 173,90
Määrärahatilit yhteensä		2 008 033 197,91	1 599 346 372	1 023 500 357,29	505 646 795,12	1 529 147 152,41	70 199 219,55	630 208 257,05	1 560 832 895,00	943 302 991,52	613 995 778,26

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) 1)								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000€)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy 2)	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö 3)	Vuoden 2021 valtuudet						Talousarviomenot 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve 2023	Määrärahatarve 2024	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu v. 2022 TA:ssa						
31.20.54. Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen	80 718	26 800	34 894	61 694	20 631	41 063	41 063	9 261	10 381	9 921	8 669	12 335	41 306
Aikaisempien vuosien valtuudet	80 718							9 261	6 535	5 629	4 270	2 768	19 202
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		26 800	34 894	61 694	20 631	41 063	41 063	0	3 846	4 292	4 399	9 567	22 104
31.30.66. Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset	53 030	0	0	0	0	0	0	4 782	5 613	5 723	0	0	11 335
Aikaisempien vuosien valtuudet	53 030							4 782	5 613	5 723	0	0	11 335
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32.30.42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen	455 788	8 000	15 000	23 000	18 292	4 708	4 708	50 153	17 426	12 894	4 824	767	35 911
Aikaisempien vuosien valtuudet	455 788							47 705	10 827	7 527	1 757	0	20 112
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		8 000	15 000	23 000	18 292	4 708	4 708	2 448	6 599	5 367	3 067	767	15 799
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	54 869	55 040	0	55 040	31 274	23 766	0	19 985	31 196	665	123	0	31 984
Aikaisempien vuosien valtuudet	54 869							19 985	710	0	0	0	710
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		55 040	0	55 040	31 274	23 766	0	0	30 486	665	123	0	31 274
32.30.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (EUM)	1 282 202	220 864	295 155	516 019	367 032	148 987	148 987	191 662	224 940	168 705	56 235	112 470	562 349
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 282 202							158 708	91 308	68 481	22 827	45 654	228 271
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		220 864	295 155	516 019	367 032	148 987	148 987	32 953	133 631	100 224	33 408	66 816	334 078
Yhteensä	1 926 607	310 704	345 048	655 752	437 229	218 523	194 757	275 844	289 555	197 907	69 852	125 571	682 885
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	1 926 607							240 442	114 993	87 360	28 854	48 422	279 629
- korkotuki- tms. valtuudet 4)	0							0	0	0	0	0	0
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet, josta		310 704	345 048	655 752	437 229	218 523	194 757	35 402	174 562	110 547	40 997	77 149	403 256
- korkotuki- tms. valtuudet 4)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1) Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.

2) Myös pääluokan tai luvun päätösoosassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".

3) Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

4) Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.

Mom. 31.20.54. Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen valtuuden käyttö ilmoitetaan ilman indeksikorotusta, jolloin valtuuden käytöstä aiheutuneet menot ovat suuremmat kuin valtuuden käyttö. Käyttämätön valtuus on varattu indeksikorotuksista aiheutuviin menoihin.

Mom. 31.30.66 Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset valtuuden käytöstä aiheutuneita menoja voidaan maksaa myös mom. 31.20.54 määrärahasta. Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimuksissa on valtuutta käytetty vuosina 2012–2013 eikä ole myönnetty uutta valtuutta.

Valtuuden käytöstä aiheutuvat menot erottavat ELY-keskuksen kirjanpidon ja valtuusilmoituksen välillä 17 303 euroa. Ero johtuu EURA 2014 -järjestelmässä suljetun hankkeen loppuun maksamisesta hyväksytyn oikaisuvaatimuksen perusteella. Maksu suoritettiin tuen saajalle EURA 2014 -järjestelmän ulkopuolella momentilta 32.30.64.01.

3 Tuotto- ja kululaskelma

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämisen ja hallintokeskuksen tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2021 – 31.12.2021		1.1.2020 – 31.12.2020	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	9 014 278,57		8 058 256,79	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	418 066,25		539 409,11	
Muut toiminnan tuotot	32 817 522,00	42 249 866,82	33 219 423,33	41 817 089,23
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	7 683 478,58		7 902 837,13	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	253 386,17		1 044 454,37	
Henkilöstökulut	371 144 321,69		335 907 489,23	
Vuokrat	28 480 128,18		27 853 637,80	
Palvelujen ostot	136 465 764,91		152 190 310,41	
Muut kulut	3 774 624,61		5 023 702,99	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-6 006 391,72		-1 357 113,51	
Poistot	7 068 001,30	-548 863 313,72	6 573 786,53	-535 139 104,95
JÄÄMÄ I		-506 613 446,90		-493 322 015,72
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	928 240,14		838 747,65	
Rahoituskulut	-4 106,03	924 134,11	-17 293,01	821 454,64
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	31 660 144,33		6 492 212,03	
Satunnaiset kulut	-340 672,87	31 319 471,46	-177 019,58	6 315 192,45
JÄÄMÄ II		-474 369 841,33		-486 185 368,63
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot paikallishallinnolta	742 922,03		472 737,66	
Siirtotalouden tuotot sosiaaliturvarahastoilta	238 856,31		576 999,99	
Siirtotalouden tuotot elinkeinoelämältä	920 124,58		787 039,66	
Siirtotalouden tuotot voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä	167,00		304,00	
Siirtotalouden tuotot kotitalouksilta	142 497,57	2 044 567,49	283 705,22	2 120 786,53
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	292 564 169,11		290 632 914,87	
Siirtotalouden kulut sosiaaliturvarahastoille	5 890,32		2 318,06	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	288 663 343,30		644 633 789,79	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	135 572 935,44		131 039 126,54	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	242 798 898,46		205 096 489,96	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	69 354,72		21 824,00	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	15 160 660,61		13 851 106,84	
Muut siirtotalouden kulut	0,00	-974 835 251,96	48 850,00	-1 285 326 420,06
JÄÄMÄ III		-1 447 160 525,80		-1 769 391 002,16
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	3 019 975,12		2 981 302,43	
Perityt arvonlisäverot	109 347,93		111 281,09	
Suoritettavat arvonlisäverot	-29 410 545,18	-26 281 222,13	-29 814 695,34	-26 722 111,82
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-1 473 441 747,93		-1 796 113 113,98

4 Tase

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämisen- ja hallintokeskuksen tase

	31.12.2021		31.12.2020	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Maa- ja vesialueet	34 143 824,21		36 645 949,21	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 859,21	34 159 683,42	0,00	36 645 949,21
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		34 159 683,42		36 645 949,21
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	1 557,90		2 202,55	
Muut pitkävaikutteiset menot	4 969 499,43		2 598 501,79	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	40 174 200,24	45 145 257,57	4 305 520,55	6 906 224,89
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	45 736,48		45 725,48	
Rakennusmaa- ja vesialueet	402 963,00		402 963,00	
Rakennukset	47 116,00		53 675,77	
Rakennelmat	29 678,39		36 513,25	
Rakenteet	48 626 927,92		54 031 495,93	
Koneet ja laitteet	564 418,41		769 645,73	
Kalusteet	51 937,26		12 220,86	
Muut aineelliset hyödykkeet	4 762,42		13 844,58	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 533 199,16	57 306 739,04	2 302 673,21	57 668 757,81
KÄYTTÖMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	16,82	16,82	117,73	117,73
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		102 452 013,43		64 575 100,43
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	12 558 403,44	12 558 403,44	12 894 087,13	12 894 087,13
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	7 172 908,22		6 613 840,90	
Siirtosaamiset	5 858 695,79		8 817 621,24	
Muut lyhytaikaiset saamiset	8 433 130,46	21 464 734,47	7 873 059,38	23 304 521,52
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	2 233,67		177,50	
Kirjanpitoyksikön menotilit	-2 449,22	-215,55	-2 241,74	-2 064,24
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		34 022 922,36		36 196 544,41
VASTAAVAA YHTEENSÄ		170 634 619,21		137 417 594,05

	31.12.2021		31.12.2020	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-30 330 463,60		-19 667 915,17	
Pääoman siirrot	1 503 387 257,11		1 785 450 565,55	
Tilikauden tuotto-/kulujaämä	-1 473 441 747,93	-384 954,42	-1 796 113 113,98	-30 330 463,60
RAHASTOJEN PÄÄOMAT				
Muut valtion rahastot ja lahjoitetut varat	24 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Muut pitkäaikaiset velat	181 982,97	181 982,97	455 644,24	455 644,24
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	89 148,15		89 148,15	
Saadut ennakot	1 401 434,00		2 091 755,60	
Ostovelat	62 054 981,41		66 049 482,70	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	7 935 879,07		7 450 262,30	
Edelleen tilitettävät erät	7 851 384,94		7 051 409,36	
Siirtovelat	68 262 150,34		62 450 858,50	
Muut lyhytaikaiset velat	23 218 612,75	170 813 590,66	22 085 496,80	167 268 413,41
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		170 995 573,63		167 724 057,65
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		170 634 619,21		137 417 594,05

5 Liitetiedot

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen.

Tulot ja menot on kohdennettu varainhoitovuoteen kuuluvaksi talousarvioasetuksen 5 a §:n ja 5 b §:n mukaisesti sekä talousarviossa olevan kohdentamisperusteen mukaisesti.

12. Sekalaiset tulot

Varainhoitovuodelta oli poistunut talousarviotulotili 12.31.99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot ja alajaottelutili 12.31.99.2. Muut tulot.

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Talousarviotilille 30.40.22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen tuli varainhoitovuonna uutena alajaottelutilinä 22.6. Vieraslajien torjunnan tehostaminen.

Talousarviotili 30.40.40. Eräät luonnonvaratalouden korvaukset alajaoteltiin varainhoitovuonna ja ELYjen käytössä oli talousarviotili 30.40.40.1 Luonnonvaratalouden muut korvaukset.

Talousarviotilille 30.40.62. Elinkeinokalatalouden edistäminen tuli varainhoitovuonna uutena alajaottelutilinä 62.6. Kalanjalostuksen elpymisavustukset. Talousarvion toteutumalaskelma sisältää vain siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot.

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Talousarviotilille 31.20.55. Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen tuli varainhoitovuonna uutena alajaottelutilinä 55.14. Ilmastoperusteiset toimenpiteet. Talousarvion toteutumalaskelma sisältää vain siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot.

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Varainhoitovuonna tuli uutena talousarviotilinä 32.01.01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot sekä kirjaustili 32.01.01.4 Hallinnonalan tuottavuusmääräraha.

Talousarviotilille 32.01.02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot tuli varainhoitovuonna uutena alajaottelutilinä 02.6. Ohjaamoiden monialaisuus (RRF pilari3)

Varainhoitovuonna tuli uutena talousarviotilinä 32.01.10. Digitalisaation kehittäminen sekä kirjaustili 32.01.10.1. TE-digihanke.

Varainhoitovuonna tuli uutena talousarviotilinä 32.30.32. Valtionavustus kunnille Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen (RRF pilari3).

Varainhoitovuonna tuli uutena talousarviotilinä 32.30.40. Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen sekä kirjaustili 32.30.40.3. Talent Hub.

Varainhoitovuodelta oli poistunut talousarviotili 32.30.44. Alueellinen kuljetustuki. Talousarvion toteutumalaskelma sisältää vain siirryneiden määrärahojen tiedot.

Varainhoitovuonna tuli uutena talousarviotilinä 32.30.45. Valtionavustus turvetuotantokoneiden romutukseen.

Talousarviotili 32.30.64. nimi muuttui EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin. Varainhoitovuonna tuli uutena alajaottelutilinä 32.30.64.01. EAKR 2014 – 2020 velvoitteet.

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Varainhoitovuonna tuli uutena talousarviotilinä 33.60.39. Palvelurakenteen kehittäminen sekä kirjaustili 33.60.39.02. Kansallinen mielenterveysstrategia.

35. Ympäristöministeriön hallinnonala

Talousarviotili 35.10.22. Eräät ympäristömenot alajaoteltiin varainhoitovuonna ja ELYjen käytössä oli talousarviotilit 35.10.22.1. Eräät ympäristömenot ja 35.10.22.3. Ympäristönkäsittely (RRF pilari1). Näin ollen ko. momenttien alatilien osalta talousarvion 2021 määrärahojen vertailtavuus tilinpäätös 2020 -lukuihin ei löydy samalta riviltä. Lisäksi siirtomäärärahmomenttien osalta siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot varainhoitovuoden määrärahojen osalta ovat eri rivillä kuin vuoden 2020 määrärahojen tiedot.

Talousarviotili 35.20.56. Avustukset asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi alajaoteltiin varainhoitovuonna ja ELYjen käytössä oli talousarviotilit 35.20.56.1. Asuinrakennusten öljylämmityksestä luopuminen ja 35.20.56.2. Asuinrakennusten öljylämmityksestä luopuminen (RRF pilari1). Näin ollen ko. momenttien alatilien osalta talousarvion 2021 määrärahojen vertailtavuus tilinpäätös 2020 -lukuihin ei löydy samalta riviltä. Lisäksi siirtomäärärahamomenttien osalta siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot varainhoitovuoden määrärahojen osalta ovat eri rivillä kuin vuoden 2020 määrärahojen tiedot.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
25.01.01. Oikeusministeriön toimintamenot (nettob) (S2)	Bruttomenot	39 500,00		33 058,03		149 472,00				42 080,07	
	Bruttotulot	0,00		0,00		0,00				0,00	
	Nettomenot	39 500,00	149 472	33 058,03	116 413,97	149 472,00	0,00	9 022,04	158 494,04	42 080,07	116 413,97
30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (S3)	Bruttomenot	18 500 986,67		2 744 654,49		8 615 066,38				11 817 121,51	
	Bruttotulot	104 986,67		159 066,38		159 066,38				159 066,38	
	Nettomenot	18 396 000,00	8 456 000	2 585 588,11	5 870 411,89	8 456 000,00	0,00	15 916 857,03	24 372 857,03	11 658 055,13	12 714 801,90
32.01.01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (nettob) (S2)	Bruttomenot			10 839,44		161 250,00				18 339,44	
	Bruttotulot			0,00		0,00				0,00	
	Nettomenot		161 250	10 839,44	150 410,56	161 250,00	0,00	7 500,00	168 750,00	18 339,44	150 410,56
32.01.02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (nettob) (S2)	Bruttomenot	219 067 454,12		189 317 232,30		219 595 159,04				221 468 114,55	
	Bruttotulot	33 992 187,84		35 169 245,89		35 169 245,89				36 198 033,86	
	Nettomenot	185 075 266,28	184 425 913	154 147 986,41	30 277 926,74	184 425 913,15	0,00	31 134 620,58	215 560 533,73	185 270 080,69	30 277 926,74
32.01.03. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (nettob) (S2)	Bruttomenot	239 846 585,45		170 988 610,82		200 337 245,29				225 674 937,61	
	Bruttotulot	343 397,96		428 282,51		428 282,51				434 772,62	
	Nettomenot	239 503 187,49	199 908 963	170 560 328,31	29 348 634,47	199 908 962,78	0,00	54 679 836,68	254 588 799,46	225 240 164,99	29 348 634,47
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (nettob) (A)	Bruttomenot	103 560 310,55		106 202 504,83		106 202 504,83					
	Bruttotulot	0,00		0,00		0,00					
	Nettomenot	103 560 310,55	145 772 813	106 202 504,83		106 202 504,83	39 570 307,74				

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 3

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
24. Ulkoministeriön hallinnonala		113 082,70
Vuosi 2019		113 082,70
24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S3)	113 082,70	
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala		2 336 296,07
Vuosi 2019		2 336 296,07
30.20.47.1. Ruokaketjun kehittämishankkeet (KPY) (S3)	14 019,18	
30.40.22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (S3)	3 055,00	
30.40.31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (S3)	1 534,65	
30.40.51.2. Muu kalatalouden edistäminen (S3)	74 790,06	
30.40.62.4. EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet (S3)	2 240 726,15	
30.40.62.5. EMKR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (EK) (varattu) (S3)	2 171,03	
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala		49 897,70
Vuosi 2019		49 897,70
31.10.50. Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (S3)	49 897,70	
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		306 363,43
Vuosi 2019		18 961,33
32.01.21. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (S3)	18 297,33	
32.50.44. Alueellinen kuljetustuki (S3)	664,00	
Vuosi 2020		287 402,10
32.01.02.2. Yritystoiminnan kehittämispalvelut (KPY) (netto) (S2)	12 526,30	
32.50.03. Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen (S2)	274875,8	
35. Ympäristöministeriön hallinnonala		728 485,32
Vuosi 2019		728 485,32
35.01.65.01. Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (S3)	6 860,86	
35.10.20. Ympäristövahinkojen torjunta (S3)	241 347,47	
35.10.21. Eräät luonnonsuojelun menot (S3)	1 030,13	
35.10.22. Eräät ympäristömenot (S3)	12 249,47	
35.10.61. Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen (S3)	464 206,92	
35.10.63.2. Yhteistoimintasopimusten perusteella maksettavat palkkiot (EK) (enintään) (S3)	1 672,41	
35.20.64. Avustukset rakennusperinnön hoitoon (S3)	1 118,06	
Pääluokat yhteensä		3 534 125,22
Vuosi 2019		3 246 723,12
Vuosi 2020		287 402,10

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2021	2020
Henkilöstökulut	311 257 956,53	282 970 734,47
Palkat ja palkkiot	306 480 699,99	277 175 385,59
Tulosperusteiset erät	0,00	935 686,26
Lomapalkkavelan muutos	4 777 256,54	4 859 662,62
Henkilösivukulut	59 886 365,16	52 936 754,76
Eläkekulut	52 837 697,12	47 081 724,64
Muut henkilösivukulut	7 048 668,04	5 855 030,12
Yhteensä	371 144 321,69	335 907 489,23

	2021	2020
Johdon palkat ja palkkiot, josta	6 555 640,96	6 374 028,86
- tulosperusteiset erät	0,00	12 262,46
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	14 880,00	16 996,43
Johto	7 960,00	8 420,00
Muu henkilöstö	6 920,00	8 576,43

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelmanmukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä		Poistomenetelmä	Poisto aika vuotta	Jäännösarvo € tai %
Kansallisomaisuus				
1007010	Luonnonsuojelutarkoitukseen hankitut maa- ja vesialueet	ei poistoa		
1094010	Keskeneräiset maa- ja vesialueet	ei poistoa		
1095010	Keskeneräiset asuinrakennukset	ei poistoa		
1096010	Keskeneräiset muut rakennukset	ei poistoa		
1097010	Keskeneräinen muu kansallisomaisuus	ei poistoa		
Aineettomat hyödykkeet				
1120010	Ostetut atk-ohjelmistot 5v	tasapoisto	5	0
1140010	Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat 5v	tasapoisto	5	0
1149010	Muut pitkävaikutteiset menot 10v	tasapoisto	10	0
1149020	Muut pitkävaikutteiset menot 5v	tasapoisto	5	0
1191010	Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat	ei poistoa		
Aineelliset hyödykkeet				
1200010	Metsäalueet	ei poistoa		
1210010	Maa-alueet	ei poistoa		
1214010	Vesialueet	ei poistoa		
1223010	Varistorakennukset 20v	tasapoisto	20	0
1229020	Muut rakennukset 30v	tasapoisto	30	0
1230030	Muut rakennelmat 20v	tasapoisto	20	0
1243020	Väylät ja turvalaitteet 30v	tasapoisto	30	0
1244010	Muut vesirakenteet 30v	tasapoisto	30	0
1249010	Muut rakenteet 30v	tasapoisto	30	0
1250010	Autot ja muut maakuljetusvälineet 5v	tasapoisto	5	0
1251010	Laivat ja muut vesikuljetusvälineet 7v	tasapoisto	7	0
1253030	Raskaat työkoneet 15v	tasapoisto	15	0
1254010	Kevyet työkoneet 7v	tasapoisto	7	0
1254020	Kevyet työkoneet 5v	tasapoisto	5	0
1255010	Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet 3v	tasapoisto	3	0
1256010	Toimistokoneet ja laitteet 5v	tasapoisto	5	0
1257010	Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet 5v	tasapoisto	5	0
1258010	Audiovisuaaliset koneet ja laitteet 5v	tasapoisto	5	0

Omaisuusryhmä		Poistomenetelmä	Poistoaika vuotta	Jäännösarvo € tai %
1259010	Laboratoriolaitteet ja -kalusteet 5v	tasapoisto	5	0
1260030	Muut tutkimuslaitteet 7v	tasapoisto	7	0
1261010	Vesirakenteiden laitteet 10v	tasapoisto	10	0
1269010	Muut koneet ja laitteet 5v	tasapoisto	5	0
1270010	Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet 5 v	tasapoisto	5	0
1279010	Muut kalusteet 5v	tasapoisto	5	0
1280010	Taide-esineet	ei poistoa		
1289010	Muut aineelliset hyödykkeet 5v	tasapoisto	5	0
1295010	Keskeneräiset maa- ja vesialueet	ei poistoa		
1296010	Keskeneräiset asuinrakennukset	ei poistoa		
1297010	Keskeneräiset muut rakennukset	ei poistoa		
1298010	Keskeneräiset rakenteet	ei poistoa		
1299010	Muut keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushankinnat	ei poistoa		
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkävaikutteiset sijoitukset				
1301010	Muut osakkeet	ei poistoa		
1303010	Muut osuudet	ei poistoa		

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Kansallisomaisuus

	100 Maa- ja vesialueet	109 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	36 645 949,21	0,00	36 645 949,21
Lisäykset	17 070 837,41	15 859,21	17 086 696,62
Vähennykset	-19 572 962,41	0,00	-19 572 962,41
Hankintameno 31.12.2021	34 143 824,21	15 859,21	34 159 683,42
Kertyneet poistot 1.1.2021	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2021	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	34 143 824,21	15 859,21	34 159 683,42

Aineettomat hyödykkeet

	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	3 223,24	3 141 098,10	4 305 520,55	7 449 841,89
Lisäykset	0,00	2 952 734,34	38 225 146,11	41 177 880,45
Vähennykset	0,00	0,00	-2 356 466,42	-2 356 466,42
Hankintameno 31.12.2021	3 223,24	6 093 832,44	40 174 200,24	46 271 255,92
Kertyneet poistot 1.1.2021	-1 020,69	-542 596,31	0,00	-543 617,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-644,65	-581 736,70	0,00	-582 381,35
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2021	-1 665,34	-1 124 333,01	0,00	-1 125 998,35
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	1 557,90	4 969 499,43	40 174 200,24	45 145 257,57

Aineelliset hyödykkeet

	120 Maa- ja vesialueet	121 Rakennusmaa- ja vesialueet	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	124 Rakenteet	125 – 126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	45 725,48	402 963,00	232 603,58	110 116,64	183 283 953,95	2 077 264,77	17 458,38	13 844,58	2 302 673,21	188 486 603,59
Lisäykset	23,00	0,00	0,00	0,00	762 778,36	85 587,87	44 698,00	0,00	5 993 304,31	6 886 391,54
Vähennykset	-12,00	0,00	-9 896,18	-1 286,15	-614 627,16	-36 725,00	0,00	-9 082,16	-762 778,36	-1 434 407,01
Hankintameno 31.12.2021	45 736,48	402 963,00	222 707,40	108 830,49	183 432 105,15	2 126 127,64	62 156,38	4 762,42	7 533 199,16	193 938 588,12
Kertyneet poistot 1.1.2021	0,00	0,00	-178 927,81	-73 603,39	-129 252 458,02	-1 307 619,04	-5 237,52	0,00	0,00	-130 817 845,78
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	9 896,18	1 286,15	614 627,16	36 725,00	0,00	9 082,16	0,00	671 616,65
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	-6 409,51	-6 338,12	-5 903 578,33	-290 815,19	-4 981,60	0,00	0,00	-6 212 122,75
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	-150,26	-496,74	-263 768,04	0,00	0,00	-9 082,16	0,00	-273 497,20
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2021	0,00	0,00	-175 591,40	-79 152,10	-134 805 177,23	-1 561 709,23	-10 219,12	0,00	0,00	-136 631 849,08
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	45 736,48	402 963,00	47 116,00	29 678,39	48 626 927,92	564 418,41	51 937,26	4 762,42	7 533 199,16	57 306 739,04

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

	130 Käyttöomaisuusarvopaperit	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	117,73	117,73
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	-100,91	-100,91
Hankintameno 31.12.2021	16,82	16,82
Kertyneet poistot 1.1.2021	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	100,91	100,91
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	-100,91	-100,91
Kertyneet poistot 31.12.2021	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	16,82	16,82

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot

	2021	2020	Muutos 2021 – 2020
Korot euromääräisistä saamisista	927 843,24	875 647,51	52 195,73
Muut rahoitustuotot	396,90	-36 899,86	37 296,76
Rahoitustuotot yhteensä	928 240,14	838 747,65	89 492,49

Rahoituskulut

	2021	2020	Muutos 2021 – 2020
Korot euromääräisistä veloista	4 005,12	17 282,49	-13 277,37
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	100,91	0,00	100,91
Muut rahoituskulut	0,00	10,52	-10,52
Rahoituskulut yhteensä	4 106,03	17 293,01	-13 186,98

	2021	2020	Muutos 2021 – 2020
Rahoitustuotot yhteensä	928 240,14	838 747,65	89 492,49
Rahoituskulut yhteensä	4 106,03	17 293,01	-13 186,98
Netto	924 134,11	821 454,64	102 679,47

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 9

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2021						31.12.2020	
	Kappale- määrä	Markkina- arvo	Kirjanpito- arvo	Omistus- osuus %	Myyntioi- keuksien alaraja %	Saadut osingot	Markki- na-arvo	Kirjanpi- toarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	0		0,00			0,00		0,00
...								
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	1		16,82			0,00		117,73
Oravais Centralantenn Andelslag								100,91
Toholammin Vesi Oy	1		16,82			0,00		16,82
Huoneisto- ja kiinteistöosakkeet	0		0,00			0,00		0,00
...								
Osakkeet ja osuudet yhteensä	1		16,82			0,00		117,73

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2021	Kirjanpitoarvo 31.12.2020
Liikelaitos	0,00	0,00
- Peruspääoma	0,00	0,00
- Muu oma pääoma	0,00	0,00
...		
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	0,00	0,00
...		
Yhteensä	0,00	0,00

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Vastaavien rahoituserät

31.12.2021	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 – 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 – 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräisten joukkovelkakirjalainojen ostot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut valuuttamääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut lyhytaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				-215,55			-215,55
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	-215,55	0,00	0,00	-215,55

Vastattavien rahoituserät

31.12.2021	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 – 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 – 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Otetut euromääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Otetut valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat talousarvion ulkopuolella olevilta valtion rahastoilta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00	0,00	23 384,23	158 598,74	0,00	181 982,97
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat				89 148,15			89 148,15
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	112 532,38	158 598,74	0,00	271 131,12

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Voimassa olevat takaukset ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole valtiontakauksia.

Voimassa olevat takuut ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole valtiontakuita.

Muut monivuotiset vastuut

€	Talousarvio- menot 2021	Määräraha- tarve 2022	Määräraha- tarve 2023	Määräraha- tarve 2024	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset						
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	11 699 304,82	20 782 324,31	9 279 234,29	7 485 035,06	21 415 056,04	58 961 649,70
Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset						
Sopimus 12.4.2016 VARELY/211/07.02/2011 Yhteistyösopimus tulvasuojeluhankkeesta VARELYn ja Porin kaupungin välillä	504 000,00	200 000,00	500 000,00	800 000,00	800 000,00	2 300 000,00
Päätös 26.2.2021/POPELY/567/2021 VN asetus vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa parantavien hankkeiden tukemisesta (714/2015)	0,00	725 000,00	575 000,00	0,00	0,00	1 300 000,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	504 000,00	925 000,00	1 075 000,00	800 000,00	800 000,00	3 600 000,00
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	12 203 304,82	21 707 324,31	10 354 234,29	8 285 035,06	22 215 056,04	62 561 649,70

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 13

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 14

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 15

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole esitettävää liitteelle 16

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Täydentävä tieto tilinpäätöslaskelmien ja liitteiden kokoamiseen

KEHA-keskuksen talousyksikkö on laatinut keskitetysti liitteet 1, 12 ja 17.

KEHA-keskuksen talousyksikkö on laatinut talousarvion toteumalaskelman valtuuksien osalta.

Muiden laskelmien ja liitteiden tiedot on Palkeet koonnut kirjanpidosta kaikkien ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen osalta yhdeksi asiakirjaksi.

Vuonna 2021 Muihin lyhytaikaisiin saamisiin 7 899 387,46 euroa sisältyy 5 700 682,94 euroa oman tuotannon ja teknisen tuen projekteista aiheutuvia ELY-keskusten sisäisiä saamia.

Rakennerahastomomentilla 32.30.64.09 ESR 2014 – 2020 oli käyttöä yhteensä 101 992 860,98 euroa, joka ei sisältänyt enää vuonna 2021 URasta maksettavia työvoimapolittisia tukia. Nämä toteuttajan käytöt ovat kirjanpidossa ilman valtuusvuotta, mutta ovat kuitenkin EURAssa valtuuden käyttöä.

Toimintamenoihin oli kirjattu tukikelvottomia menoja yhteensä 38 837 euroa.

KEHA-keskuksella on kirjanpidon ulkopuolella seurattavia takaisinperintä- ja palkkaturvasaatavia sekä vahingonkorvauksia seuraavasti:

- Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut-momentilta maksettujen tukien/korvausten takaisinperintäsaatavia 283 795,90 euroa
- Ravitsemisyrittäjien tukeminen saatavia 654 014,49 euroa
- EAKR ja kansalliset tuet (TUKI 2000-järjestelmä), vanha ohjelmakausi 2007 – 2013, takaisinperintäsaatavia 2 892 133,00 euroa
- Kansalliset tuet (TUKI2014-järjestelmä) vuodesta 2014 lukien (koronatuet) 900 051,54 euroa
- EAKR, ohjelmakausi 2014 – 2020, takaisinperintäsaatavia 2 909 728,90 euroa
- ESR, ohjelmakausi 2014 – 2020, takaisinperintäsaatavia 964,68 euroa
- Elinkeinokalatalouden edistäminen (EKTR), vanha ohjelmakausi, takaisinperintäsaatavia 854 119,35 euroa
- EMKR, ohjelmakausi 2014 – 2020, takaisinperintäsaatavia 144 189,41 euroa
- Pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluiden saatavia, jotka poistettu tileistä, mutta joiden perintää jatketaan (Siiri-järjestelmä) 5 523,64 euroa
- Palkkaturvasaatavia 121 991 932,23 euroa
- Vahingonkorvauksia 345 313,96 euroa
- Muut saatavat (mm. oikeudenkäyntikuluja) 33 259,93 euroa
- Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki 14 598,52 euroa
- Ympäristön- ja luonnonsuojelu 1 184 223,77 euroa

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on myöntänyt määrärahaa varsinaisen toiminnan lisäksi toimintamenoihin ELY-keskuksen mom 32.01.02.1

- Korona-epidemian jälkitoimenpiteisiin, jossa oli käytössä siirtynyttä ja uutta määräraha 3 369 890 euroa, josta käytetty varainhoitovuonna 2 685 613 euroa,
- Monialaisen työn tukirakenteen hoitamiseen 775 000 euroa, josta oli käytetty 13 983 euroa
- TE-toimiston mom 32.01.03.1
- TE-toimistolle Koronaan liittyvään palvelukyvyyn turvaamiseen käytössä oli siirtynyttä määrärahaa 29 066 831 euroa, josta käytetty 21 462 362 euroa
- KEHA-keskukselle työllisyyden kuntakokeiluun uutta ja siirtynyttä määrärahaa 5 837 031 josta käytetty 2 240 082
- KEHA-keskukselle pohjoismaisen työvoimapalvelumallin (Uusi TE-asiakaspalvelumalli) valmistelu hankkeeseen 1 000 000 euroa, josta käytetty 233 032 euroa

KEHA-keskukselle osoitettujen TE-palvelun digitalisaatio määrärahojen budjetointia on muutettu varainhoitovuoden aikana siten, että aikaisemmin TE-toimistojen toimintamomentille 32.01.03.1 kirjatut menot kirjattiin loppuvuodesta momentille 32.01.10.01. TEM on osoittanut momentille 32.01.10.01 TE-digihanke 16 000 000 euroa, josta on käytetty 6 015 415 euroa.

Lisäksi TEM on osoittanut kirjanpitoyksikölle vuonna 2021 määrärahaa osana Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman (RRF) rahoitusta seuraavasti

- mom 32.01.02.6 ohjaamoiden monialaisuuteen 60 000 euroa, josta käytetty 35 657 euroa
- mom 32.30.32 ohjaamon monialaisuuden valtionavustukset kunnille 3 190 000 euroa, ei käyttöä 2021

YM on osoittanut kirjanpitoyksikölle vuonna 2021 määrärahaa osana Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman (RRF) rahoitusta mom 35.10.22.3 vihreän elvytyksen investointihankkeiden käynnistymisen varmistamiseen 650 000 euroa, josta on käytetty 16 281 euroa

TEM osoittamana pientalojen öljylämmityksestä luopumisavustusten käsittelyssä on ollut toimintamenoilla mom. 32.01.02.1 uutta ja siirtynyttä määrärahaa 1 949 076 euroa, josta on käytetty 76 232 euroa.

Itse avustukset on maksettu Ympäristöministeriön hallinnonalan (YM) momentilta 35.20.56 Avustukset asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi (siirtomääräraha 3 v). YM:n myöntämä määräraha on ollut käytössä 26 785 500 euroa, josta käytetty varainhoitovuonna 25 808 500 euroa.

TEM on osoittanut toimintamenoille mom. 32.01.02.1 turveyrittäjien tukemiseen liittyviin tehtäviin ja järjestelmäkustannuksiin yhteensä 185 000 euroa. Avustukset maksetaan mom. 32.30.45, johon on myönnetty 20 000 000 euroa. Niitä ei ole käytetty vuonna 2021.

STM on osoittanut mom. 33.60.39.02 kansallisen mielenterveysstrategiaan 981 175 euroa käytettäväksi työelämän kuntouttavien mielenterveyspalvelujen IPS- Sijoita ja valmenna! kehittämishankkeeseen, josta on käytetty 359 031 euroa.

Menomomenttien käyttö pääryhmyksestä poikkeavaan käyttötarkoitukseen

Momentti 419. ja 420.24.90.68 . Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö

Määrärahaa saa käyttää Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön sekä Venäjä-politiikan toimeenpanon tukemiseen liittyvien valtion kulutusmenojen maksamiseen sekä henkilöstön palkkausmenoihin valtion virastojen ja laitosten Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen hankkeissa.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
41 Henkilöstökulut	25 490	
43 Palvelujen ostot	6 195	
Yhteensä	31 685	

Momentti 30.10.40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset

I lisätalousarvioesitys: määrärahaa saa käyttää myös kokonaan kansallisesti rahoitettavien biokaasu-, lannankäsittely-, ravinnekierätyk-, ja hiilensidontainvestointie maksamiseen ja enintään 3 HTV vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden välittömien kulutusmenojen maksamiseen

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
43 Palvelujen ostot	10 271	
Yhteensä	10 271	

Momentti 419.30.20.47 Ruokaketjun kehittämishankkeet sekä 420.30.20.47

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
39 Yhteistoiminnan kustannukset	-43 184	
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	83	
41 Henkilöstökulut	71 193	
43 Palvelujen ostot	326	
45 Muut kulut	695	
Yhteensä	29 113	

Momentti 30.40.21 Vesivarojen käytön ja hoidon menot sekä 419. ja 420.30.40.21

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös vesihuoltolaitoksille ja muille vesihuollon toimijoille myönnettäviin avustuksiin vesihuollon toimintaedellytysten turvaamiseksi. Sekä VN asetuksen (714/2015) mukaisista vesistötoimenpiteistä aiheutuneisiin kustannuksiin silloin, kun tarkoituksena on valtion tuella aiemmin toteutetuista toimenpiteistä vesistöissä aiheutuneiden haittojen väheneminen.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määrite
82 Siirtotalouden kulut	743 348	
Yhteensä	743 348	

Momentti 30.40.22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen sekä 420.30.40.22

Määrärahaa saa käyttää uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä, biotaloutta, ympäristön hoitoa, luonnon monimuotoisuutta, ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopusuhteen kehittämis-, kokeilu-, investointi- ja vienninedistämissä hankkeisiin ja viestintään sekä näihin liittyvien avustusten maksamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
82 Siirtotalouden kulut	672 960	
Yhteensä	672 960	

Momentti 30.40.31 Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen sekä 419. ja 420.30.40.31

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää valtion työnä toteutettavista vesihuoltohankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan hankkeista aiheutuvan henkilöstön palkkausmenojen ja muiden kulutusmenojen sekä sijoitusmenojen maksamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määrite
12 Aineelliset hyödykkeet		
40 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	82 231	
41 Henkilöstökulut	138 845	
42 Vuokrat	94	
43 Palvelujen ostot	1 711 295	
45 Muut kulut	3 288	
61 Satunnaiset kulut	96 436	
93 Suoritetut Alv-menot	400 338	
Yhteensä	2 432 527	

Momentti 30.40.40 Eräät luonnonvaratalouden korvaukset

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Tenojoen kalakorvauslaissa (501/1991) määrättävien korvausten ja kustannusten sekä niitä koskevien korkojen ja viivästyskorkojen maksamiseen

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
43 Palvelujen ostot	144 302	
51 Rahoituskulut	442	
61 Satunnaiset kulut	103554	
Yhteensä	248 298	

Momentti 30.40.51 Muu kalatalouden edistäminen sekä 419.30.40.51 ja 420.30.40.51

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
43 Palvelujen ostot	17 509	
93 Suoritetut alv-menot	2 280	
Yhteensä	19 789	

Momentti 30.40.62 Elinkeinokalatalouden edistäminen sekä 419. ja 420.30.40.62

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää enintään 80 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
40 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	19 228	
43 Palvelujen ostot	7 511 894	
45 Muut kulut	10 097	
93 Suoritetut alv-menot	5 030	
Yhteensä	7 546 249	

Momentti 419.31.10.50 Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen

Määrärahaa saa käyttää tiekuntien neuvonnan ja opastamisen tukemiseen ja sitä tukevan materiaalin ja palvelun tuottamiseen

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
43 Palvelujen ostot	866	
93 Suoritetut alv-menot	208	
Yhteensä	1 074	

Momentti 419.31.30.63 Alueellisen ja paikallisen liikenteen ostot, hintaveloitteet ja kehittäminen

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
43 Palvelujen ostot	74 943	
93 Suoritetut alv-menot	15 109	
Yhteensä	90 052	

Momentti 31.20.54 Saaristo- ja yhteysalusliikenteen ostot ja kehittäminen sekä 420.31.20.54

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää saariston yhteysalusliikennepalveluihin ja niistä aiheutuviin kulutusmenoihin sekä selvityksiin ja tiedottamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös saariston yhteysalusliikenteen käyttämien laitureiden kunnostamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	349	
42 Vuokrat	19 435	
43 Palvelujen ostot	17 440 860	
45 Muut kulut		
93 Suoritetut alv-menot	4 188 726	
Yhteensä	21 649 370	

Momentti 31.20.55 Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen sekä 420.31.20.55

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	10 020	
43 Palvelujen ostot	601 030	
45 Muut kulut		
51 Rahoituskulut		
61 Satunnaiset kulut	2 313	
93 Suoritetut alv-menot	145 096	
Yhteensä	758 459	

Momentti 32.01.20 Siviilipalvelus

Määrärahasta maksetaan siviilipalvelusvelvollisten ylläpidosta ja etuuksista aiheutuvia kustannuksia

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
82 Siirtotalouden kulut	2 539 613	
Yhteensä	2 539 613	

Momentti 32.01.29 TEM hallinnonalan arvonlisäveromenot

Määrärahaa saa käyttää tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien alv-menojen maksamiseen. Menot kirjattu menonsiirtoina LKP-tilille, koska hankittu tavara tai palvelu on annettu menonsiirtoina.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
82 Siirtotalouden kulut	73 533	
Yhteensä	73 533	

Momentti 32.30.51 Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut sekä 420.32.30.51

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen. Valtion virastoille ja laitoksille työttömän työnhakijan palkkaamisesta aiheutuviin palkkakustannuksiin enintään 500 henkilötyövuotta vastaavalta osalta. Tältä momentilta ja momentilta 33.20.50 ja 33.20.52.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
17 Lyhytaikaiset saamiset	1 927 724	
41 Henkilöstökulut	6 716 847	
43 Palvelujen ostot	3 681 843	
45 Muut kulut	436 533	
51 Rahoituskulut	18	
61 Satunnaiset kulut	67 960	
93 Suoritetut alv-menot	639 415	
Yhteensä	13 470 340	

Momentti 32.30.52 Palkkaturva

Määrärahaa saa käyttää takaisinperittyjen saatavien palautusten ja niistä kertyvien korkojen ja palkkaturvamenetelyyn liittyviin viranomaismaksuihin ja oikeudenkäyntikuluihin sekä konkurssikustannusten maksamiseen. Momentin määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
43 Palvelujen ostot	69 402	
Yhteensä	69 402	

Momentti 32.30.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesipolitiikan ohjelmiin

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös rahoitusosuuksien maksamiseen toiselle valtion virastolle. Määrärahaa saa käyttää ohjelmien toteutukseen liittyvän teknisen avun sekä ohjelmien toteuttamisen kannalta välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EAKR-osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan ja ESR-osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan yhteensä enintään 250 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
43 Palvelujen ostot	12 752 193	
Yhteensä	12 752 193	

Momentti 420.32.50.03 Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistämisen edistäminen

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuslain (688/2001) mukaiseen kunnille, järjestöille ja muille toimijoille myönnettäviin avustuksiin kotoutumisen ja työllisyyden edistämiseen, rasismien ja etnisen syrjinnän ehkäisemiseen sekä eri väestöryhmien välisen vuorovaikutuksen edistämiseen sekä ihmiskaupan uhrien tunnistamiseen tähtäävään etsivään työhön ja neuvontatyöhön sekä eri väestöryhmien välisen vuorovaikutuksen edistämiseen sekä ihmiskaupan uhrien tunnistamiseen tähtäävään etsivään työhön ja neuvontatyöhön.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
82 Siirtotalouden kulut	425 195	
Yhteensä	425 195	

Momentti 32.50.30 Valtion korvaukset kotouttamisesta

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	685	
41 Henkilöstökulut	296 050	
43 Palvelujen ostot	2 480	
45 Muut kulut	66 366	
61 Satunnaiset kulut	180	
93 Suoritetut alv-menot	791	
Yhteensä	366 552	

Momentti 33.20.50 Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta

Määrärahaa saa käyttää myös julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain perusteella valtiolle työllistämisen valtionosuutta vastaavan osuuden maksamiseen. Katso momentti 32.30.51

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
41 Henkilöstökulut	1 231 440	
Yhteensä	1 231 440	

Momentti 33.20.52 Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (nettob)

Määrärahaa saa käyttää myös julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain perusteella valtiolle työllistämisen valtionosuutta vastaavan osuuden maksamiseen. Katso momentti 32.30.51

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
41 Henkilöstökulut	769 637	
Yhteensä	769 637	

Momentti 33.60.39 Palvelurakenteen kehittäminen

Määrärahaa saa käyttää enintään 15 HTV vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen vuodessa hankkeiden valmistelu-, toimeenpano- ja hallintotehtäviin. Hankkeiden valtionavustusten hallinnointiin liittyvistä valtakunnallisista tehtävistä suoritettavien korvausten maksamiseen.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	575	
41 Henkilöstökulut	349 259	
43 Palvelujen ostot	1 552	
45 Muut kulut	7 517	
93 Suoritetut alv-menot	129	
Yhteensä	359 032	

Momentti 35.10.22 Erät ympäristömenot

Määrärahaa saa myös käyttää avustusten ja muiden tukien maksamiseen

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
82 Siirtotalouden kulut	30 388	
Yhteensä	30 388	

Momentti 35.10.61 Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen sekä 419. ja 420.35.10.61

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa saa käyttää myös hankkeista aiheutuvien enintään 17 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen. Momentin määrärahasta rahoitettu, valtion työnä toteutettu ja valmistunut työ saadaan sopia luovutettavaksi kunnalle tai muulle yhteistyökumppanille. Samalla on myös sovittava ehdoista, joita työn vastaanottajan on luovutuksen jälkeen noudatettava.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	178	
41 Henkilöstökulut	226 370	
43 Palvelujen ostot	2 795 782	
45 Muut kulut	1 954	
93 Suoritetut alv-menot	552 837	
Yhteensä	3 577 121	

Momentti 35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot sekä 419. ja 420.35.10.63

Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus: Määrärahaa voi käyttää luonnonsuojelutarkoituksiin hankittavien alueiden tai yksityisiksi suojelualueiksi perustettavien alueiden arvioinnista, maanmittaustoimituksista ja hankintatehtävistä sekä yksityisten suojelualueiden merkintäpalvelujen hankkimisesta aiheutuviin menoihin ja lisäksi ympäristöministeriön hallinnassa olevien alueiden kiinteistönhoidon ja mahdollisiin korvaustoimitusten kuluihin. Enintään 80.000 euroa erikseen tehtävien yhteistoimintasopimusten perusteella maksettaviin palkkioihin, joilla edistetään maanomistajien tekemien Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSO) mukaisten tarjousten käsittelyä tai Helmi-ohjelman suoalueiden suojelua edistävien tarjousten käsittelyä. Koron maksamiseen jaksotetuille kauppahinnan ja korvauksen maksuerille, jolloin koron suuruus on kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 95 §:n 1 momentin mukainen.

LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
10 Kansallisuusomaisuus	13 980 330	
40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	101 050	
42 Vuokrat	2 245	
43 Palvelujen ostot	563 748	
45 Muut kulut	42 556	
61 Satunnaiset kulut	17 916	
93 Suoritetut alv-menot	33 989	
Yhteensä	14 741 834	

6 Allekirjoitus

Tilinpäätös on hyväksytty sähköisesti 28. päivänä helmikuuta 2022.

7 Tilintarkastajan merkintä

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Helsingissä ____/____ 2022

**ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSTEN SEKÄ TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTOJEN
KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSEN (KEHA-KESKUS) TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2021**

KEHA-keskus

ISBN 978-952-398-044-0 (PDF)

URN:ISBN:978-952-398-044-0

www.doria.fi/ely-keskus